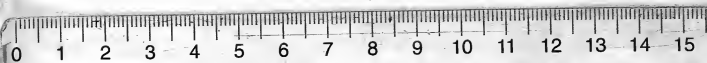
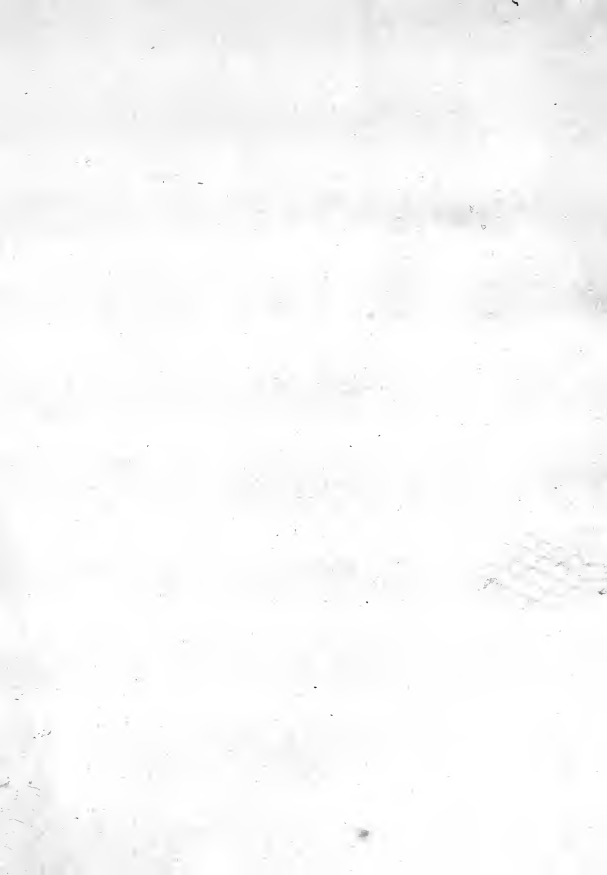

crudum in pulmone tuberculum. p. 54. comment. in lib. kupp.

chirurgica methodus.

Quid chirurgia
sit et in quibus illa versetur.

Therapeutica siue medicina omnium
morborum internorum externorum curam
nem proficitur. Huic ministrat chirurgia
qua non tantum externis morbis curandis
sed et internis seruit, ut in lithiasi, empy-
emate.

ut igitur medicina natura, sic chirurgia
medicina ministrat.

medicina rationatione inuenit quid a-
gendum quando, quomodo operandum decernit.
chirurgia ea decreta medicina operatur et
in ea operatione qua manu sua tota consistit.

videlicet illa definitur ars qua manum instruit
ad operationem ex scopo et iussu medicis.

Quippe a manu illi nomen. manus in-
strumentum ante omnia instrumenta dicitur.

chirurgus sibi parat instrumenta necessaria
manus autem ulvae prime conformata et
compta instruitur exercitatione.

unquid nec longiores nec breuiore sicut.

In exercendo utendum digitis summis, plex-
tum q³ indice cum pollice. tota manu
prona, ambabus et aduersis.

Instructa uero manus ad operationem est
qua celeriter, iucunde, eleganter, prompte opus
exequitur inquit Hipp. lib. de offic. med.

Sed definienda operatio scopo et iussu medici,
qua enim architecti in fabrot ratio est et alius
artifices, sic medici in chirurgos. Gal. comment.
in 6. epid. sect. 5. part. 1.

Iustus medici indicationibus nititur petitis a
morbo et natura corporis quae quantitatem, qualita-
tem et modum operationis docet.

Scopus duplex instauratio et destractio.

Instaurare est figuram unionem, uel positi-
onem naturalem restituere, unde chirurgi
restauratores dicuntur a Gordonio.

Destrahere est quod superfluum est in corpore
aut inutile demere.

Ad hoc si quis omnis operatio chirurgica referenda,

Ad instauracionem quidem maxime delictio
suturae, et impotio fibularum.

Ad destractionem sectio mollium durarum -
partium ustio, diuulsio, euulsio telorum, fochus
emortui.

Itaq³ harum operationum genera-
les differentias explicabimus. Subiungemus -
particulares in singulorum morborum caratione
pro uarietate affectionum et partium affectionum

De Deligatione.

Illa primum locum tenet in chirurgia; est
illa circumductio vinculorum.

Vincula sunt vel lata vel angusta et stricta.
Longa et lata fasciæ dicuntur. ut angusta
bisturi laquei.

A fasciis fasciatio dicitur, quæ est fasciarum
circumductio quæ consistit in fasciarum et
fasciationis differentiis de quibus agendum.

De fasciis.

Differentia a materia, materia modo, vel
figura.

A materia laneæ, membranæ, linteæ quæ
in usu sunt frequentissimo. quod duplicata
contenta, vel facta sunt.

A figura petita differentias præcipuas sunt
in quibus considerantur potissimum extremitates
longitudinis et latitudinis quæ capita dicuntur
hipp. et vulgo unde

Fascia vel glomerata vel scissa, vel abscissa.
Glomerata duplex; vel enim ab una extre-
mitate in aliam convoluta est dicitur quæ
unius capitis.

Altera ab utroque extremo in medium
convolvitur et duorum extremorum seu capitem
dici solet.

Scissa constat extremitatibus scissis in plures
particulas velut capita vel brachia, ut quædam

4
Sext caput fascia pettilibet. 20
Acuta ex pluribus conuatis fasciis componitur
ut ad herniam seu enterocelen.

De fasciatione

Duplex hipp. lib. de off. med. simplex
composita.

Simplex aut aequalis aut inaequalis.

Aequalis orbicularis est ubi extremitates —
fascia quae in latitudinem sunt ita sibi in vic-
cem applicantur ut in ^{nullem} partem dedinant

Inaequalis quae a primo circumdata in super-
iorem uel inferiorem regionem partis affectae
conuertitur et dedinat. et pro dedinationis
differentia distinguitur.

In aciam quae a fabili instrumento sic
dicitur et paululum dedinat in acutum angulum
inuenta.

In alteram quae si ma d. multum q. recedit
ab orbiculari et deflectit in obtusum angulum.

composita constat ex aequali et inaequali, —
orbiculari et dedicante quae nomen habet ab —
ipsis partibus quae iunguntur ut oculus, natus.
uel a figura ut rhombus, uel a figura
rerum quas referunt ut canes.

Quido fasciationem uocat quae ex fascia fit
Sella Singulo palni intervallo.

Fasciationis compositae differentias Gal. por-
tatur lib. de fasciis quae ad particularem chi-
rurgiam pertinent.

5
modos multiplex qui Sumitur a circumducendo fascia, vel a loco deligando, vel a fasciandi ordine.

Fascia vel ab extrema parte vel a media circumducitur.

Locus incipiendar fasciationis vel pars ipsa affecta, vel opposita parti affecta aut vicina fasciandi.

ordo ut fascia vel prima injiciantur sub Splentis tunc q² vocantur hypodetmides, vel super Splentia et epidetmides.

Sed fasciationis omnes differentias et modos chirurgus ad unum refert pro natura partis affectae et affectus specie.

De usu fasciationis

Duplex apud Hipp. vel enim fasciatio per se medetur, vel per accident dum aliis remediis levitur.

Per se medetur dum hiantia jungit, ut in vulnibus.

contracta separat ut in labiis oris, pudendi.

Reversa dirigit ut in fractura.

Per accident quae imposita parti medicamento continet, et cum medicamentis peste inhaurere nequeant a vinculo abstinendum, ut in inflammationibus prolesum dum suppuratio fit.

Si necessaria fasciatio inquit Gal. accipiant tenuissima vincula tenuissima et raris circuitionibus

6
circumducunt vel uno tantum.

Recentiores utrum omnem fasciationis triplice
staterent ex Avicenna.

Agglutinativam seu incarnativam, expulsi-
et retentivam.

Incarnativam recentibus vulneribus accommo-
dant quæ simpliciter hianthia dicunt? hipp.

Debet fascia a duobus capitibus uestut medium
circum volvi.

Et fasciatio debet incipere a parte vuln-
eris opposita. Imposita.

Expulsiua antiquis vulneribus et sinuosis,
hipp. hianthia vocat

comparatur fascia ab uno tantum extremo -
revoluta.

Et incipit fasciatio
a fundo ulceris, ubi artius fieri debet, sensim
q. ad superiorem ulceris partem deducitur, ut
sanem conflatam propellat, humoris affluxum
prohibeat.

Retentiva per accidens modetur, fitq. ubi
nec incarnativa nec expulsiua locus est, propter
naturam partis vel doloris vehementiam, ut
in inflammatione.

Instituatur a fascia quæ unius capitis est, vel
plurimorum capitum. Sed hæc in particulari
morborum curatione commodius.

De

cautionibus servandis in fasciando.

conditio fasciationis bona p.e. celeris promptæ

7
iucunda, elegantis pectus a fascia et fasciatione.
fascia inquit hipp. lib. de off. med. lenis, tenuis
mollis, conuenientes lata, sine sulcis, eminentiis.

Addit Gal. lib. de fasciis ex linteis scilicet in longi-
tudinem.

munda, sordida enim ~~et~~ ingrata
inepta humor excipiendo quo inspergenda aut
moderanda ad curationem.

tenuis ne crassitie humidioris fasciationem
reddat.

mollis ne duntaxat offendat.

Lenis ne oneret.

Sine sulcis aut eminentiis ne inaequaliter
comprimatur. Eminentia ora sunt a lateribus
textura ipsa confecta, gallice lisieres, aut ueste
et sutura, outlet, uel fibra quadam extantes.

In longitudinem ad firmitatem compressionis.

excipitur fascia qua uena secta adhiberi debet,
qua ex linteis in obliquum scilicet fit, ne liberi-
orem cubiti motum impediat.

Latitudo fasciarum debet conuenire parti
affectae et affectui.

Latissima pectori. Angusta collo et jugulo.

eleganter et firmiter conuoluta recto ducte
ut certius et commodius teneatur, nec manu
exadat, nec deflectat in obliquum.

Quod ad fasciationem attinet et institutum
sine necesse est unde incipere oporteat.
qua ratione parti circumdari, quas

8
partes comprehendere, qua parte finiri. quo-
modo adhibere nodum et filum in ea finienda.

Quos omnia invenienda et facienda ex morbo
et natura partis affecta.

Incipiat ergo fasciatio a loco quem indicat morbus,
perpecta uis deligationis.

vis illius ut citra dolorem partem coarctet.
et ex~~istat~~^{istat} partibus quibus primum ^{inflicto} promissus uis
exprimat.

Et in eas quibus finitur exponat.

Inde seu ab initio deligationis circumducatur
perite ne fiat laxior aut arctior compressio sed
moderata.

Qua noscitur ex acri tolerantia facili;

Et molli humore qui est in oris extremis fascia.

ubi partes omnes deligandas comprehenderit,
finiatur nodo vel sutura longe a parte affecta.

nodus est cum ambo capita fasciae inter se
implicata uinciuntur.

Sutura ^{cum} seu filum a cu trajedum. a cu trajicit?
quo pars interna fascia ex interioribus affluitur.

In Sutura uidendam ut acus primum extre-
ma fasciae deinde circumvolutionibus Subjectis
infigatur ad firmitatem.

nodus non faciendus in iis partibus quibus
innitimur, ut occipite. Tempribus, dorso.

nec quibus uagimur, articulis.

nec inanibus partibus ut in inguine poplite.

Denique partis cuiusque deligatio eo habitu fieri
debet quo pars deligata diu manere et contineri
possit

Suspensio suspensa uel posita. 9

Suspenditur brachium mitella in angulosa figura. crus tollitur figura paulo minus porrecta, ne scilicet mutata figura cum habitu fasciæ fit: mitas immutetur.

optimus habitus qui indolens est et secundum naturam.

*Solvenda fasciationis is modus est ut pars deli-
gata, suspensa manu primum alligatur, dein
fascia deuoluatur manu utraqz, uicissim altera
alteri succedente, et quantum fasciæ deuolutum
fuerit altera manu totum contineatur. Si qua
pars fasciæ inhaereret uisno inspergatur.*

De Splenis

*Splenia sunt panniculi lyntej complicati
oblongi, a lienis figura sic dicti. quorum usus
triplex Gal. 2. de offic. med.*

*Brius ut contineant et firment fascias hypo-
dermidas s. e. quæ prima in iiciuntur*

Alter ut inaequales partes ad aequalitatem redigant.

*Sunt autem inaequales uel quæ parte alia cres-
ciunt, alia tenuiores existunt, ut brachium propter
articulum carpi*

uel partes inanet dicitur Hipp. ut axilla, poplites.

*Qui panni ad aequandas partes usurpantur
illi ea longitudine esse debent ut totum membrum
exade complectantur in orbem ne extrema eius
part alteri insideat, tum enim inaequalis fasciatio
redderetur a humore. nec inter extremas —*

superiorum partem ullum inane spatium relinquere debet, ne laxitas inde fiat fasciatis.

De ferulis

Ad deligationem pertinent et fulcimenta quae fascias firment uel partem affectam cum deligatum in optimo habitu contineant.

cujusmodi ferula dictae, quod ex ferula leui cortice parari solent. Avicenna, interprelibus astellas dicuntur, Atelles,

Loco ferulacei corticis nunc utiuntur uel charta conglutinata, uel ferrum tenue aut fluxile, uel corium firmius.

Ex Hipp. Sint leues ne nocerent.

Aequales s. e. plenas non asperas ne laedant aut inaequalem fasciationem praestent.

Ab extremo sinistra siue dextera, et ab utraque parte fasciationes breuiorel ne cutem destitutam fascia premant et constingant.

Denique crassissima qua fractura extat, ut omnem partem affectam magis firment.

Ad ferulas reuocari possunt fulcimenta quae nunc fiunt ex bacillis stipula in uolutis oblecto panno, quae locum habent in fracturis pedum aut brachiorum, et ubique apponuntur fracta parti.

Eodem pertinent cervicalia capiti subternenda, thoracis, et cervici circumjecta lana. canalis fracto cruri subiectus. Dila lancea demissa sub axilla luxato brachio.

Dulcilli uulgo ptamacioli eundem praestant usum.

51
Siquidem vulneratas partes blande fulciunt ab
aeris injuria et fasciarum onere.

olim fiebant ex pluma confuta inter duos
pannos. nunc et stupis cannabinis vel
~~cotone~~^{cotone} ~~cotone~~, leuissimis et mollissimis linteis vel
Spongia.

Siccij autem imponuntur vel obliqui liquore
cerato.

Turunda ejusdem sunt generis, ex floccis telis
euultis et carptis et compactis. Charpie.

Larari possunt et ex solidioribus corporibus,
argento stanno ut canula quae utitur torunda-
rum praesent.

Perforata ut per eas dehis exitus sanies quae
in parte affecta subsistit. ex rad. gentianae
Suberis.

nonnunquam linamenta ea
sunt, (mechel) ex linteis quoque carptis. sed in lon-
gitudinem et latitudinem coactis. instituntur
et fulciendi causa.

De Laqueis

non tantum fasciis deligatio perficitur sed et
laqueis. est uinculum in quo necessitas mi-
nor latitudinis quam longitudinis et firmitatis,
unde laqueum angustum uinculum appellamus.

In illo duo considerantur, Sinus et extremae. capita.

Sinus est spatium comprehendendum extremis.
extrema Sinum efficiunt et claudunt. efficiunt
nosa et implicatione. claudunt tractione.

Tractio fit manu uel machinis seu machinamentis.

Laqueorum materia ex corio, uel lineo, sericeo paratur.

Differentia pectuntur ex nexu et implicatione extremorum. . uarie appellantur pro uario effectu uel pro similitudine et figura quam referunt. aut ab autore unde herculeus attollens, pastoralis, sandalius.

Ubi multiplex omnis uero refertur ad distendendum firmandum, continendum, et constringendum.

Fractura et luxationes distendente et firmante opus habent.

In lithotomia corpus continetur laqueo.

Uasis disseccandis, astringent conuenit, ut ligaturis dolorificis. Is autem simplex est quippe constat orbiculari circuihu, et nodo labili.

De machinamentis

Ad instauracionem non tantum fasciarum et laqueorum usus est sed et machinamentorum quorum differentias, materiam, constructionem prosequutus est orbasius (lib. de mach.

Eorum usus uariis apud nos. Si qua sunt commodius in particulari chirurgia exponuntur. ut Amb; Hipp. in luxatione humeri, et glossoconiuium in fractura cruris, quod Gal. commendat. Sento methodi.

De ufu suturarum

Sutura est trajeccio acut et filij per oras uulneratarum passium uel pannerum illis adhaerentium.

Ad eam tria necessaria, acut. filum, canaliculus
fenestratus qui acut penetrationem juvat.
modus luendi, uetus.

Aut enim sicus est transmissa per pannos
lineos acut, qui panni triangulares oris partibus
uulneribus tenacissime adherent, distantque a se
inuicem digiti intervallo.

Et hi consueuntur ut uulneris ora inferius
coeant et coalescant.

Alter modus cum per singulos trajectus duplex
filum acut brachium nodo nechtur, supra nodum
secatur. Prima trajectio media uulneris
parte fit, et repetitur interjectis spatii, quoties
opus uidetur. Lignes entrecoupees.

Tertius in profundis uulneribus adhibetur quia
duo fila trahuntur locum habet, quo acut
per utrumque uulneris labrum ceteris intervalle
transfixa, abduci filis decussationem uel in gy-
rum actis.

Quartus et profundis uulneribus adhibetur quo
duo fila trahuntur, et per uulneris ora transmissa
extremo nodo junguntur, eoque nodi penna seu
penna part tenuior interceptur. tum exciditur
filum, quod sterendum quoties uulneris longitu-
do postulat.

Sutura helionis quintum locum habet, cum
filum continuum per labra uulneris ducitur ueluti
in gyrum et helicem.

usus

usus suturae est orarum uulneris adductio.

Specialis vero usus agglutinatorius uulnorum
recenterum; ut aure, gna, fronte, palpebra.
vel in uulneratorum sed qua scarificationes, uel in cic
one ~~renouata~~ renouata sint.

Ab eo usu solum agglutinatio ceu incarnatio
dicitur retentionibus.

vel est sanguinis suppletio qui ex uulnere prodit
ad hunc usum solum pelionis est, qua omnium
facillima et ciliissima sit, at minime tuta, quod
uno die rupto puncto, reliqua laxantur

Tertius usus est conseruatio labiorum uulnens
qua ualide dehiscunt. cum scilicet caro alia
parte dependens, alia inhaerens conjunctione
corporis foueri debet.

Ad hunc usum ualent omnes suture
differentia, sed in tertio isto sine conseruatione
orarium uulnens, debent fieri laxiores, ut cutis
ducentem aciem sua sponte consequatur.

De cautionibus suture

Sumuntur ab instrumentis uel suture modo
Acus sit bene polita, longa, cuspidis triangulari
parte qua filum recipit excavata, ne filo moles
augeatur et acus transitus retardetur.

Solum aequale sit, consistentia mediocris, i.e. non
ualde dura ne disrumpat aut discindat aut
nimis molli ne rumpatur aut citius putrescat, ut
sericeum, lineum, cannabinum, cera oblitum.

canaliculus parte fenestratus cutem stabilire
debet, dum transfigitur, et acui penetranti.

15
appositus, donec acut et filum ipsum pertransierit
ne tracto filo labrum vulneris distrahatur.

Quod ad ligandi modum primum labra vulneris
ad maximum componantur, ut labrum labro respondeat.

Euryetus prius vulnus quam acut adigatur, ne
quid concreti sanguinis subsistat. nec linamentum
ullum relinquatur

Sciundo labra exacte ocludi non debent, ne sanies
exiit prohibeatur.

Inter ligandum non
tantum cutis sed et aliquid ex subiecta carne
comprehendatur.

cauendum ne acut tendonem pungat melius
doloris et fluxionis.

Sutura nec rara nec nimis crebra sit, illa
non continet, hac dolorem mouet, et sic inflammatio
ubi sutura usus desitit remoueri debet filum
hoc modo. Specilli quasi angusta supponatur
filo ut absindatur. Lata labro vulneris
applicetur, ne filum euellendo labrum dilace-
retur.

De fibulis

Sutura deligationis vicem gerit in agglutina-
nandis vulnerebus.

Fibularum improbitio sutura uicaria est

A celso expontur lib. 8. a Gal. et commendatur.

desitit illarum usus quia dum continuo
pungunt dolorem movent et fluxionem.

illarum loco sutura fit acubus inuolutus.

vel ea quo sanior est et ad conformationem
perducit vulnus dehiscentium, et ualde

distitorum labiorum.

Gracis Αὐχτῆρες dicebantur, Guidoni a cholia con-
farij, vulgo crockett.

Altera pars chirurgica de Debratione

Ad debrationem reliqua omnes operationes refe-
runtur.

est Gal. lib. de med. ablatio me-
thodica ejus quod in humano corpore alienum est.

Hac pharmacia et chirurgia communis, illa
medicamentis, hac manu et organis manu ductis
utitur.

Debratio chirurgica fit vel cum solutione conti-
nuj, vel sola trachione.

necessaria solutio continuaj ubi nullus aut non
idoneus exitus patet rei alienae.

Solutio autem fit vel ferro simplicis vel candente.

Simplex vel partibus mollioribus adhibetur secando
pungendo. vel duris terendo, limando
radendo, serrando. vel aque duris ac mollioribus
ut sciundo. trachio fit a candente.

Trachio locum habet in iis quae in corpus apta
aut immista, vel in corpore genita, per meatus
patentes extrahuntur.

Aut quae per poros insensiles feruntur ut uia
poros, ad mores cucurbitulis.

Denique in iis quae corpus subeundo uulnus faciunt
et viam qua educi possint.

Ex iis operationibus aliae sunt particulares in
quibus habenda ratio partis affectae et affectus, quae
in particulari chirurgia Autore Aegineta persequemur
a capite

a capite ad calicem

17

Alia sunt generales in quibus nulla fit mentio
partis alicujus designatae, ut capitis, colli, cujusmodi
sunt Sectio, punctio, terebratio, limatio, serratio,
ratio, ustio, tractio vaporum, globulorum, telorum
sagittarum.

De Sectione

Solutio est continuus in parte molli a ferramento
incidente.

Distinguenda ergo ferramenta et modus sectionis.

Ferramenta 3. sunt incidentia 2. e. apta partib.
mollioribus incidendis.

Nonacula $\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\alpha\upsilon\alpha$, scalpellum $\sigma\kappa\alpha\lambda\pi\epsilon\lambda\lambda\iota\upsilon\mu$, lancetta, et
foripes.

modus secandi 3. aut enim semel scalpellum
adigitur ad unam sectionem $\acute{\alpha}\pi\lambda\omicron\tau\omicron\mu\acute{\iota}\alpha$.

vel bis terve adigitur ad eandem sectionem, easque
angulares, cujusmodi est $\sigma\tau\epsilon\gamma\alpha\iota\epsilon\sigma\iota\varsigma$.

vel sarpis adacto scalpello plures sectiones fiunt
quae scarificationis nomine comprehenduntur.

De Amputomía.

Est una sectio, opponitur generali Gal. 9. methodi.
fit in directum, transversum, pro varia indicatione
quae a parte affecta sumitur in particulari chirurgia
dicenda. Ad hanc refertur uenae sectio, apertio
abscissuum, sejunctio eorum quae coalescunt propter
naturam, ut digitorum, &c.

De periairesi

est angularis scissio quae perficitur bis ter uel scal-
pello adacto. uel duabus tribus sectionibus
constat quod est circumablatio, uel camphal. circumscissio.
Angularis fit ad faciliorem agglutinationem cui
inest circularis.

Illa fit tribus modis, uel in myrthei folii magnitudo
dinem quae duabus tantum sectionibus fit.

uel in triangulari figuram quae 3. sectionibus absoluitur
uel in crescentis lunae modum ad quam opus est
duabus lineis cum sectionibus incuruis, quarum pars
convexa inferior sit, acuminata sursum uergent.

Hoc locum habet in abcessibus magnis, in quibus
magna copia puris est, et pars quoque cutis corrupta
liuet aut patet proptereaque exstirpanda. Celso lib. 7.

De Scarificatione

Scissio est quae fit crebris scalpelli adactis, uel unius
quod ex pluribus scalpellis componitur, quale instrumen-
tum monet D. Aegineta, sed exoleuisse ut superfluum.
uno enim scalpello utimur, sed frequentius aduigimus.
uel in superficiem unde lenis scarificatio est
uel altius et profunda est.

Inter utramque est moderata quae crassitudine cutis
terminatur.

omnis autem inaequalis aut aequalis, quae aequaliter
spaciis constat, ut illa inaequalibus.

Aequalitas in numero magnitudine et intervallo
consistit.

De punctione

Solutio est continui facta in parte molli, ab acuto ferramento.

Acuta sicut acut uel scalpelli mucro.

Acut uel sola admoveatur, uel cum filo appenso.

Acut sola aurea, argentea, uel aerea est, ea punguntur pustulae in uariolis.

Puncta filo uaria patet punguntur, per quos humor effluat, ad detractionem, reuulsionem, uacuationem.

Filum olim ex setis equinis parabatur, unde dicta setis setine dicitur.

nunc conficitur ex cotone, filo eoque multiplici lineo crasso.

In uulnibus non alia methodus requiritur quam in ulgore.

Acut adigitur donec humor exiliat semetipsum.

donec exhausto humore pustula exarseat.

Setonis alia ratio, cum in collo cum in alia parte.

cutis utraque manu chirurgi attollitur, separatur a muscularibus subiectis;

inter utramque manum injecta

forcipe latiore et perforata firmatur;

per foricis foramina acuto ferro transmissio — et ignito pungitur

quo retracts transmittitur acut cum filo, acce setine sublata filum relinquitur.

vel solum, uel cerato imbutum.

Sic rustici pulmonariis pecudibus, imposito Robala

fovanine, pomelea herba caulem adigunt in collum

ut olim ueteres in auriculam inferebant cantiliginem.

Punguntur oculi et uentres hydropicorum, sed in

particularibus operationibus dicuntur.

De perforatione

Est continui solutio in osse quo fit in circulum a
ferromento quod uel solidum uel cauum est.

Solidum terebra est (terriere ou foret.)

cauum modiolus (cerveau.)

Solida et recta terebra utimur in ossibus feras trahendis, uel in canotibus.

Si enim canot aliter descendat inquit celsus, per
terebram urgendo crebris foraminibus quae altitudine
uitium aequent, et postusiduis, et in ea foramina
demittuntur ferramenta tundentia, donec inde siccum
et ex toto fiat, et a carne liberum.

modiolus est ferramentum concavum, levis, oris iuncti
ferramentum quod perforando crania accommodabit,
trepanum proprie. ejus ratio admoventi in particu-
laribus operationibus dicitur.

De Radione

Est superficies dura debratio, ab aere ferramenti
quod ab effectu grasse dicitur scalper radens, ruginel
radloiret.)

Differunt scalpi magnitudine et figura.

Alii recti, alii inflexi, quidam caui.

Differunt et in utendi modo. alii gollendo seu im-
pulsu radunt, alii trahendo seu trachu.

Radendo imprimi ferramentum debet, ut aget —
aliquid, et mature desinat.

Desinendi tempus est cum ad ossis canoti uel uisita
cartilaginis integritatem uentum est.

Integritas notatur soliditate et colore albo, subcinereo.

De Ferratione

Est solutio continui in osse a dearticulato. *ferratio* non =
 fo et longo.

Fit ita in toto osse vel parte.

et totum osse eximitur, cum rescindendi membri
 necessitas est. tum enim circumciditur caro et
 nudatur os.

osse nudato terra admovebitur donec et exidat.
 cum osse fradi frustum aliquod imminet, quod
 into reponi nequit, terra adhibita rescinditur, nisi
 incidatur forcipe incisoria.

De Limatione

Est ablatio superficiei durae ab aspero ferramento
 et lato, quod dicitur lima. In dentibus precipue
 locum habet. sa ubi de dentibus.

nec ea difficultas operatio est sed expedita.

De Excisione

Separatio ossis est et carnis circumpositae ab incis
 soria forcipe, (tenaille incisive).

sa utriusque in digitis jam corruptis et putrescentibus.

In articulis ossium fractorum, quae citra inflammationem
 hanc melius non possunt restitui suo loco.

Est et ferramentum quoddam excisioni aptum
 quod plitaei rotulum vocant.

De Ustione

Solutio continui est in partibus mollioribus, duris, a
 ferramento candente.

Nonne ab oleo, butyro, fungo, auro, argento ceterisque
corporibus ignitis liquidis, aut solidis, usus fieri potest?

Potest sed rarius quàm a ferro.

Ferramenta distinguuntur mole, figura, et igniti-
onis gradu.

Alia enim alia sunt calidiora.

Quaedam nucleo, clavo, vel olivâ similia
nonnulla crassa, alia tenuia.

Alia vero ipsa fit vel in se reperire et subire
etaleuit est.

Aut in carnes subiectas adigitur, et profunda est.

Uendi cautio et modus est, ut pars designata
tangatur a candente ferramento illius vicinis.

Qua propterea muniantur splenis et linteis, oxy-
crato madidis, vel solis focis.

Quia si pars urenda sinuosa et cava, ad secun-
dam partium vicinarum conligarum cauterium
per tubulum, mittitur.

medicamenta autem sunt nonnulla caustica sed
potentia, quia nostro calore opus habent ut in actum
roducantur, unde potentia, et

ut ferramenta candentia actualia dicuntur.

Ita ad pharmaciam pertinent, quia vero caustici
admodum tota chirurgica est de illi obiles.

omnia caustica vel simplicia, vel composita.

Simplicia sunt summo gradu calida, ex pei vel
tenuis consistentia ut sandanca, qua sephica vocantur
s. e. putrefacienda.

vel crassa s. e. consistentia crassioris qua eschardica
ut calx uina.

compositum et huius parantur, ac primum ex cinere
asium, pamararum, et crullarum plantarum, lixi-
urum conficitur. In eo calx uinea per 24. horas
maceratur et saepe agitatur, colatur, per chartam uase
aeneo, inspillatur ad ignem donec idoneam consistenti-
am acquirat, In quo caput artis est.

Ad mouetur autem cauterium eodem cautione qua
ferramentum ignitum.

Locus notandus. eo ad mouenda alata oblata em-
plastro tenacy perforato, ut foramen loco notato -
respondeat, cui imponitur salina, et huic cauterium
quod super addito emplastro firmatur, fascia circum-
uoluitur, priusquam escharam inter tres
quatuor horas plus minus.

Eschara si minor est Scalpello inciditur, ubi in uita
est pusum imponitur, uel postquam eschara decidi-
citius ut decidat unguento uel butyro oblinitur.

ut us utiionis in depercentibus aut rheumaticis
affectibus, qui sunt ab humoris fluxione, capio.

In depercentibus crebrior usus ferramenti candon-
is ad inhibendam putredinem tutior et celerior
usio.

In rheumaticis frequentior usus escharoticus quod
indolent et uacuationem aque praestat.

De ad motione cucurbitarum.

Radio fit ut diximus uel per quatuor lentiles
nardi, auri, &c. uel per insensibiles et sola
ratione contemplabiles, quales in cute et medullis
culorum spatit per quos spiritus et vapor educitur.

et trahitur cucurbitularum ore, dum fuga uacui
quidquid obuium praeteritum fluxit et sequax dicitur.

Est uas concavum in figuram cucurbitulae effictum;
omnium medicum ab aliis ab omni figura.

Celsus lib. 2. duo genera facit. Quodam ima
tantum parte hiantes altera clausa. Alia, ima
parte hient et pateant, superiore foramen exiguum
habeant.

Illas aeneas quod olim ex are, nunc cucurbitulas dicimus,
hasque si ex cornu corneas, quod nomen
et adhuc retinent. Licet utrumque genus cucurbitula
ex quacumque materia fiant are, ligno, vitro, cornu.

Si haec defecerint caliculus aut stanneus
oris angustioris cucurbitula usum supplet.

Hipp. lib. de med. in cucurbitulis observat latum
foramen, imum et ventrem seu reliquam cavitatem.

Qua vel oblonga, vel lata quae ventriculo dicitur, in
foramen vel latum, vel strictum est.

Ad mouendi ratio in cucurbitulis et corniculis diuersa.
cucurbitula enim admouetur subito ellychnio ar-
dente, et sic et cucurbitula corpori aptatur, ut nullus
aeris pateat aditus.

Item imprimatur cucurbitula donec inhaereat,
dum in dissipatis aeris locum fuga uacui, ex subiectis
partibus vapor et spiritus attrahitur. Dissipatus
uero aer us ignis condati.

In corniculis res aliter habet. Dexte enim corpori
imponuntur cornicula; dein per exiguum foramen
exugitur aer qui in illis est, quo omni attrahitulis
attollitur

25

attollitur a corniculo tenaci et fixo, tum cera foramen occluditur.

Tum cornicula aqua calidiori madefiunt et ad ignem incallescunt, dein repente corpori applicantur.

Cucurbitularum trahio si e partibus longinquis fiat reuulsio est, si e vicinis deriuatio, si ex parte affecta uacuatio.

Trahunt ualidius et longius cucurbitula colli longioris et uentris amplioris. Hipp. lib. de med. uult cucurbitulis oblongis et ore angustis ubi, ubi in parte humor altius latet. Si diffusus in superficie cucurbitula latiore orificio.

Distinguntur autem uel quod sine sanificatione et leues sunt. uel cum ea ad maiorem uacuationem, et extractionem uisiosi humoris.

De extractione telorum

Sunt meatus manifesti naturales aut contra naturam.

naturales fauces nares, os, aures, uterus, uetlica et collium uideturque.

contra naturam meatus omnes qui patent ualere.

In naturales immittuntur aut stabuntur quodam ut pulueres, caluili, animalcula. uel in incognuntur ut mola in utero, alculus in uetlica, de quibus in particulari chirurgia.

Trahio ex uulnerebus uel est telorum qua infliguntur, uel ostium qua abcedunt, aut membrorum qua pulsent, aut sanguinis qui graui metat. qua omnia quia aliena et contra naturam

Sui ablationem indicant.

Tela priusquam extrahantur distinguere et explorari debent.

Distinguuntur figura, quantitate, et materia ex B. Aegineta lib. 6.

Locus in quo latent dignoscitur ex actione facta, excrementis et Symptomatis.

certius ut explorentur specillum immittendum eo sine corporis quo inflicti sunt uulnus est.

extrahentur uel ab ea parte qua ueniunt, aut in quam tendunt.

Si non penetrant telum uenas arterias aut nervos insignes non permeant per uulnus satis amplum retrahi potest alius uulnus ampliandum secunde.

extrahendi teli instrumenta sunt uolsela (pinaces) forcipes tenaces, et denticulata, quae si rostrum aut referunt ab eo nominantur, ut rostrum cornu, plicae.

Sunt propulsoria quaedam instrumenta quibus hum cauit, hum solidis utendum ubi allius teli penetratio, ut plus spatii in reuersione quam in progressu teli superest.

Et cum si nec nervus insignis aut uena obstat, telum ab ea parte in quam tendit extrahitur protrusum propulsorii instrumentis, et iuncta carne contra telum ipsum aut ejus mucronem.

Quod si delitescat aut firmius inhaereat, non adeo sollicita et peritiosa perquisitio esse debet, sed committendum aliquid naturae medicatricis quae quodlibet uis dilatat et quod alienum est foras expellit, ut uidere est apud Hipp. i. epid. de digitis infra inquiri quae

post sex annos extracta est.

exemplum est et apud Alexandrum Benedictum
lib. 3. et 3. historia corporis humani.

Chirurgia methodus particularis

De facio

Generalis chirurgia simplices et generales operationes complectitur.

Particularis trahit particulares easque compositas ut sectionem, rationem, deligationem pro partium affectionum varietate.

Dartes autem molles sunt aut dures, particularem ergo chirurgiam a mollibus ordiemur quae sunt in capite.

De Sectione pilorum.

Eorum sectio vel frangere fit quod hincere, vel novacula et radere est, utrumque notissimum nec arte eget quia pili carent senta.

haec tantum cautio requiritur, ut in hincendo aqua lites seceantur.

De vstrione capitis

vstrio capitis olim fiebat circa medium et in anterioribus partibus; Supra Synaput uel paululum supra frontem; ad finem pilorum uel ad occipitium.

vel iuxta squamulas suberat Supra aurem utrumque vrendi modus erat parato pilo circa partem uerendam, ferramenta candentia extremis suis partibus obtusa, et clavis similia.

Immittebantur ad os usque; crustaque decedente

29
si alteratum radebatur, vel usum exscamabat.
Ulcera inde nata per aliquod tempus servabantur
dein cum tempestivum videbatur, curabantur obe-
ducta cicatrice.

nunc non ignita ferra menta, sed cautena urendo
capiti admoveantur, vel fontanella, qua designatur
porrecta manu ut carpus iungatur summitatibus
et ad synciput magni digiti protendatur.

vel quia ibi vena est cuius ruptura est magni
juvamentum.

vel potius quia hic locus rarer est et distinctus
a natura ad exhalationem vaporum, unde in
pueris diu dehiscit.

Admoveatur et cauterium occipiti extremo prope
articulum cranii et prima vertebrarum.

vel in eo cauo quod efficiunt mutuali collum
extendentes.

vel denique in additamento futura lambdoidis
qua parte desinunt mutuali recti et obliqui.

videtur humorem vacuare qui in capite est, et
a subjectis partibus revellere.

De Sectione qua fit in capite

fit multis modis, vel enim transfixando, ut in
alopecia, datus exitus humori morbifico.

vel simplex tantum sectio adhibetur, ut in collecti-
one a quoti humore inter cutem et pericranium
vel inter pericranium et cranium.

Aut in effusione sanguinis a contusione.

Quam humer a quotus collegitur inter pterocranium
et intem, sufficit aptotomia, seu una sectio transuersa
per medium caput.

Si inter cranium et pterocranium humor includitur
sit que humer maior duabus sectionibus quae est
sepe ad rectos angulos secantibus uel qua H. litteram
referant.

Post sectionem ad humoris excretionem linamentis
inditis commode caput deligabitur.

Post tertium domi soluetur deligatio, et si tardior
curatio sit, et subiedum radendum erit.

Achtus in puerorum hydrocephalo deligationem
improbat, pileum tamen imponit et lanam oleo
imbutam.

De Angiotomia in capite

vata quae circum tempora et pone aures nonnunquam
explindi debent, et post sectionem deligari hoc modo.

Radentur pili circa tempora. adstringit collum
linteo latiore ut vata hument.

Si arteria exscindenda tactu et pulsu explorantur.
notantur vata conspicua abramento per bium
digitorum longitudinem.

Tum cutis attolitur sinistra manu uel ministro.

Fit cutis sectio superficialis qua delectatur uas.

Delectum per instrumenta chirurgica diuellendis
membranis apertum undique denudatur et liberatur.

circum pedis fibulis et hamulo obtuso extenditur,
et si uas tenue sit exscinditur.

Si magnum et insigne ex quo haemorrhagia melius
sit duplum filum subijciatur, ac transmissa utrinque

deinde media et intermedia pars nasis extenditur.
Postquam moderate sanguis effluxit utrinque
filum deligatur, uel unius.

Postea linamentis inditis, splentis superpositis -
deligatur caput ut deat.

ubi fila pulsuerint et exuerint ulius obducatur
cicalrice.

Hoc angistologia fieri solet in capitis et oculorum
doloribus, quos excitat fluxio contumax et perversa
per uata quae circa tempora sunt. tunc exotemia
quandoquidem si asthenia secunda temporalis necesse
sit, aploponcia fit nullo aneurismatis pericu-
lo quod ueteres metuebant.

De hypospathismo

Profunda est scarificatio frontis cum sectione
uatorum et rasure pericranii, quae spatha fit
unde nomen.

modus est ut uel sectiones fiant in fronte aequaliter
a se invicem distantes, et quae ad pericranium
perlingant, uitalis musculis temporalibus qui-
bus deprehenduntur.

Subiectum cuique incisioni pericranium abraditur
spatha.

Uata inter pericranium et cutem intermedia dis-
cenduntur cultello, cuius obtusum dorsum calcarium
incisioni arietem cutem spectet nec discindat.

Tum dissedis uasis, et quantitate sanguinis effusa
linamenta torta — in singulas sectiones frontis
immittuntur, et splentis appositis apta fit deligatio.

De Periclythismo.

est quidam sectio multiplex frontis, una transversaria cui subiciuntur alia duae lunares, tempora sed iuncta comprehendentes, utrimque una, quae convexa ad frontem, ad tempora curva sunt.

Sublato inflammationis metu post unam aut alteram sectionem os raditur, pulvilli incarnantes sarcoicis imponuntur.

Hypospasthismi et periclythismi usus erat veteribus frequentissimus ad interceptendam omnem fluxionem siue internam siue externam, quae in oculos fieret. nunc plerum loco cauterio admoventur quibus idem fit et minore cruciatu.

De chirurgica operatione in palpebris

Si palpebra laxior et proinde cilia in oculum incidant et infestent eum, sectio fit per scalpedum, i. oblonga et recta quae vena imitatur dea lunaris et incurva; nam nulus sicut sutura intercidit, sic quae contrahitur.

sed cavendum ne contractio major aut nimis fiat.

Quod si pili propter naturam oriantur, et alterum ordinem producant, ac subro uestant oculum.

velicentur vel retrahentur laqueos qui sunt pilo mulieribus.

vel filo tenuissimo ut docet D. Aegineta.

sed commodior extradio est volvelis eualsonis quorum et nunc usus est.

ne renascentur tenui ferramento candente unius extremitas palpebrae e qua pili superflui pendunt.

Simplex

Simplex sectio fit in lago pthalmit quibus palpebrae non exade clauduntur, praeipue superius abrahitur, ut apertis oculis dormire agnoscantur.

Si ob cicatricem j^o a cordis, ea sectione transverba dividitur et j^o diti^o linamentis sectionis labra se junguntur.

Si palpebrae inferius inverte^o sit a carnosa mole qua dicitur exterior sectio multiplex facienda in formam 3.

Hujus apex seu vertex sit ad malam, basis seu pars lateris ad palpebrae marginem vergat.

Dein carnosa moles eximitur, qua decepta sedim^o labra suuntur si opus est.

In vesicalis aquosis palpebrae tum^o s^o diti^o qua non tantum aqua sed pingui substantia refertur, simplex sectio fieri potest a Scalpello, perquam sectionem vesicala extrahantur.

Eodem modo sectio in externa parte brachii, si in ea concreverit humor crassus qui tuberculum facit grandinis simile unde chalazion dicitur.

Si illud tuberculum internam palpebrae partem magis obtideret, eversa palpebrae j^o l^o intercut sectio illa simplex fieri debet.

coherent interdum palpebrae praeter naturam, tum Scalpello opus est ad sectionem simplicem, sed cavendum ne laedatur cornea, vel conjunctiva.

Denique si verruca in palpebris vel raro quae in magno cantio est increverit, puollula abollitur dein Scalpello exciditur et eximitur.

De chirurgia in Bulbo oculi.

Bulbus est reliqua pars oculi substantia, palpebris membranis et humores conflata, morbis pluribus obnoxia quibus chirurgia necessaria.

Pterygium membrana est a magno canto ad pupillam serpent. Sic tollitur.

Diducuntur palpebrae, pterygium paruo hamo excipitur, attollitur, dein acu sub ea membrana transmittitur filum et lea equina, filo trajecto deligatur.

Equina solum deducenda auctior i. quidem ea pars quae ad palpebram est.

Reliqua quae ad angulum palpebrae exciditur, sed ita ut caruncula quae in magno angulo est intacta maneat. Excisa enim involuntaria lacrymas sive rhysidem pareret.

Staphyloma est in eodem bulbo, cum humor aetno-similis, ex prolapsu uisceris ob laxitatem vel alius cornea.

Deligatur Ac. i. acut per fundum staphylomatis inferre sursum trahitur.

Dein acut altera transmittitur cum filo per latera staphylomatis. filo deligatio fit circa eam ut superius filum cum inferiore, et inferius cum superiore neclatur.

Abduta deligatione acut eximitur.

nechusit operationis usus alius est quam de ut et uenustas oculi, nulla enim restituenda uisionis spes.

De suffusione

95

Inter corneam et pupillam humor crassus concreuit
qui visionem impedit. Si cum natura non possit
ut depuratus exeat.

Deprimendi spes si moderate concreuerit.
moderate concretum indicium si compresso palpebra
dilataetur, moxque redeat in primitivam figuram.
vel si colore caruleo vel plumbeo.

ut depuratus acut immitenda in oculum, quod
genus operationis punctio dicitur.

modus punctiois ita est.

In loco lucido sedet ager, ex aduerso chirurgus.

Aegri caput immotum ageminittor tenet.

Tum diductis palpebris prope paruum angulum
adigitur acut acuta quidem sed rotunda et ma-
nibus adaptata.

Adigitur ad internam usque locum qui est inter corneam
et pupillam.

Progrecenti mensura ac terminus est distantia -
qua est a pupilla ad prae-

so ubi uentum superne deorsum acut ducitur, ut
peruenit superiorem humoris concreti deprimat infra
pupillam.

Si depresso humor uideatur et pupilla oithsa appareat
et obiecta dignoscantur, acut humor depresso conti-
netur. Si rursus adhuc efferatur. Sorsum adhuc
deprimatur.

Postquam totus humor tandem subsederit, educatur
acut leni conuersione, deligatur oculus, utique ne

ne unius more alter laboret.

Post septem dies deligatio soluitur, nec ante idij aut
2. Aegineta. nec ante solutam deligationem obici
ret asperabiles agro, ne intentione spirituum rursus
agiter humer et redundet aut refluat ad pupillam.

notandum in punctione, quod dexter oculus, sinistra
chirurgi manu, et sinister dextra pungi debet.

Suffusioni similis est affectus hypopyum ab effu-
so pure iuxta cornu; nec punctio loci,
quippe fluxile pur non potest eam concretionem ad-
ipij qua acu depimi possit.

Propterea olim operatio instituta longe diuessa
nam vel acu. causa exagebatur.

vel prehensum manu utraq; caput ualide comu-
tebatur, ut eo more pur subideret infra pupillam.

Denique supra iidem, loco quo omnes membranae
desinunt et concurrunt sedio fiebat per quam
daretur exitus puri suffuso.

Sed melius et ne aquosus humor effluat unde casetas.

In Aegilope cum abcessu qui inter magnum oculi
canthum et natum obficeret duplex operatio est.

Si enim abcessus ad summam cutem erumpit, aut
in fistulam descendit, sedio fit satis alta et
ampla et os subiectionis et os subiectionis abradit. possit.

Si corruptum os appareat, oliuali cauterio urendum
ut squama a deiciat.

Lamina ferri vel spongia oculis ad mouenda ne
laseret.

Quod si in oculum incidit quid extinctum quod
molestem sit, et lachrymat exidet, frictione exprimit.

37
uel vitædî corporis contactu eximihur, aut flatu
ceu insufflatione expellitur.

De chirurgia qua fit in auribus
meatus occluditur aut a membrana obtenta et in-
nata, uel a carne excrecente. ubiq; opus sectione.
sed magis profunda si caro uel membrana aliud
intederit, ac tenui ferramento facienda.
Si in aurium superficie fuerit aucto Scalpello
sectio fieri debet, quod blennotomij scalpelli figuram
referat.

Facta sectione induuntur linamenta ne denuo
auris obstruatur.

ne caro rursus excrecat cathartica admonetur.

Si in aures quædam illabantur, aut molem suam
seruant, uel augent. Seruant ut calculi, et
siccissima quæq; corpora. Augent grana tritici,
legumina.

sed ejusmodi omnia iidem instrumentis extrahuntur
auriculari scilicet specillis, aut vultellis.

Si minus excitanda stermitatis, exhibito per nare
et os spiritui, ut totus ad aures erumpat, et aliena
corpora nudat suo impetu.

2. Aegineta per ^{foram} sectionem auri facit per
quam euadat quod in auribus subsistit.

At sectio periculosa propter ueterum copiam qua
eam partem perreperant.

De chirurgia in naribus

Polypos cum si excrecentia carnis superflua in
naribus delrari debet hoc modo.

Diducitis naribus et dilatatis, jacente aegro ad solum
jmittitur scalpellum myrtheo folio simile, quod
circumcidit carnem superfluum, ea circumcisa ex-
trahitur unco ceu incurvo ferramento.

Post cicatrix epulotica inducitur.

II. Aegineta cautio ubi ardens, ubi malignitas
subest. Satiat ab omni ferramento abstinere ubi ma-
lignitatis est suspicio, ne in cancerum degeneret.

Extrahi polypi argumentum est, si liquor a naribus
per palatum et fauces proterfluat. Alioquin
circa summas naves et os ethmoides manet carunc-
cula quae polypum gignet.

Propterea exscindendi haec ratio est.

Scilicet aliquot nodis instructum et his distantibus,
per specillum transmittitur a naribus et osse ethmoide
in palatum et os, indeque attrahitur, quo veluti per
ferram reliqua caruncula eliditur, et abscinditur.

Noti chirurgi vel cauteriis actualibus jmittit
per tubulum carunculam absumunt.

vel productam longius vellella prehendant, contor-
quent torquentque circumstant circa naves.

Naves aures et labia curta sunt et mutila, vel
natura et conformationis vitio, vel medici imperitia
qui ualuit curavit.

et percurrentes et quae velunt reparantur hac arte
utendum.

Quoniam in his partibus ora callota sunt se cari-
debent ut sanguis effluat, nec ea adduci debent
sutura quae sicca diximus.

Tam ora ad ducta agglutinantur.

veteres variam sectionem faciebant pro varietate

39

gastrium curtarum, ut in labiis Punatarum, ut
docet Celsus lib. 7.

Epulis p.e. carnis excrecentia in gingivis, debruitur
1. ex uoltella huc hamo abditur, dein scalpello -
abstunditur.

Darulis abscissus est in gingivis parvus cui simplici
sectione opus est, ad exitum collecti et geniti sunt.

De dentium evulsione et alia qua in dentibus fit operatione.

Dent erotus non curatur, itaque extrahendus sic
scarificatio gingivae circa dentem fieri debet, dein
denti paululum excuti forcipe, tandem valida manu
et ferramento odontagra dicto euelli, sed recta du-
cenda forceps, ne gingivam frangat.

Si dent brevis videndum ne forcipe gingivam
prehendatur, et ejus et simul cum dente euellatur.

Quod si testa gingivae aliqua extracta sit, sed
non cum dente exciderit, conquiri debet et euelli.

Si dent major fuerit lima abstergitur, si asper
raditur, et adnatus euellatur arte jam dicta.

Si radix superstit visagra ferramento extrahenda.

Ferramenta quae in officinis sunt ad evulsionem
dentium.

Aut protrudunt et expellunt dentem mobilem (pouchoir)

Aut circumcidunt gingivam (detchauffoir)

vel euellunt et duplicis sunt generis. Quosdam
(policaut) Alia (Davier) quae innixa dextro.

sanis, unco vitulosum trahunt.

Dentes mobiles et qui in alveolis fluctuant, ligantur

40
filo aureo ad firmitatem deligationis modus est.
filum dentibus firmit obvolvitur, inde deducitur
ad mobiles ad deligationem, qua peracta, extrema
filii reducuntur ad dentes firmos sanos, ibi nechenus,
et si quid ex filis exuperet velunditur.

De chirurgia in lingua et faucibus

Lingua quae libera esse debet, retinetur a subiecta
membrana anteriore aut posteriore, unde loquendi
libertas tollitur, impeditur ἀγυλόγλωσσαν, le filet.

Anterior aut posterior ea est membrana natura vitio
vel cicatrice, quovis modo obligeat sedime opus est.

Apostro ore lingua ad palatum reducta, nervosum
vinculum quod habet longius sectione transversa
reducitur per forcipem incisoria.

Si cicatrix callosa et dura fuerit, hamulo transfixa
surgum attrahitur et in obliquum secatur.

Caveandum ne profunda nimis sedio sit, ne sanguis
nis immoderatum influxum sequatur.

Tonsillae ubi intumescunt ἀντίαδες, παρίδμια celso
si nullis medicamentis earum tumor minuatur, extra-
henda quia deglutitionem impediunt, sic.

Inimolo capite, depreffa lingua per speculum osit hac
mulus defigitur in tonsillam quo attrahitur sejuncta
a membranis, attracha abscinditur scalpello.

Gurgulis cum humidior, columnam, suam refert
inde columella vula dicitur.

Si tenuis oblonga parte superiore imminuta, non
valde rubra sed subalbicans, extractione curatur, ita
ut quod superfluum eripitur, relinquatur pars aliqua
ad usum

ad utrum possint, si totus aer in nares non effertur
sed subsistat in faucibus. ⁴¹ nocent efferrandum.

extrahenda ratio est. ~~oculus~~ uter uget ad splendore
solis, ore hianti, forcipe volsella partem unam reducenda
trahatur deorsum, et scalpello resecetur.

cautius alium quidem potest, sed periculosius et
molestius.

magis probe deligationem, per laqueum simplicem
ex filo duplici.

Si faucibus spina aut quid solidius inhaereat, quod
impedit deglutitionem ob asperam arteriam ^{uicini} ~~infirmam~~
volsellis immixtis extrahi debet.

Aut spongia mollis filo alligata deorsum, moxq;
sursum reuelli debet. ut

vel spongia perdere quod media gula subsistat
desinatur. vel educatur sursum.

denique uomiti ejus expulsio procuranda.

ubi spirandi difficultas tanta est ut suffocationis
imminent periculum, non ab inflammatione pulmonis
sed laryngis ut in angina.

obstructis uel compressis faucibus ab inflammatione
musculorum qui laryngem movent, ut dehis aditus aeri
inspirando, et fuligini expedienda oritur.

infra laryngem aspera arteria leaui ad tertium uel
quartum anulum siue circulum, quia ex carnis hic locus
et uisum exponit indignum.

Transuerraria fit sectio, ea cautione ut membrana
tandem cartilaginibus annularibus interjecta secetur,
non ipsa cartilagines.

Si uasa lateant, hamulo cutis 2. extensa cutis debet.

dein una qua apparet hamo seynwendet et sub-
duccenda... et tum adacto Scalpello Sectio tuto fieri
potest.

Sublato Suffocationis nomine, labra uulnent. Idem sunt
Sectio renouantur. Luuntur ad faciliorem agglutina-
tionem.

de chirurgia in abscessibus

Abscessus est mutatio partis carnosa in materiam
inutilem, ut pus, uel seuo, medi, pulueri. Simile,
Luvit cocti resolutio rara, cui uacuatio per inten-
silencia in uacuacionem transpirationem.

At uacuatio sensilis uel sponte fit per erosionem cutis.
uel arte per sectionem, usionem.

usio uel ferramenti candentibus, aut causticis
medicamentis qua frequentiora.

Sectio uel una et simplex fit ut in minoribus
abscessibus.

uel plures ad angularem figuram, triangularem,
myrtheam lunarem.

In omni Sectione, seu in directum seu in transuersum
fiat, habenda ratio securitatis et decoris.

Ad deum Sectio fieri debet secundum lineas natu-
rales in facie.

naturales intelliguntur non tantum cutis sed et
subiedorum musculorum ut in fronte cuius Sectio
non secundum rugas transuersas facienda, sed secun-
dum lineas musculi quae rectae sunt. In capite
secundum pilorum exitum. In artibus in directum.

Ad securitatem Sectio fiat procul a nervis, uenis,
arteriis maxime maioribus, et a partibus nobilibus.

43

Post sectionem abscissum, iudenda linimenta et
fasciatio expulsiua adhibenda qua puris excretionem
iunget.

Strumae, pellicula seu cysti et ueticulo conditae sunt.
Si benignae non malignae dura et dolorifica sic
exsiccantur.

Distenta cutis manu uel hamo a suis pelliculis li-
beratur. Deinde glandula teneantur transfixa filo uel
hamo ut facilius exarcentur et separentur a corporibus
eas continentibus. Nulla offentione cariduum aut recur-
rentium.

ubi glandula fundum angustum est leuat? scalpello.
et immisso digito liquida relinquatur perquirendum
et extrahendum.

Postea cutis luitur

uel si ex struma magnitudine aucta cutis supra
modum uideatur, secatur ad myrti folii similitudine

Quod si scirrhus glandulae fundum latius cir-
cumscriptis uenis lateat laqueis constringi solet ut
citra periculum sponte exeat.

Abcessus quibus materia inutilis continetur, seu
pulis: propterea nominibus distinguuntur. a
mellica materia melicent. a seu steatomata. a
pulis atheroma generis nomine. si materiae
differentia parum fuit ad curationem, quo eadem
in illis et in strumis; quippe ut humor extrahatur
et uetricula quibus humor coarctetur.

In secundo caueat chirurgus ne pelliculam aut
ueticulam secat postea in mellescendo, ne statim
humor effluat, et impedit operationem.

De chirurgia

in aneurysmate bronchocele ganglio

Aneurysma tumor abscessus similis videtur. differt
quod non ex humoris crassi congestione fiat, sed ex
sanguine spiritibus, affluente per arteriam divitiam
vel apertam, cuteq; obductam, non propria cicatrice
vel carne obductam unde fit ut ex arteria
sanguis fluat sub cutem, et ea coarctatus tumorem
faciat cum pulsu qui tactu percipitur, vel et
visu. Si magnus sit tumor.

neq; vero tam dilatatus est arterie quam divitio
sed quo suspicionem dilatationis adferat.

Si in collo thorace aneurysma, chirurgia curari
non debet, nec potest commode et tuto.

In aliis partibus et praesertim in brachiis, ubi
pro vena, secta fuit arteria.

Secta cute in longitudinem per ductum arteriae antea
notatae labra cutis dissectae dispartantur, demum
cutis excoarctatur donec arteria integra retegatur.

Tum sub arteria transmittitur acus cum duobus fi-
lis, et acu sublata filo tanquam laqueo hinc inde
ligantur arteria. Inter utrumq; filum seu laqueum
pars interjecta protrahitur. evacuatur sanguis.

Et sectis reliquorum vulnervum modo percuratur,
donec filum exierit.

Atq; chirurgia locum habet in eo aneurysmate
ex vulnere aut sectione arteriae, aut ejusdem aper-
tione aut anastomoti.

45

Sed si et ruptione arteria contingat, tum cutis
ipsa cum arteria filo trajecto deligatur.

et flum duplex aut quadruplex esse debet pro
magnitudine aneurysmalis.

Bronchocele abscissus est circa collum et asperam
arteriam unde nomen habet.

Hujus non alia debractio quam aliorum abscissuum
ut melicenis etc. et non par leuitas, propter va-
sorum circumiacentium amplitudinem et copiam.

Ganglion et abscissus qui lupia dicitur fit ex concretio-
ne humerum crassi circa partes nervosae et nobiles.

non ut placet L. Aegineta concretio nervi in
nodum.

non tamen ^{tamen} circa frontem et caput secari uto et
debrahi potest sed et in cruribus et brachiis. de-
trahi enim potest phlo nervus qui mouendi facult-
atem deficit.

Debrakitur Bifida cute, uolsella seu filo prehentum
et ex fundo recitum.

De vena Sectione.

Ad aploponia pertinet, fit enim seu vel adacto
scalpello, quod Græci φλεβοτομον Lancetta.

Sectionis modus duplex. aut enim punctum secatur
vena aut cutis.

Orbim tribus modis in directum, transversum et obliquum
Sectionis quantitas vel magna vel parua in tripli-
cimatione pro scopo medici et uarietate uenarum.

Inciduntur uena uariis in locis et partibus.

In brachio cephalica, humeralis, cephalica seu axil-
laris, et quæ ex his duabus mediana. In fronte

preparata Hipp. recta. In occipite puppis.

Sub lingua ramula. In magnis oculorum canthi
exiles et retro aures. Saluarella inter paruum
et annularem digitum sinistram. Et alia inter
indicem et pollicem. Tertia et in manu per
medium digitum repent. circa proplitem. et
in pede ad internum malleolum saphena. ad
externum schiadræ, et ubi utq; propagines quæ tarsum
et metatarsum percurrunt.

modus. Celsus expeditissimum inquit mittere len-
guinem. artum habenti facile ignisro difficilimum.

Si dextri brachii, sinistra manus chirurgi secat et
contra.

Laqueus adhibetur duobus tribus digitis supra venam
secandam, ea ungue impresso notatur.

Tridione multa inhumectent et deligatione solompia,
infra pollex apprimatur ad firmitatem vena ne
fluctuet et Scalpelli aciem eludat subterfugiat.

Duos flabros et lubricis venis aridæ.

Tum demum Scalpellum apprehentum modis
duobus digitis pollice aut indice dextre aut sinistra
manus ita adigatur ut caute demittatur non temere
solum non usq; et impetu donec venam incidieris.

Tum attolitur mure Scalpedi ut amplius plaga
fiat. si angustior dilutetur demisso vestit Scalpedo.

ut sanguis effluat laxandum iunculum.

Baculo firmata manus mouenda micantibus.
digitis.

Si repetenda vena sectio recta aut obliqua sectio

si. Si melius eruptionis sanguinis aut nulla necessitas

47

steranda sectionis transuersa conuenit sectio, ut cito coalescat.

missio sanguinis factio inaequalis per chiasmum seu decussationem in modum X. conuenit.

Arte hac ad mouetur penicillus ex frigida expressus celsi contilis.

Aliis uenis secandis alia preparatio conuenit.

In capite, collo, luteo loto contrahitur, ut uena tumeant. Sed agri digitus immittendus in collum uinculum mela suffocationis.

Pedis et manus uena si secetur, flos multo et flos preparatur, ut magis sint conspicua, et ad eas sanguis infusetur copiosius.

Arteria in temporibus secatur eodem modo simplici sectione, ueteres multiplices mela aneurysmalis, ut dictum.

De astrione axilla

cum brachii caput exiit ob humiditatis copiam axilla uritur. Cutis scilicet quae iuncta est duobus ignis ferramentis transfigitur, sed duobus digitis preuenta aut distenta per scissuram, ne attingantur glandulae et nervi subiacentes.

De excisione digitorum

In manu superflui digiti uel carnosissimi sunt, uel ossibus constant et carne.

Autem nascuntur uel a phalange seu inter nodos digitorum, uel a metacarpo.

Si carnosissimi palpebris facile amputantur.

Sioſſei circumciſa carne et ſerra abſcinditur.
nunc ſcripe iunctio et una cum carne Et ſcinditur
ut in pulverculibus et gangrana correptis digitis
ſit.

ſi ſibi iunctem cohaereant, deducuntur ſectiſſime
facta per ſcalpellum, et ſinguli emplastro detergente
obducuntur, ne multo contactu ruſtum coaleſcant.

De uſione et ſectiſſione empyematis

veteres urebant in empyemate, ſed ſeramentis
non utebantur. ſed radi^{bus} aristoſchia rotunda
immerſis in oleum ſeruent, quibus eſcharas cutaneas
faciebant, et eas plures, ut iuncles clavicularem comi-
mituram duas, tum ad mentum, duas ſub mem-
bris, alias inter quatuor et ſextam coſtam, tres
a tergo.

Leonides primus cauterio ignito olivali inter duas
coſtas abacto thoracem perforavit ut pus educeret.

Alii aedonides per medium quintae et ſextae ſpacia
transverſim et paululum oblique cutem diſiſerunt
et ſuccingentem acuto cultello, ut via pateret puri.

et machiebant mortem repentinam et puris vac-
uatione confeſſim facta per thoracem aperiunt.

vel e ſectiſſione et uſione ſuccingentis incurabilis
fiſtulae cum ſinus oriretur.

non nullo periculo fiſtula aut morbus repentina
vinunt, ſed crebrius ſecamus empyicos, ſcilicet

iuncles tertiam et quatuor coſtam veram interiore

tribus quinq-

tribus quinque aut sex digitis longe a facie dextra
adigimus scalpelum superne deorsum.

et ne pus acervatim erumpat, capula perforata
argentea insertitur, per quam puris evacuation fiat, ex
intervallo, pro iustis medicis et cognoscitur.

Designamus fides tertiam et quartam costam
eampi interiorum, ut interstitionem diaphragmatis
in omnes costas nostras eitemus, simulque illius
motum qui sustum fit.

Hippi. lib. de jater. affect. non lecat aut unit
medium costarum spatium, sed ipsi costae cerebri
admovent, ut perforata costa pus libere evacuetur
et effluat.

Sic columbus sternum perforari vult quod aqua
in mediastino colligitur, ut per foramen aqua exit
habeat.

De chirurgia in mammis

ulcerati, cancri nonnunquam chirurgiam implerant
quod consistit in excisione cancri, et unctione per
ferramentum candent, quo humores malignitas re-
fundatur et absorbatur.

Si mammae prograndes, ad minuendam molem
et chirurgia indigeat.

In inferiore parte lunata sectio fit, et cutis inter
duas sectiones exciditur, qui per se prodiu adepti caula
magnitudinis et deformitatis detrahitur. Reutim;

quo dehaudo lictura uelut committitur.

De chirurgia in ventre inferiore

Abdomen chirurgiam admittit, uel ob. hepatis, Stomachi. et Lienis uitium, uel aquarum collectionem. i.e. hydropem.

Hepati purulento cum pus sub ejus tunica continetur admoventi olim solebant duo cauteria tenuia supra inguen, quae non tantum cutem urerent, sed ad membranam hepatis pervenirent.

In Liene humido attollebatur cutis, ut cauteriis urentur quae ita cutem transfigebant ut una agrestis liene ducta crustas efficerent.

In dolore Stomachi et hinc cauteria stabant. ad xiphoidem, duo alia infra utrinque unum.

Quibus humor in utilis exudaretur, uel exhalaret vapor. Licet tres species hydropis in solo abate seu aquatu collectione quae ventris humorem uniformem facit chirurgia locat.

Illa duplex esse potest Sectio et usio.

Sectio si mucrone Scalpelli recta dextro et dehaudo. unde paracentesis punctio nominatur. fit sic.

Aeger uel erectus tenetur ut dehiscentibus a qua, quae gani grauet sunt aut in sella locatus.

Si enim hunc situm ferre nequit propter uerum infirmitatem, non est attingendus.

Dein phlebotomia seu salpello aculione cutis laedenda debet sub umbilico tribus digitis, non ad perpendicularam,

Sed ad latus alterutrum, dextrum si hepar, sinistrum
si lien laboret.

vitarj debent intervodia musculi recti (hipp. genua
hant. ut et altera linea qua concurrunt, apha
neurotes musculorum abduunt. unde ista ab
umbilica distantia religiose observari debet.

Tum scari musculi et peritonaeum, ut ceteri
collabentes musculorum et peritonaei vultus obducant!
Sectione facta fistula inimitabilis per quam humor
sensim educatur; quibus univocum inquit hipp.
mimentur.

Alii urunt escharoticis, et charam acu purgant,
ut per puncturam exudet serotus humor.

Alii aciem pro vulnus abdominis brandiunt,
quam filo juvadunt, ea q; debrata aquas educunt.

Hipp. lib. de locis viril. umbilicam... ut aqua
locum det sic celsus cap. 15. lib. 1.

De chirurgia

in exomphalo seu humore umbilici

umbilici humor aut a prolapsu intestini et omenti;
aut a subeunte spiritu flatulento, aut
humoris affluxu.

Aut incretente carne, qua vel cum cute integra
est, vel exulcerata ut in cancro.

Si ab omento, intestino, sic.

Crechus aeger spiritum cohibeat, ut umbilici tumor
appareat, et ejus circum scriptio notetur aha mento.

Supinus deorsum jaceat, et iuxta aha menti notis fiat
sanctio. media deorsum pars umbilici prominens elevetur
hamo, et quae in articulum sanctificatus fuit
modo, et labili deligetur.

A per hemoris secatur, ut si intestinum aut
omentum relictum sit, perqui natus in dextra digito,
et laxato, in articulo.

Intestinum quidem compellatur omentum exundat.

Postea sublato omni melius relictum intestini, aut
omenti, per furdum umbilici transmittantur a cus
dea filum ducentel, et ex qualiter principis foli
deligatio fiat.

Tum quod ubi corpora filo deligata exciderint, curatio
perfectius linamentis.

De gastroraphia

Si ventris inflicium vulnus ut omentum aut
intestinum exciderint, observandum

an intestinum glaucum an corruptum et vulnus
Sunt enim intestina consulenda quam ventris
luendo.

Si corruptum intestinum spes curationis nulla.

Si vulneratum, tamen nullam curationem admittit

hanc non habentur in nota de iudicio quod relictum. Si crassum spes dubia.
autographo sed addita sunt
ad Braxet, nempe relictum dominus fuit etiam renas intestinum vulneratum
curacionem admittit quod ab aliis scriptis observatum. Iuris curivum (gelatina) coctile
exhibetur aeger ad singulas horas, ut vitetur proventus excrementorum.

Tum reponitur. eo repositi. vulnere ora adducere debent sutura quae multiplex ab authoribus est. Gal. et D. Aegineta.

maxime communis est ventris sutura quae inter cetera dicta nobis est in generali.

Si ita per cutem musculorum abdominis et pericloni uno adactu acut cum filo trahitur ab externa parte in anteriorem, rursusque ab interiore in posteriorem. utrinque filum nodo duplici stringitur et nodus dein absconditur et iteratur quoties necesse fuerit ad agglutinationem.

Spitior autem sutura in ventre quam alibi esse debet.

Quia rumpi facilius motu ventris potest. nec ea pars magnis inflammationibus est exposita.

Celsus ita acut ducit ut ab intestinis eam acut partem quae acuta est longe abesse veline subdita intestina pungat.

Duabus acutibus utitur quas permutatis manibus transmittit. ea luendi ratio et operatio apud eum legenda.

De chirurgia in glande et prolapso.

Si prolapsum brevis ut totam glandem non obtegat.

sectio in orbem fiat ad radicem penis, ut inde
culis laterior fiat ad querendam glandem.

vel culis circa glandis radicem scalpello exeniat
dein deorsum traditur, lentes tamen interfecto-
tenui et molli, quod coalitum culis impediatur cum
partibus subiectis.

Rarior hanc chirurgiam quia dolorifica et minus
necessaria.

Si glans non sit perforata extrema sui parte,
sed intensione, unde urina et seminis excretio der-
ivatur.

Glans circa coronam amputetur, non obliqua secti-
one sed recta. ut eminentia quadam appareat.
Similis glandi, cuius utilitas ad congressum.

Gal. in introd. extremam partem glandis perforat
et canalem immittit quo urina redditur, ei modus
piatetur.

Si proputium glandem ita inuertiatur ut gene-
occludat, quod fit vel ob cicatricem proputii, vel
catrem superfluam.

Si a cicatrice tracto proputio in anteriorem partem
scarificationes vel fiant sulcificentur. Siue in parte
interiore proputii ut exteriorem non attingat.

Duplex enim proputium ibi esse observant
veteres.

Scarificatione exoluitur et laxior fit cicatrix.

Si caro exoretur proputium distendat et angus-
tiam adferat foraminis quod glandi respondeat,

55
scarificanda erit, et quæ inter scarificationes caro
extrema et detradenda.

Dolus canalis plumbeus obvolutus papyro lixa
immittebatur.

Sic enim distentum proptulium leniatur, et
humor qui ex scarificatione exudat papyro excipi-
etur et absorbetur.

In contrario affectu cum proptulium glandem
detectam relinquit, et ita obductum a glande
est, ut in eam revolui et reduci non possit.

Si ab inflammatione recenti, atherapeutica
methodo auxilia peti debent.

Si absit inflammatio chirurgia potest, scilicet
scarificatione cutis leniter reddenda, ut in pulsi-
nam naturam reduci possit.

Si proptulium cum glande cohaereat, ut fere
fit in glandis ulcere, per scalpellum cutis exco-
rianda a subiecta glande, et

sejungendum proptulium.

Sed ea cautioe adhibita ut de glande plus
quam de proptulio scalpellum detrahat. Dein
linteam frigida madidum inter proptulium et
glandem imponitur, ut coactum utriusque impe-
diat.

circumcisionis nonnunquam necessitas est qua
proptulium in orbem cingitur non religationis

sed curatio in gratia. Scilicet si ab inflammatione
extremum nigrescat gradendum, ut gangrena -
mehus sit, quod nigrescit orbitali sectione
amputandum, siue proximum solum sit sine
cum glande.

Si toto glande abscindenda in urethram immittitur
dus canaliculus, ut exiit urina seorsum et semel
integer.

In prolapso ut in glande carnositate eminentia
nascitur sicut a floribus thymum similitudine quod
est caputulum.

Si internam et externam partem occupet.
externa tantum parte vel interna percussus,
non simul utraq; propter prolapsum tenuitatem.

curatur autem abrasione qua fit a die scalpellum.
si malignitas subest non sola sectione sed et
resectione opus, admodum caute ut cum ferreamenti
ignis et candentibus.

De chirurgia

In vesica seu vesica partibus

Si vesica lacerata aut calculus proquirit in vesica
immittitur fistula qua ab immittione catheter dicitur.

Idem magnitudo uana pro habitu auri.

Figura in curva in uirilis, recta in foemina propter
colorem vesicae diuersum.

Cavitas in cathetere est ut urina profluat.

Immittendi id est modus. Aeger erectus vel
toratus.

Locatus in sedili catheter oleo junctus recta
primum immittitur in urethram, deinde alii ad
radicem penis perveniunt.

Ad urethricam juncturas simul cum penis
mix deorsum penis et catheter deprimitur, ut
in cavitate uretica penetret.

olim cavitas catheteris lana obturabatur, qua
cathetere in ureticam immisso retraheretur flo
ut urina exumperet ut fit in Syphonibus.

nunc in eadem cavitate filum argenteum in-
seritur ne obturaretur arenulis aut gramo ex urina
excretio impediatur.

In foeminis facilius catheteris immittio propter
brevitatem et rediundinem colli uretica nulla
contortione aut inflexione catheteris opus, sed
immittione recta.

De Lithotomia

Cystostomia potius, est sectio colli uretica ad
calculi extractionem.

Duplex est vel in pueris fit et minor ap-
paratus dicitur.

vel in adultis et major apparatus est, forte
quia major pro paratio in ist saltem major
instrumentorum copia.

In pueris ea est. Alio primum soluta cal-
culus deorsum impellitur con cussione corporis,

donec in anum demittis digitis a chirurgo deprehendatur calculus.

Tum supinus aget excipitur genibus robusti iuvis: hi qui diducta crura et inflata agri genua manus ad poplites prestatas, firma manu contineat.

Tum rursus chirurgus vel solum indicem vel et medium digitem in anum immittit, ut calculum ex pileret.

Dextra premit abdomen iunum.

Reperito calculo et ad cervicem vesicæ conuulso sectio fit Scalpello inter anum et testiculos - adacto, perinæum appellatur.

ne per medium perinæum sectio fieri debet, sed in partem sinistram, si dextra manu chirurgus operetur, vel in dextram si sinistra.

Adacto Scalpello cutis secanda super calculum qui in collo vesicæ sinistra manu continetur.

et fuit Sectio latior esse debet quam intus.

ne tamen ea minor quam par sit, ne viam sibi calculus faciat.

Licet recitaret in extrahendo calculo ad amplexificandam plagam dilaceratione ubi malint, - quam sectione, quod disulsa fibra facilius - coalescant quam discissa.

calculus ubi detectus est vel subiectis digitis - propellitur si exiguus, si vero major extrahitur unca (crochet) et semicirculi figuram refert.

At superiore parte injicitur in vesicam, et

59

in utrumq; latius paululum inclinatur, ut calculus apprehendatur.

ubi tenet antrum ea ferat extrahitur, unaque calculus.

celsus lunata sectione utebatur, dein transvesta. ex loco Scalpelli instrumentum profert ex inventione megehi. Sydonii; sed instrumenti et operationis usus desit.

In maiore apparatus, alia preparatio est. Aeger non super genua ministri sed super mentam stabilem locatur supinus. crura d'ne ut genua inflectit. manus suae proplectib. subicit, continetur in eo statu laqueo attollente, et a ministris assistentibus.

Sicut causa ut vesica in angustum redigatur et citius calculus occurrat, et facilius capiat.

Ad eum explorandum catheter in curvatur, et parte exteriori fistula in vesicam injicitur.

Tum Scalpellus in catheteris fissuram adigitur, quo scissio fit, longe ab ano duobus transvestis digitis et procul a medio perineo.

Dein ferramenta duo longa robusta, levia incurva per sectionem in catheteris rimam immittuntur.

ubi vesicae cauum subire extrahitur catheter. Atque dacti alia ferramenta intervehunt ad extractionem calculi.

60

Primum forceps quo analis rotundum refert.

Si angustius sedio immittitur ferramentum quod ab effectu dilatatorium appellant.

Post per ampliore plagam de novo forceps immittitur, et si calculum apprehendit retrahitur, multo mox qui ad latera fit et foras.

Si extractio difficilior in anum immittit, inde ce quidam alii forcipibus a latere adiungit, quos alia vocantur.

Si calculus grandior confingitur forceps incisoria et denticulata.

Peracta operatione perquirendum an aliquid arenularum aut calculi suppositi residueat.

Perquisitio fit ferramento incuruo cochlearis specie.

Si vires acrij imbecillius non patientur absclatam operationem, Licet post sectionem bis sedire, et extractionem absolvere.

Postquam debradus omnino calculus carum vulnus recalescent vulnere modo.

Immolet aget continetur in lecto.

Ligatis cruribus ut ora vulneris facilius coalescant. Alii sunt vulnus orat, vel stibulis jungunt quas inde (tenent) appellant.

Ranco chirurgus historiam commemorat qua profectus se coactum dissicere fundum vesicae ut calculum extraheret grandiore, quam ut perinae sectione educi posuisset quod feliciter

Quoniam memineris 60

61

Successit tum in sectione, tum in extractione
Sicut Hipp. neget uesticam coalescere. neque
contulit in alio tentare hanc operationem velut
periculosam.

nonnulli putant commodius et minore periculo
per quendam dissecta uestica extrahi posse calculum
quem per perinorum. sed hoc nondum experi-
entia constat, quæ non unius sed plurimum est
obseruatio.

Alpinus 2. de medic. Aegyptior. scribit circa
sectionem medicos Aegyptios calculos extrahere
è uestica, scilicet per dilatationem colli uesticæ
a flatu multo quem follis immittit.

sed hoc abhorret à ratione, quandoquidem
obliquus ductus uesticæ non ita facile distendi
aut dilatari potest a flatu.

certior operatio est quæ à nobis chirurgis
obseruatur, ignota quidem veteribus, inuenta
a cremonensi medico Joanne de Romanis
descripta a sancto mariano.

In feminis non diuersa est, nisi quod catheter
rectus non curuus in uesticam inducitur.

et si corrupta digiti non in anum sed in
uterum induuntur.

ubi calculus è uestica exiit, vel irrupit in
urethram ibique substitit hoc modo extrahitur.
deligandus caulis supra et infra calculum.

mox supra calculum sectio fit ad latus penis.
 non in parte ejus inferiore ubi futura est
 vitæ et ligamenti quæ constituent propriam
 substantiam penis.

De chirurgia in Scroti et testicularum morbis.

In Scroto ætali sunt ab intestinis et omentis
 prolapsis, per productionem peritonæi dilatatum
 uel ruptum.

Tumores Scroti et aqua exultat uel conyetta
 e reliquis alimentis testium, uel aliunde affluens
 hydrocele.

Est et carnis excrecentia, testiculis adnata, Sarco-
 cele. uel a uenis quæ testem ambiunt dis-
 tentis et uaricosis cyrtoccele.

Tumet denique ab abscessu ut suppurato uel
 steatomate, et steatoccele.

Sed singularum tumorum propria est chirurgia.

In enteroccele et epiploccele. primum repositio
 fieri debet intestini uel omenti manu comprimendo
 Scrotum.

Et comprimendo utrumque uel alterutrum corpus
 alienum in abdominis capacitatem.

Tum fasciatione opus est, quæ fit subligamento
 apto et quiete diuturna.

Si fasciatio inutilis, sedio adhibetur ad sedi-
 gationem productionis peritonæi.

Ea autem fit uel sola ad constrictionem

63

et angustiam meatuum, per quos intestina
aut ormentum illabitur in scrotum.

vel cum extractione testiculi ejusque abscissione.

Deligatio quæ fit ad constrictionem perficitur.
Peda primum cute in rectum et longum ad partem
dein transmissa ac ducente filum sub pen-
næ productione C. R. filum aureum est, punci-
aurea dicitur, quidam plumbeo utuntur.

At ubi post deligationem abstrahitur testicu-
lus et abscinditur, multo artius fieri debet deli-
gatio.

ut impediantur hæmorrhagia et dolor obstrudatus.

Siquidem utinulo intercepti oportet vasa semi-
naria, venam arteriam et nervum.

In alia deligatione, ea quidem vasa compre-
henduntur, sed non comprimuntur, ne spiritus
animalis appulsus prohibeatur, a testiculo et
necrosis sequatur.

In hydrocele paracentesis utitur ea quæ
seton pectibetur in chirurgia generali.

vel simplex Sectio per adactum palpeillum
ad eam partem ubi aqua coequetur.

In sarcocèle sinistra manu scrotum appendi
debet, ejusque cutis incidit dextra. Dein sub-
jecta membrana diuellantis hamo, deinde
caro circumsecta et superflua præciditur vel sola
vel cum testiculo si ei firmiter adhæreat.
Cystocèle gemino laqueo debet intercepti,

tumentes uenas, et quae inter utrumque laqueum
pari comprehenditur, Scalpello apertenda per aplo-
tomum.

Si suppuratio in Scroto est, simplici sectione uae
cuari possit debet.

Si humor alienus, ut in Steatomate, atteromate,
meliceride in Scroto concreuerit, chirurgia in abs-
cessuum curatione dicta eximitur.

Testiculi uel colliduntur, uel iacisione eximuntur
ut uis generatrix impediatur. quibus collisi
et alibi cūnuchi.

Quum exoluti sunt per sectionem extrahi.

Sectionis eadem ratio ac in enterocoele dictum.

celsus infibulationis meminit quae coctus im-
peditur, et excretio seminis.

Tuebatur olim acie filum ducente quae cutis
super glande transuebatur cicatricula fiebat
quibus induebantur fibulae ad uocis aut uale-
dinis conseruationem.

In Scroto ^{luxatione} luxatione, cutis superflua et laxior
secatur et fiuntur labra cutis distincta.

Inguinis hernia rarer Celso. est, humor scilicet
ab epiplois aut intestino, mox prolapsus in Scrotum
sed subsistente adhuc in inguine. Bubonocoele
et Scroto herniam praebet.

curatur chirurgia per unctionem quae fit
uel candente ferramento, uel medicamento
escharotico quod adhibetur ubi quae parte
proinduo penitenti laxior apparet.

artho pro

ut his profunda esse debet ut magis conferat
 confert autem quod et chara descendente, callus re-
 nascens aut cicatrix obstructa firmiores quales reddat,
 et strictiorem productionem, ut deinceps non ita facile
 delabatur interitum aut omentum.

De chirurgia in morbis uteri

Ab uteri orificio si caruncula prominat contra
 naturam siue si nymphæ producta, cum clitoridis
 molesta. opportuna volutella prehenditur dein scal-
 pello secatur.

Si orificium oclutum sit, unde coitus et menstrui
 erupcio impeditur, chirurgia recitidetur.

nam si ab ulceratione labra coalescent, immisso
 scalpello diducuntur.

Si caro uel membrana medium obstruxerit, hamu-
 lo extendi debet ut amputetur scalpello.

Dein pessarum plumbeum grauis peractio, ne
 domum uteri orificium coalescat.

Si in utero abscessus primò ab inflammatione debet
 detectus, et in conspectum uenire per diaphragma uteri
 speculum quod supponere parte cochleam habet qua
 dilatat.

Tam q. detectus abscessus et conspicuus in uidetur scal-
 pello immisso.

ubi foetus in utero mortuus, et foetus uires ualent
 foetus sic eximendus.

Supina mulier deortum si fieri possit uergat
 crura eleuet eoque statu schismatismo continetur
 uel a ministro uel uinculo

dehinc finis tra manus oleo uncta in os uterum
 uteri demittatur ut sensim uterum subeat.

max. digitos. Dedu cat. ex uterum dilatat.
nam si foetus trahio mania fieri poterit, optabilis
est ea qua ferramento.

optima trahio qua se sola manu chirurgi per
gredet facienda seorsim ligat. max q. attrahet
ut cum ad brachia ventum est non simul trahantur
sed alterutrum tantum, ut alterum versus collum
reponatur, et impediatur quominus uteri angustia
suffocetur foetus, colli contractione.

At ubi extrahio foetus ferramento eget, sinistra
manu locus adigendo ferramento commodus inven
itur.

Ferramentum uncus est.

Locj convenientes, oculi, occiput, os, mentum
clavicula.

uncus dextra manu insiciendus et insigendus fir
miter, tum retrahendus partim ad latera, partim
in directum ut simul foetus attrahatur.

Quod si manus i. occurrat retrudetur, si reponi
non possit abscindetur.

Si caput thorax venter propter majorem molem
brachii nequeant incidantur.

Quidam ex retentionibus motuum foetum manu
diffectis ilibus et utero inciso extrahere quam per
uteri collum. Istamq. operationem rationibus plu
ribus confirmat et exemplis, eorum, qui caeso matris
utero in lucem prodire unde caeteri diti.

ubi secunda restitit, extrahetur eadem manus
industria.

Si secunda in globum contracta manus occurrat
educetur levis attrahit.

Si haereat per uenulas et membranas, majore

67

conata attrahitur, ne mora putrescat, et putre-
dine uterum corrumpat, et ceterum afferat exitum.

Extracto foetu, et educta secunda jaceat agra
cruribus compressis in cunctis condito nullum
flatum admittente.

De uestione in ischiade

veteres cauteria adhibebant ischiadicis ex fer-
ramento candente tribus in locis.

Ad cavitatem clunium parte postica.

2. Supra genu. Tertium cauterium supra
maleolum externum, ubi plus carnis est.

Quum si discedi credimus, capra sterili
feruidum imponebatur cauo pollicis, manusque e-
directa erat ischiadit donec vapor ad partem
affectam perveniret, ^{hoc} et usque ~~ad~~ Arabica dicebat.

nunc uno cauterio utimur eoque potenciali
quod affigitur supra genua tribus quatuorve digitis
externa parte.

De fistulis chirurgia curandis

utrum est cuniculosum, aut sinus callosus.

explorandum 1. an in superficie, an in profundo.

Rectum ac obliquum. Simplex an multi-
plex, denique ubi desinat.

exploratur specillo p.e. ferramento tenui oblon-
go, aereo, stanneo.

Si in superficie exstans debet Syringotomia ins-
trumento.

Si supra specillum, vel potius intra specilli-
cavitatem immittitur.

non rebrato specillo simul attractum inciditur
usque ad fundum.

Si profunda fistula est, circum circa callus exsurgens
et si quid reliquum sit cauterio absumitur.

cauendum ne uena, arteria vel nervus laedatur,
Propterea considerandum si fistula delinat in
partem nobilem, vel osse terminetur.

et raditur vel serra resecatur, aut perforatur
detectum protrusionem fistulae. Excepit
capite femoris et uestibulo dorsi propter viciniam
articulari, et partium circumiacentium dignitatem.

et istula autem in ano frequentissima chirurgiam
exiguit.

Illa uel occulte quorum stylum
foris non apparet, sed sanie tantum exudante.

vel conspicua quarum stylum oculis patet,
ut in istud facile specillum immittitur.

curatio fit duobus modis, incisione deligatio.
Incisio periculosa, nisi enim magna cautio adhi-
beatur, ludibrio sphinderem, unde despectio inuoluntaria.

deligatio celsior et leuior. sic

Specillum siue a cut filum ualidum uel linum
quintuplum trahens immittitur in fistulam ad
fundum.

manus alterius index in anum immittitur.

Tum qd ubi occurrit a cut siue specillum, digito
indice specillum apprehenditur et per anum foras
educitur inflectum. Fili ceu lini capita neceunt
nodo qui testis quoq; die soluebat, ubi corpora
filo comprehensa paulatim i.e. sentim sine
sensa recedunt, et his coalescentibus fistula
percuretur.

69

Recentiores filo appendunt laminam argenteam
cujus quodere deligatio strictior fiat, et celerior
fractio.

In ano molesta haemorrhoides et dolifica chi-
rurgia curantur: et ea duplici quippe
vel forcipe seu uolsella prehendita et extenta ex-
sinduntur Scalpello, vel filo ligantur.

condylomata duri tumores in ano eminent quae
et similiter curantur.

Si anus perforata non est, facilius Scalpello

De cyrtotomia seu uaricum sectione.

varices sunt uena lumentes, acopia crassius
sanguinis, ut ruptionis periculum sit.

Sunt in abdomine temporibus, cruribus, tibis
et in iis frequentissime.

ne rumpantur mature occurrendum chirurgiis.

In cruribus ferendum crus aqua tepida, dein
supra et infra deliganda uarix.

Atramento notatur cutis quae eam obducit.

elevata ministri manu diffidatur.

Postea membrana uenam obducens excoriantur.

Tum uenas detecta filo duplici excipitur superiore
et inferiore.

Inter utrumque filum secatur uena ex effusa
quantitate sanguinis moderata, filum superius
nodo stringitur, infernum et facta expressione
sanguinis qui in inferna parte cruris est.
uena ipsa excinditur, vel cum filo excidit.

haec operatio ad angelologiam refertur ut generalem
sectionem uasorum.

De acroteriasmo

sive extremorum amputatione.

extrema ubi corrupta, ne alius corruptio sepal
abstundenda, non contra articulum sed ab eo longius.

Licet Hipp. in ipsis articulis amputationem jubeat
lib. de quod minus sanguinis in se
effluat et lib. de fract. sic fit.

vinculum cum laqueo simplex adhibetur
inter sanam et vitiatam partem; quandoquide
culis retrahatur sustine vena nervi comprime
mentur, ut minor sit hemorrhagia et dolor.

Deon paulo supra partem corruptam amputatio
fit partem omnium mollis ad os usque, et
ipsum terra absinditur.

Hæmorrhagia ferreamentis candentibus cohibenda,
quorum necessitas est et ab humorum maligni
tate pubedo.

Impeditur illa deligature qua fit duobus modis.

Aut enim crassa forcipibus tracta, solo architectura
ligantur.

Aut cum per medietatem carnes
transfixa filum trahente intercipiuntur quas
periculosa, metus enim ne nervi pungantur,
unde convulsio.

De chirurgia in unguibus
et eminentiis extremarum partium.

circa unguis pollicis manuum & pedum
caro inuretur ab ulcere et abscissa qui -

paronychia, redumia, paronicium.

caro excresecit, pterygium ungula.

Dum pui ad radicem unguis retinebatur conclusam peristho, pulset ob impeditam transpirationem, simulque dolores intolerabiles exant et gangrenam adfert.

Itaque pui vel humor, exiret dari debet sectione pollicis profunda, qua fit scalpello ad periostium usque si doloris causa est.

unguis carnem reculem et superfluum subleuet et pungent, secehur, qua parte carnem premitt et urget.

caro abstrahitur cauterio, aut si eminet scalpello. ubi contusus unguis liuet, effuso sanguine, scalpello est dissecaudus ne a suppurato sanguine dolores et gangrena fiant.

In manibus et pedibus callosa dolorificae emittuntur clauis (corpi). In his scarificatio, dein uolsella prehendenda standuntur, uel et aduruntur.

verruca et in illis partibus frequent, eaq; uel fornicaria et scabulis, quod conuictata diuini merdentis. formica. sentum inferat.

vel pensilis quod statim habeat chirus modo tenuem.

utraque scarificari debet uel potius uolsella trahi dein scalpello exstingui, aut filo deligari ut extingatur.

De chirurgia in offibus

Fractura offis est solutio continuu facta in offe

a causa violenta.

Est aequalis uel inaequalis.

Aequalis fit in frantum raphani aut cucumeris modo, aut caulium. unde raphanidon, - Siccidon.

vel in longum ut in affulis, unde Sidaidon.

Inaequalis partim recta, partim obliqua, et in unguem dicitur.

Si enim unguis, calamus aut arundo frangitur in minutissimas partes potenter modo frangitur et alphiaidon est.

Tertia inaequalis a toto est retractio, cum offit fracti superficies exilit, et uelut squamma recluditur.

Curatio fit ad aplicationem convenienti distillarum partium Sidaidon, et idosae deligacione. Quae propria sunt ad cuiusque offit curationem dicentur in singulis.

De cranii fractura

ut cranio propria figura, sic peculiaris - fracturae differentia uaria.

Hae meae methodus brevis.

omnis aut simplex sine contusione, a sinz deute telo.

vel cum contusione a graui et obtuso simplex est triplex διαστολή, ἀποκρίσις, et ἔδρα cum teli impressi uestigiis inprimis.

Quae cum contusione uel manifesta uel obscura hae ἔσχατοι qualis in aneis uasis cernitur (bottelure?) et feni solet in fenellis puerorum cranii.

illa uero

illa uero uel angusta, fissura ῥωγμή, rima.

Qua si in alia parte sit quam icta et percussa.
ὑπαχμα resonitus appellatur.

Amplior inplex ἐκγίσμα cum mediis -
fracti ossis partes depressae sunt.

κακάρων cum eadem elevata sunt fornicis
in modum.

ἐκπίεσθαι cum frangitur in multas partes
qua uanum situm obliuet.

ubi signis diagnosticis innosci praeterit qua
perforationem postulat, mature facti opus est.

Perforandi uaria sunt instrumenta, nunc
usitatissimus est modiolus a perforando trepanum.
multis partibus constat, quarum aptiora elegant
et fauiles. Sic admoletur.

Derata cute scissio facienda triangularis ad peri-
cranium, illud scalpo abradendum.

Rostris de sedo iam loco admoletur modiolus.
caput firmiter teneri debet a ministro.

et recens culis discissa labra tegi linteo
Ac in parte designata inditit cerebella qua
cuspidi modioi locum faciat, quo firmetur mo-
diolus.

Tum ut cum alio modioi fieri debet donec orbem
sibi fecerit.

Tum debrado cuspidi solus modiolus adigitur -
donec perforationem absoluerit.

Et cautione ut suspensa manu deprimatur, ne

membranam cerebri duram laedat. propterea
 sapienter exini debet et attolli, et perforandi ossis
 crassities quae restat explorari specillo circumducto.
 ubi si exitum est extrahatur tractata cerebra.
 si fragmenta restent scalpum lentulanis excindenda.

De fractura nasi et curatione chirurg.

Si pars nasi ossa frangatur, digito immisso aut
 specillo in directum confirmetur. cuneis im-
 mittantur ex linteis contritis, emulsis, aut calani
 ne impediatur transpiratio.

Deligatio inprimis ne sinuitatem nasi inferat,
 nisi forte in distortionem natum.

Tum et cuncta fabula proalata et agglutinata
 parti distrahatur ut in contrariam partem retrahatur.

Si maxilla fracta et intus intus exuberet digito
 in os immisso erigatur.

Si transuersim fracta contra tensionem opus habet.

Si dentes disjungantur filo aereo, lino colligari
 debent.

cum fractura non simplex sed cum ulcere, ex-
 ploranda diligenter specillo, et si quae ossicula
 latent exini debent.

Deligatio facienda conueniens ut breui fractura
 coalescat.

In clauicula fracta per transuersum raphani-
 modo curatio facillior quam ea quae fit in longum.

curatio perficitur contra tensionem humeri oppositi,
 et ad aptationem fracti ossis.

Adaptatio dum chirurgus prominentiores partes
impellit et deprestat extrahit frus.

Si frustula molesta sunt extrahuntur uolsella.

Dein fractura deligatur intra uiginti dies agglu-
tinanda.

In Spatulæ, costarum, pectoris, osium ischii fractura,
nulla fit tentio, sed tantum extractio eorum
quæ molesta sunt et aliena. nisi quod ossa per
 idoneum solum et conuenientem deligationem
in pristinum statum reducantur, ut in pectoris
et costarum fractura.

De Synthetismo in artibus.

chirurgia quæ ossa fracta componit Synthetismus
dicitur, in artibus.

Tribus operationibus constat artitæosi, contrahen-
sione. Diorthæosi adaptatione seu conformatione
et êtithæosi i.e. deligatione.

Artitæosi Locum habet in fracturis osium trans-
uersis, ut musculi qui ad suum principium contracti
os fractum retraherunt profundantur. fit enim
ut ossis extrema e directo sibi opponantur.

Fit illa manu unius aut plurium, laqueis dis-
tendentibus machinis ut glottocomis.

Etq; æqualis cum fractum membrum utraq; et
in omnes partes æque trahitur ut contrahat.

Inæqualis quomodo cumq; fiat, eo situm membrum
extendi debet quo fibra musculorum recta sint
et naturalem situm obtineant, alias doloris

et ruptiois metus.

conformatio à vitio sequitur, ubi enim ossa distenta ex aduerso vel directo posita sunt, ambobus chirurgi manibus comprehensa apte componuntur.

Ac si fractum et avorsum eminet, repositum pellitur et contra ut naturalem figuram attingatur.

Si ossa fracta cutem lacerant ut difficultis distentio et periculosa sic conformatio esse solet.

Quippe inter distendendo metus est conuulsionis propterea in crure et brachio ubi nervi intinguntur.

Postquam distentio facta est, uelut ad mouetur, ita ut interna parte humilior ossi, superius superiori innitatur, quo facilius ossis fracti partem in locum suum et naturalem protendat.

conformatione peracta relinquitur deligatio, quæ duplex.

hypodermidis subligatio, et epideridis superligatio, utraque fasciis perficitur quæ inde in hypodermides et epidermides distinguuntur.

Hypodermides quæ ad subligationem utuntur nos esse solent.

1. circa posterum affectam per conuoluta suture ferunt cochlea modo

2. per circa fracturam quæq; circumacta deorsum tendit.

3. inferne suture ducunt et duas priores complectuntur.

His tribus fasciis apponuntur splenia quibus continendis vultum fasciæ epidermides adhibentur quæ contrario ductu sibi inuicem opponuntur.

Altera inferne lustrum in dextram partem ducit.
Altera superne lustrum in contrariam latus
superagitur.

Qui contrarius epidetmidum ductus valet ad
continentes priores epidetmidas et confirmaticnem
confirmatam partem.

Hic facit circumponuntur et ferula, quae
laqueis deligantur, ut sint fulera, donec fracti
membrum partis affeda.

olim post septem dies admovei solebant, nunc
primo quoque die.

Post deligationem, et appositionem ferularum, —
collocari parat debet, ita ut molles et aequaliter
jaceat, acclivis refluxio fiat in eam.

optimus sicut qui secundum naturam valet dolore,
cujusque partis proprius.

Deligatio autem et fracturis testis die resolunda.

De fractura brachii cubiti

manus et ejus curatio chirurgica

Brachii et fractura in brachium, i. tendi debet
indivisiis partes manu chirurgi, ministri, —
laqueis, organis.

2. Aegineta, lignum brachium appenditum
finitur subditur ala et inferiori brachio an-
nectuntur vincula, vel pondera appenduntur
ut deorsum trahant.

Tum ossis extrema sibi invicem coaptantur.
Post deligatio jam dicta.

Idonea repositio jacere sub pulvinari molli
exceptum tenui lamina ferrea vel charta fir-
mior. vel et suspendi mitella, ut cum cur-
bitis angularem figuram faciat.

In cubiti ex radii fractura i. videndum an utrius-
utq; an alterutrus latus sit. unius enim lenior
et radii curatio facilius, quam cubiti quia hic
radii veluti fulcrum est.

Si alterutrum, juxta illud membri tensio tantum
fiet, ut si radius, pars tantum superior tenditur.

Si utrumq; aequalis totius membri tensio fiet.

Deligatio et repositio eadem ac in cubito.

Si manus ossa frangantur, prona manus super
tabellam planam potenter tendatur, siue tractetur
a chirurgo, et ossa fracta componantur.

Si digitorum ossa, ad deligationem non tantum
affectus digitus, sed et vicinus digitus vinculo
comprehendi debet.

De femoris fracti curatione chirurgica

Femur in transversum eaq; partem fractam;
hinc inde trahendum. Laqueo distendente ut
partes ossis e directo potius reponantur.

Si juxta caput femoris fractura sit obvolvitur
lana ne penuriam aut iniquam coadatur.

79
si prope genu, vinculum unum supra fracturam injiciendum; genu autem firmum - continebitur manu alterius.

deligabitur fractura fasciis ductis in generali doctrina.

Appositis ferulis et splenis.

canalis ex paratur in quem firmitatis causa oras fractum injicietur. Et plantae pedis tabella imponitur laxa circumvoluta ut firmet pedem totumque membrum stabile contineat.

Recentiores stipulam ~~liba~~ bauto circumdant et utriusque tractus femori applicant, ad firmitatem ejus partis

notat Celsus femur fractum fieri semper brevius nec in antiquum statum reverti.

Qua de cubito et manu dicta, ad brachii et pedis chirurgiam transferenda.

Si cum ulnere fractura juncta est methodi est therapeutica ulneris et fracturae curatione distinguere, et auxilia cuique ordine et loco praescribere.

chirurgica auxilia sunt ejus fractura, ut si magnus os eminet reprimatur ueste, s. e. ferramento quod uestis utrum habet.

Si ueste repositio fieri nequit, amputandum quod eminet, scalpello, serra, foripe injicienda, ne inde membrum brevius fiat frequentes extendat!

Si frustulum ossis abscissum est laxius si deligatio.
specillo uel digito percurat! dein uolsella aut
hamulo eximatur oportune.

Si callus supra modum increuerit, ejus incrementum
prohibeatur arcta deligatio et lamina plumbea

Si increuerit et concreuerit, scalpris ex utroque mi-
nuatur, uel terebella circumcirca perforetur.

Quod si articulus callo distorqueatur, rursus callus
frangitur, uel franguntur ossa circa calum, sed
non sine periculo, ita ut salius sit scalpello
superficiem calli dividere, dein scalpris exci-
sionis dissocare.

Calli generatio ipsa natura, iuuatur deligatio-
ne convenienti.

Si enim callum indicat oris circumjectarum
fasciarum plasta etiam et integra cute ex reli-
quitis sanguinis qui calli jam concreti generati-
oni superflui accessit.

De chirurgia in luxatione

Luxatio prolapsa est ossis e sua cavitate et
sepe in alienum locum.

Si totum os exiit integra est *развертна*.

Si oris cavitalis et acetabuli huerit *назадвертна*.

utrumque sit in omnes loci differentias, sursum
deorsum, ante rebus, dextrortum sinistortum.

Luxationis omnis curatio chirurgica *развертыва-
ет* et tribus

41

et minus opus habet, tentione, propulsione, et deligatione convenienti cum repositione.

Tentio in luxatione fit uel manu quae palatistica.
Nihil. uel laqueis et methodica est.

Tentio organica quae fit organorum ope.

Terminus extentionis est ut eatenus ossa extendantur quoad alterum alteri non inhorreat, sed a se iunctum distendantur.

Impulsio distentionem sequitur. utraque pro uarietate partium et officium fieri debet. videndum enim unde et luxatum recesserit, et quo utique processerit ut inde sumatur iudicatio extendendi et impellendi ossis in proprium et naturalem locum.

Deligatio ualeat ad firmitatem repositionis.

De luxatione maxillae inferioris claviculae, brachii carpi et manus officium.

Inferior maxilla in magno hiato subluxatur, nec enim iungere.

Quod si contingat ingent periculum a tentione muscularum temporalium, et ualidorum ligamentorum quibus continetur.

Repositio sic. caput aigni teneatur.

ore hiet, maxilla inferior apprehendatur.

Purcetur manu medici huc et illuc donec repositum compellatur, et in suam cavitatem redeat.

Tum curatio luxationis erit, quæ præficeretur
splenit appositis.

Si utraq; maxilla part dextra et sinistra luxetur,
eadem reponendi ratio ac si alterutra.

clavicula improprie articulatur cum offe humeri
et pectoris, nec et proprie luxatur.

Si forte luxari et deduci contingat, reponenda
erit manu chirurgi, qui minimum tendat ulcines
partes humerum subleat tandemq; claviculam
in proprium locum propellat.

Tum q; convenienti deligatione utatur.

Inter claviculam et acromium seu et scapula
jacere voluit et hipp. et luxari, sed nec et istum
nec ipsius luxatio a nobis observatur.

Brachii et e suo acetabulo excidit quod in extrema
parte scapularum est, nervum non in omnes loci
differentias, ut movetur sic luxatur, sed tantum
in inferiorem partem et hipp.

Ad curationem opus est distensione et impulsionem
offis. In tenellis corporibus manu fi.

In validioribus, laqueis vel machinis quæ ab
Hipp. describuntur. Inter machinas æquæ lae-
datur. ubi luxatio in anteriore et posteriore
parte fit.

Quæ in posteriorem partem fit, perhi celus penicu-
losissima.

Si retrorsum fiat attentione cubiti curatur,

Si'ue rest'hui'kur. Si' anbrothum flexione.

carpi et manuum llexiones si qua fiant, ea
methodo debent curari quam produimus in doctri-
na generali.

vertebrae quae spinam constituent, per aliosdum
committuntur omnes sibi invicem, proinde luxatio
luxationis quae fit aut unius tantum vertebrae
aut plurium.

anims luxatio gravior quam plenum quia figu-
ram spinas obliquam magis depravat, et spinalem
medullam comprimunt; unde nervi qui ^{orti et} spiritus
animales deducunt in vitales et naturales artus
partes, ^{et} idcirco unde earum partium sensus
et motus laeditur.

*Spina latius hinc modis ante et laevior
est. retro cum in posteriorem partem curvatur
gibbositur. Ad latera scoliis.*

Λόγδωσις incurabilis est. Κύρωσις curam
facilior est ad curationem distentione impulsione.

Distensio. fit laqueis sursum deorsum trahentibus.

Impulsio fit scanno Hipp. pater. vel
manu quod exuberat deprimitur. deinde in-
cidendo.

Post repositionem, in ^{multitudine} positione positam, utrum
lamina lignea fulciuntur, et convenienter delignant?

Si luxatio fiat coxae cum femoris difficilissima curatio.

Si moram traxerit, plerumque desperata, quia ex Hipp. mucres in acetabulo congeriuntur.

vel et quod ligamentum ualidum quod. ex acetabulo in caput femoris intus, relaxetur, et tenuis solum amittat.

Fit et ea lustrum, dextrum, in anteriorem posteriorem partem, sed ad anteriorem sapissime.

curatur ex tentione, impulsionem et deligationem. tentio laqueis supra genua infectis et tractis dextrum, dum manu sub alam submissa firmiter thoracem apprehendit.

vel laqueis ex loco molli ab jugine et perinoto per dorsum ducitur, duobusque inhiis trahitur a ministro.

Impulsio pro uania luxatione, uania est. fit uel stamino, uel alio organo commodione

Aut compressione uinorum, uel admotu tabula deprimente.

Si ab humeris copia et defluxu, caeterum adz monendum ex Hipp. b. aph. ult.

Genu siue libra quae ad genu cum osse femoris committitur, prolabi potest in posteriorem partem anteriorem et exteriorem.

sed in anteriorem minime; aut rariissime
quia patella instat repaguli eam articulari par-
tem firmat.

In quacunque partem fiat luxatio huius su-
perioris eget extensione deligatione, ad quam
refertur Whit, qui cum curare rectus esse debet
sive ad rectam lineam.

Paululum inflexa patella epignathis - genu non
nunquam dimouet loco, sursum q. rapitur.

Tum super terramposito et firmato pede -
deortum trahitur.

Sub popliteis cauo pannuli inuoluti subiciuntur
qui fluxionem impediunt.

malleoli seu eminentia inferioris ossis huius et
peronei quibus astragalus articulatur, et istae
eminentiae adducuntur et dimouentur a se invicem.

Si resonantur extendi et impelli debent manu
chirurgi, vel laqueis. qui dum deortum -
trahunt corpus reliquum firmum teneatur, nec
cedat trahenti laqueo.

Ossa repositionem obducenda fasciis, sed ita
ut tendinem qui in calceam insertus, non
adstringant aut premant alius, inflammationis
metu.

Dedit ossa omnia articulo inter se iunguntur.

et propterea luxari possunt, sed non alia
~~egre~~ egent methodo ad curati'nem quam
 reliqua partes.

Imo quo minora sunt ossa, eo minor difficultas
 reponendi.

Si luxatio cum ulnere aut ulcere, compotitus,
 repositio laboriosa et difficilis differatur in alios
 dies.

Alioquin si faciliis ui'deatur et expedita, quam
 primum fiat.

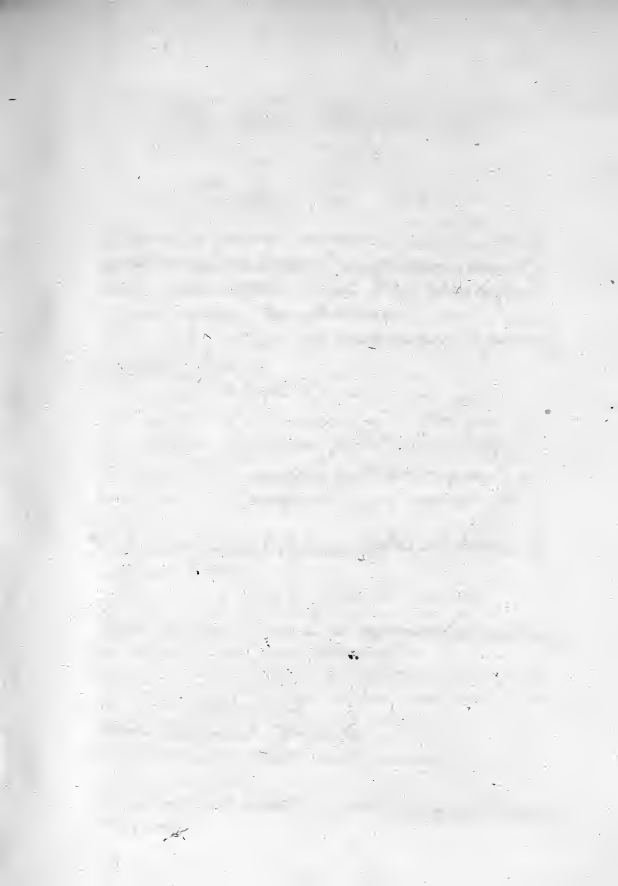
omni arte prohibeatur inflammatio, qua si adsit
 expectandum donec nouo tra debeat.

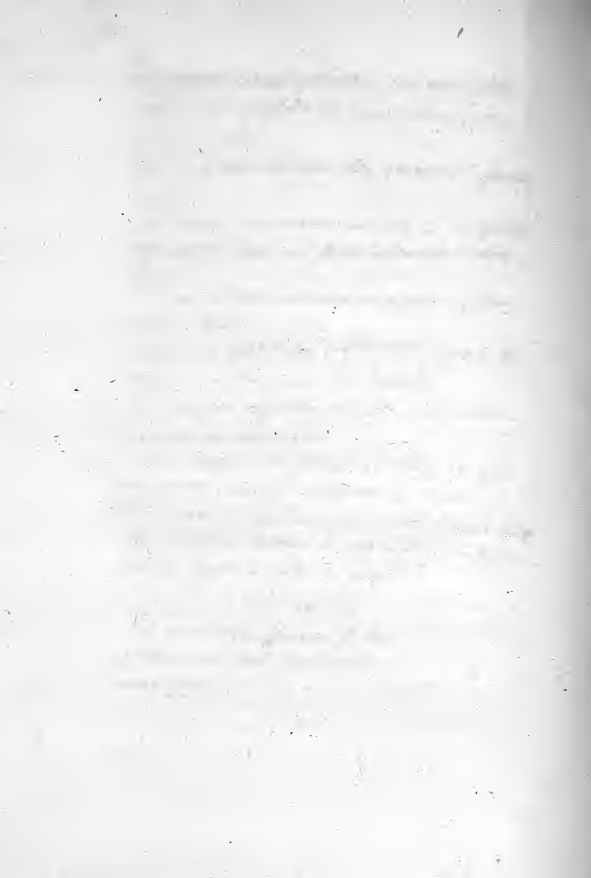
nisi mature reponatur articulus, providendum
 membrum mutilum fore.

At si luxatio cum fractura iungatur, utraque
 componatur communi extentione et repositione,
 dein propria utendum erit, i.e. quae fractura huius
 ossa conformari debent et articulus sive caput
 ossis in suum acetabulum impelli.

Finis

Per magistrum Simonem Dietre
 doctorem medicum parisiensem
 anno 1598

In libris Hippocratis
Commentariis.

In libris de Arte.

Hippocrates primus rationem medendi invenit
quam rationalem dicimus et optimam, necquid
quam male scriptis libris fides i. serva part.
proinde optimus doctor Auditorum.

Ab eo quod recedunt aberrant, omnes, inepsines,
methodici, chymici.

Sed ut hunc dicem sequamur, viam aperiamus
Gal. vestigia vitam, qualiter de hinc tam partibus
physiologiam, hygienem, pathologiam, therap.

Ad hanc viam preceptis instruemus quae hic pro-
ponuntur; ac 1° iurjurando quod continet officium
medici.

Certe licet medicus sedem officii sui testem et
vindictam habere.

officium in pietate et probitate consistit.

Pietas in deum summa, in preceptores, eorum liberos
non minor ac in parentes fratres.

Probitas ea, ut precepta discipulis, agros remedia
bona fide communicet.

Arceat nocumenta, et pericula.

nocumenta sunt propter medicum merces, et insalutaria
venena et abortiva.

Periculum est in extradiione calculi, ideo periclitantibus
relinquenda.

medicina edificanda lex et ratio.

Refellit hic calumniatores. Atque liberales videtur
perare hominis est abjecti.

Præstantissima omnium medicina modo peritum
proferrem nata sit. Ad id lex requiruntur
q̃ commemorata.

Hic caret imperitia quæ multis opinionum fluctibus
agitur et hæret, minimumq̃ reddit timidum in
rebus securis, audacem vero facit agere, præcipue
tem in dubiis et periculis.

De arte medicina et ejus defensione.

calumniatores medicos
refutantur.

Refellit hic calumniatores. Atque liberales videtur
perare hominis est abjecti.

objiciunt medicinam nullam. sed est concepit nomen.
nominibus enim res significantur. medicina no-
mine designatur motus qui morbos tollit, nec seipsum
aggreditur.

3. Qui medicina stultus, fortuna evadunt, cur
ergo soli fortuna se non committunt, vel nullam
aut quam implorent habent gratiam.
ob et sine medicis plures convalescit. & Licet
medici defuerint, adfuit tamen medicina. non
fortuna omnis expertis vult.

Plerique mori culpa medici. & cur non agros, acutant
medici enim bene animati in agros, bene consulunt.
Aegri vero ut corpore sic animo male affecti, contumelias
medicorum non obtemperant.

Rident medicinam non attingere deploratos, sed ignorant
medicinam circumscriptos esse limites. Quid in natura
igne validius, nec tamen omnia consumit. Incurabiles
omnem vim naturæ superant.

3

curatio ejet multiplici ratione ratione, et accurata
methodo, quae artem constituit, et ejus admirabilem
virtutem ostendit.

De origine medicinae.

Idem hominis et medicinae principium. Statim Idem institutum
enim in lucem homo prodit, opus habuit alimenta medicina et hom.
quod licet ex variis rebus suppeteret, non tamen
fuit commodum alendo, ideo preparari oportuit, ad
vsum homini secus quam aliis animalibus, et illi
sapienter aliter quam agri, hinc antiquitatem invenit et
ἀρεσπευτὶς. Illa ut sanis alimenta, et
alia ad diuturnam praesentat. Haec agris ut diuturnam
chirurgiam et pharmaciam. Ita quidem ut con-

venientem quantitatem ostendit, quod cum sit hominis
difficillimum, artificiali tamen conjectura illud atsequi
mus, ex cognitione naturae, haec physiologia, et ejus
quod est contra naturam haec pathologia.

Et quoniam natura ordine et dignitate prior est
pro scopus et regula omnium, ab institutione naturae
exorditur, quam nos cum Hipp. primum aggrediamur.

De natura hominis.

De natura humana quae est aeterna causa altissimi
hominis, dicendum quantum ubi medicina postulat.
i.e. quantum obnoxia dolentibus.

Dolor enim est sensus tristis. Sensus est dignus
alterationis in sententia. In alteratione agentis et
patientis ratio habetur. Agentis a patiente aliud

est ne utrumque unum. Propterea naturam planis
morbis vexatur. Unde autem morbi, unum remedi.

Quid Dolor?

Quid Sensus?

4
sunt vero multa remedia quae naturam laboranti
succurrant.

Itaq; patet ex doloribus, morbis, remediis naturam
non esse unum, sed mixtum ex pluribus, quae quia
referuntur ad quatuor prima corpora primis qualita-
tibus tactilibus respondentia primum frigidum, primum
calidum etc. sed in mixtione rebusum et moderatum.
Haec autem concurrere ad naturam constitutionem
arguit post morbum facta dissolutio, quae quicquid
in suam naturam reuertitur.

Haec autem elementa corpora appellantur.

Est autem elementum species i.e. forma energia
agendi vi non male minima pars ejus rei cujus
est elementum.

Faciles eorum qualitates formales dicuntur, quia
formarum ipsarum principum actionem edunt et
et elementa species constitunt.

Illa 4. duae efficientes, utidem ad patendum aptent.
et licet omnes in se agant et patiantur, ut utroq;
elemento duae sint tributa, una per se, altera per
accident i.e. remitte

recaus hipp.

Præter formales illas, alia materiales constituentes
quae corpori additae principum elementorum actionem
juvant. ut tenuitas et crassities.

Harum omnium alteratione mixtio perficitur, seu
mixtura alteratorum virtuo.

Alterata in mixto elementa dicuntur esse potentia non
actu, quia tamen revera existunt. Quoniam enim pars
mixti licet exigua constet 4. elementis.

sed modum illius mixtionis nobis quidem adstruere
et expensum licet non prout et attingi, soli des et
naturam cognitam et concessam.

Temperies duplex

uno formalium qualitatuum proprie temperies
duplex temperies in qua qualitates reconduntur.

Intemperata in qua inaequaliter reprimuntur, et
una aut dua exuperant.

Temperata rursus vel exacta et absoluta Gal. ad
pondus ut in cute hominis. vel minus exacta
sed pro ratione cuiusque naturae vel aetionis
perspicienda ad iustitiam. Equus temperatus qui
ad cultum. str.

Intemperata duplex pro unitis aut duarum qua-
litate excedit.

Dignitatus temperies experientia in tactu et ejus
maxime qui est in palma manus aut extremis
digitis.

vel ratione qua distinguitur pectus per acideas,
adus, potentia; intentio, remissio.

Pec se ut calida quae nullius interuenit calefact.

Pec acideas contra.

Actu cum suam actionem imitentem edic. potentia
cum actionem propriam differt. nix per se

frigida, per acideas calida ob reuocationem caleris
quem suo frigore intro compulerat.

vinum omne adu calidum. medicamenti potentia
calida frigida str.

Intentio remissio distinguuntur gradibus Gal. egoi tem-
mini, ea comparatione quae fit cum hominis tem-
peratum.

visio materialium qualitate consistencia d. consistencia

4. tenuis, crassa, mollis, dura.

Tenuis quod in exiguis partibus facile dividitur;
crassum quod nonnisi in magnis.

Durum quod per extremas partes non cedit in se.

molle quod per extremitates cedit in se, nec prementis
aut undique ampletitur.

Lorum tenuis, crassa, spiritus et solida esse potest.

consistentia
ductio

Tota vero et multis solidis tantum convenit.
Sic consistentia ducitur in liquidam quae nullum
aeris aut aquae continet.
spirituosam in qua major est tenuitas aeris.
solidam quae plus habet valetudinis.
Ad liquidam consistentiam pertinent humores sequibus
dicendum.

Humores

In multis occurrunt humores simplicissimi qui tamen
in venis misceantur.

Sunt 4. omnium consentia ut nominibus distinguuntur
ut coloribus, et solidum pene medicamentis dicuntur.
nec obstat quod unus humoris evacuatione mors
contingat. non enim is solus, sed primus inveniunt,
quem alii deinceps insequuntur.

Ac sane his 4. in matris utero consistant et ducuntur,
nec tantum humorum numerus, sed eorum temperies
cognoscitur ex anni temperie qua dominantur,
unde morbi qui singulis annis dominantur, sic hu-
moris et temperis essent mutatione.

Quia eodem medicamento ducuntur humores ducuntur
temperies ut lurgent sic ratiocinantur.

Denique 4. humorum tanta necessitas, ut si unus ex
his deficiat natura non minus distrahatur et pereat
quam si unus elementis deficiat rerum universitas.

ut autem eorum natura melius intelligatur distin-
guenda eorum ut temperies sic et consistentia. Calid.
cal. sic. Simul tenuis et ignea. Sanguis cal. et hum.
tenuis, aeris. Bilis frig. hum. non crassa sed aquea.
humor melancholicus crassus terrenus.

cuique humori et hum. sexum tribuunt, quod ipse
humore tenuis celetur. Graeci δέξον ducunt.

Librum hippocratis περὶ τὰ ἐκ τῶν
 seu potius περὶ ἀρχῶν

non satis est mixtorum vel sanguineorum animarum
 communia elementa, continere, sed ea accom-
 modare ad usum necesse est, et propriam generati-
 onem, a qua vitæ, motus, sanitatis ratio pendet-
 maxime in homine cui medicina dicatur.

Sic autem a natura comparatum est, ut licet ignis
 summum locum teneat, luna concavo proximum,
 subteritis tamen elementis se se iungat. aeri vero
 magis quam ceteris propter viciniam et copia-
 tiorem, unde in mixtis corpus revera caloris
 primum subiectum pertinetur, et spiritus appellatur.

verum ne cito dissipetur et exhalet, aqueo humore
 suscipitur convenienter subactis et alteratis. H. quale calidum
 rursum ne diffusetur terra siccitate continetur, aqua innatum.
 tenuis viscidus redditus, aptus solis corporis partibus
 efformandis, quæ corpus mixtum primum in omni
 præsertim viventium generatione primigenium nunc-
 cupatur.

A continetur humidum, a temperamento calidum, et
 illud innatum, tanquam ab ipso ore, intus dicitur.
 humidum rationem habet materiam, calidum agentis causam,
 calidum intelligo spiritum ignis calore præditum.

neque tamen principia efficiens generationis causa
 est aut vitæ, sed quid longe præstantius sit licet
 forma quæ in viventibus anima dicitur.

calidum vero innatum ut anima proximum instrumentum.

8
Hic animus nomen et rationem tenet.
Sed de anima quia princeps generationis et illius
causa est, prius erit tractatio. Ex ejus enim varietatibus
facultatibus, variorum spirituum differentia constituantur.
De Anima.

Anima est forma corporis naturalis organici, quae
humanum corpus informat, scilicet naturale et organicum.
cognoscitur anima facultate et actione.

Facultas est aptitudo agendi, vel actionis principium.

Prima anima facultas, quae a nullo edocta, sine consilio
et rationatione facit quae oportet: naturam dicimus,
seu naturalis facultas, calidissima, innata velut instructio
mentis: virtus. Unde illud et natura dicitur et ejus
integritas virtutis robur estimatur.
naturalis 4^a. attractrix scilicet, etc.

naturalis autem vel communis omnibus suis partibus
addicta; vel ex se faculitates promittit, nutricem, au-
triciem, et provocatricem.

vel particularis quae partibus tantum quibusdam substat.
Saepe publica quae ad utrum libet refertur, aut privata
quae singulis partibus substat.

Publica autem ignobilis quae officium et opus animi, al-
iam nullam ministrat.

Aut nobilis quae vim sibi congenere, et materiam
alibi partibus imperat. scilicet vel spiritus vel
humorem, vel utrumque simul.
vna quidem sanguinem et nutricem, auctricem, provocatri-
cem vim educt. unde sanguifica et generis nomine natu-
ralis dicitur.

Altera vitam spiritus et sanguinem calidum innatam promittit
et vitalis appellatur.

Tertia spiritus animalis facultatibus aptis supponitur.

Animales fa

Animales facultates quæ voluntariæ animæ non
proprie merentur.

Sensus vel magister et principes, ea quæ imagi-
str. Ad imaginem appetent facultas referri potest.
vel minister quæ dux, movent quæ unica, sed appeten-
tem sequitur ut dicemus.
vel sentent quæ vel communis et distributa est, vel
singularis in s. sensus distributa.

De facultatibus animæ instrumentis
et actionibus.

Primum naturæ subiectum et instrumentum calidum.
innatum esse dicimus.

Cum igitur natura ut calidum in humida agat, et tenui
parte resoluta crassius reddat, ut suo termino possit
circumferri, ex eo soliditas potest gigni primas sim-
plicissimas, si quæ ipsius omnino similes unde similes
dicuntur.

Preterea in ista natura et calidi tota vis et essentia
condidit, ex quibus alia partes finis ei componuntur.
Ita ut prima anima instrumenta, corporis fundamenta
et sensibilia elementa statuantur.

Ista autem sunt et aristoteli etc. quarum ut diversa
substantia, ita diversa generatio.

ossa ex crassiore humidi primigenii sunt portione
magis quæ terrena. absumpto humore ut calidum, qui
cum eo exhalat unde frig. sic. Simulque crassa terrena,
ad firmitatem necessaria, figuram rediundinem, et variis
modis abundet voluntariis quæ instrumenta suo loco
explicabimus.
ut minus humoris ex pingui materia vel humore

primigenio absumitur, cartilago fit frigida siccā terrena
crassa, ossē minutū, et tempore in os degenerat.
remissa cartilaginif duntaxat intentam et rigidam ossif
duntaxat emendat, propterea cartilago ossif. interius.
Ligamentum ex eodem humore fit sed magis glutinoso
et molli terreno. fig. ac. consistens crassum et
terrestre, mollius cartilaginis. ut ossa valide contineat
nec impediatur libere moveri.

Ad illud membrana refertur quia ex eadem materia
gignitur, sed ea potius magis in latitudinem, ut
partes amplectatur licet duras tegat. unde huiusmodi.
Fibra frigida sic. terrena ligamenti et membrana
substantia sed in tenues et exiles partes dimittam
mutuantur. Intra partium omnium solidarum pri-
mentia constituunt, earumque texturam robur et
firmamentum continent.

Fibras instantes nervi.

vena arteria membranarum similem habent sube-
stantiam illa tenuiorem haec sextuplo crassiorem.

caro ex potione humoris primigenii magis rerea et
aquea, quam terrena generatur. hinc calida humida
consistens mollis. calens partibus intestinis et
annoditur ut fomenti et murimenti aduersus aeris
injurias, et violentos occurrentes.

medulla, adept, nullum hic locum habent, quia nullam
circumscriptionem, sed liquidam substantiam.

medulla ex sanguine in ossibus ut ea nutriat.

Adept vapor est sanguinis, seu densatum partium
occursu soluitur in humorem aerem aetherem concretum
magno earum partium commodo quas humidat, luctus
aduersus injurias.

angues, fig. sic. terrena consistens ex humore primigenio
sic. siccā crassa, quia non alias partes constituunt texturam
reconsentur.

Nil proferam congeniti ex substantia humoris primigenii.

maxime terrestri, sed tenui et fugitiva sunt. Ter-
reni et simplices ab humoris et caloris omnem evapora-
tionem. Nec illi inter partes similes, quia caloris
tantum partibus adnascuntur non innascuntur.

omnes hae partes commemoratae solidae sunt, et natu-
ralibus facultatibus praeditae, habent enim retinent et nu-
truntur, etc.

Partes autem similes ut dividuntur in particulas -
eiusdem nominis et rationis, sic dissimiles contra.

Illae simplices et uniformes solo temperamento similes
ad sunt aditus. Haec compositae ex similibus, et
formatae seu organicae nunquam sunt, egent quia magnitudo
dine figura etc. ad aditus edendas

omnibus exque similibus ac dissimilibus necessaria est
unio, non tantum propter formam, quae una est in
omnibus, sed ratione contiguitatis et continuitatis,
continuitas in partibus simplicibus et similibus.
contiguitas in dissimilibus et compositis maxime committitur.

De actionibus naturalium facultatum
in parte simili.

Attractio utilis maxime in parte simili sui non fuga
vacui, non calore aut frigoris reditudine, sed proprio
temperamento quod traditi facultati ministrat. Sic
retentio sic attractio etc.

nutritio est alteratio speciei quae 3. potest fieri et a
temperie. nutritionem sequitur anectio seu extensio
postquam similium in omnes dimensiones, cuius causa
auctrix facultas, quam adiuvat non modo temperies
sed consistentia mollis earum partium quae augentur.
Unde ut 25. annis induruerunt augeri desinunt
procreatio quoque et attractio est, non simplex, sed iuncta

eum confirmatione, ut non tantum assimilaret sed
dissimilaret gignantur.

validum innatum ad eam actionem non tantum
materiam, sed et materiam operum trahi.

De naturalis facultatis actionibus
in parte dissimilant.

natura non una perficitur attentione sed pluribus
quibus alimentum dissimile nostrum substantia assimilatur.
hoc explicat. 1. chylotil omnium suis stipata comi-
libus actionibus, attrahere, retinere, et expulsiore,
que fiunt a naturali facultate publica. non tantum
nobili ministerio plurimum dissimilantium organorum
sicut pharyngis, oesophagi, intestinorum etc. quarum
compositionem et conformationem exponit. vide.

De cerebro

vide et ea. partium enim omnium animali facult.
interuenientium structuram et actiones edoret.

Sensus communis intentio vigila est. Remissio quae
fit ab humidore temperie cerebri contraria ex benigno
alimenti vapore somnus dicitur.

Phantasia est actio animalis facultatis quae imaginatur
dicta fuit, dum species rerum sensibilium communis
sensu perceptas et abentes refert, intrinsecus. inde phantasia
dicitur imaginatio.

Phantasia per sensum communem sequitur appetitus
seu propensio ad persequenda commoda et fugienda
inconmoda.

Fit autem cum ratione, ac tum voluntas nomin-
natur. vel si per rationem; una quaedam ad rem
dictam qualis est virtus pro ministerio eius caloris

qui in corde accenditur. vel ad ubi potius veniens utrum qualis cupiditas et libido
et pro ministerio sanguinis et spiritus naturalis et
ipsius generis, quod utriusque est officina et laborans.

inde quoque cordis Structuram, pulmonis et partium
quibus vitales facultates virtutes ad huc actiones.
vitalis facultatis actio vita est seu contentio talis
innata ex perpetuo affluu punit sanguinis et spiritus

De hepate. et naturalibus actionib.

vide et ipsius Structuram et partium quae natu-
rali facultati interviunt. Bilis in vesicam felle-
melancholica in lienem, pituita tenuior et
excrementa in renes. Nam quae sanguini generando
apta est in venis retinetur in tenuiori spatio coquatur
et mabetur in sanguinem.

Infra addit. Bilis trahitur a cysti, et in intestina ut
reteneatur amandatur. Lien suum melancholicum
trahit, una cum sanguine. Reliquum quod saligi
non potest transmittit in intestina et stomachum
per val. brevis, ut ab eo ventriculus roboretur.

Si redundat per arterias in renes diffunditur, aut in
alii venas humorificas, sed fere id contra natu-
ram.

De externis partib. et earum actionib.

mutulos, cutem, cuticulam, ungues hic exponit.
mutuli cum partes plures habeant ex quib. componunt.
por. cutem carnem multam continent, in qua prode
ex meatu sunt insensibiles, qui putent sudori, et fulsi-
ginosis excrementis

Articuli multo quem salivam Hipp. hic nominat, obli-
vunt, ne exarescant abitione.

Dores Hipp. lib. de nat. pueri in utero ungues fieri, quod
et argumentum est in partium numero ceteri quod
quod ab anima formidice generantur.
Gal. 1. de vita partium aduersus Arist. disputat de eorum usu.

De Dentibus Lili

Dentes eandem temperiem et consistentiam obinent ac reliqua ossa, nisi quod duiores materia humor est pinguis glutinosus in maxilla cavitatebus conclusus, qui prout crassior redditur dentes producit in utero. extra uterum non nascuntur sed erumpunt.

Hipp. eruptionem dentium distinctionem statuit ex aetate septenario ut a 7. mense ad annum septimum dentes a gingivis emergant. 2. septenario iidem exidant et alii renascuntur. 3. 4. vel 5. septenario qui juvenilem aetatem constituit ooque oris fissis erumpant.

Cur autem exidant et alii renascuntur. quia multa substantia dentes obducit prius egreditur extra maxillas dentem specie et forma, et non eadem densitate aut soliditate. unde fit ut densitas dura solidior veni densitas substantia formatur, et exitum affeclat, et ubi erupit fructus et augetur ad necessarium edendi officium.

Lili sunt ex humoribus glutinosis et vaporibus fulviginosis a calidis temperie calida sicca, consistentia vero firma et ejusdem raritate ad ornamentum et munus mentium.

Qui ubi constituantur singulari ordine digesta eximiam dei providentiam arguunt.

De Auribus, auditu, odoratu, gustu, tactu, visu, oculis, lingua, et locutione.

eleganter eorum munus utrum et conformationem exponit attendam.

non satis est species rerum sensibilibus externarum sentium instrumentis excepisse, et interno communique sensu percipisse, et phantasia in speculo expressa, intellectu apprehendisse, et sit notiones efformasse;

Ad requiritur eorum significatio et communicatio
ad societatis humanæ utrum, quæ fit sermone iustis
suis interprete, cuius in quorum lingua
in et delinea meatus auditibus, hinc vocat et au-
ditus magnum commercium. Societas largi-
lingua et organi auditori. hinc lardatit uox et
ab othe lardi et muti, et ceterantum audites obfusior.

De generatione hominis

ut oratio rationis ipsius, sic generatio vita præpara-
tio quidam est. fute partes explicat et materiam.

utrumque semen exceptum et retentum fuit, 7.
diebus corpus progressu altoratione confirmatur, quæ actio
conspici est.

hoc tempus conceptionis præstitutum demonstrat quodlibet
ana gravidarum experientia, quæ reddunt, con-
gruunt nigore, stridore dentium, contractione totius
corporis, præcipue vero uteri semen et uterum.

Ab eo tempore quo hæc sentere, si 7. die abortire
contingit, foetus confirmatus, et omnes partes delineatas
in sculorum et extremitatum locis designari possit,
præsertim si in frigida conceptus præstatur.

hæc obitum delineatio manifesta et perfecta redditur
in manib. 30. die; in femine 42. mal enim
in ex crassitie et solidiore semine gignitur, si
celerius confirmatus. foemina contra.

Et perfecta illa delineatio Trówon, Sinérewos hyp. 2.
cur a conceptu foemina præstatur, quia

minus obnoxio et assueti mutationibus quas corruptum
sequi necesse est ex menstruum suppressione, et insu-
lita uteri affectione.

confirmatus foetus anima sua actios eda, quarum prima
vita, quæ 7. diem a conceptu sequitur, eundem retinet ut
et cibo potuque conseruetur. Et utriusque defectu mori

Sequatur 7. diebus nullo ingesto cibo ventriculus
et intestina supra modum contrahuntur in se coeunt,
ut destituta suo humore primigenio et nativo calore
non tantum admittendi et retinendi alimenti, sed et
coquendi facultatem amittant.

hebdomadar. apud
hipp. ratio.

In istis et perficiantur et adoleui nutritione quae lentim
cum fiat, non dierum sed hebdomadarum numero
distinguitur; ut si felici partu prodeat qui 3 aut 4.
decades hebdomadarum absolvent, erunt in singulis
hebdomadibus decadibus sint dies 70. in tribus decadibus
erunt 210. dies, quibus septem menses solares absolvent.
in quatuor decadibus 280. dies sunt qui novem menses
solares constituent et dies decem si 30. adduntur. unde
si in nonimestris partus decimestrus appetatur, quia
decem dies 9. mensibus additi decimum mensem inchoant.

Hippocratum illud tempus 7. et 9. mensium in
quatuor distribuit.

ex conformationis tempore duplicato elicitur tempus mensis.
et mensis tempore triplicato partus tempus legitimum
quod aliud in masculis aliud in feminis, ut dictum
de conformatione ceterorum et tardiori supra.

7. et 9. mensis vim ad partum astrologi probant ex
luna et solis motu. contendunt enim 7. mense
lunari esse maturum qui non longe abest a dimidio
anni solaris quo solis magna vis in hac subluxaria.

Siquidem dimidium anni solaris continet 182. dies
et horas 15. Dimidium autem anni lunaris synodici
177. dies ita ut si 5. dies addantur, menses 7. lunares
perficiantur 182. dies.

Eadem ratio mensis periodici lunaris quem complent
27. dies cum 8. horis.

Sex periodici constant
164. diebus. His additi 17. septimum mensem luna-
rem attingunt et dimidium anni solaris 182. dies.

Restat

Restat illuminationis qui est 26. dierum et 12. horarum.
et 6. ejusmodi 164. dies producant, qui cum 26. dieb.
i.e. integro mense septimo aquant dimidium anni
solaris 182. dies.

De 9. mense difficultas maior, quia 9. solares consti-
tuuntur ex 273. diebus, quod nullus mensis lunaris
attingit si novies multiplicetur.

At 9. menti accommodari debet decimus lunaris
et is periodicus, qui exurgit decies multiplicatus in
272. dies, quibus additur hora et multiplicata refe-
rent 273. dies i.e. decem menses lunares periodicos.

Dicam amplius 280. dies quot requiritur supp. in 9.
mense pertinent ad 11. mentem periodicum lunarem
ut ex priori supputatione intelligitur.

Septenarii vit non minus elucet in morborum cura-
tione, quam in hominis generatione, uel genti
conservatione. Anni 7. et 14. dieb. judicantur. vrr.

Demum seriem et ordinem generationis exponit.

Semen injectum et retentum in utero, ex ejus parte
extima et superfice 3. membranae gignuntur.

Xuero utero continua et contigua tunica per quam
vena et arteria uteri cum venis et arteriis foetus
conjunguntur, non per acetabula seu hiberula -
concreta ut in ceteris animalibus, sed per molem
carnosam, placentaem recentiores appellant.

allantoides in brutiis magis conspicua quam in humano
foetu. 3. amnios foetus proxima.

Dum ejusmodi tunicae sunt conformatrix facultas pro-
ter corpus omnes conformat, easq. simul quot deinceps pro-
frui, alias aliis primis, pro earum necessitate et usu
eas sequentibus persequitur. vide.

Et haec ex physiologia sequitur dicta.

...

1947

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

non salis est generationem hominis et naturam intellexisse, sed ei conservanda danda est opera. cum enim ejus natura in humido primigenio consistat, cito diffueret, et vi caloris insitit absumeretur nescius quid retardanda ratio esset, quam ad salutis profectum: quia sanitatem deservit ejus species distinguit, accurate dignoscitur futurae ejus injurias praevidet, et ab eis salutem et totam sanitatem tuetur et conservat ubi rerum non naturalium, quia non ab ea salutis arte considerantur ut interna causa sunt, sed ut externa, quae utendi modo juvant aut nocent.

Sanitas est affectus corporis secundum naturam a tribus onet integras edent, unde ex eo affectu triplex, triplex illa scilicet similis, organica, communis.

Similans vel temperans est temperata, vel in qualitatibus consistens libere comoderatio.

In utraque conservanda magna pars υγισιν versatur. Si quidem vis humidi primigenii quod humidam naturam complectitur in optima temperie et idonea consistentia posita est adeo ut omnis rerum naturalium indicatio petenda videatur ex tali corporis temperie vel consistentia.

Sunt illa sex res non naturales. cum vero temperie et consistentia corporis humani materies pro varia aetatis et anni tempestate; utriusque ratio addenda est ad temperie et consistentia dignoscendum utrumque rerum non naturalium, inter quas praecipue locum tenent, quae substantiae nostrae similes, tamen habent multa dissimilia seu heterogenea, quae vis caloris et caliditatis discernuntur et excernuntur, unde non minus exercitibus necessitas, quam alimentorum ad sanitatis conservandam. utrumque

seu humidi primigenii continuum effluxum. aer abut et potus. sed illi deliquit nostrae similes tamen habent.

20
Iuam somnus, vigilia, motus quies, animi pathe-
mata, modo conueniant uturpentur, incommodata
salutis et ad temperiem et consistentiam humani corporis.

Incipiamus ergo ab ea anni tempestate, qua ventris
et partium coherere et excretioni seruientium maior
calor et energia, salutis ab hyeme, qua frigidum et
humidum corpus redditur, ejusque consistentia firmior,
unde constat hieme alimenta multa conuenire et cu-
lenta magis quam potulenta ut caloris vim sustineant.

Inter esculentia optima quae calidiora et firmiter ut
panis, carnes, pisces. curandum ut attulerint potius
quam elixerint. alia quippe minus excrementitia
humiditatis habent.

vinum sic meracum
calidum et siccum, ut corrigat temperiem frigidam
humidam corporis ab hiemalis aeris constitutione contraria

vere quod calidum et humidum, ut corporis temperies
calida et humidior reddatur, sic indicatio humilior rerum
non naturalium quae minus humectant, aut quae ita
reparent et iustaurent humidum primitiuium, ut
minus excrementitii humoris generet.

cur
alimenta molliora et pauuiora esse debent, quia ventri-
culi et viscerum calor minor est quam hieme, diffu-
sus in reliquis corporis partibus, ob id minus coquit
alimenta quae absumuntur, si duriora aut uberiora fuerint.

Aestate quae calida et siccior est, corpus calidius et siccius
efficitur ac durius, unde constat alimenta conuenire
quae minus calfauant et exsiccant.

Res reliqua
naturales ita comparantur ut refrigerent et humectent
hordeacea farina, triticea praefertur, quod ita minus
calfauat, et facilius concoquatur quia tenuioris est
consistendae

Autumno corpus licet siccet, quia ea tempestate

hieme diuina qualis

vere qualis

deestate qualis.

Autumno modo exsiccant
modo humidior

aer siccus et frigidus, tamen imperantibus sicciora
 alimenta, sed habetur ratio utriusque siccitatis quia siccitas
 frigida humida, multis excrementis humidis, ut tra
 corpora replet, ob id eget siccioribus dietis.
 corporis constitutibus sive habitibus si mollior est, hu
 moris copiam offendit, ea vero indicat ex siccioribus
 videtur rationem. Si vero corpus durum et densum
 ac flavum sit, conjectura est temperiei calidæ. et
 siccioris. Inde indicatio erit dietæ humidioris et
 frigidioris quæ instituitur. Sed rerum non naturalium
 usus, cuius prout in bono. exoratio esse debet ex
 illis quæ ante diximus.

Se dicuntur esse a tal. conveniente.
non tantum mutatur corpus ab aent. qualitate sed
et ab internis causis, maxime vero ab intrin.
caloris energia, qua humor primigenius consumitur.
unde insignes mutationes fiunt temperiei et consis-
tentia annorum spatio. Et illa mutatio corporis
in consuetudine et temperie ab ea interna causa et
annorum suactione a tal. dicitur, et illa quadruplex
pro temperierum differentis, fuerit calida hum.
vigens a tal. cal. sicca, declinat frig. sicca. tenet
frigida humida.

Quentiam 25 annis circum scribunt, totidem nixente
atatem. Declinant atas 15. annis comprehensibus, quod
vix reliquum est senectutis dicitur.

Hic duarum alarum tantum mentio fit juvenilis
et senilis, quod lib. juvenem contraxit. videantur
et reliquis. com. plebs.

Cum vero pectorum corpus sit cal. et humid. ex puerilis utraque diala.
humidi primigenii copia, quod ad sita diuturnita-
tem necessarium, indicatio erit similium quibus

puerorum sanitas seruetur subiect. calid. humider.

Inter alimenta calida humida primum locum tenuit
lac, postq. muliebres, cuius selectus fiet ex nutritus
optima temperie.

Somnus ut maxime humedat, ita pueris aptissimus.
et balnea aqua dulcis et tepentis salubria, quia humen-
tant et caloris ipsius efficiuntia refluunt.

auentis seu vigenis
calidis

Iuuentus cum cal. et sicca indicat contrarium id est
rationem subiect. ref. et humid. Licet enim ejus-
modi temperies vigenis calid. sit secundum naturam
tamen obest diuturniori vitæ quæ in humido consistit.
nec tamen ita indulgendum diuturni humidiori, ut
calid. conveniens temperies et consistentia mutetur
aut pervertatur. unde satis liquet alimenta soliti-
ora ei calid. exhibenda, exercitacionem vehementi-
orem, somnum breviorum.

dedinantis

Dedinant. frig. sicca postulat victum humedantem et
calidum, ut vini meracioris aut saltem dulcis aqua
sed parvior.

Senectutis

Senectus quia multis excrementis redundat, exsicante
victus ratione opus habet, ne tamen ea quæ humoris
primigenii consumptionem augeat, sed potius quæ
ejus gachuram reparet aut cohibeat. qualis erit
ex alimentis boni succi et faulis coctis, potu
vini generosi, quod lac senum veteribus d.
Ex calid. non modo corporis temperies, sed et consis-
tentia et habitus mutatur, cuius haberi ratio debet
ad salubrem diutam.

Carnosiorum et extenu-
atorum videtur ratio.

Carnosi et crassi siene vehementius exercendi, qui
multo humoreurgent oculis poris ab ambientis
figore. humorem consumit exercitatio vehe-
mentior poris dilatata. graciles exercitacionis
parum ne corruptis humoribus et spiritibus atte-
nuentur magis, et aeris indumentis cardeantur

nam siquis extenuatus inimicum, ut ex Euripide
notat Cicero.

Hieme indutia porculis pura et tenera, ut calorem
dilatius et facilius relinquant.

Aestate imbuta oleo quod induturum adhaesionem
impedat, et majorem spirituum sacheram et dissipare
videntur.

Denique salubris medicus curare debet, ut qui sunt
crassiore corporis habitu attenuentur. Attenuandi
ratio constituit in detractione aut imminutione
humoris superflui.

Detractio fiet, si quis jejuniis exoridationem labori-
osam suscipiat, nec enim habebit quo insaturat
humorem et spiritum exoridatione resolutum, et
quantum ingerendi novi alimenti necessitas etiam
est in pleno corpore, vel quia sanguis in venis
diu retentus spiritus tenuiores amittit, uel partes
solidas sui tardio affectu, exhibenda sunt alimenta
adhuc anhelanti ex labore et mole corporis. hum-
enim partes solida distenta multo spiritum et vaporem
minus alimenti sugent et trahent. Imo vinum
dilutum ac pene ^{spiritum} ~~detrahitur~~ exhiberi prius debet
quo ventriculus relaxetur, ejusque appetentia obun-
datur.

Eodem consiliolanda edulia
dulcia saccharo et melle condita pinguis, quae
cum cal. sicc. et humida ventriculi robur et
tonum minuunt, et famem statim sedant.

Gravilib. ne magis ac magis gravitatem contra-
ria videtur lege uti oportet.

cur ad extenuationem imperatur durum cubile
et abstinencia balnei, quia balneo ut partes
corporis externa incalescant sic alimenti plus
trahunt quo implentur. Durum cubile longius

24
Somnus codionem alimenti juuat et bilis omnem
exinanitionem, unde corpulentia et crassities augetur.

De vomitu

ad corporis crassi extenuationem

πρὸς ἐκρέτα

Inter excrehnes nulla est quae salubris artis opem
magis efflagitet quam vomitus. ventriculus enim
ut membranis piluitam multam colligit, quae
crassa lenta frig. humida retentionem et codionem
alimenti impedit nisi mature vacuetur. non
enim bilis ut ad intestina sic ad ventriculum
transmittitur, ut eam piluitam deseryeat. proinde
vomitoria quadam hic proponuntur, ut piluita
excretionem juuent, maxime in crassis corporib.
in quibus copia major colligitur piluita. Sex
vero menses hibernos ab humore quiescit in vomitu
procurando, hieme enim piluita redundat. nec
obstat quod aph. 4. lib. hipp. abstinere vellet a
vomitu, et inferiorem ventrem solvere. Quia
hic de praecautioe non de curatione morborum
agitur ut in aphr. vel de piluita in ventriculo
congesta, non in mesenterio aut intestinis collecta.
Comparabilis corpus ad vomitum si prius exerceatur
quia motus omnis calorem exutat, qui crassos
humores fundit et liquat, meatus aperit, ut pateant
excretionis.
vomendi oportunitas major circa meridiem, quia
aeris minor frigiditas minus obest vacuationi.
cur crassi et pingues ad vomitum provocari debeant
adhuc jejuni. ut salubet crassities piluita facilius
et commoventur

hieme conceditur

et commodius educatur.

Quomodo parabiliter vomitorium? in promptu et
facili illud est. R. hyssopi m. n. coq. in aq. lib. ii. vomitorium prom-
ptum est facile.
in colat. distill. aceti ℥i. salis ℥ii. fiat potus, jejuno
exhibeatur.

hyssop. inuidie potentex crassam
pituitam. maior copia a qua ventriculus distendit
et gravatur. Sal et acetum pungit et vellit adentq.
junctat ad excretionem et vomitum.

De alui resolutione

περί τῆς γαστρος
ἀναλύσεως

Quando pituita ad intestina descendit, vel et bilis
multa coarctatur in cauis hepatis, clystere commodius
expurgatur quam vomitorio. Sed pituita quae multa
gignitur in crasso corpore uacuabilis clystere acore
ex aqua et sale multo. vel et incoquantur.
aciora ut hyssopus, thimus, pulegium.

At
ubi bilis redundat in corpore lieto et tenui, clystere
leni et blando ex lacte et dec. uicorum aut fersunt.

verum natura cuiusq. consideranda ut vomitus cuiusq. natura in-
dixit alui sollicitentur. comparanda sunt. cunctis vomitu aut
in iis qui facile vomunt et alui sunt pigra, remedia
vomitoria sed blanda, cuiusmodi erunt varia alimenta
et diuorsa genera vinorum, ut ventriculus ea varietate
magis irritetur.

Qui vero alui liberali habent et agre vomunt vehe-
mentiora, quibus ventriculus ad vomitum provocetur
conferet. ad eum iuuandum deambulatio longa, quia
omnis motus perturbat et naturam irritat ad excre-
tionem rei molestae, quod hipp. nauigantium exemplo
demonstrat 4. aphor.

26 De Diata puerili

περὶ διαίτης τῶν
παιδίων

Illa magis momenti ad vitæ salutem et
libertatem. optima erit quæ conservat validum nativum
seu humidum primum quod ea ætate redundat.
ob id alimenta humida conveniunt. balnea fre-
quentia a qua tepentis; vinum sed aqua multa
dolutum debet. aqua enim permittit vim amit-
tit calfacendi et siccandi. relictæ vero tenuitatem
quæ juvat alimentis distributionem, quæ nisi fiat
fere parit ventris humorem et inflationem, cui puer-
ilis ætas obnoxia; infert et convulsionem, quod
eorum neque imbeciles siue molliores humorum
copia facile obstruunt et distendunt. Denique
vix balnea et vix aqua et doluta sunt, in his hu-
medantur adeo ut facilius increvant, et virescunt
colorem consequantur.

De Muliebri

περὶ διαίτης
γυναικῶν

corpus muliebri frigidum humidum et molle
et ob id multis fluxionibus et excrementis obnoxium
quod habet diata exsiccante, quantum corporis conditio
ferre potest et steri gestandi et fetus alendi com-
moditas. cum enim gestatio fiat ligamentorum ro-
bore quibus firmatur uterus; et ligamentorum robur
constat in siccitate moderata, dubium non est
quin sicca diata multum conferat ad steri gesta-
tionem. Eraterea ut purus sanguis alendi fetus
utilis est, impurus et excrementis inutilis, conferat
eadem diata exsiccans quæ non defraudet genium
foetus, sed excrementis et humores consumat.

sa est moderate
siccat

exercitatio primam dietam salubris partem constituit
modo temperata et moderata. hieme vehementius
quæ corrigat intemperiem corporis frig. hum. æstate
lenius, ne corporis siccitatem et calorem augeat.

Immoderata lassitudinem adfert, quoniam seu al mutatio
laboris potius quam quies, dum a partibus fatigatis
et imbecillis humores ad alias partes reuocantur, quas
nova exercitatio mouet, simulque excrementa feligi-
nota redduntur, quæ calor dissipat ab exercitatione
remouet.

Dexte si ab immoderata et intem. alius fluxus ab
petitua fluxus alius consequatur, qui ostendat chylum immoder. exercit.
non fieri ex alimentis assumptis, quod egerint, quale
ingestum est, ab omni motu abstinendum, et alimentum
exhibendum, quod ventriculum roboret, non oneret
quale vixit p. a. utro panis immensus et intindus.
hypochondrii humores sæpe fiunt ubi alius fluxus - hypochondrii hum.
desinit hinc remedio et præter rationem ex obstruione sedato fluxu plen.
saltem venarum meleniterii et canarum hepatis; hum. accidu ab obstruione
conueniet vbi pariter, solum diuturnus, et vbi
vini dulci, aut diuretici alijus medicinali, quod
exigua quantitate epothum copiosius urinas promouet
quippe soluentis obstruionibus aptissimum est. Et
illa obstruione consumari si vapores ferantur ad ce-
rebrum alia superueniunt incommoda quæ neruorum
partium et instrumentorum sensus calorem consequuntur,
sed illa potissime ad aliam medicam partem, quæ
de morbis dignoscendis et curandis instituitur.

Terminat Dietam Salubris

Ad Hippocratis pathologia²⁹
libros

In primum de morbis

Institutj Ratio et Summa.

Pathologiam et therapeutiam docere jam potest. pathologia
pathologia differentias morborum, causas et sym-
ptomata complectitur, ad διαγνωσιν seu diagnosisem
ἀνέγνωσιν recordationem, et προγνωσιν pronosticam
Therapia remedium indicationes eorumque formas et εὐεργασία
Species comprehendit.

Est morbus affectus corporis contra naturam, ahiem. videri
solaent.

Similari quidem duplex intemperies
et immoderatio consistit. ^{organici} constituta in vitio numeri magnitudinis, et Triplex
conformationis scilicet figurae cavitatis, meatus, aspen-
tatis, levitatis et siliis.

communis solutio continet in ossa quidem fractura, in
corne vitium, vel conchyum ut luxatio.

causa morborum sunt externa et evidentes proscata. τὰ αἴτια
χρὶς δὶα. ἢ vel necessaria ut res omni natura προκαταρκτην
tel aut violenta ut jectis casus.

Interna siue abditas sunt aut omissa quae diuinit
antecedentes ut humores et spiritus vasibus adhuc occlusi
qui peccant quantitate vel qualitate, vulgo plethore
et carochymia nomine continentur.

vel proxima eaq; interna dum partibus ipsis conjuncta
affectis jam insident, vel externis cum illis admoventur.

Symptomata sunt accidentia morborum, et haec Symptomata 3ta

30
actio laesa, exercituum et retentorum amictia,
et affectus simplex
horum quantitas qualitas et modus observatur. unde
actionis laesio triplex pertinetur, imminutio, « Galilio
depravatio.

ex his omnib. petuntur signa diagnostica, anamnestica
prognostica, scilicet efficientium et effectuum sive
causarum morborum et symptomatum. quippe post
affecta sunt affectum, et nullum affectus partem
affectam indicat. causa morbum et huc causam
ostendit.

Symptoma morbi, sive ut effectus sua causa index est.
Inter morborum euenta videntur mutationes quae
in melius aut deterius fiunt. Si repentina, omnes
nominantur; lenta, solutiones.

χρῆσις λήσις.

- φαρμακία

φάρμακον.

χειρουργία

δίαιτα

ἐνδείξις

Remedium tria genera, pharmacia, quae medic
commentorum delectum, preparationem, et compositionem
explorat.

est autem medicamentum quod naturam temperantem
vel consistentiam immutat
chirurgia seu manuum operatio, quae corpus instaurat,
vel ab eo aliena extrahit.

Dieta quae res se non naturales suppeditat pro
varia indicatione

dicuntur Gal. ἐνδείξεις τῆς ἀποδείξεως, indicatio in-
ventio eorum omnium quae ad morbi curationem
utuntur. Inuentio hanc suscipitur cum ratio:
cinahne seu λογισμῶν, petita ex cognitione morbi-
culi naturae constituit in affectu qui contra naturam
est et parte affecta.

De diagnosi et prognosi

31

Qui de morborum curatione recte uelut differere, interro-
gando, respondendo, aut falsa refutando, im-
primis cogitet quid sunt causa, quid euenta morborum.
Illa ad diagnosis, hac ad prognosin pertinent. qua
licet ordine sit posterior, tamen ad dignitatem artis
et artificis potius habetur et prior. Quippe a
medico agitur et afflicti potius querunt si ne morbus
longus an brevis. an tutus vel parvis exitum
minetur.

Sunt et quorundam morborum euentus anicipites, -
aliorum in alios transiunt vel ex ipsorum morborum
natura, vel ratione eorum quod a medico, agro
afflicto sensibus committuntur, vel aliunde accidunt, quia
omnia medium providere oportet, ut omnia Symptoma-
mata referat ad unum morbum, et ex uno multa
Symptomata produci intelligat, remedia utrum
cum morbi magnitudine comparet, ut ipse vera
sentiat, et falsis opinionibus aduertatur.

Diagnosis vero et causarum peruestigatio, licet minus Diagno-
sis commendetur, necessaria tamen est ad prognosin et
curationem.

Causa hic intelliguntur efficientes quae omnes vel
externae sunt, ut lex rerum non naturalium molesta. τρώμα
aut violentia duriorum corporum quae in corpus irruunt. πόνος
hac τρώμα dicitur, illa per πόνος labor.

Internae causae sunt excessus vel defectus humorum et
spirituum, qui sicut cum corpore gignantur, et in
eo continentur. omnium humorum si cum propor-
tionem seruantium aequalis redundauit πληθύνει δ'

πληθύνει

κακοχρυσία

anims vero humoris vel aliorum prater sanguinem exu-
perantia cacodymia.

Sed exemplo caustarum series melius intelligitur.

caustar. series

Intemperies quous constituitur, ac i. quidem calida, quam
aer calidus, cibis aut potus copiosis, vehementior motus,
vigilia diuturnior, convulsio gra, et sollemnium excretio-
num suppressio genuit. Dum ejusmodi caustis sanguis
incaluit, hum calidior. Sanguis causa interna est quam-
vis in venis erit antecedens. ubi vero e venis in
partem aliquam confluit, ac magis ac magis incaluit
ut partis temperiem labefactet et reddat calidiorum hum
conjuncta dicetur.

Ha vero series caustarum confert ad dignoscendum morbi
scilicet calidum, intemperiem, et rursum calida intem-
peries iam confirmata signum est diagnosticum caustar-
um quae praecederunt.

παράδειγμα ad
προγνωσιν

Prognostici exempla quoque manifestissima sunt quae
hic proponuntur petita ex morbo causa et symptomate
signa sunt certissima. Quippe si nervus femoris
cruralis aut capita musculorum quib. femur movetur
percutiuntur aut insignites vulnerentur, licet certo
praedicere futuram claudicationem. Siquidem nervus
qui crassior est et major eo spiritus animalis plus
deducit ad sensum et motum. Et musculorum capita
duuntur ea partes in quas nervus intenuitur. unde facile
intelligitur sublato spiritus animalis communi, motum
voluntarium sublato aut impeditum in.

non minor est prognostis morbi futura ex vulnere
cerebri magno, spinalis medulla, Sephi, cordis &c.
quia istarum partium actiones impediuntur, vel
abolerentur, quarum ad istam summa est necessitas.

non atq, certa est intenus prognostis, imo certa securitas
ex aliarum partium vulnere quae non sunt mobiles
modo ipsa parte afficiuntur, nec partes mobiles in
omni ratione trahantur.

distingueri autem necesse est potest affirmari ex parte
 uel per Sympathiam rationis. Sed enim ad primum quod
 Sim et Therapeuticum maxime conducit.

Sympathia 1^a cum sit aliqua ratione alienius partibus sympathia
 male affectis, aut alienius affectus a sua natura
 edis actionem laesam.

Ista duplex una proprie dicta cum privatio est alicujus duplex
 materiei aut facultatis ad edendam actionem necesse
 sunt.

Sic Throat vulnerato vox amittitur, quod 1^a privatio alicuius
 larynx vocis instrumentum alicuius spiritum et in materiei aut facultatis
 tegrum non fructus aens apparatus qui ad vocem for
 mandam est necessarius.

Alteram ubi ex una parte ad aliam humor aut altera humoris aut
 vapor defertur. Si cum e subditis visceribus vaporis delatus
 aut ventriculo fumus ad oculos ahondit, qui
 visionem depravant, mutiarum volitantium spe-
 ciem inducit. Si oculi careant omni affectu
 contra naturam, proprie et primario dicuntur affecti
 per Sympathiam.

Cujus duplex causa vicinia, aut communio, quae
 rursus triplex. vel enim officina commune
 seu actio communis Sympathia causa est, ut lien
 et hepatis, quorum actio ad sanguinis expurgationem
 aq. confert. Aut Throat aut larynx ad vocem
 edendam aq. concurrunt.

vel est communio vasorum quae Sympathiam faci-
 ut ventriculus cerebri compatitur per nervos qui
 in eius officium interueniunt.

Denique substantia seu generis communio Sympathiam
 exultat. Sic uterque affectu nervi compatuntur, quia
 nervo uteri substantia.

Hipp. lib. de alimentis omnium partium corporis
 Sympathiam esse vult quia inter eas vasorum, venarum
 subiecta arteriarum et nervorum communio est.

Significatur Sympathia quod alius affectus praecedat, deinde quod intentia et remissio fiat pro alterius affectus magnitudine, praeterea quod nunquam Sympathia continua sit, sed fere intermitat.

De prognosi interiorum morborum

phthisis levis mori praedicitur ex affectu et affectu partis cognoscere, ut phthisis quae est pulmonum ulcus certam mortem infert, quae nullo pulmo, et facile erit ulcus serpat, in assiduo mouetur ad curationem videris quae est opus. 3. remedia integris viribus eo non permeant, ob solum a ventriculo et distantiam.

hydrops lethalis

hydrops ab intemperie quolibet, quae eo deuenit et sanguificationem aboleat, incurabilis.

asci pneumonia

Peripneumonia ingruenda lethalis, quia commoditate tunc respiratio tollit ubi maior ejus necessitas ut et cautis aucto in venis soluto sanguine et incluso aut raro aut nunquam curatur.

pleuritis

Pleuritis et lethalis habetur si progredienter inuadat obstruat respirationem.

phrenitis

phrenitis partis nobilissimae inflammatio, quae cor in contentum trahit et assiduam febrem infert in progrediente desperationem adfert. Sed maxime depletus morbus, utriusque erysipelas inuenit^{abit} uterum gravidam, quia spem adintra foetus nutriendi et retinendi.

si tunc munda
seruatis

De prognosi morborum dubiorum

Anticipes morbi

morbi sunt quorum exitus non semper funestus esse solent sed plerumque felices, quos praediceret ex affectu et

65
affectu partis maxime vero ex ipsius cauda di-
gnatione putat peripneumonia, catarrhus, phrenitis,
pleuritis, angina, laryngitis inflammatio, quae
hepatitis, inflammatio licet, renum, dysenteria,
si enim hi morbi fiant a sanguine syncreto, qui
coctionem admittit, spem curationis adferunt, quodu-
m sint maiora quam possunt a natura superari.
ubi vero exultantur a sanguine bilioso, et valde
putri, qui nullam coctionem recipit, morandi ne-
cessitatem invehunt.

his accensetur fluxus muliebri, qui est languidus
ad sterum fluxus immoderatus, cuius causas aut aper-
tio venarum a copia sanguinis, aut rursus ab exitu
exsiccatione et arredine; quae causa ultima periculum
intestat, aliud duum periculi expertes.

De prognosi morborum non lethaliu.

nihil periculi melius in quibusdam morbis, ut
in flexionibus, quae sunt in articulis maxime infe-
riores et xidmata sunt.

melancholia, intemperies cerebri frigida, cum
humore melancholico, quae phantasia depravat
cum metu et tristitia, licet curata difficilis vacat
tamen periculo. intemperies enim frigida lenta
est, et humor melanch. tardior.

Podagra dolor articuli pedum ex humoris serosi
fluxione, quam intemperies calida aut frigida concreat
nunquam periculosa, quod partes nobiles ab ejus
modi labe repurgat et liberat.

Ita de ischiade et humoris flammis in ischiis ac
tabulibus vel tendinibus et nervis, qui eum articulum
ambiant.

καταρρενις
δυσεντερια
λοιμωσις
αγγειωσις
αμλαιο
Εξ γυναικων
μελαγχολια
ποδαγρεα
ισχιας

τὸν σφύζον

Penetius si ab intemperie recti cum humore acri-
facilis curationis est, quia crassum cum sit, rectum, reme-
dit expulsum facilius resistit et defenditur.

τὸν τάρταρον

Quartana diuturna quidem, sed cessione humoris melan-
cholicis omnino soluitur, ut corpus salubrius laege fiat
et liberum ab omnibus graevibus morbis.

τὸν τέρταρον

Tertianae a bile citra magnam venas pulente 7. paroxysmis
finitur.

σφύζον

Artus illudum vesicae puriorum arguit, quae si olei
intemperie cum humore acri protuberante non est periculosa.

ὁ φθελμία

Ad nam inflammatio nil exitii portendit, externa enim
est, ut quod in ea est pravi humoris facile exhalet.

ἀσπέντα

Cutis asperitas Squammosa ab ipsius intemperie calida
cum humore crasso, ex leuamento partium nobilium, hinc

ἀσπέντα

Impetigo cutis asperitas sed leuiter a sanis humore et
acri.

ἀσπέντα

Tumor in omnes articulos a partibus internis, vindicata
periculo quod immineret ab humoris refluxu in partes
nobiles.

De prognosi multationis

ἀπὸ τῆς ἀποπληξίας
ἢ παρὰ τὸν

ut motus sic multationis produbis necessaria. multationem
appello absolutam actionem partis aliusul. prognoset exemplum
suppetis ex apoplexia, quia iam sic priuatio sensus et motus
ex cerebri ventriculorum angustia, ut obstruione, compressione,
conuulsione, fere infert resolutionem manuum et crurum,
cum cerebrum humorem obstruionis causam exauit in
spinali medullam acria nerui in man et manum.

ἀσπέντα

Academ aquoria uox quippe edux a multulis laryngis, quo-
rum motus perit obstruio cerebri.

Apoplexia materia

Humor apoplexia autem crassus fere est, ut melancholicus, fri-
gidus et viscus, vel iam solidus et in alium conuersus, qui
impedit spiritus animalis ad pulsum ad neruos. unde apoplectici
fere sunt a quadragesimo ad sexagesimum, quo tempore id
humor maxime dominatur.

Ab ischiade claudicatio, humore scilicet articulum obstruente, vel occupante ligamenta et nervos, quibus articulus firmatur et movetur.

Ex defluxu pituita in aures oculos diuturno et consummari qui nullis remediis cedit, surditas, caecitas praedicitur, siue humor nervum obstruat unde gutta serena, siue concretat sub vasa ante chrysellum unde vtroque vel lenticla emicat unde variis oculorum morbi, qui visionem tollunt.

gutta serena

suffusio

De praedictione longitudinis mortis aut brevitatis.

Praedict medical longos et breves morbos qui eorum diuturnitatem tenuerit et caularum cognoscimus.

Longi sunt vel ab externa causa quae medici, agri, aut affluendum errata continet.

longi 3. de causis

vel ab interna ut plethora et cacochymia multa ad quam referuntur humores vitales.

Aur et ab ipsa parte affecta, quae humorem excrementitium facile excipit, agri coquit et expellit.

vel ut nobili et necessaria quae humores proventum personam facit et fouet.

Contra breves ubi sunt ab humore paucio tenui vel admodum feruido in parte nobili et necessaria ad vitam, aut quae cum parte nobili magnam habet communem.

Breves si vehementer acri dicuntur, et si intra quadraginta diem solvantur longi eam excedunt.

Exempla longorum. phthisis, pulmo ulceralis cor infectus, malacia, ystera obstruam uatorum et quous communione, unde calor longum in uentris redditur, qui auctor ut coctionis si curacionis morborum.

malacia, ystera

Dysenteria, silentia intestina humoris excrementi affluxu continuo scilicet, unde nec detegere, nec cito curari possunt.

Dodagra, ischiata, xiphosia ob nullam cacochymiam siue humoris feridi copiam. Atque et plures aeternitatis.

38
cachexia ob hepatis intemperiem, quæ anasarcam miratur.
stranguria ab intemperie ~~per~~ oritur fere frigida cum pilula
unde longa esse solet.

causa diuturnitatis

Senibus morbus renum et longus, quia excrementa in illis
plura generantur quæ renes opprimunt.

mulieribus fluxus sterius, uterus enim pars imbecilla, vitium
excrementa excipit facile vix q̃ repellit.

Idem est iudicium de hæ moribundis, quæ expurgandis vis-
ceribus conferunt humoris melancholici copia. Et de
fistulis quæ longa et callosa sunt ulcera drata serotis humo-
ribus expurgandis.

At caulis peripneumonia str. aculi sunt. fiunt enim ab
intemperie calida siccâ, cum sanguine feruido et plerumq̃
viscido.

De prognosi consequentium morborum.

nihil aque medium deest quam providere morbum contex-
tionelem seu directionem hæ metastasos.

metastasis duplex

metastasis proprie dicta

illa duplex una proprie metastasis cum humor ex una
parte sepius in aliam, et quæ prius affecta est quam omnino
relinquit in aliam feratur.

transmissio

Altera transmissio dicitur ubi humor ex una parte sepius in
aliam, et quæ prius affecta est adhuc laborat.

hæc semper in malis illa quandoq̃ salutans.

exempla utriusq̃ hæc proponuntur, sed plura epigenesunt.

Pleuritidis succedunt febres ardentes ob cordis viciniam.

Succedunt
Pleuritidis caulis
phrenitidis peripneum.

Phrenitidis peripneumonia. Inflammationem cerebri sequitur
cordis febris cui pulmo viciniss.

Quidni ex peripneumonia caulis? cum propter viciniam
valorum et officii communio sit cor iuxta et pulmonem.

Tenebris dysenteria.

Dysenteria succedunt tenebris. tenebris autem recti punctis
ab humore acro, quæ si perseveret, in exulcerationem vocatur.
Clape iniquum dysenteria tenebris.

Dysenteria tenebris

Dysenteria tenebris ventriculus intestinis vicinis, in o-
mnibus commune cum illis officium sistentibus compatitur illi
male affectis.

Lienteriam hujus dicitur sequitur. vicinum ventriculo hepatis. Lienteria hydrops
 Similem contrahit, intemperiem, a qua caditur haematosis;
 est enim hydrops abolutio sanguificationis.

Leucophlegmatia seu cachexia corporis ex humore feroti - cachexia hydrops
 redundante hydropem minatur, praesertim anasarcam, ubi
 usque causa eadem scilicet hepatis magna intemperies
 magnus orichus suppurati p.e. collecti puris in thoracis spacio pleuritidi et peripneum
 ex pleuritide et peripneumonia, si intra 7. aut 14. dies
 put. huius subcostali, vel pulmone inclutum reperiatur
 anacatharsi.

Symptomatum et morborum successio necessaria facile potest
 praevideri ex cognitione affectus et partis affectae contra naturam.

Symptomata intelliguntur quae sunt si morbi in agn-
 perniciem. Quae enim si naturae critica dixeretur euenire,
 non Symptomata.

Primum exemplum febris est, quae succedit rigori. Rigor
 enim est concussio totius corporis ex bile repente et confestim
 effusa in partes sensibiles, quae febrem accendit, ubi ad cor
 peruenit.

Rigorem perfrigeratio comitatur, quia naturae calor, ad cor
 retrahitur ex partibus externis. Bile mortu vellicatis. At hanc
 perfrigerationem excipit calor febrilis aucto corde.

Secundum exemplum est perij dilecti qui conuulsionem
 adfert et inflammationem, sed et spem admiri conglutinati
 nis, quia nervus instrumentum facultatis sensibiles et
 moventis, motum deprauat ubi laeditur. Dumque ad hunc
 principium contrahitur, involuntarium facit contractionem
 muscularum quibus intensus.

Inflammationis causa
 est fluxio sanguinis quae fit ut doloris, quae eo maior
 quo pars affecta magis sensibilis. neque glutinatio
 fieri quia nec tempus datur ei perficienda, et extrema
 partes disilla a se invicem retrahuntur.

Tertium est cerebri conuulsio cum dolore, hinc aphonia conse. Symptomatum sensus
 quibus et caecitas et surditas. nec mirum quia concussio et cerebri conuulsione

distruptionem aliquam partem in cerebro designat, cumque
sensu et motu a cerebro sit, eo facto vocem adiri necesse
est, quod fit motu musculorum laryngis et thoracis, visum
et auditum ex oculorum et aurium cum visus cerebro
sympathia.

Quia conculso cerebro sensus et voluntas, cerebrum cor
compatitur, ut et ventriculus propter communione vaso-
rum arteriarum, nervorum, qui cum forantur in alias
partes, etiam earum partium sympathia fit, ut motus in
eis tollatur.

Sed et mors, sequitur, cerebrum quippe inter partes nobiles
primum locum tenet. Est autem vita integritas partium
omnium nobilium.

omnium e vulnere si prociadat quia calidum humidum
et molle statim alteratur putret.

Sanguis quia calidus humidus si e vena effluerit in
aliquam cavitatem pura in thoracem statim corruptus et
in pus vertitur.

περὶ καλῶς τῆς
ἰκσῶς

De opportunitate medendi

opportunitas seu aptum tempus medendi prae notu debet
a medico.

Est autem varia pro varietate morborum.
Quidam enim adeo vident ut nullam admittant dilationem.
Sic linguentes animo curare oportet praesentibus remediis;
partientes aut abortientes statim liberanda.

Excrementorum ut steroris et vtriusque suppressio quam citissime
tollenda.

Illa vero opportune sunt, quae imminenti
motus periculum avertunt. Imo quaecumque, luant omnia
opportune facta creduntur, licet in plerisque morbis periculosus
qui vi naturae curari possunt, vulgo minus commendatur
opportunitas medendi, tamen a medico in omnium mor-
borum curamine observanda diligenter. Alia enim in
alio morbo remedia usurpantur sensus, acutus, inane, vapor,
singulis praesentibus incipientibus, delinentibus, vel testis
quoque mente, haeme, altale. Et quibus sequitur quoddam
sepe fieri vel non recte, et mala aut bona diagnosi aut
prognosi

medendi opportunitas in
quodvis morbo diligenter
observanda

propterea quam vulgus eorum si dicat
 mala diagnoscit est si alius morbus dicatur quam sit.
 Prognosis si alimetur morbus magnus qui parvus sit,
 incutatur melius in levitate et contra. nec tamen
 in internis qui medici confusus et iudicio egent, sed et in
 externis qui manus iudicium postulant. Imo hac magis
 innotebant et si pus in ulcere aut humore lateat, nec
 dignoscatur, et rursus fractura non exploretur aut specillo
 deprehendatur, fractura et aut luxatura non cognoscatur
 in vesica catheter primum nequeat ad calculum explorandum.

officium medici in medendo et pradicendo

est officium medici morborum causas cognoscere et eorum ex morbi cognitione
 providere, ut non quid prestare possit aut prestare. pendet remedium
 virtutis.

Remedium virtutis pendet ex cognitione morbi, quippe
 ex spe de affectu, et affectu partis conditione. medicus
 intelligit an sit refrigerandum humedandum.

verum dum medicus officium facit, et remedia vitatur,
 naturae acrius et opera contemplant debet, aut morbi symptomata
 mala distinguere.

Ad naturam refertur vitia, quae in partibus internis coarctata
 dolores sicut excitabat, in partes externas translatio.

morbo tribuitur alui profluviu quod lunica pleuritidis, per
 pneumonia, suppurationi thoracis, aucta sicut et earum par-
 tem interjuncta, et per communicata, quod chylum
 corruptum, et sicut refertur in intestina.

Practica penitus medico nulla et vobis contingat, vel multa ex vobis medicis
 etiam adversa quae melius optet, vel etiam optare. multa adversa eueni-
 ut si cathartico exhibito calculus ex renibus veterum de-
 cendat, moxque per urethram et vesica prodeat, ex vobis non
 ex vi medicamenti id continget.

At si medicamenti prolixione sequatur aliusque vena ruptio
 infirmitas erit non medicamenti opus. Licet vulgus causa infirmitas

Imperitum metum aut medicamentum acutet; nec a quo
laetatur. Quod ex voto. Accetent, cum putet officium medicum
esse semper prodeste
verum, medicus ut nihil praestet propter culpam, debet cau-
tarum senem cognoscere, et quae necessario eveniunt sunt pro-
videre, ne ignoscere aut se felicitate videatur. Si quis propter
spem aut expectationem agi et aspidem obligeat, nec
enim culpa est medici si subus nervus non coalescat, par-
quippe spermatia nunquam reparabit, si solutionem in-
signem continui admisit. nec potest nisi longo tempore
eodem substantia generari, interea aliena et dissimilis
substituatur, quae propria laudem tenet. Eadem est ratio
velica, tenuis partis quae in gena est, proputit. ita aph.

In artibus operibus et morborum curatione artabatur, car-
lumnia, si medicus se prudenter gerat, omnibus medicis
partibus utatur, quas licet ordine didicerit, tamen promit-
tunt ad curationem morborum debet usurpare. Sic
chirurgia licet a plerisque negligatur, tamen in curatione
plerumque primum locum tenet, adeo ut nil a quo medico
debet esse cura, quam ut manus recte adhibeat et tractet
quod Hipp. exxipitur appellat Es 6. Ita humorem
secare debet ut nervum aut venam non attingat, fracta
membra recte componat. Si quid excidat penitus reponat
fascias admoveat convenientes, digitis utatur decenter
dolerem nullum inferat. Superfluum denique in manuum
operatione si quid propinat uti sub et juvenis curare.

De phthisi ejusque dignatione et curatione

phthisis est pulmonis exulceratio, quae maxime infer ex
cordis sympathiam.

Causa interna, externa. haec sunt impunita et intemperies
rerum non naturalium immoderatio, aut quid violentum.
Illa plethora, cacochymia.

exxipia

sed et conjuncta phthisice causa explicentur, scilicet est particularis ca. 3.
triplicem causam illius statuerem, suppuratorem, erosionem, rup-
tionem.

Suppuratio seu puris collectio in thorace sequitur pleuriti-
dem aut peripneumoniam.

Ruptio fit a plethora, vel violentia.

Erosio ab humore acro qui vel a capite in pulmonem
debetur, vel ex hepate ad eum refluit.

Diagnos. pulmonis sterati pectus, ex difficultate spirandi,
tussi vehementi, raris, crebris, expectoratione sanguinis
aut puris, denique extenuatione totius corporis.

Curatio diffillima maxime si inueterata sit ob causas
dictas.

Si quia sperabili ex constitit in vacuatione
humoris excrementitii per reuulsionem, detractionem, va-
cuationem.

Ex ipsa parte affecta recellet alui libestas, sanguinis
detractio.

Derivantur in cucurbitula scapulis.

vacuantur quoque spulum promouent.

Præterea diata præstatimur conuenienter pulmonem, et ubi cor
non respiciendo, instaurando, alimentis boni succi, facili
coctis, et rerum omnium non naturalium moderatione.

Ita quidem ut excrementitii humores pauca generentur.

Et hoc duos signos scilicet utuandi humorem superfluum, et nota
utilis reponendi supp. complectitur dum iubet corpus reddi
exangue et siccum ad prædictam curationem.

Sed ne ex pure in thoracem effuso phthisis contingat

nec spes sit illa illius expurgandi, q. d. rerum spatio, apert.

ritandus thorax inter quintam et sextam costam caute

aut scalpello, quod non attingat aut sedat venam adstantem

neruum latentem in superiore parte costæ.

Quæritur hic de margo qui σπᾶδων nominatur, quia

σπᾶδων est vena in thorace diuisa ob copiam san-
guinis aut mixturam violentam, unde dicitur, a dolore fluxio

Reuulsio

deriuatio

vacuatio a parte

affecta

Thoracis ubi et
quando fiat apertio

σπᾶδων

44
quam inflammatio sequitur, a qua suppuratio et habet.

Similis perit, asthenia spasma dicitur, quando sit junctus
a partibus vicinis quibus adharet.

Suppuratio ventris inferioris eadem causas habet, at non
tam facile cognita, quia pus in ventris amplitudine
diffunditur, nec aique potest concludi ut emineat, vel
fluctuet ut in thorace.

Aut a capite in utrumque ventrem fluxio fieri solet, quia
cucurbitula modo ut reliquis corpori impetum est, et
libidinis visceribus multos vapores et humores trahit qui
mix coarctati et coacti deorsum feruntur, aut trahuntur
a parte afflicta et dolente.

De erysipelate pulmonis

Illud inflammatio est a sanguine crasso.

Diagnosticatur eisdem symptomatibus ac uera inflammatio, ab
quo sanguis feruideret, eo morbus acrior, et magis et
celentius periculum.

Curatio eadem ac peripneumonia et phthisis.

Tuberculum in pulmone quod hic proponitur, videtur
oppo. inflammationi et erysipelati, ut significet humorem
pulmonis ab humore crasso.

Quismodi humor si premat aut adhaeret asthenia pulmonum
laesit, adfert pulsus inaequalitatem (omni modum).

Si bronchia pulmonis stertorem.

Curatio fiet iis quae reuolunt et derivant ex pulmone
humorem, et quae ab ipso potenter educunt, ut oxymel
Syrupus de tuftlagine.

Attat phthisis causa a causa externa. Siccitas uulnere
thoracis, quod et si externa parte occidatur, hiat tamen
interna, unde humor in pulmonem exudat et eum exul-
cerat.

Tum medicus cautus esse debet in curando adhaerere, et internis
potibus aqi ac externis. Videre ne phthisis succedat et ea
inecurabilis.

phthisis et qui eam inducunt morbus, in iuvene periculosis.

quam in sen, quia major coacta iuvenem affligit, ⁴⁵
quam senem unde maior periculum.

De febre et ejus Symptomatis

Febri phthisim comitatur et ob id explicanda.

Est intemperies calida hinc a cordis pinnis et hinc a corporis
causa conjuncta et interna spiritus aut humer, qui vel
in vasis continetur, vel in partibus solidis.

Humiditas in spirituosam, humeralem, et hecticam.

Spiritiosa quia 24. horis durat vario modis.

humeralis quadruplex sanguinea, biliosa, et

sanguinea 24. horis durat, quippe vel sanguis tantum
feruet, vel putret. utragi synochus, quod continenter
per aliquot dies affligat. Illa simplex hac putris.

Alia humerale continua aut intermittens.

horum intermittens varia pro humoris eius usque, omne pro
prio. bilis 3. quod, die, inde tertiana d.

melancholicus humor 4. hinc quartana.

Lichia singulis diebus et quod diutius facit.

ex iisdem humoribus continua accenduntur, quae remittunt
ex eodem humoris motu.

divertitur in continuam humor putret in majoribus vasis,
in intermittentibus in minoribus.

hectica continua semper est.

februm humeralium Symptoma est rigor, ut tertiana
tum, humor ut quartanarum, perfrigeratio quolibet
anorum maxime juvenalium et incipientium.

De rigore jam dictum, a quo differt rigor et perfrigeratio,
quod in rigore tenuis sit concussio, in perfrigeratione nulla.

Sudor aliud Symptoma quo per universum corporis habi-
tium humor serotus excernitur, et exculis meclis. prodi-
nonnunquam ad febri solationem aut lectionem.

Est vero febri omnis primaria quando cor putruo et peste febri primaria
ab his causis affligitur et incalidat.

Quando vero alii partibus inflammatis conparatur, ut pleura

conversos

conversos

διαλείπων

τεταταις

τεταταις

αμφοτεροις

επιτιος πυρετος

εξυος. φριχτα

περιεργος

ιδρως

Symptomata

46
cerebri, et symptomata; cuius curatio pendet ex aliarum partium affectionum curatore.

Inflammatio pulmonis et pleurae statim febrem accendit ob cordis vitium et communem.

Aliusq. inflammationis curatio perficitur seditione venae et copiosa sanguinis subtractione.

In pleuritis venae

Secunda pars

In peripneumonia sinistra
mediana basilica.

Sed vena e directo secunda parit dolentis.

At in peripneumonia qua quod pulmo geminus utramq. partem occupat. Fernelius sinistram medianam, et basilicam aperiri vult, quia sinister vena iuxta parietem cordi insertitur.

Finis libri primi de morbis

πρὸς ὁρίων.

De morbis capitis

hoc secundum libro de morbis qui habentur Theodoro Hipp.
 folio multa sunt digna hipp. quae ut melius intelligantur
 ad hanc methodum debent referri.

Quippe constitimus intemperantem esse affectum contra
 naturam frequentissimum, caput vero esse obnoxium
 multis morbis maxime intemperantiae cum humore.

Proponitur igitur calida capitis intemperantia cum humore ὁχρασία θερμὴ α
 vel pituita pulvis, unde varia symptomata produuntur, ἐκ τῆς ἐχρῶσας
 pro varietate partium quae in capite labuntur, et ipsius
 intemperantiae intentione, sive magnitudine.

de i. quidem si intemperantia cerebri calida cum humore multo
 serpsit fuerit haec symptomata consequantur.

ubi humor serpsit in naves defluit, grauedo; in ot branchos. Κόρυθα

et si veras subeat et a ronibus trahatur per emulgentes in
 vesicam descendit, mox si per vrellram exierit cum ἔσθ' ἡραυγρῶδες
 dolore et arimonia, ut pene stranguriam inferat.

Idem humor translati ad capitis partes externas, dolorem infer
 vlcera.

si quidem postea partes internas subeat, caligant oculi, aures
 tinnunt, vena hument, arteria pulsant in capite, tenebrae σποδοβία
 cetera vergeta succedunt.

Auda intemperantia corrumpitur cerebrum et sideratur.

σπακελ κορὸς ἑχρῶσας

Spinalis medulla, cor hepatis, trahuntur in consentum, unde
 animi deliquia, dolor, sudor, tandem mors.

λεποθυμία

humoris copia unde cerebri ventriculi omnes obstruuntur, apo- ἀποπληξία
 plexia fit, quae notatur vocis privatione, et movendi, impotentia.

huc affertur epilepsia, in qua ot spumescit propter agitationem et
 concussione cerebri exultantis quod instellum est.

ἐπιληψία

Si quando idem humor ossa capitis obsederit, ea exulcerat et τερηδὼν ἐν τῷ
 canista reddit. Tum cuncti ab ossa subiecto separantur.

ὁστῶν

Sed si videre et apoplethiot idem humor efficit, cum subest non

ωμαίνοντι δὲ σωματικῇ
ἀρετῇ

48

tantum cerebrum sed et membranas afficit et corrumpit.
Hec autem ii sunt spiritus, quia spirituum animalium
impeditur communicatio a cerebro et spinali medulla in nervos
et reliquas corporis partes. et, immutato sensu et motu
superiori et inferiori.

motus non symptomati-
cetur curatio.

Curatio ita institui debet ut non symptomatis quæ nulla
et varia sunt, ratio haberi debeat, sed morbi a quo producuntur.

vera iudicacione

Fit v. g. intemperies calida sicca cum humore, phlogi-
stole vero ab humore vacuorum iudicatio, qualia qua-
renuunt in partes remotissimas, derivant in vicinas, evacuant
ex parte affecta.

Intemperies suggerit invenienciam et iudicacionem alterantium
contrariorum.

Sed istorum omnium remediorum quantitas, qualitas, et
modus ab ipsius affectus magnitudine, et partis affectu conditi-
one sumuntur; quæ sunt præcipua et generalia therapeutica
methodi capita nunc in usum revocanda.

Reversio in partes
remotissimas

Reversantur a capite hibernæ rerum frigoris, dypteri alius
solicite, cathartici, apothæ laxativa, cephalica.

derivatio in vicinas
vacuatio ex affecta

Derivabitur eucurbitulis, capulis, apoplegmaticis, per os huius
morem eludentibus, erithinis per nares.

vacuabitur e capite fove, raso capillitio, pyritico multiplex.

Intemperies ut emendetur. instituetur videlicet ratio convenient
et singula 6. rerum non naturalium ad refriger. et humect.
referentur.

Disruptiva

Quotum hic meminit veterum, quia lentus humor qui
caput implet, non minus commode per renes revellendo
educitur quam per alium.

Reborantia

Interca a cerebri natura, quod dictum est necessarii et nobilissi-
mi actionibus edendis, seu ab ipsa cerebri constitutiva iudicatio
erit reborantium, cuiusmodi quæ attingunt omnia. Pene
vehementi calore quamvis et calidiora et usupantur, præcipuum
ubi crassus humor iunctus est cum intemperie frigida.

De Angina

Inflammatio laryngis est angina.

αὐτὰρ ἄρα

diagnoscitur difficultate deglutendi et respirandi, tum et siccitate
qui fit ubi angustia laryngis maior est, ex laryngis inflamma-
tione.

morbus periculi et periculi plenius.

cursatio instructus est quae uicem humorem fluentem et curatio
glottum simul et aqua refriger. et humect.

Propterea dysphagia, frictions tibiarum, crurum, vinctulis et
archionibus ea stringuntur ad reuersionem.

mediana aperitur. cucurbitae capulis ad derivationem.

et postea humor in uacuetur gargarit. repellentia ex oxymato.

Ranulae lundentur. collis liliis resoluens ex oleo amygd.
butyro.

Angina si ad pulmonem conuertatur i.e. si inflammatio a larynge ad pulmonem feratur, certum exitum.

Angina in pericardium
lethalis.

Si vero feratur humor ad partes externas i.e. quatuor qui
a sterno in laryngem interueniunt cetera spes salutis.

Similem curationem postulat inflammatio gargarum et
tonsillarum, nec alia debet! inflammata lingua aut palato.

σαφυλὴ
ἀντιάδες

notandum in safula si pus extrema rotunda sit, et post
superior grauis et tenuis, huius est eam incidere, ut scilicet
exius puri jam facto aut a quo humore qui ea in parte
collectus exitum affectat.

in uia et angina
quando in uicem
loquitur

Licet et in angina ubi suppurationis signa apparent scilicet
tum adigere, ut pus mature exumpat, nec sua mora inferat
suffocationem.

De curatione Polypti

περὶ τῆς πολυπτι

Polyptus est canis superflua in parib. excreta, quae modo
in paribus pendula cernitur modo in palato.

causa illius quod fit ab humore acri, quem conuertitur et
fouet intemperies calida sicca.

Etiam ergo ratio habenda prioris morbi scilicet intemperies
calida cum humore acri, a quo indicationes omnes uacantium

50
et alterantium deumples exstinguimus.

dein deinde tollenda carne superflua cogitandum.

spongia proparata
Hipp. ejus conterenda et abluenda consilio propriis spongiam
quam chirurgi vocant proparatam, lino constrictam, qua per
nares et palatum transmissa, lini extenuitati. huc et illuc
trahatur donec carnem continuit, ut tamen restet ulcus cui
curando admovent canalem plumbeum.

πολύπος ἢ λαπαρός
σχληρὴ καὶ καρκινώδης

verum distinguere vult polyrum qui si mollior, hac arte curari
potest. si durior dicens et ad canorem accedit, illa remedia
omnino negligit, eorum qd ubi fere irritatur, ut melius si non
attingere.

De Icteri curatione

περὶ τῶ ἰκτέρου

μέλας

Icterus, flauus est color cutis a bile in eam effusa; aut niger
si ea cum humore melancholico vergit.
causa hepatis obstrudio, inflammatio Schirrhus, intemperies
calida sive cum bile, qua fere semper alios affectus comitatur
et facit. proinde habenda ejus ratio inprimis.
ab humore qui obiectus redundans in hepate, venit, toto
corpore, indicatio est vacuandi, per alium dysenteris. cathartici
ad remissionem. vena sedime e balnea sinitra.

τεσφρητικά

De urinali ad destinationem. urinali dicitur medicamenta
tenellum pastinum, pro ceteris apium, petroselinum, radices
asphodeli, asparagi, squibz dec. sive ad potum. cetera alba
ex aqua vel fusculo. balneum aqua tepentis e cute
i.e. postea affecta vacuat et intemperiem emendat, eo qd magis
quo vicius ratio diligenter accideri ex usu alimentorum refert,
humect. et attenuantium.

balneum

viscus raris

De febre biliosa

πυρετός ἀπὸ χολῆς

ὁ συνεχής

ὁ διαλείπων

Febris cum sit cal. sive intemperies cordis et bilis fere jungetur
cum bile qua si multa et in magnis venit continuam exstat
eandem, fere tertianam qua 7 quoci die exacerbatur. At ubi
in venit minoribus pulset, intermittentem sicut tertianam
qua 7 quoci die, vel duplicem quia singulis diebus quia duobus
tertianis exstat ex bilis copia in diebus praebentibus
et redundantibus.
Symptomata hujus febris praeparata ab Hipp. commemorantur,
Remedia et subiecta vultu idonea, quorum methodus huc eni brevis.

biliosus humor putrit et multas vacuationem postulat, clyster,
cathartici, vena sedione, basilica, mediana.

Interperies alterantia indicat refriq. et humect. Sicut et qua
vichit ratione continentur. Huc pertinent febres, lieti hypochond-
riorum qui nunc citati sunt et oxydato et oxytridino.

De febre quartana

τρεῖς ἡμέρας

Quartanam continuam intermittentem excitat melancholia. Tunc
cum humor ex putredine fetulent.

Alia primaria proinde secura. Secundaria cum succedi
alio morbo ut febribus continuis et erratis, et curata diffi-
cilius.

Atque curanda haec est methodus
melancholicus humor vacuari debet vomitu deiectione, vena
punctione, sudoribus.

vomitum provocabit Elixir albus.

deiectionem medicamentum blandum ut Elixir niger. procuranda deiectione
vina dantur decocto oxytrid.

Sudores juuantes usu sequuntur cyrenatici cuius locum geret sudor
thiacum soluta ex aqua cardui benedicti.

Interperies emendabitur alimentis et ceteris reb. non naturalib. vidus lex
ad refriger. et humect. comparatis.

Cur die invasionis febrilis centula hipp. medicamentum cur die invasionis
dari. quia crassus humor melanchol. non nisi commotus de hipp. purgat.
turgent vacuari commode potest; turgent autem et commover
die paroxysmi.

De pleuritide et eius curatione

Pleuritis seu inflammatio tunica subcostalis dignoscitur & adveitit
symptomatis quae hic commemorantur, quae pertinent ad adi. diaphragmatis
membrum ut spirandi difficultas; ad excrementorum
amissionem ut sputum biliosum; et affectus simplices
ut calor febrilis.

huius causae anseps notatur ex cordis vicinia, et inflammatio pleuritidis
hinc magnitudine.

Curatio instructur iis indicatiombus quas morbi et affectus

52
 quæ contra naturam est et parte affecta. hinc constat
 clystere utendum, sanguinem ducendum e mediana partis
 dolentis ut revocatus, et dextræ sanguis qui in partem
 influit. exhibenda quæ anacathartim juvent, ut
 mel saccharum; et fomenta parti dolenti, ut vacuetur
 humor qui partem obidet. emendetur interperies vix
 ratione s. refriger. humect. quæ vires instauret necessarias
 ferenda tibi ad expurgationem et anacathartim.

De peripneumonia

περιπνευμονία

ubi constat de pulmonis inflammatione et notitur his
 Symptomatis hic commemoratis; prognos fiat periculi
 quod impendet ab inflammatione ejus partis, cui cor
 adhaere compatitur propter viciniam vasorum, et officii
 communem.

curatio

Dein curationem aggredi vacuando humorem morbosum
 et temperando aërem pulmonis et totius corporis.

Ad vacuationem revocantia dextrantia omnia instaurant
 sicut clyst. educto sanguine e mediana sinistra, dext.
 et dextram aperte fas sit.

purgatimi parientibus

abstinendum a cathartico ne inflammationem augeat
 Tandem educetur humor qui in pulmone est usu hydrom.
 rud. an seu serpentaria minoris, quæ coacta, trita, per
 setacum transmissa miscibitur cum melle in formam
 elegnalis, linchus. licoe.

το ελεγμα.

totus et thoraci ad humorem resoldendum.

ubi et quomodo
 thorax de canceris

At ubi inflammatio in suppurationem versa est mature
 cogitandum de aperiendo thorace, ne humor purulentus
 mora steterit pulmone. In aëcher inter quintam et
 sextam costam versus spinam, quia sedive diaphragma
 in ea parte cernitur, ut sponte in eam pus feratur ad
 facilem vacuationem.

occludatur vulnus canaliculo stanneo.

Interea et intervallis insidetur liquor accommodatus parti. de
 tergeundo et roborando pulmone, qualis ex vino et oleo mixtus

quippe illa compositio nobis et adeo placet, ut balsamum
nomine commendetur.

De phthisi et ejus curatione

Ulcus pulmonis sequitur fere suppurationem seu collectio-
nem puris in thorace ex pleuritide peripneum.
vel et fit ex defluxu humoris acris e cerebro, vel ali-
cuiuslibet subjecti in pulmones.

nunquam ulcus ejusmodi exulceratur sine interperne
calida sicca, et cum humore acris juncta.

Significat tussis continua sicca, vel humida, sputo
purulento, et macie totius.

Longior morbus quia pulmonis motus assiduus fluxionem
ostendit, et ulceris glutinationem impedit.

non nisi per rarum ambages medicamenta perueniunt
curatio sperabilis modo mature instituitur.

posita curatio
autem in iis prorsus quae ad peripneumoniam
dada sunt. si quidem eadem est interperne et
eadem pars affecta.

ab longitudinem motu pyralica brachii, capiti quo
seduunt, reuocant fluxionem humoris morbifici.

De tabe doctali

marcescit et corpus ex interperne sicca medulla
spinalis juncta cum humore acris, et tabet doctalis
est quia in docto maxime praecipitur, qua parte
spina magis extra prominet.

fit ab immodica venere et seminis magna iadura.

morbus longus cui curando ea vitia quae humorem acrem
easuant per enemata et blanda medicamenta.

non solum vitare si ventriculus crudos humores congerat.

abstinendum a vena sectione.

stibendum instaurando sanguini per alimenta basi

lucis et facili coctionis.

curatio atq; phlebotomia

54
balneum aqua tepentis ad emendationem calida, item:
pectus, ut et aer temperatus.

De arteria aspera vulnere et diuulsione

τρωθέντα αέρησι

Aorta si vulneretur notetur ista Symptomata quae pulmoni communia sunt, scilicet nulli molesta, excretionis sanguinis grumosi, deinde puri. febre quam rigor praecedat et comizatus dum sanguis in pus aesthet.

curatio

curatio difficilis id est affectus, aspera arteria substantia spermatica acre glutinatur, et minus adhuc id inyectionem communicatur plurius labor nullo ex integro pulmoni.

curatio

curatio eo referenda ut fluxio ab arteria, pulmone, et thorace aueratur, reuclatur derinchet, clyster frequenti vena sectione. Demum ut vacuetur humor qui in thorace colligitur per anacathartem quae fit per os, sed et deatra et sinistra parti thoracis ad mola pyrolica. vichis raris quae fluxionem inyectionem et corpus reficiat, quiet, abstinendum auium salutarum.

σπαγμα eruption

In diuulsione arteriarum pulmonis, quae fit a magna contentione, vel humoris copia, methodus eadem medendi seruan debet.

De pulmonis tumore contra naturam.

Pulmo ut fluxionibus sic et A. tumorebus contra naturam obnoxius, nempe inflammationi, erysipelati scirrhus.

At frequens inflammatio et erysipelati; cuius curandam diximus.

εἰ τὸ πνεῦμα ἐρυσίπelas φῆμα λοβία

hoc tamen ostendendum quod omnis humor qui suppuratur in capax non est ut oedema, scirrhus, sive tuberculum cruidum nominatus; ex quo nonnunquam fit asthma ut spirandi difficultas sine febre.

cui curandam vacuanti remedia conueniunt, blanda medicamenta, sanguinis destractio, bectica inuidentur, attenuantia ut oxymel hic praesentium ab Hipp.

ὁ δὲ σπῆψ τὸ πνεῦμα

et oedema pectinet et humor, hic hydrops pulmonis

ditus. cum serotini sanguis est, adeo ut epus part
tenuer ad pulmonem feratur, quem impleat, et exudet
in thoracem.

Ad curationem propter reuulentia et deriuantia, conferat curatio
imprimis apertio thoracis jam dicta in suppuratis.

De febre ardente et singultuosa

causa bilis quae feruet et putret in magnis venit ar: πυρετός,
terilis, inde continentes cur adhibetur, unde compatiuntur ο χαλκωδύνη
partes externa et interna; unde alius bilis copiosus,
lingua siccat, labiales, nigrescunt, ruber insignis.
urina et defectio purpurea. Denique pulmonum
inflammatiō imminet, ob viciniam, et viderunt com-
muniorem.

Curatio in vacuatione bilis quae in venis et extra venas.
hoc enemate, cathartico blando educitur. Ista aperta
vena liberaliter educit sanguinem.

Tum in correctione intemperiei, refrigerantibus et humect.
inter quae commendatur oxymel cum melle albo, ut sic 3i. mellis ad aquae libram unam.

Singultuosa ea est quae fit a Sympathia subsectorum πυρετός λογγύωδης
oculorum et ventriculi cuius sympathia proximam
Singultus, cum saliet conculcitur et exculat flatum
flatum aut humorem molestum huiusmodi suis insidentem.
Ista ut non tantum cordis habenda sit ratio, sed et ven-
triculi eadem intemperie laborantis calida sicca cura
flatu aut acro humore.

At humorem istum reprimant uel incidendo attenu-
ando. solui oxymel prosum, ita ut licet diuersa
Symptomata videantur, non tamen immutanda sūt
methodus supra dicta ad causam.

De Lethargo

Significet est cum obliuione eo nomine intelligitur
intemperie oedematosa cerebri. Differt a caro qui

οιητάς

Similis est, quod curat, sic alterius morbi symptoma.

At lethargus una cum inflammatione cerebri agrum
inuadat, nec febrem sequitur sed procecidit et facit
motus curam diffuilem ob cerebri dignitatem, et ejus
communionem cum reliquis partibus corporis nobilibus, ut
T. de mor. contingat, nisi vi naturae coctus humor sper
salutis ostendat. supra septimum.

Spes vbi salutis

Remedium indicatio eadem ac in cerebri inflammatione,
enemata, sanguinis detractio cephalica; cucurbitulae
scapulis reuellunt deriuant a parte affecta.
ex eadem humor uametur deonto capillitio, et admove-
bitur i. oxysrhodinum, dein pullus gallinaceus aruens
diffectus.

Intemperies quae inflammationem comitatur tolli et deleri
debet ea vietus lege quae hic ab hipp. propensius refriger.
humect. ad quam pertinet mala punica.

De siccitate corporis

νῆος ἡ ἀραιότης
καλὸν εἶναι

Totius maris et siccitas pendet ab intemperie uita-
cerum praesertim gerens, quae calida siccata est cum
humore acri qui ventriculum mordet et chyli elabora-
tionem deprauat.

Inde tot symptomata quae hic ab hipp. eleganter describuntur.
At illa statim euanescent sublato morbo.

Ritus tollendi hoc ratio est ex hypochond. humor
clystere uametur, cathart. glanda, si uires feram
aperta basilica.

Demum calida siccata intemperies refriger. humect. emen-
detur, interea lac asinum et serum lactis maxime com-
mendatur.

De morbo pituitoso

νῆος φλεγματώδης

U. morbus hipp. pituitosus dicitur vulgi opinione intem-
peries est calida siccata cum bile

diagnositur ex vomitu bilioso et lenta febre.

symptomata

quae hic recentibus sunt consentu aliarum
partium cum febre. sed foedus color (nam
malum

malum colorem hui (ego) ostendit jecoris laborem, cuius
 est sanguinem ^{conficere} asphum nutriendo corpus. At si pedis cutis
 color ab impuro est sanguine parabitur nutriendi, inest.
 Si intemperiet jecori alius intedi ei inueterauit, est omnino
 incurabilis, et sine momento interitui, dum lesio hu-

moris incursa cerebrum oppletus et opprimitur.
 curabilis tamen si mature accersatur medicus.
 curandi ratio est humorem nauare per aluum dysmatis uomantia
 et medicamentis frequentibus.
 vomitum ex interuallis prouocare.

curatio per

sanguinem impurum in venis fluctuantem detrahente scissis
 denique intemperiem corrigere refriger. humect.
 et vires relaxare paucis alimentis quod sic boni succi et facit

ΕΚΚΕΤΙΚΑ

alterantia

roborantia

lib continis
 Lithonum roborat jecur solenni puluere qui parabitur
 ex limatura chalcidis, natura elvis, cornu cerui.

De melancholico morbo

μελαγχολία ὁ ὄντος

melancholia nomen est symptomatis, metus scilicet et
 tristitia sine manifesta causa.

Quod Symptoma ostendit intemperiem cerebri frig. sicam quoniam visus
 cum humore melancholico primariam uel secundariam habet apud hipp.
 qui succedat viscerib. male affectis aut totius intemperies.

curatio difficilis; uomantia sint quae aluum subduunt
 et melancholicum humorem agunt ut Eleborus niger.
 venarum sectione humorem prauum et melancholicum in venas
 effusum educit

curatio per

purgantia

venarum sectionem

contulendum capiti nauando per cucurbitulas Liapulis
 sed et detonito capillitio, oxyrhodino Symplici commode
 humor melancholicusq. vapor uomabitur et resolutus, et
 cerebrum roborabitur.

Topica

Intemperies frigida emendabitur diuina humect. et si humor conyctam videtur
 melancholicus a putredine incanduit, refrigerante, qualis
 ex iustis contemperantibus, lacte asinino, balneo demum

frequenti Lepido. abstinencia carum aerum
et sultorum alimentorum.

Se melancholia ab atra et feriente bile, et a putredine
adilla sumendus Hipp. locut. Sect. 5. p. 45.

Finis libri de undi se morbi.

De inflammatione cerebri.

φλεγμονή τῆς
ἐγκεφάλου

Inter morbos nullus major cerebri inflammatione
signatur ingenti dolore; licet cerebrum insensibile humilis
tamen habet valde sensibile, quod ei compatiens dolorum indicia
exhibent.

Febri affluente per sympathiam cordis et arteriarum.
mota vehementi cerebri.

Denique auditus immutatio et depravatio, magna enim
mutatio cum cerebro communis.

ex hoc pauci evadunt rationis potius affectu quo nobis περινοησις
littima et affectus magnitudine.

Spes tamen evadendi si robustior aeger ferat insuperum
moti ad vigintiimum diem.

curatio patet ex dictis. Recullendus denique humor
a capite per clyst. vena sedinem cephalicam, medianam
cucurbitulas scapulis

et capite humor vacuandus refriger. et refrigeribus, ut
velica nulla impleatur succo solani, et synapismi impleatur.
nihil. vel eodem succo solani farina hordei aut terra
sigillina miscetur; feratur; cataplasma capiti applicandum.

Per nares educatur jam codus humor excepto succo apii
vel bech misto cum rotis aut eorum succo.

Intemperies corrigetur videtur ratione refrigerante humore.
quam cremore pituita hic complectitur.

De tetano

περὶ τετάνου

Symptoma grave quo corpus totum rigidum facit sine
mentis et sentium lesione

Propinquit et opisthotonos quo in posteriorem partem
corpus trahitur, cui oppisthotonos.

Sunt hinc 3. Symptomata convulsivum species, quae
sunt ab intemperie spinalis medullae et cerebri.

curatio mature instituenda. fiet per ratione intemper. curatio per rat.
rici, quo si cum humore, sed indicat vacuanda clyst.

intemperiei

60
cathartici, pro carent vena sedio in praeputio malo
remedium praesentissimum.

Posti admoenda roburantia, resoluentia, in spina dea
folul, decot. chame. Nigra vesica induratum, oleum
cham.

Tingida intemperies calidis alterni
debet, in propere adsumptis, ad multo

πρεϊ τῶ ἐιλεῖ

De pleo et ejus curatione

morbus est plei maxime vena organicus ex ejus angustia
quam facit.

Obstructio indurata tenore aut chylo feculento.

compressio quam exulat inflammatio.

vel contractio, vel reversio ejus intellui.

Hic inflammatio propinqua plei quam stendia febri,
sitis ingent.

novulus pithusa bolis, tandem q. feculentus chylus
dehynat plei angustiam.

quoniam

Leniculum grave propter necessitatem offui et speciem
affectus subter inflammationem qua nunquam caret
periculo in partibus internis insistent.

In tanti periculi metu affluentes monendi, exiguum
spem salutis esse, ut q. ultra 7. diem posse protrahi.

Interea molendum aliquid ad acri levationem et morbi
curationem. Remedia inveniuntur ex parte affecta
et affectu.

Ab inflammatione judicatio vacuandi et debruenti san-
guinis e mediana, basilia, seu partes affectu facilius et
cilius exonerantur.

oritur e capite, quia solum humor omnis affluant et feru-
vidus confluit ad caput et illud implet.

Atque glande sollicitanda longa.

contracta intestina
qui dilatanda.

Et quoniam inferiora intestina quae crassa et ampla red-
duntur contractiora, quod destituit feculentus humor in ea
haberi, ut restituantur sua natura et aphora sint. fecu-
lento humori exsurgendo et transmittendo, dilatari debent
flatu multo immundo per fillem.

denique in laxiora fronte intellectiva, humor resolutus
et temperetur ardor partium interiorum, solum
infestus sepevit aqua periculis
Potest enim medici studium relictam intemperiem
calidam siccam, emendare contrariis alterantibus,
visceralis vini abstinere
cur utrumque hic praescribitur quia humores molles
reliquos relictis; nec illius stud esse debet, nisi in
declinatione morbi, inflammationis magnitudine
sublata et extincta.

An et quando
vini abstinenda

De peripneumonia et pleuritide
De his dictum supra, nisi quae arti necessaria sunt
videantur repetenda Gal.

non dixisse. Simel satis est junat usque morum.
Præterea quidam hic scribuntur ab Hipp. aliter loqui
omnia.
utrumque morbum conjungo, quia utrumque eadem curandi
lex ut hic notat Hipp. Ea est ut sanguis omni arte
revellatur, detrahetur et thorace, detractione sangui-
nis crebra angustia.

1140816

Inter ea coquantur humores qui pulmone et lateri horret, et
post coctionem evacuentur per dulcia quae attentionem asperam
subeant, et ad pulmone perveniunt. illi, in eis sentia
et attenuantia miscuantur ad anacathartica.

Ratio hic purgationes ne anacathartica impediunt.
Si major puris aut humoris purulenti copia, quam per
os potius educti, mature cogitandum de thorace apertendo.
maiora medica quae hic proponitur obesse expendenda est.

De medicamentis thoracis ad peripneum.
et pleuritidem.

Quae hic proponuntur eo spectant ut coctum humorem
per os evacuent et si jures ea recententur quae calida
et si citius observandum quod simul Gal. ad excretionem
quod humores qui pulmone aut thorace concluduntur, -
ἀνακαταλόν
ἢ ἀγώνη

abstinendum a medicamentis acribus, quae vehementer ex-
siccant, ne humorem crassorem reddant et minus aptum
excretioni. Hipp. commendat aristolochiam, hyssopum,
cuminum, silphium quod acria, at his subiungit papaver
album, quod est antimonium redundat.

χαλκὸς ἀνθός

Flos acri alienus videtur a pulmonis natura, sed medijs
temperatis et permixtis vim habet exsiccandi non
tantum detergendi pulmonis sed et rubrandi, ea lege
ut optimus deliquatur, nec pro eo cerugo substituitur, quae
longe ab eo differt.

Lae capillum abstinendum detergendi et temperando com-
modissimum an seu dracum nulli indidit quia in eis
attenuat visus acrio crassus, et quia calidior melle
corrigitur varijs modis vel decoct. huc formula.

ὑπερύμι

ἱκλεγμα

4 rad. an 3 i. coque in aqua optima lib. i. (qualem
plurimum Hipp. asserit) col. distil. mel. 3 ii. bullat ad
perfectam despumationem fiat hyssopus, utetur extra
pulvis. vel radix an coquatur, teratur, seta co-
transmissa, saccharo condita, lingenda detur.

cur hic 2. ovum albumina. (quod fortan in manibus
error vulgi de gerviniis ovorum exsiccatis in pleuritis)
an humens tenuitatem corrigunt sua crassitie, aut vim eius
acutorem demulcent suo lenore. Sic in acri fluxione
viscida et frigida prorsum ventur ut iugat. Si quis qui
constat ex iis quae visciditatem habent iunctorum cum frigida
benyone.

frigida et viscida
ad acri fluxionem.

90 in istis tantopere laudat. Hipp. phlaria cremor, et
semen cucumeris, quo comprehendit gottum et reliqua
semina in acria dicta, atrulli et:
et tuis (libi testis ore) videris.

Hactenus morborum signa et remedia recensimus, nunc quod morborum
est latentes et absque ulla causa demonstrare. latentes causa

vim autem morbi sicut affectus contra naturam contrarius na-
turae causas obtinent. naturam appello semper quod constat

quatuor humoribus et eorum symmetria. ut omnes causa
interina morborum repetenda sit ab eorum amelia.

Quatuor sunt sicut sanguis, bilis, pituita, et aquosus humor cur melancholicus
qui melancholicus dici solet, vel qui multo loco diluitur, vel humor hipp. Hiccat. 100
intra coaguli sanguinem inferum et aquam vedet.

sed qui fontes humorum? ventriculus qui tolli humores suppe-
dit, quod inanit et vacuus nonnunquam reperitur. Sic pri-
mus fortis et uberamus habetur.

Alia autem sunt 4. humorum receptacula ubi redundant 4. humorum redundan-
sanguinis cor; pituita caput; bilis cystis; et quod humorum receptacula.
et melancholia lien.

humorum vitium ab alimentis

4. humores ex alimentis generantur sicut liquidis partem alimentorum
enim contrarium triplici sua substantia effusum, per necessitas
eant egere gastrificatione ex alimentis appulsu, quod spiritus
hiosum, solidum, et liquidum est.

Singula vero trahunt sibi familiare ut planta ex terra.

Quod si alimenta minus similia fuerint, superflua aut pau-
ciora hum. humores sunt pravi, superflui, pauciores; causa ab alimentis
omnium morborum interinorum.

At vero humores superflui aut minus convenientes amandantur

in sua receptacula. sicut cor, caput etc. hanc vim plena et qua e superflui
repleta plura transmittant ad loca convenientia ad excreta incommoda.

nam, alioquin humorum copia et inquietudine totum corpus
opprimitur et perturbatur.

Ex capite pituita in os nare
defluit; e corde sanguis in venas unde humores et attolunt
maxime jugulares;

e hene aqua in vesicam. Quae
enim hene carent auralia et vesica. e cystis bilis in
intestina, alia sicut et aures ventris dolores excitat hipp. 1000

Qua sint excretionef. quatuor humorum

Receptacula. 4. humorum cum toto communione habent p^{ri}va
vata, qua patent vivo animali. dehinc extendo.

Des vena, et arteria trahunt partes ex hepate sanguinem, e
ventriculo chylum, unde famet.

ubi major humorum conflatus est, hum redundant in ist conceptu
facili, praesertim in capite et hinc quia sunt partes ampliores
et capiores.

Cor cavitates insignes habet, et ut robustissimum, ita facile hu
moris superflui molestantiam a se repellit.

Cystis angustior, si multam viam continet, in vicinas effundit
ut in stomachum, hinc accedunt.

In ista redundantia praesto sunt quatuor fontes seu effluvia
solemnes, quibus excreti humoris exsurguntur. et, nares,
podes, urethra

sed quomodo congeruntur excrementa, ut morbos faciant
vel perturbentur. quia quotidie alimenta ut ingeruntur
sic coquantur, colliguntur excrementa congeruntur, quia si quae
hodie effluunt aut tempestive, magno impetu in humorem
primum refluunt, ventriculum scilicet et intestina, unde
magna vi praedant, et cholera accedunt.

Est enim ista cum humor putris et multus autem deorum
fortis sicut 3. aut 4. diem perit uti providetur.

De excretionem tempestivam et crisi febrium

ex alimentis reliquias colligi diximus quas excerni necesse
est ad sanitatem, ut suppressa multa symptoma mala sequantur.

Ad hunc pertinet quod sit excretionis spontanea naturalis quae
sponte fit et artificialis quae a medicamento.

Ex opportunitate seu ab Hipp. demonstratur
natura. Placet replendo corpori vel nutriendo, propterea
humorem vitalem coque, et hinc deinde superfluum excernere
cuius, alios ut cum utrumque prothare non possit, prius dicit
dicitur colligunt, alios excretionem necesse est.

Propterea excretionem contra febrium eum ordinem ducunt
sentiant, ut in puribus dictis sunt et abducunt.

Artificialis autem vacuatio excrementorum partibus debet hinc
ne humor

si t^o t^o aequali, t^o
colligunt maxime re
bundant superflua.

τομα, ρις, αχολ
χολερα

α χολερα

inuit dicit colligunt sequunt
excretionem datur

excretionem ad tempus

ne humor impanibus sponte commotus, magis incitetur
ad immoderatam excretionem, ex humor ipse proparebitur
ad evacuationem commodiorem. non quod codio humorum artificialis vacuatio
interpositiva excretionem perturbari debeat. sed postquam pariter fit.
illa imperfecta est. tolli debet potest excrementorum vacuatio
et si quid arti delit, sequenti impani die naturam perficiet.
Sunt enim naturae et artis vires diligenter observanda.
unde verbat. hipp. aph. 20-1 quae iudicantur aut integre
iudicata sunt morum medicamenta.

De febris communis causa ad superioris Doctrinae exercitationem

causa supra commemorata ad utrum revocanda, et febris πυρετός τῆς κοινῆς
exemplo illustranda. αὐτῆς συμπτώματα

Illa calida sita est intemperies cordis et hepatis, ut nulla
pars expers sit molestia febrilis. quippe nullis adest et
pulsibus sympathia.

Durescit venter ob excrementorum
suppressionem. caput dolet ob fumum. Sustinere
elato, nauseat ventriculus humoris feruidi appulsi.
urina retinetur quia servus humor absumitur ut febris.

Febres accendunt tres causae generales omnium morborum 3. generales causae
quiescentiae, acodhymia ex alimentorum vitio, excrementorum πλάθωσα
suppressa evacuatione, acrit alicuius qualitate, intemperie παροχυσία
corruptela. τὰ ἀπὸ τῶν
offensio omnis a rebus duris quae impetu irrumpunt. ἐξωθεν

sed qui humores febres accendunt. non aliter accipiuntur ac in
bubry formando. ut enim lachis agitatio et commotio quomodo humores
calescent excitat, qui segregat heterogenea et coagula febrem accendunt
genera, ut omnis aerea et bubryosa portio in bubryum παραδύσπρα hippo-
facillat; cratium
aqua in serum abeat, crassa, terrestres in
caseam.

Sic ubi humores commouentur alimentorum aut oculis
vitio, aut aliqua causa violenta. secerantur ab
genuem, hum bilis statim coagulat et febrim accendit
aut acutam fouet, cum enim cal. sita humiditas ei gignenda

66
apertissima aut fouenda.

Pertus humor a calore febrili statim absorbitur, comburendus
qui si minueret febrim exstingueret quia frigidus humidus.

De causis fluxionum et dolorum

Fluxionum et dolorum causa repetenda ex illis quae diximus
subiacet vitio humorum aeris intemperie. vitium duplex
plethora cacochymia.

a plethora venarum
obstructio

ὁρεασις

cum ergo humores in venis abundant nec exitum inueniunt
propter copiam et venarum istarum obstructionem, magna
perturbatio corporis consequitur organos dicta, quae non debet
nisi priusquam is humor exitum inueniat.

Sed quomodo fit ut humores per venarum stula exire
necessant? id non aliter fit ac in vase oleario angustis
oris, quod si decortum inuestatur, nihil fluit, ne vacuum
detur, aer subire cum nequeat, ut olei vacuandi locum
impleat.

Sic fieri solet in organo humorum magnisq; febribus
post apertionem vena sudor effluit, alius soluitur, sublata
subiacet venarum distensione, quae omnem excretionem
prohibet.

ubi vero accedit frigidus aeris intemperies, et impeditur
diffusio, tum humores corrumpuntur, et crassioribus eorum
partibus concretis, tenuiores huc et illuc diffiunt,
quae ni per intestina vacuarentur, fluunt in varias partes.
hae si sentiles ut neruis acerrimis doloribus cruciantur
vel rigoribus vehementissimis. Si in ventre substra
tentur tormina concitant seorsim.

concretum vero humoris aeris frigore ut lac coagulo,
cuius semina post mox diffiunt, crassione in caseum
concretescente.

De Lato verme

περὶ ἐλμίνθων
τῶν πλατέων

gravissima id concitat symptomata. 3. ille latus
volvendus, exilis. omnium difficilissimus curari latus est qui
occupat omnia intestina et gignitur in foetu adhuc

67
latente in matris utero ex retentione excrementi, quod
in intestina relinquit per q. menses propterea in hoc loco
proponitur.
verum lat. vermis et abiciendum eadem causa, eadem
et curatio.

Rohandi vermes in orationibus intestinis gignuntur omni
aetate maxime puerili, propter excrementorum copiam
quam ex ingluvie congenit.

Alcanides in recto procreantur propter pituitari pulchram *Alcanides*
qua hic habet diutius praesentem mucosa aetate ut senti.

Qua autem omnium causa communis? intemperies
cal. humida cum humore putri.

Qua curatio? vacuatio humoris putri, et intemperies
correctio.

At sane cum difficilis sit plerumque diagnosi rohan-
dorum qui omnium frequentissimus, est quod medicus se
liberet anxietate dum ad vermes et eorum causas ea-
dem remedia praescribi; intelligat.

curanti ratio

nam quia humores vacuant, amara et acida medicamenta
sunt, at hic vermes necantur deturbantur.

Qua intemperionum calidam humidam emendant, et
simul arrent putredinem, frigida licet esse solent
eae aetate. et ista sunt vermium inimica.

Restat lat. vermis signa attingere, et propria ab
hipp. proposita; scilicet quod excernantur quidam *vermis lat. signa*
in hipp.

senini cucumeris similia. An j's ad hoc hipp.

ut distingueret faeces, quo pupaverulo similes senini
dum naturam in recent natis. Bruteria negat

ea excrementa aetate verme genita esse, quasi ipsius
seninae quae retenta adoleverent, sed parvulos lat.
vermis esse quos senini ab eo secerantur.

Reliqua signa lat. vermis et recludendum vide apud
hippocratem.

De calculi generatione et vesica

περί λίθιδος

calculus in renibus fit ante urinæ generationem et collectionem quæ in vesica fit. vel in vesica generatur post ejusdem collectionem, et perfectam excretionem. vesica calculus pueris familiaris quod multos humores congerant estque crassus et crudus huiusmodi humores nutriti vitio ureteres patentet et amplius habent pro obstiti ratione ut per eos facile crassus humor in vesicam delabatur qui concrevit in calculum.

concreti signa hic commemorantur, unum est certissimum catheter immittitur; cetera dubia et ambigua quippe enim pæque pertineant ad calculi asperitatem et humoris acrimoniam vesicam ferientis.

comparatio generationis calculi et ferri et purificationis ab hipp. proposita in eo mihi placet, quod ut ut ignis ferrum purgatur ut fiat chalybs, sic intempe calida sicca humor induratur et concretus, et qui humor est igneus concrevit in calculum et exornitur et effluit.

Remedia

Remedia calculi nulla hic proponuntur, sedent illa esse convenientia corrigenda calidæ et sicca intemperies et euacuando humori impuro, cum calculi generatione fouet et auget velut naturalis causa.

Αποτομία

Sed ubi jam concreuit et induruit calculus, tota curatio in eius extratione consistit per incisionem perinæ unde lithotomia fit in pueris.

De potulentorum receptaculo et voce.

causas morborum alimentorum vitium diximus, illa solida liquida. illa in ventriculum, hæc in pulmonem ut quibusdam placet. Eorum errorem multis conuulsi hipp. arguerunt, et eandem viam ac solida ferere suæ œsophagum. pulmonem vero et asperam arteriam

τὸ πινόμενον εἰς
τὸν πλεόνατον τῆς
ἐξέρχεται

69
aerem tantum excipere ut vocem edat. propterea
cauum pulmonem esse ut plus aeri ducat, quem
confestim et repente propellens, ei illudens aspera - vocis articulat.
arteria, laryngi, palato, vocem format et articulat. instrumenta.

Altera huius disputationis latijatur de aquosi humoris
collectione qui in hydropem vergeret, quando quidem
aqua in splene colligitur et magna spleni cum
pulmone affinitas, adeo ut Aristotele aut hunc
qua pulmone carere animalia, licentem non
habeant.

De hydropse

hydropis non tantum est collectio aquarum, sed et gene
ratio; illa fit a parte aquae immoderata; huc
ab intermissione uteri calida aquae ac frigida.

Quomodo aqua in ventrem infunditur? nam licet
ventriculus vicinus per vas brevis aquam haurit et
trahit et transmittit in epiploon. Ex eo in id spa
tium quod est inter intestina et peritonaeum.
Atque si hepatis intemperatum ubi multum len
genit et in epiploon effudit, rupto epiploco in eandem
ventris capacitatem profunda.

Species 3. alicuius ubi in ventre aqua continetur, ut venter
trif. et vltis ^{endemi figura} aquae esse videntur.

Tympanites quando flatus ventris humorum facit, ut velox
nec instat tympani.

Anasarca ubi aquosus humor in habitum corporis trans
fertur.

nam uterque in hydropse qui hic commemoratur est par
ticularis; ut in flatu qui graviditatem mentitur, et obste
tricius imponit. et hic ad muliebres morbos pertinet de
quibus cum Hipp. agimus hoc loco.

Hinc comment. in hipp. libror de morbis anno 1607.
pidie calendis septemb.

Lex m. Simonem Digne S. Danileusum.

commentarius in librum Hippocratis

πρὸς τὸν ἰατρὸν

Prolatio

Agimus hic de propriis mulierum morbis, qui propriam mulierum partem efficiunt scilicet uterum.

Quippe omnes morbi mulieres uel sunt in utero, eiq; insident: uel sunt in aliis partibus ex utero sympathia qua magna cum toto corpore.

et quoniam uteri virginum integer et simplicior quia intactus et nondum viro punctus, a virginum morbis incipienda tractatio.

ΑΡΧΗ ΜΟΙ

Aggredietur tractatum medicum de iis quae semper sunt. i. e. de symptomatibus et morbis, quorum propria in virginitate causa est.

non enim potest cognosci morborum causa, nisi cognoscatur simplex causa, eaq; prima ex qua scilicet naturae motum distingui et discerni poterit.

τὸ δὲ τῶν ὑπερβολῶν τῶν ἀσθενειῶν

videtur significare artem quae habet propriam causam symptomatum et morborum virgineorum.

Propria enim causa semper eundem effectum producit, accidentaria varium. At uero effectus quos semper aut plurimum fiunt hab. comm. in 6. epid.

ὅτι γὰρ διὰ τούτων

A natura morbi omnis inuentio remediorum hab. lib. meth. prius ergo ista notanda medico, quam praesentabat remedia.

cognitio insuper a causa (scire enim est per causam cognoscere) nec desistendum a perquisitione causa, donec ad primam perueniamus hanc quae hic simplex dicitur τὸ ἀπλὸν, quae in aliam resoluta nequit sibi primam, Aristoteli.

ἀρεότατον ἄριον ὑπέρτατον, ὑπὲρ quam nihil est præcedens.
Resolutio quæ ad effectus causæ præambitionem referri solet
ἀνάσσει καὶ διακρίνεται appellatur.

πρῶτον περὶ τῆς ἐστὸς ὑγείας καλεομένης.

καὶ περὶ τῶν ἀποπληξίων. οὐκ ἀπὸ πρῶτου

τῶν δεινῶν.

tria proponuntur gravissima Symptomata virginum
quibus reliqua comprehenduntur
epilepsia, convulsio totius corporis cum mentis et sensus
lacione quam Hipp. sacrum morbum appellat, et
magorum superstitione, qui eum velut divinitus im-
missum incantamentis curandum, sedapebant, contra
quod libro de morbo sacro disputat.

Apoplexia est paralyticus totius corporis, quæ ex le-
thali percussu repentinum facit casum corporis, ut
loquitur coelestis Aurelianus. qui sic considerant Syde-
roti quasi Sydere jecti nominantur. Sic Syderatio
dicitur.

Apoplexia calida obstructio vel
compressio ventriculorum cerebri unde motus et sensus
privatio.

A motus privatione respiratio tardatur, quæ sequitur
caloris notitiam extinctio quæ mortis ex Gal. com. in 40. aph. 2
Terroris hic panici intelliguntur de quibus Plutarchus in
Istis et aliis, et Hipp. lib. de morbo sacro.

Gal. pueris et adultis pauciores inter dormiendum fami-
liar, et Hipp. docet, cum humores acres morientis
fidum ventriculi quod valde sensibile.

Sed hic terrores intelliguntur melancholici, ex affectu
cerebri seu pni mania seu secundario.

ὡς ἐκ τῆς παλαιᾶς φρονήσεως

Insania melancholica est cuius duo sunt Symptomata

ex hipp. 6. aphor. melus et anxietas animi.

melus ab humoris melancholici nigredine, vel Averrho
a complexione obscuritate melancholica p.e. ut opinor
a crassitie.

nigredo afficit aut ut subiectum nuncj externa est et ab
oculo percipitur.

Aur aut causa mortifica et interna est et intus, ten-
sum ludic, adeo ut nigris vaporibus perfusus oculis nigra
omnia intus videatur quod terram inferunt.

Sic imminente haemorrhagia ob sanguinis vapores quibus
oppreetur cerebrum et oculis omnia splendida et rubra
apparent.

Denique in cerebro spiritus et vapor communis vestrygonem
adest, ut omnia similes moueri videantur.

καὶ ὅπῃ δοξέειν δαίμονας τινάς

Dæmones hic sunt spectra falsa quæ melancholicis ima-
ginantur, vel vident ob reflexionem radiorum quæ ab
oculo proficiunt paulo crassiores, nec cor in ipse
proximum ærem sed rediunt, ut loquuntur q. naturalium
quæstionum.

Cur nocte frequentiora? quia crassior aer sensum et
nocturnus cuius ovis radii spiritus reflectuntur, ut probat
Arist. exemplo antiphrasidis et vitellii in oculis.

Interdum quoque et molesta spectra sunt, quia falsa phan-
tasia omnibus sensuum objectis abutitur ad opinantem
errorem.

unde jidani lucido loco non contenti, nec pictas tabulas
intueri debent ne ex jugi visa falsa pro veris accipiant
inquit cœlius Aurelianus 1. acutorum.

πολλοὶ δ' ἂν ἀπὸ νοσήσαντων

A melancholia melus et terror unde mendaci cupido
quæ non potest sed nullus et abieci animi indicium
Aristoteli q. ethicor.

παύσας δ'

natura muliebris minus operosa melancholica quia hu-
mida ex coelis Aures. 1. ch. cap. 6. non valine, item-
propter sed^o animi impotentiam, qua et animi pathematibus
transversis aguntur; sic ad iram, prolixiores sicut frigidi-
ores viri, quod animi impotentiores.

ἀθυροτέρη γὰρ καὶ ὀλιγότερη ^{φυχρὴ} φύσις ἢ
γυναίκεσσιν.

mulieribus minus caloris inest quam viris unde minor
firmitas actuum animalium, naturalium et vitalium
hinc effluat pro infirmitate Aures. 4. histor. anim.
cap. 4. asthma, dicitur in universum feminas morbus im-
becilliores, ex tenuitate pili, vocis fragilitate, et
privatione eorum partium quas natura in quodam ani-
malium genere moribus dedit indicet virtutis et potentis
ad propellendam vel inferendam injuriam, ut cornua,
dentes, calcaria.

αἱ δὲ παρθενοὶ ὁμοίωσιν ὥς γὰρ
παρὰνδράκεναι.

Item de virginum morbis et symptomatibus speciatim agit
hipp. et eorum causa propria.

Zusarchus lib. de virtut. muliebr. narrat virginam mulierem
num forem fuisse ut junctis omnibus istam suspensio-
nem finirent, solo meli ignominia cohiberi potuisse.

Item causam ad eam; illius curatio ad meli-
us ignominia. utique causa accidentaria; propriam do-
cebit hipp. mentium suppressionem, qua si fluere li-
bera adferunt curatioem.

αἱ δὲ παρθενοὶ

virginum aliorum non natura vero impubes, aliorum seniores

Libertatem exprimit huc duobus adiunctis, motu sanguinis qui fit deorsum, et constitutione corporis nōvici.

plura Arist. 7. de historia anim. cap. 1.
magna tum viri tum mulieribus mutationes circa pubertatem sunt, cum natura caler puerilis atatis humore multo obtutus iam emicat et effulget: ejus effulgentia ἐκλαμπει Hipp. 6. epid. 5. 3. ligna elidere ait.

In integritate omnium aditum naturalium aut animalium.

Tum corpora vegetiora habuerunt. Ingenii aetate major. pubes circa pubem. Lanugo primum in mento, mammae paulo eminentiores, serriantes.

ὁ χρόνος αἴτ' ἔστι γάμος.

Tempus nubendi plac. 5. de rep. 20. et Arist. 7. polit.

18. atatis annos circumvenit, ut validiores testes forent et partus feliciore faciliore.

Hipp. tempus statum quod est aptum generationi, cum in testibus semen elaboratur, et ad sterum sanguis movetur, haec enim sunt generationis principia.

Παλαιοὶ γὰρ μὲν referunt ad virgines quae viris tum adiungenda non ut Troetus ad tempus nubendi.

καθ' ὅδιν

vestro descentum quasi vitam declivem cum sanguis moveatur deorsum. Hipp. lib. de humor. καταρραία in illa natio deorsum.

ἔστιν proprietas humoris in quamlibet partem, vel momentum quo movetur humor deorsum huiusmodi unde ἀνάρετος, καταρραία. not. vocatur.

cur ex motu sanguinis sit lymphomata, quia commoto sanguine spiritus agitantur qui sunt i. organa facultatum ex quibus agitatib. sequitur magna convulsio testis corporis.

propterea notat Arist. 7. histor. anim. multis cum menstrua eruptioni sunt propinqua strangulationes fieri, praefationes sunt et strepitus in utero. Gal. ex Hipp. notat 12. aph. 2

enim corpore perturbationem comitari. 74
Ejus inclinationis et propensionis ad uterum finis duplex.
excretio. quam utus duplex sequitur, leuatio corporis
a superfluo humore; et irrigatio steris et impar-
ratio ad conceptum.

Retentio. Retentionis nutritio et perfectio foetus concepti
propterea Scaliger 2° sanguis maternus ob alendi usum.
ex his patet quod fluentibus menstruis. feminas salu-
bitur; iisdem suppressis iustabatur.

Desinunt 80. annis quo exacto non licet habere ex Rep.
Placuit. Incipiunt 12. lenis oculus, quo tempore
in senes veneremur et vivunt. Arist. 7. de hist. anim.
cap. 1. custodienda et ex medicorum consilio vitis jun-
genda.

τὸν ἐπιλειπὸν

Sunt illa sanguis menstrualis, superflui; pueri quidem
destinatus nutritioni, impuri per accidens quod excre-
tionis tempore cum aliis excrementis permisceatur, qui
cum eo natum simul expellit.

Prima eruptio Hipp. 2° 2° dicitur.

Periodus recurrit cum decrecente 7. de hist. anim. cap. 2.
Aristot. quia aer frigidi, proinde humor. uberior.

Durat tres dies ex more septem.

quantitas ad duas vel libras. mutatur hac pro varia
corporis condicione.

ὅτι οὐ γὰρ τὸ αἷμα ἐκβάλλεται

1. e. postquam coepit moueri sanguis decetum sese recipit
in uterum. aliter placet συλλαβῆς. 1. e. statim qua conceptione
reponitur lib. de nat. offium de uate spermatio quod materiam
seminalem recipit.

Gal. observat sanguinem non trahi ab utero sed suo impetu ad
uterum fieri per spermaticam hypogasticam.

colligitur circa uterum in gravidis et secundum nutritionem
de quem utrum abrahatur ille, retinetur, nec effluit.
In virginibus nullus placit utus est, ut effluat necesse sit
per hypogastricam rannum integra virginitate et (a)

ὁζόταν ἔν τῷ σόφῳ

σόφῳ non hic intelligitur steri onfirum de quo aph. 5 sed
de hypogastrica extremitas qua in externum onfirum de-
sinit; scilicet latinis. Exorelio igitur fit per et illud
hypogastrica apertum; suppressio ob ejusdem vena et occlusum.

τὸ δὲ αἷμα πλεόν ἐπιρέειν

An quia sanguis plurius in uterum nec habens exitum, mora
calor, calore plus trahit sanguinis. Sic lib. de haemorrh.
dicuntur venae incalescentes in ano plus trahere sanguinis et
videtur ex impleri. an quia juvi mora sanguis influat
in uterum licet non effluat.

διὰ τὴν σιτία

quo plus caloris eo plus alimenti requiruntur per aph.
14. lib. 1. calor autem major in pubertate; major ergo
alimenti copia, hinc sanguinis redundancia, quae quo-
major eo conflatus major ad uterum.

καὶ τὴν ἀνέκτον

Pubertate corpus jam adolevit ut minus retet ⁱⁿ incrementi
minus et sanguinis absumitur, unde major influxus ad uterum
Alii acretionem copiosioris affluxus causam esse volunt, quos
per eam meatus patentiores euaterunt.
sed maximum angustia et occlusio hic accutatur, unde minus
apposita videtur interpretatio.

τὴν αἷμα δὲ ἐξόν

i. e. sanguis tum exire donatus occluso vena stulo cohibe-
bitur exors est effluxus unde hippo. 1. epid. sect. 1. articulo

humoris seu moris qui fit per excretionem vocat
ἀπόρροιν καὶ ἕρπην. 77

ἀναίσθησι ὑπὸ πλῆθους

utroque verbo significatur moris humoris ad superiores partes
ab expulsiōis imitatione quæ fit 2. de causis, modo, plenit
tudine et acrimonia 2. de nat. facult.

hipp. hic causam innuit quantitatem sanguinis, menstruus
enim sanguis peccat quantitate sola, Anulū vultura recens
mactata sanguis lib. de nat. quon, et 1. de morbi. mulier.

Arst. 7. de hist. animal. cap. 1.

ἐς τὴν ἀσθίαν καὶ ἐς τὴν διάφραζιν

diaphragma pro je core sumitur quod veluti contractur a
diaphragmate prosterim parte gibba.

Resul^{utem} sanguinis ad cor. ex diaphragma ab utero hippo.
παλινδρῶν est, cum humor eo refluit unde affluit, vel
in aliquam partem anteriorem confluit.

Superfluis
enim sanguis a corde et je core vitensibus portionibus ex
foribus utriusque sanguinis, in uterum deditorem et imbe-
cillitorem expellitur.

ὁρόταν ἔν ταῦτα πλερωθῶσιν

J. e. cum ea rejuvantur humore qui refluxit, cor 1. um
facileit; quod mirum cum sit illud robustissimum
et ab omnibus morbis immune; nisi quod resul^{utem} hu-
moris in eam partem major fiat aqua vehementior ex-
pulsio fiat.

Ac sane in virginibus a suppressione meatuum nihil cordis
palpitatione frequentius.

hic pueroris facultas cordis pro exolatione sumitur, ut
et vixta pro ignavia et segnitie ad officium.

cur affectu corde delirium. per consensum cerebri ab asse-
natum et spirituum animalium unde fiunt animales com-
mune.

καταπορα panther hic in exemplum, quo reliqui omnes -
cerebri affectus significantur et omnia Symptomata quae ex
his oriuntur.

ὥσπερ οὐρανὸν καὶ θηρὶν

i. e. cordis facultas caditur a refluxu, ut pedum et brachiorum
torquet, nascitur, ab affluxu superflui sanguinis in ista
locat^{que} vel equo sine sapere, vel loco sublimi sine pedum
fulore insident.

Ac sane tollitur id torpor ubi sanguis a pedibus esset potius
propter venarum et arteriarum rectum et simplicem ductum.
Sunt autem magna vena quae totas et femora perficitur.

Se recipit in sua vasa
repulsus a quo frigore.

Eaq. torporis generalior
curatio facit in pedibus
et huius.

ἀποσπέρξεν ἐς τὰς χεῖρας.

non videtur tantum compressio fieri venarum et arteriarum
sed potius nervi omnium crassissimi, qui e. q. afflicti
sunt superius producti, inter et sacrum et glum emergit
per totum crur. posticum delatus ad condylos cruris, in
duos ramos dividitur diffusus in brachia et pedem. (an inde
curatur idem in cholera, ut in nobis dolore colico paralyti?)
potest quid simile.

Ἐσχατὸν δὲ ἐν ὕδατι πυρρῷ

hujus nervi compressio ab innixa vel insidendi mora facit
torporem, quod liberum spiritus animalis appulsus pro-
hibeat unde super i. o. sentit hebetior, et torpor i. e.
motus pigrit.

Augeat quidem torporem humoris affluxus qui in partes
deducit exprimitur et opplet nervorum istum exprehendit
unde Sylla torporem podagra balbutiem vocabat rudimentum
sive pronuntium fluxionis podagrica.

οὐρανὸν δὲ ἐν ὕδατι πυρρῷ

calor fugatur a frigore. caloris vehiculum sanguis, proinde
frigore aqua repellitur Ac s. aph. 24. docet humores pedum
podagricos immitti aqua frigida longe affusa.

παλιν ἔστι

sit hic palindromia cum humor ab externis ad internas recedit
Suntq. fontes repetiti. supp. 1. de hum. (a) eleganter d.

(ap. 78. l. ult. de hum. eorum eleganter?)

Ἰταὶ τὴν ἰσχυρίαν 79

b. epid. sed. 2. reddidit hanc ἰσχυρίαν appellat ἐνσυνέριαν
hanc q. commendat medico ad vacationem humoris morbosius
commotorem, recta via brevis obliqua, quo brevis via
eo celerius uacuatio.

τοῖσι φαίται

partes corporis τοῖσι variantur ex Gal. lib. de Loc. affect.
φαίται partem significat oportunam periculo, seu a cujus
affectu graue periculum imminet, vel grauioris mali -
oportunitas est.

ἐκ τοῦ τῆς καρδίας καὶ τοῦ περὶ

e corde et hepate turbidior reflexus sanguinis est ad partes
externas. quia vena eorum viscerum multa sunt et obliqua.
in corde coronalis, in hepate innumera per ejus substantiam
diffusa, e quibus caua et postea trunus coalescit et emergit.
Quia ab istis caua et postea trunus innumera propagines
huc et illic feruntur in partes hepatis circumiectas.
Praeterea cor et hepar quia nobilissima retinent eum
sanguinem ad utrum.

Ab eo retento diutius magis pendulantur; magni enim
momenti sunt ad vitam.

Ab eorum viscerum affectu facilius cerebri contentus, unde
insania, dum vapores a corde et hepate feruntur ad cere-
brum.

περὶ τὸν διαφράγματος ὕψος. quia substantia nervosa est
et postum perustatum cum cerebro contentus insignis.
eo vulnerato aut inflammato mens laeditur, quam Graeci
περὶ τὸν appellant.

παράφροσυνη καὶ φανίλη

paraphrosyne est nomen generis. hic sumitur pro leui
delirio. mania delirii species ferina est ab atra bile
qua immania molitur.

80 ἰχόταν δὲ πλερωθέντι ταῦτα τὰ τεύρεα

a refluxu mēstrui ad cor i. plethora nascitur quā est op:
primita et excludit. ex ejusdem sanguinis putredine, i. a
coctura quā febres erraticas facit.

φρίξ ἐν πυρετῷ ἀναίσθησι

φρίξ hipp. levis est coactio corporis, ut vehemens, rigor.
et ille horror febrilem actionem significat et conuulsus ab
humoris putrentis motu in partes fertiles.
horror esse potest et ab externa aliqua causa, ut a frigore aëris.

πλευράς πυρετός

ea est quæ nudam actam et statam actionem habent, sed
inactam et inordinatam. Putrida ea.

varia et inconstans actionis causa est diversitas humorum
qui inaequaliter putrent.

vel partium a quibus putris humor ad cor defertur, prout
enim longius vel propius abunt a corde eo celerius vel
tardius febri inuadit.

Accidit vitium et peccatum in dicta, quod a boero, medicis
affidentibus committitur.

Redundant humores q. in vasis corporis partibus præcipue
in visceribus, unde pro varietate humorum putrentium
et partium a quibus putredo incipit, erraticas febres exoriri
tanti necesse est.

Eleganter observat hipp. ex putredine humorum circa
cor excitari febrem. est febri cordis intemperies cal. sic.

ἰχότων δὲ τεύρεων ὥδε

i. e. ex causis quas diximus nempe plethora et cacochy-
mia, innumera symptomata sequuntur pro partium
varietate in quas refluxus humor ab utero confluit quæ
hipp. vult intelligi eorum exemplo quæ hic commemorat.

ὅτι καὶ τῶν ἐξυφειγμένων

i. e. putredine sanguis feruor. feruore proliis tenuis vel
exhalat, vel in bilem flauam mutatur; crassior in
humorem melancholicum qui vi caloris in bilem abram
cui gal.

cuj Gal. 3. qualitates habuit acidam, acrem, erodentem.
ab atra bile mania.

νῖτθ δ' τῆ σπαιρόνως

Intredo si caloris immoderati fit, ab eo vapores plures
et crassiores ad cor elati per laryngem ex asperam arteri-
am erumpunt, unde exufflatio major cujus roboret vox
major ex hipp. 6. epid. Sect. A.

νῖτθ δ' τῆ ῥοφρεῖ φρεῖται

caliginosus vapor humens melancholicus spiritus vitiosus
insit et obscurat qui deinceps omnia obscura representat
unde melus sed insanit.

νῖτθ δ' τῆ πρεῖ καρδίου πρεῖται

ut acidis et saluginosis stomacho, salia aut acida placeant
sic cor compressum a vaporibus melancholicis et terrenis
et ex cordis consensu cerebrum non tantum compressum
opinionem adfert sed et cupiditatem quia si cor parant la-
queos ad strangulationem, ut dixi superius jussu hujus
libri.

Tenellus virginum animus terrificus spectris
et vaporibus melanchol. facillime commouetur ad in-
saniam ac desperationem, quam merentur cupiditas -
consequitur.

Nullum autem motus genus minus tem-
perum strangulatione; unde fit quod in animi impotentia
quo praedita et soluta imaginatione quam hic commemorat
libri laqueos parant ut mellea ex platanis jam dicta.

νῖτθ δ' τῆ πάλαι τῆ ἀκατος

Qualis humor tales spiritus; quales spiritus tales ani-
mos athenes. propterea ut tranquilla menti causa sanguis
pures, sic impurus et intemperatus parit anxietatem.

Impurus fit dominatu pituita vel vniu. 6. libi
intemperatus a bilis. utrumq. vitium ex reflexu -
menstrui.

ἀλὺων καὶ ἁδμονέων ὁ τρυφός

atque nomine elegantes exprimitur praestantibus animis,
omnis status et dignitas imperatoris qualis in Dorothea cernitur
Signo pathognomonico melancholicis ex hipp. lib. 6. aph.

φοβερὰ ἑλολύζει

i. e. Spectra obtemari videntur tetra, vel quomvis alium
unde modo hunc modo idem compedit licet attentum.
vel Spectra osculentur a quibus dicunt se commoveri, et moveri
ut in puteis deliriant.

Quandoque atque illis Spectris solius imaginativis latet illa
qua mentem illa optabiliorem putant; unde eam sibi
accident laqueo, cadu, ferro.

φρονήσις δὲ τῆ ἀσθενείας

hipp. pietatem commendat, atque medicam divinam po-
tentia inferiorem agnoscit, sed damnam et superstitiosam
magorum qui neglecta ordinata dei potentia, et naturae
suum cauterum seque, in quibus divina potentia elucet, ex-
traditionem et super naturalem potentiam obstruunt, ut
his imposturis et proestigiis, quam remediis ex arte pro-
scriptis magis sedes adhiberetur.

multisculis his magorum diis praestantibus, illa virginum
Symptomata numini impulsant, et eorum imperio offeren-
bant vellet preciosas.

sic Plutarchus notat superstitiosos homines nocturnis
insomniis somitos sumptus facere in agyrtas et impostores

ἡ δὲ τῆ ἀπαλλαγῆς δεσφαιρία

ubi causas exprimit hipp. merborum virginum, cum
hinc inveniendae methodum exponit, qua a causa repelenda
causa plethora cacochymia, utriusque causa propria refluxus
mentis, ab eo ergo indicatio sumenda.

Refluxus si impet, impedimentum effluuii libet.

3. impedimenta sunt, compeditio venarum quae ad
uterum pertinent; obstructio; et contriventia.

Compressio fit a humore vel distorsione uteri.

83

Obstructio ab humore lentore, crassitie, copia, frigore.
quando vena in se concidunt, ab intemperie frigida uteri
uel ab ambientis frigore fit.

Tumor qui compressionem facit, quum ab humore fiat,
iudicat reuulsionem, deriuationem resolutionem.

Reuulsio fit purgantib. iterata phlebotomia e brachiis.

Deriatio missio sanguine e saphena.

Resolutio solis, sili, utero adhibitis, quorum materia ex
istit quae calfaciunt et attenuant.

Obstructionis eodem curatio, quod fiat ab humore crasso, viscidis
inadentia et detergentia iudicat, dein vacuationem per
venesectionem, cathartim.

continencia meatuum vel adstrictio venarum iudicat,
relaxantia quae calida humida esse debent et tenuium praestant.

αελαςω δ' ε'γωγε τας διαθεσεις

consuluit hipp. vacuationem sanguinis menstrui ad
curacionem, nunc ^{propter} eius vacacionis naturale
praesidium.

Prouocantur menstrua apertis venis quae in utero desse
aperiuntur si caloris naturae cuius proprium est calore
vel naturae caloris excitatus motu proprio partem affeda.

At congressus uteri exercitatio et motus est proprius unde
caloris naturae robur pendet, quo vena soliscunt ad ex-
cretionem mensurui.

Quare pro congressu conceptio fit, in foetus concepti nutritio-
nem superflui sanguis absorbetur, quo absumpto cessant
illa symptomata et morbi.

unum ergo remedium ut morbi et symptomatis proflum
mensurui qui natura fieri potest, sed et prouocari subtilis
impedimentis per ea quae reuulsionem, deriuationem, resoluunt
aperiunt, inuolunt, detergent, laxant sed omnibus praestat

et eorum vires complectitur legitimus concubitus.

Αὐτὸ γὰρ ὑπονοεῖται ὑπὸ τῶν ἡγετῶν.

Arist. lib. 4. cap. 5. de hist. anim. et lib. 7. cap. 1. docet mulierum luxuriam et virginum libidinem sedari conceptione. quia libidinis causa semina et menstruum; istiusq; excretio fit congressu et consumptione in foetus nutritionem.

Addo post partum lochia, quae corpus exonerant, et cum sanguine humores qui toto corpore redundant evacuantur. ob id steriles magis valetudinariae, ut quae nec conceptionis nec expurgationis commodo fruantur.

De

natura medicamentorum virginorum morborum qui in utero sunt cum nulla sint species quae ad integritatem solutionem continui et motum organicum referantur.

Eorum praecipue habenda ratio quae menstruum impediunt aut remorantur, unde morborum generat. excretio impeditur est angustia meatus seu stultit venarum, et q. d. diximus a quibus juvenis remedium defuitur.

Si humor sterum comprimat et illius venas, cum humor causa sit humor fluent aut qui influxu revellente denique vicia indicant diximus.

Revellentia sunt cathartica; quorum alia blanda ut agaricus, rheum, laxa, pro vario humore, et quibus componuntur catharticum, electuarium tenit. sirapius et cichoris.

Blendum et aloe quod ob tenuitatem substantiae terrena potenter deterget, referat ora venarum. ex eo pilulae quae valent ad resolvendum humorem crassum congestum utero.

Si crassior humor et frigidior indicat vehementiora, ut turbita, colocynthia, scammon. et quibus componuntur - benevola laxativa, diaphoretica.

88

Sunt et Simplicia quæ nulla vi purgatiue jaci-
unt et attenuant humorem.

Quorum alia sine caloris excessu jntelligi sunt tenui-
oris consistentiæ, quorum vnt in morbis calidis et
humoris effluuientia ut rad. gram. asparagi, -
capit. calendula, solsequium.

Alia calidiora quorum jndicatio est ab humore crasso
frigido ut rad. s. apertent. quibus asparagus additur.
his annumerantur folia sabina salvia quæ potenter
mouere intestina creduntur. ex his Sirupus de hyss-
po, de s. radicibus, de astemilia.

Ad relaxationem uenarum contriuentium seu obstructi-
um medicamenta suppetunt gelura calida scilicet
et humida; cuiusmodi emollientia, flores chamem.
meliloti, anethi e quibus folia parantur cum mes-
curiali, astemilia.

Quia solenne est in officinis prothet emplastrum ad
matricem, quod constat quibusdam adstringentibus ad
robur uteri sed paucis ut Ladani, mastiche, verbenis,
sed pluribus calfacientibus ut caryophyllis, cinnamo-
mo, trochiscis galliæ moschata; ita uter utendum sit
in affectibus frigidis uteri.

Termit libri de his quæ ad virginis speciem

Per Simonem Liebre Doctorem medicum Rautheusem.

[The page contains faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.]

De morbis mulierum animadversio
 Quoniam suppressio menstruum facit plethoram et
 cacochymiam; quæ sunt causæ antecedentes omnium
 morborum; mulieres minus obnoxia morbis erunt
 quibus liberalius et saepius ea profluunt.

Tolunt autem facilius illæ quæ pepererunt. Duae ob
 causas. Quia sicut per exitum sanguis ad
 uterum confluit, sed ad partem solentem et afflictam.
 A iusta sanguis plurimum expurgatur qui viam
 facit liberiores, et vias recludit ad promptiorem
 excretionem.

Interdum si illæ quibus pepererunt sanguis suppurat
 minus in commodis; est et molestus.

Quod per graviditatem vena plurimum continuatur
 et inde satiores et ampliores redditæ, ei congerendo
 aptiores evadent.

Atque huic continendo assuetæ minorem tensionem
 præcipiunt aut minorem dolorem tensionum inferunt.
 quæ contracta minus molesta.

Contraria ratio est earum quæ non pepererunt. nam cum
 reclusa via, nulla inclinatio sanguinis ad stenam
 patet.

molesta suppressio, angustæ enim vena multo fer
 rendo sanguini inepta.

congenitur autem copiosior sanguis in mulieribus quam
 viris, quod corpora laxiora sunt.

Laxa dico quæ molliora et rara in quibus humeri suber
 unt; plus spatii datur. Id exemplo probatur. Laxior
 plus coarctatur humeris et continetur quam rectior
 accurate contexta.

cum igitur plus sanguinis congeratur, ut mature excoctus
 effluat. Stasim. calida enim omnia cal. loco conclusa.

88
nisi diffentur puberū, putredine incalescunt, inde
fit ut mulieres ex mensium suppressione frequentius
agrosent, et calidioribus morbis peneantur. Rarius viri
quia minus sanguinis eis congeritur et pubet.
Accedi vltia laboriosa qua viris minus humores redundant
Labor enim abstumit et exsiccat.

Quarta est yvuta
hoc verbum ad humorem et corpus refertur. humores
erumpere dicitur quando confestim effluit et multus 39. aph.
3. effluxus mensui ruptio. Rarius ruptio dicitur
quia rarius yvuta dicitur dim dilatur et fit amplior

Quarta est yvuta dicitur
hoc verbum ad humorem et corpus refertur. humores
erumpere dicitur quando confestim effluit et multus 39. aph.
3. effluxus mensui ruptio. Rarius ruptio dicitur
quia rarius yvuta dicitur dim dilatur et fit amplior

Quarta est yvuta dicitur
hoc verbum ad humorem et corpus refertur. humores
erumpere dicitur quando confestim effluit et multus 39. aph.
3. effluxus mensui ruptio. Rarius ruptio dicitur
quia rarius yvuta dicitur dim dilatur et fit amplior

Quarta est yvuta dicitur
hoc verbum ad humorem et corpus refertur. humores
erumpere dicitur quando confestim effluit et multus 39. aph.
3. effluxus mensui ruptio. Rarius ruptio dicitur
quia rarius yvuta dicitur dim dilatur et fit amplior

Quarta est yvuta dicitur
hoc verbum ad humorem et corpus refertur. humores
erumpere dicitur quando confestim effluit et multus 39. aph.
3. effluxus mensui ruptio. Rarius ruptio dicitur
quia rarius yvuta dicitur dim dilatur et fit amplior

Suppresso excretionis menstrua, incommoda
excretionem hanc suppressit in muliere, continenda
osculi uteri, distorsio, inuertio.

Distorsio est quum uteri fundum non e directa a se ipso
respondeb. Inuertio cum uteri corpus in pudentiam
pudentia.

Continenda causa sicutal s.e. penuria seminis virilis,
quo recreatur uteris. Et si careat flaccidat, concubia in se
vel in reum

vel in rellare cui junctitur. Quod si ab alio lo-
cutione intestinum subducatur, magis et sterus concipi
et distorquetur, menstrumque diutius supprimitur.

Ac primum 3. mensibus licet symptomata graviora ap-
pareant, evanescunt tamen omnia si 3. mense erum-
pant; alioquin 4. et 5. ingrauescunt. Si 6. perseveret
immedicabilis est, quod nulla spes ea provocandi.

Suppressio praeter alios morbos in aliis partibus, in utero
inflammationem parit, quae in suppurationem ^{resistit}
per se uterum excernitur, et integra curatio cernitur.
modo uter non relinquatur, licet enim uterum percreverit
tamen manent steriles.

Plerumque inflammatus uterus ad ilia et in guina
atollitur. Suppurat et uterum facit per quod pus effluit.
 tandemque et sanguis menstrui.

Tumor autem uteri licet magnus sit, fatigiosus tamen
caret, quia humoris magnitudo in cavitate abdominis
nisi seprimatur propter humoris gravitatem.

Tum inflammatio a sanguine quae vel impetu ad
uterum confluit vel a eo attrahitur ad nutritionem.
ubi copiosior est nonnunquam ad ventriculum refluit
vel ad anum, et vomitu excernitur aut haemorrhoidibus
magno multorum incommodo.

Quod si a crassitie et lentitie humoribus obstructio est
quae excretionem menstruum remoretur. Revellendus
humor vomitu, purgatione detrahendus, tandem
vacuandus ex utero, infectis, admixtis, citis, petla-
nil.

Assumptis quoque ut apostematibus. In adolecentibus
exemplum proponitur bibat cretaceum ex vino tardaceo
et sive et sive sive sive.

Quod si ista remedia non proficiant menstrua eadem sym-
ptomata quae diximus superveniunt.

Plerumque post 3. 4. menses suppressis sanguis confestim
effluit, eaque excretio abortus speciem refert.
eadem ratio est si pauciora fluant, nisi quod leniora

90
sint symptomata, donec multus sanguis congeratur
circa locos, ex ad partes internas refluat
nec dissimilis curatio sed ea facilius in his quae pepererunt,
difficilior in sterilibus.

Immoderata exertionis menstrua causa
et Symptomata.
moderata commoda.

at Suppressio sic immoderata exertsio morbosifica.
Causa immoderata, amplitudo est et repletio venarum
steris, sanguinis effluat ^{impetu} sanguinis et ferat.
venas et sanguinis impetum auget coitus frequentior
et vitio genitali.

Ab immoderata exertione multa Sympt. variis morbi.
trauet decolor quia sanguis deorsum inclinat.

a sanguinis et caloris gignitur quatuor internorum
ad hoc laeditur, deicitur appetitus, marcescit corpus.

Imminuitur calore nativo, quatuor exteriorum, et florem
excitat, continuam, intermittentem, erraticam.

Quin et steris facultas languet, unde conceptio im-
pedita.

Totum corpus sic afficitur ut si morbus accedat vix sit
et ferendo, morbiq. melius aueat.

Immoderata autem si cuius menstrua, vel ob duratione
vel ob quantitatem.

nativisq. excessus ad naturae
legem et Leptiam normam reuocandus.

Naturae lex ut duas feminas p. e. tres semitextanios et
Dentiliculis non orcedat. nec diutius induat.

Alioquin morbum et sterilitatem significat.

Sed et modus exertionis observandus, quo per iuncta
paucior sanguis effluit et circa finem, medio tempore
copiosius.

Sed et ad hanc communem naturae legem, debet accedere
peculiaris cuiusque mulieris natura.

Quibusdam
longior, brevior, aberior, prior.
Sanitatem testatur puritas sanguinis, et vitium, et

ipsius exercitio facilis, et cetera concretis. - 41
Et salubres partus molestiam facilius ferunt, volu-
ntates breves edunt, quarum pauciora menstrua
et breviora intervallo fluunt et intra.

De uteri motu sufficiens comite facilitate

Quib. plures dicit et magis copia est morbosiores
diximus, sed inter morbos nullus grauius facilitate.
Auidet stertis lumen appetit, et alimentari ha-
minis pectus fontem pituitas hepatis, ei qui arduum
diaphragma, quo conuulso suffocantur penicula
erigit, vel conuulsiōis cuiusdam epileptia.
cum utero motum accelerat, ex facilitate contracta
leuitat et ipsius abdominis inuitio.
nec tantum ad hanc monetur sed et suo loco cum
stridore. dum domum et flatum qui lumen locum
occupabat. vel in vesicam irruit, vel in utero
ad lumbos et coxas.

De qualitate menstrui sanguinis
vitiosi, qui ab ea morbi quae sympt. nascuntur.
vitiosus sanguis est in quo pituita aut alterutra bilis ex-
superat. cuiusque humoris exuberantia sua signis digno-
ratur. ut dominatus humores vel e nigredine et splendore.
Ita humor impedit generationem quia terrenus, et gene-
rationis nostrae principia humida.
Et quia vastus non confestim effluit sed paulatim.
ex ipsius putredine erratica oritur febri, Nausea, m-
bus et alia quae purgat humor. melanch. euanescent
sed differatur curatio in grauescunt.
neque menstrua sufficere gestum humor expurgando
quod illi copia tantum sanguinis non qualitas tollitur.
Biliosi sanguinis coniectura erit ex biliosis et flauis-
et crebrius; solum corpus habere bilioso; et ab

eo graviora Symptomata et vehementiora, quoniam bilis tenuior et calidior.

Pariter est effluxus Sanguinis, in nobis minor bilis quantitas. Leuatio Symptomatum est in expurgatione bilis, alius exacerbatio eorundem cum magno utriusque periculo.

sterit humores acedine nunquam creditur deijci venas unde profusus Sanguinis, et sicem maligna quorundem tentat se quibus, licet cicatrix obducatur, cicatrix enim callosa stent et conceptioni impedit.

Si pilula redundaret, pellicula araneorum velis simili subalbicantibus exornantur. Si huius ceteris confectum si per ceteras ex oculis unum utat uacari deservit. Leuata et hanc epus incommoda, quia pilula frigida, sed tarditatem gaudente compensat, ni mature occurrat purgatione opelluna.

Symptomata profusio pilula sunt. 1. molestia quodam sanel exudat per sterum quod siu ammentis exuliat, nata inde vulpem non adeo maligna sed conceptionem impediunt.

De conceptione laesa et ejus Signis

causas exposuimus de Symptomatibus nunc.

Symptoma primum multicolore et ipsius steni conceptus cuius laesio est. Est enim ista peculiaris steni actio qua semen excipit, retinet, ad opus et erit.

Laesio ergo conceptionis duplex, excretionis scilicet aut retentionis. utraque a morbo. morbi causa quantitas vel qualitas mentis.

Utrique de menstruo scilicet multatorem potest, et ut morbi cognitio ceteris sit modis inquirendis laesio conceptionis, an scilicet semen non excipiat vel admittat utroque fundo, morbi organici siue distorti steni indicium.

Si q. 2. 3. aut 4. de semen exapsum effluat,

humida intemperies ostenditur.

93

si t. aut post t. arguit intemperiem calidam,
quæ semen corrumpit.

steri et lubri intemperies videtur a menstrui qua-
litate, quæ immutetur si menstruum linteis excipis-
atur, et cuius colore humoris dominantis intelligitur
qui vacationem iudicabit.

vacuandi modum agni naturam colligenda ex orate
dicta, corporis habitu et consuetudine.

Atque corporis prius institutus institutus curatio
quam steri, et ipsius quam pueri, ut utuli.

steri soli prosperum fuerit, si ducatur uteri con-
ueat, iudicat apertionem; si distorqueatur directionem.

Si intemperatus alterationem per contraria.

Si conjuncta intemperies cum humore id vacuandus.

Si pilulosa et toto corpore ita abundet, phlegmāgogis
utendum; aridus ratione qua abstract. nonnullus
conferat ad reuulsionem, alius solutio ad seductionem;
pellaria sicca, sed quæ non mordeant, ne humorem
trahant ad uterum.

Suffitus et exsiccentes qua-
xiunt eo tempore quo menset fluxum e foem. curatio. v.

Ab his remediis steri periculosa faciat mulier, ten-
et conceptionem quæ ad firmior fiat ad robur. fagi-
fina attingente uterum ex calore fagi, malicor
balauit. rot. a coitu quiet. at estentis crucibus
positis decussation.

Abstinent ab acutibus quæ attenuant, iuridunt, venas
releuant. a balneo quod relaxat. nec nisi in
loco plano ambulat. utel omnem laborotum
modum, herbat enim molitione corporis.

Si distensum ostenditur, corrigatur pellariis quæ fient
e foeda et pilulosa. sed ut sequatur sterilitas
emolliatur i. suffitus, linte ad pubem et empygem.
Quæ a manu chirurgi iunui trahit.

Si stillosio humoris suaveolentibus sufficiens
sterilis excitabitur in ad locum suum remigret.
Si in pudendum prociat foetus repellatur, hanc enim
primam cerebrum sic iterum movent, iterum enim iterum
restitutum partum cum iterum consentus inest, ut
ad organicum morbum referat compressio ab onculo
crassiore et adposito aquo, indicatio attenuandi, va-
cuandi. Sublato enim humore vel immixto, ex
quo adeps generatur, corpus sanum levabitur, et
sterilis liberabitur fiet desinetque proxi-
organicus et morbus membrana infusa ostensa, qua
leniini denegatur aditus. Ea digito auellenda aut
abscindenda.

Ad simillarem morbum referenda callositas duntaxat
quae impedit quominus semina adhærere possint, ut
effluat.

Ad duntaxat emollientium a callositate p.e. crassiore
indicium et attenuantium indicatio est; quam vel
admanebuntur, vel suffusa excipientur; vel per
Mehenchytem frigidantur.

Restituta temperie concipiet.

Sed cuius tempus observandum. Si postquam menses
fluere desierint, nec a venere frequentiore prohibenda
qua iterum dilatatur, vena desiccant, inalecia stent
et ad conceptionem aptus evadit.
Ea et emollientia requiruntur ut vasa seuerum cum nullis
ebri concunat, et recta feratur.

De gestatione lapsa ob conceptionem

gestatio et retentio foetus et actus iterum est, ea lapsa abest
d. Larditus ab utero angustia, qua prohibet foetus in-
mentum.

Lentitate, ea aut naturalis aut ab iterum
cicatrice.

2. causa humiditas p.e. interperies humida, qua aho-
Sicent firmitatem vasa in alui profluvio.

3. causa autem dens sanguinis infusitas, qua nocet
colore menstrui, crasseo, arena excepti.

Resolutio seu laxitas uteri gestationem quovq, causis, quam
 corrigat utus Buccarum hedem, ex vino, vel pessari-
 um et alumine. *notat e vino subtra*
 et ad gestationem confert et conceptionis integritas, quia
 juvat oportunitat, accendit, et uteri firmitate, cui contra
 oppellio et exdatio. *notat e vino subtra*
 oppellio vacuatione naturali leuatur.
 exdatio laxitatis lobides indicat roborantia, et astringenda
 qua hic deserventes.

ΛΥΣΙΩΝ ΔΥΑΛΤΟΣ

Quadam miltum est ubi opodum huc o quei et solis
 alimenti, strin panata et iusculo. *ΔΥΑΛΤΟΣ 1: e. paa:*
 co sale conditum.

ΥΑΡΥ ΣΦΕΡ ΣΟΦΙΣΙΝ ΥΑΣΙΝ

aere sinapi calidum sinum 3. gradu tenuium postum
 unde fit ut adipis generalitatem, impediatur, quia sicut
 a frigore concretis, et ex multo et inter humore gignitur.
 Sic merum praesentit quod calidum huius.

ΥΙΤΡΟΝ ΞΥΒΡΟΝ Α, ΧΥΜΙΝΟΝ.

quibus cuminum deterget et resolut; addit cornu
 exui mltum quod succat. farina hordei deterget et
 siccano resolut ex Aphrod. in probl. alii recentis
 et vis magna ad resoluendum, nec calorem auget
 ut occuit gal. 12. meth. medendi.

ΑΥΔΡΑΦΑΖΙΩΣ ΑΥΡΗΝ ΤΑΡΤΡΟΝ Η ΧΥΛΟΝ

Ar quia Abiplicis semen alium mouet utque
 vomitum. additur mel et cuminum ad gratiam.

ΑΥΔΡΑΧΥΛΟΝ ΧΙ ΧΥΜΟΝ, ΕΛΑΕΟΝ

Perulara cum odore antedno ubi virile semen
 pulvet a pulbreline et a credine morbus et dolor quom
 oblundia medicam. fig. hum. anodynum.

Perulara frigida humida, adepi pte anodyna quia

96
cal. hum. et consistenter. medius
Τρία simplicia cathartica proponit, Eleborum, Scam-
monium et Rerulum. ultimo caremus, cuius
virtutem herbis supplet. aliorum virtus est.
Subtilia medicamenta recitet mercur. attamis.
anemone, utrumque venereum, quia inopia cal. sicca
passum tenuium incidendo aperiendo, tenuando
uterum purgant.
οίνω ὕδαρι

humedat vinum aquosum unde nomen ab aqua
cuius vinum refert, vinosum opponitur quod arseat
maxime.

ἢ ὁ δ' ἰλκυώδης γάλα οὐσίαν ἔχει ἢ οὐ.
An ladi a sina utrum miset? non videtur, sua
cuique vis est, ladi ut temperet, nulliget. vino ut
resolvat digerat.

ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ ἰσχυρὴ
Alumonis naturam pristinam calida partem frigida, sed
multa terrena substantia est particeps, unde potentes
attingit.
que vehement. attritio uterum exasperet misceat cum
unguento lente ut solat. Lana ocrepilis seu colore
conclabatur cinereo molli ut iudicetur in uterum.

τ. ε. χιρὸς ἐπὶ ἀποχρῶ.
At diotior. hederam corymbos ad concipiendum impedi-
endum exhibet. 3. perdere ut componatur contra-
ventia, hederam naturam examinanda calida tota est
sicca tenuis consistenter passum crassa.
ergo ut ladi calid. et stricte uterum, sic iuuat
humidum et frigidum. sed non tenere debet
passum quia nervosum genus tentat et perniciosa est
steri substantia.
ἐφ' ἧρας ἢ οἶδίου ἐν οἶνω ἐνώδῃ
Putamen est naturae perniciosa quod frigidum Siccum et
crassarum

97
crassurum potum ut potenter attringat siccet roboret
uterum.

De gestationis incommodis

Primum est morborum exercitio unde alimentum preter
debitum, et ante tempus uterui recluditur.

Alterum fluxio humi^{um} putridi^{um} a capite uel a toto corpore
anis impuri in aluum.

Alia sunt sed externa casus ab alio, lapsus, corporis animi
motus vehementer. quibus additis alimentum vitium.

Præter ista et steri morbi jam commemorati infestant
in steri distentio. & flatus, paruitas, magnitudo, densitas.

Accidit fetus imbecillitas qui minimis rebus offenditur
unde non mirum si incauta et imprudentes abestiant.

Quod ad naturam attinet ubi ex febre, parsa, crisi ama-
re, biliosa cacochymia notatur bilem alio excerni
bonum.

Quod si bilis sanguis aut niger steri
prodeat et si nunc quid pingue, lenatio quidem erit, sed
de perennem vitæ rerum interuentum in grauelialia sympt.
Si a menstrua pseudo non a singulis diebus sanguis
effluat, lenior quidem morbus videbitur, sed tandem
agram grauius symptomatis opprimat, quibus lenata
sterilis euadet.

nec repente excretionem istam alii aut biliosi sanguinis
supprimi bonum; quin lethale nisi alia euacuatione
compensetur cholagogis, vomitu, clystere ea hordei cremore,
melle vitello oui et mala. de cocto.

Imbecillitatem fetus arguit attenuatio mammarum.

Rasie menstrui impunitas, et fetus mala constitutio.

Si putrida cacochymia laborat sanguis, pseudo pituita
culis colore, et excrebit in lochiis et menstruis.

Sicet vero menstrua frequentiora, lochiis tamen maior
impunitas quam menstruum, unde errare diuturna suppressio

lethalis.

Si pectus pla carochymia indicat phlegmagoga, si abhinc
lat caput coctum cum melle vel nastrothum, carthamum
polypodium, et alia quae pectus indicant, iudicant attenuant.

Si splenitica febra, serota ejus excrementa sunt ex loturo
carnium similia quae uterum fluunt. Serotus enim sanguis
spleniticus ex hepate contonitur.

Si humet abdominis a flatu, sero, conferet urtica solum
quod iudicando humet excretionem iuvabit.

Si cum sero litiis multa redundet, rehendetur acrimo-
ria phlogistica multa cum pulvere granorum flus vel
fructus mori.

Si hysterica praeparatio molestia, quod uterum non reficiatur
puris sanguine, ut uterum ad hepar se conferat ut peritorem
hauriat, graviora symptomata adhuc foetus et febra. curae
vixit optima vixit lege ex vacatione impunit humet

De partu latrone

Partus est prothemia uteri actio, ad excretionem necessaria
contentis uteri et foetus.

Contentio foetus vel imperfecta est, ut in foetu deliti.

vel a solita in motus. vel depravata ubi in pedes
vel gradus defectus.

Contentio uteri vel est depravata, vel nulla, vel imperfecta.

Depravata ab intemperie cum humore, cuius index color
corpore, dejecta appetitio, sanguinis excretio per alvum,
difficilis spiritatio ut in his quae foetus colicis laborant.
nec minus excretionem lochiorum, quia novus in die
humet producit.

Lumborum dolor, eo major quo maiore impetu movetur
foetus.

et partu laborato uterum inflatur exiecit contentis quod
intemperatum.

Roborabil jecur caput aut ovis hepar coctum sub cineribus
vinum velut quod calidum nalinum ex itabit.

Si d'chiuni et lumbi dolent ab humore crasso, liquabilur
anisi et cumint vbi, foetus uteri et lumborum cum aqua.

calente.
 si solum crassus humor ab utero et lumbis ad pulmonem
 refluat, delongebit et in ueteri pulmonem sulphuris, car-
 damini et ruta utus. alimeni paucitas ne distensus
 ventriculus spiranti difficultatem augeat.
 sed et ut humores qui uterum et corpus totum occupant
 remanenda metus. Immoderata exactione, rectum
 vesica et cum his uterum cor uide. unde recti et vesicae
 alio labitur, et sequitur urina et fluxum inudantem excreto.
 Ad eam resolutionem inferunt ea quae naturam restaurant
 ut cūa sorbilia, panis, opimum.
 si linea inter, interponet pusillum impedit, humorentia
 indiat, oleum, solum ex malua, lilius ex adipe anteriori.
 si stritior uterum aperientibus suffragetur, cuiusmodi cuminum
 cortex pini.
 nec uterum humores repellendus, sed humor humoris causa repel-
 lendus educendus, digerendus. seminibus dauci, pipere, anisi;
 radice panna.
 si exolatus uterum laxior et sterilis a labore parandi
 illini debet huius quae sanior exudantem eo siccant, et
 uterum roborant qualis solum ex myrtillis seu granis myrti.

De Lochiis et eorum excretionem

Lochorum suppressionem distulit, uterum ventris, humor conis-
 tatus aquo emolliendi et resoluendi indicatio.
 Id praestat balneum ni febris aderit quae phlebotomia et
 purgatione indicat.
 Loco balnei solum humidus vel siccus. a siccis solum lilius.
 Ad lochia promouenda confert potio hyssopina ex ouis
 sepiæ cum castoreo, farina cado cum ruta.
 Quamvis in parte sanguis excrendat, subleuat, dolorem
 facit in capite, cephalalgiam, in alio diarrhoeam.
 Impeditur excretionis causa perquirenda quae eadem ac mensura
 suppressio subiacet compressio ab inflammatione, distensione;
 obstruio et cunctis.

Qua de causa suppressio obligeat lethali si 21. diem
excellent.

Reuellaentia lochia si profuant, exulcerant uterum.
utrent, nota dolor acor, excreto lochiorum dolentia, pun-
gent, magna cura opul.

Suppressio autem et breuius et paruius excretionis
eodem est ratio, eadem curatio

i. quia curatio generalis pro humore specie particulari,
deinde per suffumia solut, pellenda quae circulant medic.
calidit sicut et tenuit consistenda. Inter cetera notandum
commentat, galebum quidam interpretantur. Quia ubi
prodiens effluat sanguinis detergentia, et robo-
randa et viu.

Urgetur nonnunquam corpus alimentis medicamentis.
ut mercurialis balneo.

Abstineat abis quae obstruunt, ut sunt dulcia oleosa.
Licet autem eamurationem singulis suppressionum causis
accommodare, ut distorsioni uel inflammacioni.

Ab inflammatione praecipue indicatur vena sectio.
Ex reuellentium genere, elytr venula, vena sedens pro-
uocatio.

Immoderatorum lochiorum symptoma sunt lochia corrupta
exclusio praecipue hepatis et stomachi unde inappetentia.
Causa aperta ruptio, aut erosio venarum a copia aut
acredine sanguinis retenti.

Quod si ab ulcere quod erumpentibus lochiis superuenit,
labra steni coalescunt et conglutinantur, tum lochiorum
aut menturum suppressio. Si iungenda aut
doudenda scilicet labra.

vel si pro humore extrinseco menstrui aut lochii obferent
reuellenda sunt humit, et qui in partem influxu resoluenda
alio videntur medietas augebitur symptoma ingrandiunt
tandem mori.

Et si enim sanguis qui ab utero refluxa, per os et
nare effluat, grauius metus est ne pulmonem obideat

aut ad caput feratur, vel stomacho vel intestinis in-
 fident, vel ad hepar suat et fuerat humorphotom
 rupta vel aperta vena hepatis. hinc prudentia
 fouenda ut renouetur sanguis ad iterum, et coctus
 sanguinis acrimonia contemperanda.

De Lactis generatione

Lactis generandi, indicatio similis ab ipsius natura
 quae temperata est, aut ad temperatam accedi.
 artium lactis i. e. seculi aut prauias ad sanguinis
 intemperiem vel penuriam referri debet. ubertas
 et probitas ad eundem exspectatur et copiam.
 Itaque si lac pituitosum, pituita qua exuperat vacu-
 ationem indicat phlegmagog. et alterationem contra-
 riam faceret calidius quae tenuit consistentia sunt ut
 pituita crassius alterata in sanguinem mutetur, et aliter
 quatuor ad mammae feratur.

Ejusmodi siuicra esse non debent ne materiae lactis ab-
 sumatur extricando conferent rudi. petrosel. hypotes
 lini sed sirisef, cythici dec. brallia, sativa, baccarum
 juniperi, porrum, semper agni ex vino
 abstinendum ab acerbis salis, acidis, quae nimium siccant.
 saluberrima potius quae humiditate sua sanguinem augent,
 ut hordeum catens, cocticia, balneum, solus man-
 morum ut per labia et uenas fusus humor ad mammae
 feratur.

De Retentione Lactis secundarii

Lactis effectus a parte faulter quam secundarium.
 earum supprellis grauium sympt. parens est.
 Itaque si obstetrit manus secundas non eduxerit, indicat
 obstruentia, inuidentia et excretionem irritantia.
 ejusmodi alba, castoreum, ruta, semen apii, cumini et
 alia hystonica quae ueni excrementa promoueant.
 cum secundis sanguis saepe cogitur in grumos qui etsem

hystericis dissoluebat quæ incidunt et attenuant, item
fere balneo quo vena dilatentur.

Si pubescent 6. aut 7. dicitur esse bonum, eorum exitum
accelerare oportet. Sternutatorio et spiritu colicis per aph.
6. medicamenta hystericia p.e. incidentia, et attenuantia

antia ut Leucori latei fletis, semen agri.
Tenuis diolita, melius inflammabilis quam facili sanis
quinet copta.

Intus foetus in duera s. est chorion ex quo proba umbilici
licet ad foetus alimentum transmittendum, in partu
ultimum prodi. ne foetus alimento destitutus langueret.

Interdum in vtero diutius retinetur obstrictus imperforata,
secundis umbilicum, inde gravis symptoma, nec
eorum levatio quam eductus integram aut pulch.

Pubertatis comit exulceratio.

ulceri convenientia scelerentia ut myrrha quæ ceras
oleo adniscitur.

nonnunquam inflammatio sequitur cum febre lenta
cui diligenter succurrendum generalibus uacualibus
purgatione uena sectione polissimum.

propria et euacuanda usurpanda quæ subiecta uterum
exonerat ut resolutoria.

sed ab inflammatione, induratio et refrigerantia quæ
temperant aethera sanguinis circa locos.

Aliis profluvium immoderatum sistendum, ne vires
detrahat capiti et visceribus prospiciendum.

Denique his doloribus et morbis qui a partu eueuntur
via medendum ut principia indicatio sumatur ab eo
humore qui his in partibus subsistit sine collectis sine
abstractis ut doloris fuerit.

humor autem indicat resolutoria, aperientia, ex quibus
polissimum, sufficit, pellantia huius.

At si ab humore inflammatio formetur, et ab ea pubes
immineat refrigerandi indicatio esse debet.

si inflammabilis causa suppressio lochiorum fuerit
et suppressio causa densitas uteri, indicatio est contraria

103
occurrent. dentitas enim quae fere a refrigeratione
fit indicat calfac. inflammatio refriger. Tunc habenda
ratio urgentioris nempe inflammationis, quae sedata
dentitati consulendum per ea quae aperiunt et attenuant.

De uteri effecti morbis et sympt.

Edito foetu secundis et lochiis exclusis nonnunquam
manet in utero imbecillitas et ex ea flatul. sed
et imbecillitatis et flatul. causa intemperies est cal. frig.
ut enim naturae calor optima ususque partus temperie
conservatur, sic intemperie minuitur, unde humores
corrupti, dolor, ulcus, et cetera incommoda.

Ab humoris vitio indicatio est vacuandum, veniendum,
sequectione. ab intemperie alterantium contrariis.

Sed uteri substantia laxior indicat astringentia, robora
raria ut vinum cum foliis ex utero injectum.

Si uter est indicat detergentia quae roborandi uteri causa
mutantur astringentibus.

Si a 6 intemperie humida cotyledines laxae nec consti-
nere fetum possunt, deinceps onerosa per uterum
excernantur, eadem enim indicatio detergentium et
roborantium, quos omnia extirpant et astringunt.

detergenda cum ut impediantur fluxus in partes internas,
sunt diata quae extirpant.

Si ab intemperie aquarum collectio fiat in utero, pecu-
liaris enim hydropt.

Ab aquis indicatio vacuandi per apertiones, attenuantia,
resolventia. sine catenit cantharides, et ex his parata
pellonia aquis educendis ex alia cal. sicca, consistentia ter-
nuit ut nepetum dictior. cap. 6. lib. 1.

Si eorum ista mulier concipiat ex parata firma valitudo
est, alio rediit hydropt. suspensio est, vel adhuc pester
verantis, tum q. licet concepta ab utero cum gravib. sympt.
Post abortum si aquae restiterint educenda cyclamine
soluto cum melle in pellanum, specillum aut digitum

immittere vel imperare congestum, ut via exire que
pateat aperit.

ubi aqua abdomine toto continetur atque est hepatis
et lienis visum. Hepar quidem generat serotum san-
guinem, licet vero quia duxit serotum humorem et
quo distenditur ejusque magnam copiam trans fundit in
abdomen, unde humor ventris, vel in pulmones aut
thoracem unde asthma.

si fuerit simplex aquarum collectio spes salutis est
ex aquarum vacuatione per aluum, urinas, aut per
poros insensibiles.

At ubi inneterant morbus adiuvandum habet, intemper-
riem hepatis hepaticam, serotus sanguis stillat ex utero
corpus macrescit spes nulla aut exigua.

Id quod, longa et non salutaris in aquarum vacuatione
quam in hepatis redintegratione.

curatio difficultatem auget mulierum impotentia et
pudor, quae causas ignorant nec audent medico delegare.
causas appello quae mulierum propria scilicet suppressio
sive aut excitationem mentis, aut uteri proprii
affectus.

De uteribus uteri

uteri nota symptomata hic commemorantur;
causa aboluta, affluxus humoris acuti.

Remedia purgatio frequens quae humorem vacuet et
videtur contemperant humoris acrimoniam; laxis
vel nisi capitis daret; Id enim vaporatum caput
implet.

Aqua potus vini abstinencia.

uteri detegentia iniectiones ex succo vini. latus ex myrrha, thure,
interea exhibeantur quae denotent dolorem, duntaxat semen, sinapi
et detergeant rad. palmarum.

Si a perita eadem et remedia humorem vacuantia, uterum
detegentia, roborantia.

Si ab utero parvus, crassus, purulentus humor emanetur ab
utero est. Id nullus tenuis serotus, e toto corpore. tum hic

proscribenda

107
praesentanda vacuanda et videtur edificant.
Iste particularia sine hysterico detergente, leniora.
si a lochiis utant eadem indicatio temperandi et vacuandi.
habet qui uterum exulcerat.

De abortu difficili post alteram conceptionem

Redditi videntur sua natura sed imbecillius si concepimus abortu.
Abortus laboriosus est sed ob magnitudinem fetus, vel in aliam
convulsionem in laetis pedet.

ateri excrebra imbecilliter gravanda sterculatione, convulsionem
fetus. tota et dilatandum ad libentem exitum.

si duplicatus protrudendus ut in caput possit.

In protrudendo sic quiescere jmo capite coxis attentibus.

sihus autem sic contrahitur ubi fetus protrudere debet.

si brachium sui crur exeat, retrudi et debet, ut in caput
vertatur. Inter a lori tuncantur tepida, deo et emolliente
ut leniores fiant.

si similiter ex de alio partibus quos retrudi
debent.

At ubi difficilius retrahit et fetus convectio, ne mora inhu-
melat fetus, exadi debet, et scalpello on potest comminui,
ut ex alio partes unico tractorio euellantur, methodo chirur-
gia quae ab Hipp. principibus.

Ac hinc indicatio chirurgi summa requiritur, et instru-
menta idonea, scalpella non recta sed incurva, manus
sic habilis, virgines recte ne uterum offendant.

De conceptione depravata siue mola imbecillo postea depravatur conceptio ubi prima fit alteratio lenium, et prima conformatio.

utruq; alio latius uterum interperire.

Intemperiem facit mentis copia, et lenitius nihil interm-
porat cal. frigida. A copia enim mentis et lenitius -

naturae uter calorem opprimunt, aut omnium actionem.

Depravata conceptio mola est. Signum cum venter impletur
mammae lurgent, at in ventre nil inveni perapitibus 3. 4.
mente. nec lac in mammas. Si illa impletur adeo ut

108
excludi nequeat. Duo vel annos manet. tandem puer
et mulierem interim. Si plures mola fuerit puerum citius q̃ et paulatim excludunt
per frusta.
Venitulo sephuncetur mulier, si nra majore copia sanguis effluat
quam vires ferre possunt.

Ad auandam excretionem, irritanda excreta uteri, et
dilalandi meatus.

Impituit cura sic totius q̃e humor in uterum confluat, et
angustiam faciat, reuellatur alius sub ductione, veni sedione
et apostome meatuum corporis per expirationum.

Tum dyteteret hinc aures; a una pessima ex cantharidibus.
potiones Amilis facultatis, iudicantibus attonantibus ut ex dictamus
castoreo. cucurbitula ad plia puerica ut humores attrahit
juuatis.

Res ab ipsis mulieribus, earum q̃ natura horum remedium
modus et tempus indicat.

De Lochiis post abortum et lactis copia

Lochiorum legem naturalem tenere oportet, ut vltra solent quatuor
naturalis quantitas primis diebus est 3. 14. minuitur in dies
singulos. Qualitas Lynera ut omnes videntur.

Effluus proportionem respondet suppressioni quae fit dum
confirmatur. Diebus 42. diebus mat; 48. puerica, 30. mat
quibus minus absumitur mensui, id est q̃ a venis in utero
ad oportunitatem excreandi post partum aut abortum.

Eadem ratio partus ex abortu. graviora symptomata post
abortum, quia laboratus ille difficilis violentus, nec fieri potest
sine periculo inflammationis aut ex ulcerationis.

Tribus a postea diebus sanguis ab utero refluit ad mammae
ad lac. Alio alio aphores ad ejus vberalem.

Ineptus qui solidas et carnosas mammae habent. hinc enim
vena angustiores ut a carne compressa, addo quod sanguis
quod qui effluit in carnem et soliditatem mammae ab
potius quam in lac.

compositio medicamentorum ad sterum. 109

Docet medicamentorum materiam hipp. et s. eorum quae -
mentel dicunt.

In his compositionibus catel sunt medicam. aerea constitentia
tenuis, cal. sicca, terrestri vel ignea.

Alia rationem eorum habent quae meliorem catel actionem
faciunt, vel sine quibus compositio fieri nequit.

Aria dicuntur catel quia inticantur ab intemperie frig.
et humoris crassitie, causa proxima suppress. menstr.

In ariis ordo obtemandus, quod alia muliera ut radix
cyperi, nardist. myrrha. (a) Alia vehementiora ut ellebor.
cantharis. colocynth. Quaedam media ut mercuriales
abstrusit, anisotolochia, cuminum, pulegium, fel bovis,
cathoreum.

Exemplum sequens vehementiorum $\frac{1}{2}$ myrrh. thur. $\frac{2}{3}$ i.
sem. cumini, baciar. Lauri $\frac{2}{3}$ ii. castor. $\frac{1}{2}$ i. redigantur in pul.
miscantur cum mell. q.s. ut lana excipiantur quae inuolutae
linteo molli in formam peltarii seu glandis mascululae et in -
datur in sterum.

Aliud $\frac{1}{2}$ mer. astensis. $\frac{2}{3}$ m. s. flor. louori p. i. contendantur
et excipiantur adipe antenno, linteo ocludantur in peltarii -
formam.

Tempus horum indendum definitur ab hipp. scilicet cum im -
minet excretio menstrui, cuius ejus excretionis periodus.

generalia remedia hic praetermittuntur, topica tantum recedunt.

Ad conceptionem

conceptionis causa multiplex cuius huius sunt remedia
quae hic receduntur omnia indicantur ab intemperie uteri -
frig. humida, et crassitie constitentia, ut sem cal. sicca, ali -
quantum adstringentia, et attenuantia, ut (b) cum leuo

bubulo mista, melanth. cum adipe antenno, semina ferri
cum vino veteri. Ad suffutur leuor lauri. elystr. cum

melle, fufure, resina.

glandes ex galbano thure et melle cocto. suffutur ex sterore

(a) p. 109 l. ii. nardist.
myrrh. tan myrrha videtur p.
(b) 1.5 semina strichia
cedria cum lauro

Lapini, pilis asini.

Tempus siue maturimum siue lentissimum id maxime oportu-
m quo mulier congressura est cum viro, ut eorum remedium
usu recreatus uterq; meliorem actionem edat. i.e. conceptionem.
Licet cibo et potui indulgere, ut suauiores exhibeantur licet de-
niet, quia Stomachus cum utero valde comparatur.

Sit et Semen virile fecundum. i.e. optime temperatum, quale
sit alimentorum usu boni lucis, non acrum aut flatulentum
qua venere acendunt ac fecunditatem inuant.

Ab utero et iudicatio aderi abstin. robet. cuiusmodi competitio
fieri potest ex laide ejus qua marem luctat et perperit, cum
sucto mali prunici septu. melli bulli flore, fructu bismalux.
deterget et emollet pulegium et conila.

In potu exultem potum quo iterum resurgit, verumum
capela cum melle et adipe antedno, chorium mulient valent
ad robur uterj. Si ex his fiant pessanta.

Sic et arugine, flore aris, fructu vohi sylvestris, gal. mar-
liconi multo melle et parari possit pessarium.

vinum et ad robur vohi sed aquotum.
puluerati vermet cum deo rot. melli in uterum iunubi potum
addentur et alia ut porrum, fel bubulum, quibus detergetur
et roboratur uterj.

Si menstrua conceptum impediunt, ab his sistendis iudicatio
sumenda. Si causa immoderata exerebuit venis est apertis
erotio, indicantur obstringentia; ut flos aris, alumen subtile
excipiantur solvere subito flos apposto; ut extrahendi conuor
dilas sit, tum extracto pessano pudenda colluantur vino ad
dilatationem uteri et vasorum.

Si suppressantur menstrua conferre qua dicta sunt, his ad-
iungenda astring. et robet. ut lentissim. exposit.

Si conceptionem impedire volumus his utendum qua uterum
plurimum exsiccant, qua ut vohi si uteri natura sit
cubtraria. It. myti cuius vohi exoleuit, cuius loco caliditas.
sed conceptio pluriem nunquam debet nisi melius sit iuncta excep-
tionis, aqua mulien penulom.

Ad accelerandum partum.

Qua hic remedia recedentibus indicantur ab humore crasso
viscido qui uterum obstruit et angustiam foue, vnde parat

difficultas, cuius alia et sunt causa dicta.

Suntque tenutum partum cal. sicca contillentia terrena non-
nulla ut detersiveam, nucis sant. attenuent, ut rad. Lauri
didamni, baccarum lauri, cedi, resina terebinthina, fructus
eucumer. Sylvestris, mel, vinum odoratum in potu effi-
cenda partus tempore.

ex iisdem et galbano pectanum.

Sed ubi tardent partus causa est angustia uteri, et illa ab
inflammatione, indicatio est vacuandi. Inter vacuanda
primat tenet vena sedio, malleoli sicut sihus expetit.

Ad Lochia expurganda

Requiritur remedia ab humore crassitie exoni angustia.
illa indicat incisoria, hanc aperientia anastomozia et ea
omnia sint cal. sicca 3. gradu contillentia tenuis, ne quae ab
hipp. numerantur. testudinis martem pectus, mercurialis loda
attenuata, cucumer Sylvestris, bellum himebre quod lortus
mentibus adolecat et masurecat, cuius preparatio est deuti-
catio et coctio in aqua ad potum: folium sambuci -
decodum et folium thut quae allingunt roborant
porrum, anisum, gratia coquitis et exhibetis in lotum.
Polyperum et locustarum marin. gsem stuf. Struthii radix
cum melle mista ex supposita sicut idem valet.

Erythimum et in aqua coctum oleo affuso.

ad suffum bacca juniperi, elatenium, myrrha.

In pectanio et lochia movent.

Triplivum tribus ex

colocynthidis cum melle redigitis in pectanum.

Rebus datus chretmon seselet semen, ratis latus ea vino -
memes.

santharides 3. enulsi alii et crunibut capite cum tribulo montio.

chamem. semen apii miscendus in pectanum formam cum vino dulci.

Si ab huius medicamenti animonia dolor sequatur, solus fiat ex
tepida. postest et ea tepida.

Si eadem animonia tardatur vesica, cicera cum passulis in
aqua coquantur ne stranguria superveniat.

serum et usus esse potest ad explerandam fecunditatem, nam

112
cum anima sint et plerumque lenta, nisi steri crassiores obstat
odor ad et et naref. debet pervenire.

alioquin crassiores steri angustus causa sterilitatis.

Idem tentandum ex alio capite in uterum indito per hanc. at
cessum utus ad induendum humorem et euocandum cum
Sanguine foetum.

his remediis alia iuncta possunt adici ejusdem facultatis
ut pulegium, fel scorpionis marini, fax adusta, extenua
vino solta agri, comita ex succo porri, ranunculi folia et flores,
radix apii, angust exuvium, sagapenum, castoreum, lomat.
arid, murum sterus, fcedora alba fructus.

Inter ea quae foetum abigunt, sufficit fol. salicis. amom-
enim foetum imitant et ante tempus excludunt, vel tempore
pro medici peritia.

Ad emetuum foetum.

excludendi foetus facilitas est cum patet illi uteri, iuncta
indicatio periturus avasopitatus quorum jam meminimus.

exempla hic ponuntur ut coloc. cum melle sale aegyptio,
helxoni, elleborus niger.

Idem retineri debent ut magis propterea uteris ad expulsionem
et vicem suppleat motus foetus.

Ad inflammatos uteros et ulceratos

Ab utero uterum remedium inflammatio et uteris uteri
superveniunt. Ab ulcere sclerogenium, ab inflammatione
militantium, refrigerantium. Ab utero attingendi
roborandi.

clyst. sclerogen ex decocto ficuum. manna thuris ex vino
decoctum in uterum indatur. fax vini utra potentius sclerogen
ut elleborus niger, granum emidum.
uterum roborat malum, lotus arbor, myrtus fructus, thut

(a) hypericon salvia.

Ad symptomata et morbos aliarum partium ex uteri contenta.

contentum cibum intestina ob uterum.

Si ab intestinum laxitate diarrhoea superveniat indicatio est
attingendi roborandi, ut passulor. coaguli, gran. mali prunis.

(b) 112. ad finem uti hucus, thut coronon
hypericon salvia.

ut uteris

si nimis sanguinis accedit a reflexu menstrui, et vena hepatis rupta, i. indicantur quae detergent, dein quae consolidant. Tergent fac asinum. Lac bubulum consolidat.

Si humor acer infuset et pungat, crassities humoris, incutatur attenuantibus juniperi bacis. Ammonia obtunditur septicis gerantibus ut semine laduca.

Dolor obtundatur anodyno, ut rad. sem. lini.

Quod si earum partium quae vtrius aut cuiusque sunt inflammationis consequatur, indicantur refrigerantia.

i. leniora ut solanum, umbilicus veneris. dein vehementiora et hyoscyamus; at illi delirium superuenit, quod prout bebitur contrariis attenuantibus calidis et siccis.

Et quia horum omnium morborum et symptomatum causa est cacodymia, ab ea petenda indicatio purgandi vel e solo vel ex utro.

Purgant quae habent, habunt quae acia cuiusmodi colocynthi cucumer sylvestris, filatpi.

Interca roborandi steni causa si per abstinentiam sola sterus bubulum roborat terget.

ex cicentibus rubris parari potest et. poris, quae vtrius ut auct et roborat. expurgatus stenis ad conceptionem est aphor. ex purgandi et roborandi steni remedia recentissimus quorum maxima copia est tradita ab hippocrate.

morborum mulierum et ad eisdem remedium finit

7. Augusti 1599. a domino Simone Ziebre medico parisiensi.

The first of these is the fact that the
 second of these is the fact that the
 third of these is the fact that the
 fourth of these is the fact that the
 fifth of these is the fact that the
 sixth of these is the fact that the
 seventh of these is the fact that the
 eighth of these is the fact that the
 ninth of these is the fact that the
 tenth of these is the fact that the

In libellum hippocratis

115

πρεὶ ἀιμορροΐδων

De duplici humeris melancholici excretionē et hæmorrhoidum usu

Humores 4. sunt Sanguis, pituita, bilis, et melancholicus
humor ea proportione mixti ut plus i. r. h. sanguinis, minus
pituitæ, minus et bilis, paucissimas humores melancholicus.

Ita a liene promittitur ut bilis flava a cysti, et ut ida in intesti-
tina, ita hinc in osfidum ventriculi superius quod attingit
et roborat sua austeritate.

Sed ubi maior stitit, bilis proveniens est, quam hinc recepta
culis possit contineri, natura a nullo edata, sine ulla ratione
natiene vias convenientes reperit, quibus malum superfluum
humorem expedit.

Cum autem humor melancholicus sit terrestris, et i. r. h. gravi-
tate doctum vergat, ejus vacuatio per inferiorem fieri debuit ex
aph. 21. lib. 1.

Inferior excretionis duorum meatus sentiles ex hipp. 4. de
morbis urethra et anus.

per urethram destitutus cum a natura ad renes deturbatus
per venas aut arterias, et hinc vixina nigra effluunt ad sala-
tem, ut mulieri melanch. 3. epid. sect. 3. qua suppressit
menstruis ex febre incedent.

et dum illa salutare quia vi sunt excreta, ut lethales
vi morbi exaltu caloris adurentis, aut frigoris extinguentis,
utriusque eorum est vel denigrandi.

Per anum humoris melanch. excretio duplex est.

aut enim per cavitationem sit intestinorum, ut dysenteria illa
qua sunt abluo in embro, aut excretioni intermissæ
quam Gal. explicat 5. de locis affectis.

Aut est ex dysenteria qua sit dum humor aut sanguis melan-
cholicus crassus a venis, melanicis per intestinorum spatia
excluditur per anum ut Gal. docet comm. in aph. 21. lib. 4.

116
Altero excretio per anum fit per venas quæ sunt in ano
et ea frequentius et cum sanguinis effluxu, ut plurimum et
hemorrhoidis dicitur dicitur 430xlv, quod commo dicitur sanguinem
melancholicum vacuet.

cujus suppletio magna parte incommoda, et vacuatio multis
gravius morbis liberat.

^{comm.} in aph. 25. lib. A. melancholica singulare remedium
jam facti et futura cetum prophylacticum 6. epid. sect. 3.

hemorrhoidales habentibus, immunitatem grauium affectionum —
pleuritis, peripneumonia, impetiginis, lepro quibus obnoxii
pronuntiat qui hemorrhoidibus intermissione curantur non sine
vix periculo.

anod appellat hemorrhoides dicitur dicitur, calentium morbum
remedium.

ut merito hunc locum scriptum sit pro
cratet ad curationem et praecautiorem morbum.

Quis sit hemorrhoidis

Serenus ani papillat vocat.

celtus ora venarum capitulis lurgentia, quæ saepe sanguinem
fundunt, ubi eleganter exprimit Rufus lib. 1. institum.

Alii nominis notioneem sequunt, effluuium sanguinis per
ani venas, ut distinguant ab ea sanguinis excretionem quæ
ab aliis partibus, ut naribus, utero, quibus et hemorrhoides
notione conuenit ex Arist. 1. de gen. anim. cap. 15.

Sed cum morbi accidentia sint, et accidentia sint subiectis
desinunt delectant, a quibus ut existentiam sic essentiam mutuantur,
sunt absoluta morbi definitio, quæ partem affectam et affectum
complectitur. Sic meo iudicio potius definiti.

Dilatatio venarum quæ sunt in ano a sanguine, fluxum
aut exitum affectante.

Sic autem finitimum medicarum appellat hemorrhoidem
ancientima s. e. dilatationem vasorum quæ intertexunt anum.

Dilatatio est morbus organicus ad vitiosam magnitudinem
cur non humor aut phlegma? an quod inflammatio non
fit ab immixtione sanguinis in vasorum extremis, si ortum
gratitudo; sed ab eius delapsu in spacia inania muscularum
vel in interstalla posturæ sterculorum, unde compressio et
ex compressione dolor.

In his morrhoides sanguis non exiit e vasib. 177
Fici aut inberula sunt quilibet hemorrhoidibus similia
sint, differunt tamen plurimum; nec dilutius sunt venis.
venis autem duae sunt altera a melioratio potius rami
in colon et recti cavitates definit, ex interna hemorrhoidi-
bus dicitur, vacando humeri melius chilio accommoda-
data, breui intervallo distant a liene hepate, ubi ille
humor regurgitat.

Alteri hypogastria a caua vinctis placu inerat ani ex-
ternas abut, unde externa.

Anus quasi annulus, vel hypogastria annuli extremitas, recti
intestini pars ima est, unde alexis hypogastria hic appellatur,
quod rectum intestinum sit principium caeterorum si
ab ima numerentur.

Recti partes aliae laxiores laxiores ut facit continant,
aliae strictiores quibus sphincter est.

In his angustioribus hemorrhoides consistunt, si laxitas
salvatur a sanguine qui affeclat exitum per eas
partes quae sunt velut sentina totius. vel quod terrestri
il humor partes imas pietat.

Diuisio hemorrhoidum

Differentia sumuntur vel ab affectu vel a parte affecta,
quae est venarum extremitas, unde interna vel externa
dicuntur.

Ab affectu ut ab eius magnitudine minus, minus
mediocres. a numero plures pauciores.

A figura ut si latiore vel angustiore basi, ut explicat
pluribus aut finitum medicum.

A similitudine unde Avicenna verrucosae, quod verrucosae
similes, vesicales quae iustas vesicarum pellunt.

Fig. Poeta fides maximiliane fuit m. art. siue manica
Poeta Tumbis medio risente manica lunata.

et Phyni inberula quidem ani sunt, sed non a venarum

118
dilatatione, unde excluduntur a numero et sensu humor-
ificum, et symptoma dolens, indolens, miles effern.
caca sine siccis et cruribus. Surda, et fluente, sine apostu-
qua vel moderata sunt vel immoderata.

De causis huius morrhoidum

externa evidentes equitatis, enixus, partus laboriosus.
Interni et eo antecedentes plethora, cacochymia, melancolia.

Quae ergo sanguinis aut humoris melancolici copiam generant
ea et huius morrhoidos ciunt unde in coac. suppressis
menstruis accidunt, tum alate consistente aut minus
sanguinis absumitur in incrementum, aut quia temperis
cras melancolica.

Austina regime frequentes. Auster venas implentur
loaxantur.

maior anxietas cili crassi, frigida legumina, unde Iudaei
famulantes dicuntur quicquid Florentino, vel quod sibi suisque
possent sibi sanguinem in precari fieri
conjuncta duo huius hipp. totis pili.

An reliquos humores comprehendit? Sic Aristot. a qua et signa
nomine alia duo elementa complectitur.

An bilis nomine flavam et nigram intelligit? ut quibus
humor hipp. possit eas exaltare unde ex Arabum doctrina
sanguis morales fieri. amaris.

melancolici humores purus verrucosus.
aut mixtus cum sanguine vates producit. pili. sexta res.
caca sine ob orationem humorum, vel vasorum angustiam,
thumum vel apertione vasorum i.e. anastomosis, raritate
sive diapedesi, aut emissione diaphora.

vulnere denique a chirurgi scalpello, hirudinis morbo, dolo-
rifica a distentione vel intemperie calida, ubi quo exponit
hipp. hoc libro.

Diagnostica signa huius morrhoidum.

externa oculis patent. Internas se probant loci angustia

et egerendi difficultate.

Auicenna ne vlcera ani imponant speculum ani admovent.
Antecedentes causas colore et habitu notantur. Si sanguis
erumpat color floridus, si melanch. humor, subniger erit.
conjuncto huius habent proprias notas. nam melancholica
nigricant, dum inde remucales.
Sanguinea rubent, granulis aspera et inaequales unde vocantur
a mori similitudine. er.

et si ciliis nil effluit, a fluentibus sanguis ab humore
melanch. diuersus quod conuertat aph. 23. lib. 4. incomm.
Quod innatet nec fuditur miscetur; distinguitur ab eo san-
guine qui niger effluit per intestinorum spatia media.
An internatum sanguis crassior quam externum? Ita
glaciet quibusdam, quia interna a melanch. ramo qui
hepatis et venit illuciem repurgat. At externa a
causa.

Alii sentis Auicenna. Doctus enim sanguinem putat
crassiorum, ides tenuiorem magis serotum et splendidiorem
At causa crassiorum magis saturi coloris, quia maiorem
elaborationem suscepit.

Gal. nullo venarum discrimine putat. ha morrhoides aper-
iti copia et impuritate sanguinis crassi faeculentis melanch.
ab hepate in ani venas depositi comm. in aph. 2. lib. 6.
varietatem sanguinis excreti repetit ab humore dominanti
et motu, et excretionis robore comm. in test. 5. lib. 6.
epid.

nam plerumque, natura sanguinis copiam per ani venas
euacuat. Nudet, tum purus excreuitur.

vel repurgare humoreis melanch. fluxum tum niger.

Auicenna natura prouidentium sponte sanguis in eas partes
decumbit, tumque floridus.

sed et cum impuro et plurimus purus eliditur.
nec aliis cautis agnoscit cur aliquando impurus aut rixidus erumpat.
moderata arguit facilis tolerantia; immoderata, imbecillitas
colitis mutatio. Auicenna siue cat afflueret ad oculos
atque ex ad Synopem sed ut ajunt in claudine.

Trognostica signa haemorrhoidum

Imminentes praenotari potest. ubi adfuerint ^{signa an} praenotanda ^{haemorrhoidum} praenotanda
latares nece.

Fiuntque potendia lumborum gravitas, cardialgia ex hipp.
in prothetico. melanch. temperet hic additus

An profutura? nam in multis distenda, ubi res praevocantur
hipp. hic mortuum appellat. at morbus contra naturam.

Gal. 3. de causis Sympt. omnem excretionem sanguinis, ubi
genere praeter naturam praeter multibria s. e. menstrua.

Aetius lib. 14. cap. 5. mature solvendis illat, nec ullam
relinquendam ut hic docet Hipp. nam ut notat. Paulus

Aegineta lib. 3. interna difficulter curantur.

cilii dolentes, nulli ubi; aperta via morbum remanet, aut
enim fluunt cupidius, aut parvis, aut suppressantur.

Immoderata vacuatio uret sedilia. nunc opprimis, sup-
pressa sufficit calorem naturam unde hydrops tabet ex

Gal. comm. in 12. lib. 6.

ut eisdem consilio salutis sit ut non afflueret comm. in
25. lib. 6. 4.

sed hic habitem argumenta opponuntur. hipp. sect. 7. lib. 7. epid.

haemorrhoides aliorum morborum medelam vocat.

medela naturam juvat et morbo adversatur.

Gal. 3. imminentis melanch. praecautiorem et praestantius curabili-
orem ait comm. in aph. 25. lib. 4.

Et licet sanguinis melanch. excretio possit dari contra natu-
ram, quia non ex fletu instillato ut menstrua; tamen
cum eius excretio naturae vi perficiatur naturalis dici-
potest.

Incommoda quae Aegineta commemorat laeviora multo sunt istis
malis quae fiunt a refluxu humoris melanch. ut quae nec
morat hipp. lib. 6. epid. sect. 3. et aph. 56. lib. 6. confirmat
exemplo Alippi 4. epid.

Id ut diximus habenda ratio causa quae 2. plethora carior
chymia. In plethora sanguis ut per vias, ab his

peram venal resistit. sed ejusmodi vacuatio atque potest
compensari tenuis vultu phlebotomia. 121
cacochymia melanch. hemorrhoides. expurgatur sed in-
obus modis ut naturae ^{et} morbi
Dixit in finit semper dicitur, praegressa coctione et secretio-
ne utilis ab inutili. Gal. 1. de loc. affectis. 122
Dixit in malis et eget ratione. 123
Aut enim stiles et inutiles humores simul exeunt.
aut inutiles tantum excernuntur sed perenni eorum gene-
ratione ob vitium intemperantiam, adeo ut nulla tenuis
consequatur. nam non tam purgatio quam morbus cels.
lib. 6.
ceterum vomitales alios defeciores ex Auisenna. 124
qua interius. maxime si eam partem occupant qua
collo vesica contigua, nam est ejus compressione stundi-
guria.

Summa hujus libri

Gal. ad Aulic. Hipp. in expositione vocum obsoletarum in
dicere [in voce] ὑποφλέψις et lib. de hemorrh. et fistulis.
nec mirum si voces obsoletae existerent a librariis non intel-
lectae, cum et librorum partes deliderentur, vel etiam quosula.

Acetia libri de hemorrhoidibus et fistulis conexio licet stringat
series continua sub toto titulo diuoluta.

Diatesis penitus quam Hipp. affectant.

Auctoritatem auctoris docendi exalta breuitas, quae cum ob-
scurior breuitas illustrabitur.

Ea autem methodo progreditur ut morbi essentiam exponat
ejus dignitatem, tum subiungit remedia pharmaceutica, et
chirurgica quae omnia ligidatim persequemur
nec ad doctrinam Hipp. abhorret quod omnes viri velint, ut nulla
relinquatur cum Aetius eam Hipp. mentem fuisse censet
lib. 6. aph. sed de ea re futurum in eum locum.

Αἰμορροΐδων νόσος

ut Symptoma dixeretur a morbo, hemorrhoidum morbum
dixit. morbus est causa propria symptomatis.

necessario plura sequatur Symptoma.

morbus ille est dilatatio venarum ani, propterea breues mor-
bi organici in magnitudine.

ἵδιε γίνεται

morbi cognitio ejusdem curatio cap. 7. lib. 2. methodi nam
curandi indicatio propria a morbo.

Ad morbi essentiam et conueniunt causa, post affectum, sym-
ptoma. nec enim morbus est priusquam causa morbi per
partem affectam, unde latius adimit, vel aliquod Symptoma
ejusmodi consequitur cap. 1. lib. 2. meth. quae omnia breuiter
Hipp. suo more complectitur.

χολή καὶ φλέγμα.

Hipp. lib. de affect. omnes morbos a bile et phlegmate fieri contendit
dic. 2. de morbis quatuor humores ut sanitatis hae morborum
causas

causas demonstrat.

sed breuitatis causa videtur duobus rationibus relictis comprehen-
dite. vel obliuione utramque intellexit. sanguinem
multis quia a natura seruatur Gal. com. 9. in 1. prophet. ut
quod in ani venit deinde velut ni alterentur alii aut piliu
vicio in quibus.

ταῖς ἐν αἵματι φασί

Accidentia esse et existentia in in subiecto, moti
autem sunt accidentia. serui ergo differentia essentia
a subiecto similis cuiusmodi est pars solida. quod
corpus 3. constet continentibus contentis et impetum facien-
tibus. contenta causas, continentel partes. unde
hipp. vitem et piliu moti haemorrhoidum causas com-
memorat et venat ani nunquam subiecta.

κατασφίγγει

Ista aph. 31. lib. 3. in comment. Gal. id verbum non
suntum deulium significat sed inuencationem quatuor
quando sanguis suis vasis impingitur ob maiorem copiam
et inuencatur.

ἀσθενέει δια

Inuenitur et inuenitur sanguis ani venit in caletis quia
non diffilatur.

Id docet hipp. lib. de nat. pueri, quia madens et afflicta
sunt per seipsa calescere et calore odusta pulvere per se
enim densa spiritus permeare nequit. quod demonstrat
exemplo vitii et hordei madefacti et donantur vestrum. Gal. 11. methi. calida humida in veniuntur et spiritus calida loco
conduta pulvere docet ut sanguis in synochis.

σφραγισμένη

Trachis 3. modis fit, puritate substantia; fuga vaui
et calore. Aureenna refert calorem ad fugam vaui; cum
calor dissipat humorem et ejus loco alter succedet ne vauium
relinquatur. hipp. lib. de diata acut. similiti vim trahendi

καὶ ἰσχύια οὐδὲ.
διότι καὶ, κατὰ τὴν
νύκτιν ἰσχύει
δοκίμα κατὰ τὴν
νύκτιν ἰσχύει
καὶ τὴν νύκτιν ἰσχύει.

tribuit, sed ratione coluit, quæ relicta venæ habuit.

αὐτὸς δὲ εἰσέρχεται αἱ τὰ φάρμακα τῶν φλεβῶν

designat morbum hæmorrhoidalem siue dilationem ut ex cælo
supra dæmnet qui hunc hipp. locum exprimit omni venarum
capitulis quibusdam sursum

differtur maxime ab hæmorrhoidibus. Illæ enim sunt tantum
venarum dilationes, in his venarum tantum ostia siue
capitula tument.

ἐξ αὐτῶν τῶν αἵμα

causa et subiecto Symptomata adiungit Pulvis sanguinis
effluxum, ut nil desideret ad merito cognoscendum.
Sed præterea excelsis modum exprimit. Est enim exaltatio,
ut et impetu facta humilis expulsio.

Est autem ille modus proprius anastomoti quam facit copta tunc
quirit cumulatæ, vel faciem quæ exeat utramque causam
hipp.

χωρὶς ἀποστή

sine sterore stilet cum sanguinis tanta est copta ut si
evanescat per anastomoti nulla pro gressu irritabile
vel ejusdem sanguinis acrimonia vexat evadit, ut sponte nullo
enixe stilet et fluct.

ἀλλὰ πρὸς τὸν δὲ

curatio morbum duplex propria et legitima, vel impropria
et illegitima Gal. 13. meth.

Propria morbo debetur, impropria Symptomati.

cum autem hæmorrhoides duo Symptomata comitentur -
dolor et fluxus. Doloris sedandi causa præstat anodyna.

Fluxus si immoderatus attingentibus reprimitur.

vel si suppressus gravata Symptomata præstat provocatus
aribus et amant, alio colocynthide etc.

Sed cum curatio hæc impropria sit, merito ab hipp. prætermittit.

Propria vero præstentibus quæ spectat morbum et tollit venarum
dilationem, quæ curatio tribus modis absoluitur, exie
sione, actione, vinculo.

ὅτι τὸν δὲ αἵμα τὸν δὲ

ex therapeutica habenda ratio affectus et partii affectus ex

Gal. partim maxime t. meth. cap. 14. 125
conbaria indicat quibus expellatur. part affecta ^{affectus} similia
quibus conservetur.

partis natura ut dictum lib. 1. meth. complectitur tempe-
nem, confirmatiorem, si hunc, adriorem et leniorem, quod
omnia (n. recto debent considerari, in quo hemorrh. morbus.

Temperies cal. sicc. humida. confirmatio ea ut redactetur
ad potorem. Amplitudo frigoris et multae rugae
contracta. Solus juxta locum tenet, spinali medulla

vicinum et collo vesicis. ^{(ope-}
Actio fuerit a superioribus transmissa exurpat et continet sphincteris
sensu exquisitissimus, hinc quia partes omnes extremi sensus
sunt anteriores, hinc quia halet nervos a li. pari, et vicina
spinali medulla.

In quibus colligitur morbus cui ex potissimum hemorrhoides
difficilis curari.

cum enim attribuit excrementis pateat et scateat, detergeri
vix potest, ob rugas multipliciter necessaria medicamenta
aequaliter nequeant ^{possunt} adhiberi.

Quod recondita et intima commode inspicere a medico vix
potest.

ob sensus animi non tam remedio irritatur et dolet. dolet
habeat et ceteros fluxiones quibus obnoxium magis quo situs
ejus magis deducit, et facultas minus robusta. ex Aui. c.
et Gal. lib. prothema de comput. secundum Gal.

ἀρχὸν δὲ τῶν τῶν

mirum Hipp. tantam lenitatem adhibere in torando et
releando recto, cum ex Gal. et Aui. constet eam
recti naturam esse ut attingentium non et mentum vix
ferre possit, tantum abest ut ferat vllitionem citra periculum.
sed videtur instituta comparatio recti et aliorum, intelligitur
cum enim carnosum sit, et alia membranosa et nervosa
vllitionem rectum potest coalescere, alia vero diffidit aut vix
nunquam ex Hipp. aph. 24. lib. 6.

vel intelligi hipp. putredinem quam inducant septica
ut sandaracha, dyoscorea, quae periculi suspitione non
caret in ano qui fluxum habet obnoxius, et sicut multis
excrementis.

vel suppuracionem significat quae succedit inflammationi
ex qua codione perficitur. codio enim veteribus putredo
dici solebat. impediunt apud et ridet. ἵδωρ ἐν ἑσθῶ
σπέρνυ et hipp. ventriculum τοῖσι τοῖσι σπέρνυ δὲ αὖτις
inducti sunt veteres non tam vobis similitudine quam
materiam. In codione enim et putredine humor calidus
subditus, in hac externus in illa internus.

ἵδωρ ἐν ὀνείρῳ

non sine dolore quidem huc fiunt in ano, sed minore
periculo quia plus carnis habet et quod minus potest dilatare in
soluzione continui.

παράσπασμα καὶ ἑστία καὶ ὀνείρῳ σπέρνυ.

cum 3. sint omnino partes choronyda οὐδὲν, διαίρεσις
ἑστία. curatio haemorrhoidum ad diarrhoeam referunt.

hac triplex aut enim secundo, aut duellendo et pungendo,
vel vrendo fit. hipp. πῶτον ὀνείρῳ usurpat in haemorrh.

ὀνείρῳ cum sit multiplex ad duas differentias reuocari solet
pro eorum varietate quae vrendi vim habent πῶτον -
πῶτον vulgo dicuntur cuiusmodi sunt alia vel potentia
unde in actualia et potentialia, autem distinguuntur.

Actualia primo contactu et appatu vrant.

potentialia aliquo post tempore donec facultatem suam eleuant
ut calidus frigidus aqua reducuntur in adum.

Actualium materia vel liquida vel solida.

In solidis metallicis primas tenent. Et ex metallicis pre-
quentiora quae ex ferro quia ferrum paratius, et ad
vrendum aptius quod ignem non facile accipiat, et diu
vllime contineat.

Et ex aurum rariora difficius parantur.

127
nobis actualium vbi minor obrogatum molliorem et
iuniorum chirurgorum.
frequenter apud veteres talis usus et minor solent
usurpantur ad morbum curacionem.
unde hipp. eam sic praefert. cum enim nequeam com-
mode quibusvis partibus admovent caustica actu in anota-
men tenere et sapienter usurpantur ab hipp. quia vena-
rum crassiora et latiora sunt exusta sanguinem
copiosius profunderent nisi vltione crusta induceretur
qua simul sanguis reprimitur et cicatrix obducitur.

ἐν τῷ α' οὐκ

Antequam chirurgus ad operationem accedat, omnibus
necessariis instructus esse debet et agrum praeparare ne
quid inconmodi percipiat, quod fuit et iubet hipp.
Ac i. de ferramentis agit, eorum q. numerum, magni-
tudinem, crassitiem, figuram exponit.
Dein aliqui praeparationum subiiciunt.

ὁ οὐκ ἀφαιρῶν

Palmarum vitruvius et varroni duplos. minor digitorum
4. maior 12. et spithame gradus. continetq. spatium
quod est inter pollicem et minimum digitorum omnibus
extensis digitis.

μῆκος πλάτος

Spiculum instrumentum est chirurgicum ad litem fibram
extractionem rei aliena, vel liquens infusuram.

Si latius spatomele dicitur a spate similitudine (vulgo spatula)
Si crassius μῆκος πλάτος

φασμαξω

Axioma est θεωρεῖται quod saepe gal. repetit q. meth.
corpus ab omnibus elementis vacuum et purum reddi oportet.
Nec priusquam ulla pars validioribus medicamentis subiciatur.
At cum egnit inter validissima purgationem tenet per aph.
ult. lib. 7. priusquam haemorrhoidibus adhibeatur sapienter

hipp. ut omnia corpus vult repurgari.
 melius enim ne cauterio solus acris exatetur, a quo fluxiones
 in partem, inbecillitatem, quae calorem naturalem partem
 extinguere, unde gangraena et partem corruptela sequeretur.

ἔζαυαυραζαίω τὴν ἔδρην.

Aelius tetrab. 4. lib. 2. cap. 6. clisma inbie subducendi
 periculis causa et iniectionis recti, ut anus aph' sit ad euer-
 sionem. sic gal. q. de compos. medicum. secundum loci.
 cap. 7. prescribit medicamenta quae animum evertunt -
 ἐκσθόγια appellat cuiusmodi cydam. aut contrarii succus
 fel, mihum, eto. acris, et quae mortu animum vellicant et
 foras educunt, nec si vultu retrahi haemorrhoides dum operatio
 perficitur, aut curacioni idonea medicamenta admoventur.
 hipp. ubi manult manu et digitis, et sedem foras extrahere,
 ut potius commodius haemorrhoid. caustica admoveantur.

ὄλως περὶ ὑδατίδας

non videtur hipp. cautum prohibere sed inunctionem
 quae fit oleosis. oleosa enim omnia humectant ob id ini-
 mica exsiccationi quam multum hipp. ad melius haemorrhoid.
 caustica.

περὶ δὲ μέλαν ἑσθὴν ἀγάρρον

Propositum hipp. hoc libro est curare morbum haemorrh.
 ad sanationem quae fit regressu ad statum naturalem ex gal.
 cap. 14. lib. 9. meth. cum ergo integra sanitate nulla
 in ano vena dilataetur. Iure hipp. nullam vult relinqui
 peracta curacione. Relicta enim una morbus idem
 maneret licet imminuatur.

Accedit quod una relicta natura quandoque ea abuleretur ad
 expurgationem totius, unde copia humeris affluentis nova
 enasceretur, aut ea exurgerent qualis vltio repressisset.
 Sic quae medicis opera ludere.

Causa impunitas et copia sanguinis qui exitum non
 habens ad praecordia inclinatus gravissimos affectus conflat
 cum hepate strangulato natum calore hydropem.

pulmore rupto vale. habem.

129

scelus lib. 6. Gal. comm. in aph. 12. lib. 6. his propositum
commode potest generalium remedium ubi; plethoras
vacuantibus; cacochymia athrothit. et aliis, optima
videtur lege. unde Aetius cap. 5. lib. 14. Hippoc-
mentem eam esse statuit. Diuturnas curanti humoribus
ad hydropis et tabis praecauti neminem non magis temere
sed iustitiam videri, et tempestivam purgationem
et sanguinis redundantis detractionem.

γυνώσκει & χυλίστην

ne inter operandum chirurgus habiles de morbo sprete
tubus, haemorrh. duobus signis denotat. 1. Similitudo
est vna liuescentis. alterum sanguinis efusio.
Lies enim a tuberculis steratilis sanguis prodeat non
jacti modo profundius ac ex haemorrhoidibus.

διατεχούτων

hipp. agni solum praesumptis, soneur; ne immutetur
dolori impatiencia monet caput et manus agni condituri
quodare.

caput a ministris, manus laqueos attollente et constante
orbis inf. falso strangulante vocatum notat lib. de
laqueis cap. 66.

et ex duobus chyathis longe, falcate distantes, metibus.
brachia enim poplitebus subiecta hac laqueos adstrictos
formantur.

partes vero habentem quae inter
sinus media conduplicatae sunt ex cervicibus pendentes, et
ita accommodatae operationibus anni et orisatio.

βοάτω

non tantum ad doloris ex mali solatium, siquidem est
quoddam flos voluptatis, sed ad operandi facilitatem.

nocturnae autem prolentibus et prominens, ne exponatur
manibus chirurgi.

Id vero accidit quia ad nothoforiationem major ex sufflatio ne-
cessaria. ex sufflationem facit compressio valitibus musculorum
epigastrii, quod rensu diaphragmatis partes ventris suble-
vat.

movet Superne deorsum, ex quo ita continentur omnia
foras elodit. Sic Gal. 5. de vlt. partium valere ad enisum
mutilorum epiphythi compressionem.

ἴσθιν δὲ καὶ οὐκ

operatione peracta medicamentorum utrum docet

ἡ αἰσθησις καὶ ὁρμησις

sentem quare sicut terget unde, ponit quare in gangranam
evalescent medetur. ex Dioscor. qui commendat in ani. et
sedis inflammationibus addit rotaceo et putamine mali-
purio quod hipp. dachina convenit
nam cataplasma ex lente ad prohibendum inflammationem
quae vltimi succederet. praescribit.

vinum additur quod i. gradu cal. 2. sicut

σπογγιον καὶ ἄλλοι

Spongia maxime si recentes humores reprimunt et sangui-
nem abducunt ex Dioscor. lib. 5. unde hipp. vltus ad silendam
fluxionem, quae ex vltimis d'flere.

conulam. Spongiam linteis ex vltis ut conbneatur.

Linteum melle illinit nam melli vis d'clerendi ex Dioscor.
lib. 2.

καὶ τὸ αἴματι ἐδρῆται

Spongia in anum penitius indenda, non linteum ut iustas
linamenti d'clerit humorem exapiat. Superfluum ex come-
libat, sed ut extrahat. pruterea dilatat anum quo facilius
excrementa secedant.

Spongia enim proprium utiens labra dilatat et conulam
ex Dioscor. lib. 5. cap. 116.

ἐξ ἴσου

Lana istus est Spongiam multo magis comprimere.
nec enim aliud est quam vlt. ad conulata et vulnera a
Dioscor. commendatur.

ἡ αἰσθησις καὶ ὁρμησις

epidemi delegatio est quae ad d'clerendum primam partem rez
fedit. Linteum syntheticon.

Duplex hic

Duplex hic velut deligatio. aut enim morbi curatio. ¹³¹
per se dum sulci et oris vulneris adducit.

aut humori affluxum prohibet. huc necesse est expellere,
illa incarnare.

vel per accidens servit curationi, cum ea tantum causa instigationis committitur. ^{De his duplicibus fasciis lib. de offic. medicis.}
hinc in medicamenta et ea omnia quae parti affectui in-
promuntur contineat. cuiusmodi quare hic Hipp. deservit,
adhibetur enim ne pruritus excidat.

ὁπιοθεν ἀναλφύως ἐπιδείχον

Gal. cap. 16. lib. de fasciis ex pennis cum deligandi modum
ac deservit fasciam ani. nuntius accommodatam quam
assutam juncturam vocat. constat duabus fasciis, et ab-
tem quae affuitur.

Ita habet fascia sumit debet ea latitudine et longitudine in
iunctura hinc sufficiat, cui ab uno capite alterum valentius
lata q. digitorum transversa est. affutenda. hinc zona nomen in-
venit.

Tum ei dem fascia interuallo q. digitorum alia fascia lata
transversa perinde lata ut zona similiter affutatur. hinc
partes utraque crura nuntiantur.

Alterum vero caput venter fascia quod contra futuram est
vincendum in duo crura.

Homo igitur explicata zona circumdatus, recta autem fascia per
lumbos procedat ad anum; Atque iules ipsam et postea naticas
nates, fascia crura ad inguina duca in zonam interuallo.
Postea adiungenda crura et arcata in zonam dimittantur, atque
ibi cum cruribus alligentur.

ῥοφείον ἄλκυρον

farina nomen generale est ἄλκυρον. huc pro hordeacea ex
qua vellet philtanum conficere docet Ruellius lib. 2. cap. 15.

Ita enim philtanum ex hordeo mundato non trito, aut ex eo in
farinam redacto, quae laute inculata subtilissime coquuntur, ut flatus
disperantur et exhalent. Tum reticulata farina servatur ad utrum
sortitionis.

131
et pulio nihil exsiccando corpori ex attenuando ne humores
copia coegerant, a qua melius inflammationis.

λαγῶνσι
Laterum mollitudines, hipp. et λασαράς quod eis nulla ossa
subiciantur, remacule flaccida, et partes sunt quae inter
ossa thoracis et ossa ilium interjeda sunt.

ἰδῶσι
ut anus dilatetur neque difficultas exitus excrementi is totus vult
hum ut collumet quae in eo multa congeritur elidatur antequam
putrescat.

ἀλλὰ τεραστία
chirurgia est quae excisione fit ad motus epulotici.
Aetius hanc securiorem et magis compendiosam docet. Ante
operandum foris instituitur ut anus fiat laxior et facilius
foras educatur. Aetius clistere nihil in eundem scopum.

ἀποτάμνειν
Aetius cap. 6. tetrab. 4. sect. 2. singulas haemorrhoides un-
dequo vult prehendi et earum basin prius circumscilpi, et
per uncinum abtorqueri. Deinde parum interstitio facto
obligari et reserari.

Spica obtortio adhibendi repellens vasa contrahit ut coeant
quo post resectionem minus sanguinis effundant.

Sic hanc operandi ratio. unaquodque haemorrhoidis hamulo
distendatur. basim circumscilpiatur. per hamulum abtor-
quatur. Tunc spiritus hamulum tenendum porrigere nescit
nil. Postquam omnes hamulis distentur et transfixa vin-
culis colligantur et ministro praebentur tenenda. Tunc
distenta quae postea est, prius exciditur, et reliqua conse-
quenter ordine tollantur.

ἡ πορκατασχευὸς δὲ τῆς

medicamentum quod praeparatum est ab hipp. epuloticum est
sive cicatricem inducens quia vehementer exsiccant, et carnem
contrahit cuiusmodi epuloticum est gal. cap. 5. lib. 3. meth.
non enim tantum quod effluit exsiccari debet, sed humor qui in
parte contrahitur absumendus ut fiat cicatrix.
Et vixet habet id medicamentum quod praeparat hipp. ex ord.

florē totus, hito, a ruginē collecta in aere vase.

hanc enim tergent et extricant vehementer et extra murtum.
delius hipp. imitatus ad libet ischaimon et liro obligatam spen-
giam ad mouet, ut fuit fili principium relinquatur.
Reliquam curatimem perficit linamentorum immisione,
appositione spengiarum, et obligatione qua ano conueniat
qua omnia adhuc hipp. locum accommodari possunt.

χαλαρὸν ἀντὶ τοῦ ὀρθῆ

Quidam metabola vltione acrimoniam deponunt qua in
aliis intenditur, ex diuersis. cap. de chaluthe lib.
sal nitrum fixi vini, vltione auicora sunt. chalcitis minus
aeris si vult; quod cauta est ut hipp. toto totus sit, ut
silicet exsiccando minus mordeat et vellicet.
diotescetes aut humilibus conferre leniter repitendis.
et lotis aeris nobis rarius usurpatur. subtilimus rathem
a ruginem de qua diotesc. lib. 5. conficitur aceti vel acetocontinum
vinaceturum vapere qui aeris lamini excipitur et abraditur.
hic a ruginis illam rationem conficienda docet qua multo es
minus aeris silicet ex vino in vas aereum infusa et reticulata
inde quae abrasa.

ἐλαίωσις

oleum dolorem demulcet et mitigat et propterea ab hippocrate
usurpatur, alius qui est vltionibus inimicum. vltionis
curatio est ex siccatie, at oleum humidissimum unde homero
ὕπερ. delianus de varia historia libro.

ἐτίετος τέρπος

Inflammatio nunquam consistit humorrhoidum morbum.
inflammationi superuenit condyloma quas scirrhos dum re-
luctis tenuioribus sanguinis partibus vltiores subtiliores, quod
frequens in humorrhoidib. quia has committit sanouis vltus
melancholicus unde in finitionib. medicamentorum est condyloma
ani rugorum emittentia cum inflammatione.
celsus lib. 6. vult esse tuberculum quod ex quadam inflam. natione
nasci solet.
Licet enim si nomen generis et transferatur ad callos pedum et manuum.

proprie statem conuenit scirrhotis inberculis quæ in ano.
 Quæque laniat ani ampulla ex se in plures rugas contrahit,
 quæ si humeant factum condylomatata.
 Tumens autem maxime venarum originis dilatatis in ano
 ob fluxum sanguinis. ut mens Hipp. Submaxilla
 condylomatatis thomæsiæ, ei quæ ob dilatationi venarum ani.
 ἀϊματίδι

Sanguiflua interpreti, Hipp. alibi ἀϊμοφόρον appellat ut
 est ampulla et insignis vena quæ multum sanguinis fundit
 et cuius vulnere mors sequitur ex Hipp. i. de morbis.

συχαμίνος καρπός

Sycaminos duo significat morum et sycorum Gal. s. leu-
 dam locos morum interpretatur. ex quo Hipp. loco carabos etc
 dentur deumptile hæmorrhoidum differentias ut alia sint
 morales a similitudine.
 cum hic Hipp. non de hæmorrhoidib. loquatur sed de tubercu-
 culis quæ hæmorrhoidib. adnata sunt.

καλνυλὴρ ὁ τῆς σφακίος

aridetur significat Hipp. rugas ani quæ condylomatata oblegunt
 Rine excrecentias ani carnositas.

est enim anus etiam modi in rugas habet augmentatus quibus
 hæmorrhoides sæpe reconduntur et ita adnata tubercula.

Achilæ condyloma est ruga corporum in ano sed uulsculorum
 inturgens et propter naturam intumescens.

καθίσας τὸν αὐτρωσιν

diagnosticandi condylomatis modum exponit ante curatiorem, in
 diagnosticatur, sicut aigni delentia cunuenientem.

ut flexit genibus innitatur ^{duos} et morantur. hinc exortis lapnibos
 quod eo facit innitibus in crura a se inuicem distent nec ab
 aigro contrahantur.

Επιδιόντες ὁσάρας exponit retinere in suras et talos flexit
 genibus.

τὸ δ' αἶμα

duas notas adiungit quibus condylomatata diagnosticantur i. humor in
 axo qui diuictis cruribus manus festus. 2. fluxus sanguinis
 qui non tam condylomatatis significationem probet, quæ hæmorrhoides

cui adnata est conchylium.

Significatur inflammatio cum duntaxat et dolore; quia sanguinis affluxus tensionem facit, tendit duntaxat. Ergo si duntaxat abfuerit, inflammationem abesse significat et iam mature tolli potest cum duntaxat.

ὅτι δ' αὖτις ἀφελῆται
obtinenda hinc operatio et detrahio conchylii quam hipp. velut faulthiam praestantem, et illustrat exemplo excruciat. onis. quod conchylium non vena dilata continuum sit sed tantum adhaerens et continuum per tenues filosa, quae digito avulsa separant conchylium ab haemorrhoida. Achiis aliam rationem operandi docet. arges tunc etur commode, conchylium volutella distendatur, et excruciatum funditur lib. 14.

περὶ τῆς δειρομίας

Quae inter se conneduntur in corporibus animalium citra sectionem separari nequeunt ut violenta separatione [est] volutella maneat, scilicet alia.

Cuius vero partibus subiectis adhaeret, ut ejus duorum facile sit inditum digito inter ipsam et carnem, et excruciatum d' d' d' unde d' d' d' culis.

ἀπὸ τῆς ἀφαιρέσεως

conchylium vel exterius vel interius.

Si interius visceris adnata vena onfuit ut vix possit avelli, praevis cautione adhibita, quin sanguis erumpat.

Si exterius minor fluxus sanguinis ut non dicemus.

ὅτι δ' αὖτις ἀφελῆται

Austerum acerbum est exolubum. Si sapienter combibit in tempore frigida quae materiam habeat ferrestrem quadam humiditate dilutam ut Gal. docet eleganter ex Platone unde intellegimus austerum adstringere sed minus quam acerbum ex Gal. 4. simpl. cap. 8. et lib. 1. cap. 26.

+ Propterea hipp. austerum vinum elegit in quo gallam acerbam coquit, ad sanguinis fluxum cohibendum.

sic Gal. T. simplic. mentem cuiusdam vini abstinentis,
quod ex galla componebatur et introitus dicebatur.

αἰχιδας

Terminus quereus est galla Dioscor. duplex solidior et rugosa
nec perforata acerbior unde omphaculii.

Altera non aequa rugosa nec solida sed perforata.

Est utres tribuit Dioscor. ut sive succandure sive abstinendum
aut supprimendum sanguis, aut sistenda vacuatio, primis
partes teneat ut hic usurpetur ad sistendum sanguinem.

ὄσω παλαιότερον

Scilicet progressa temporis ledata; inflammatione, ubi partes
sanguinis tenuiores resolutae fuerint, condyloma fit, et quo
vehementius eo minor, inflammatio esse solet, et citius profectus
qui sine dolore ex 2. ad blaucionem propterea tutius nullo
flaviois modo potest auelli, et curari.

ἢ δ' ἀνωτέρας

internum condyloma nascitur ex ruga recti callata et intra
medante, cuius dignatio et curatio propriis.

Ad dignationem Hipp. ubi catoptere, dilatato compri munda
condylomata ut nullum aut minus appareat.

ἐλλεβορώ μέλαν

nigri plures species foliis et floribus differentes. nec certum
adhuc quid sit elceborum nigrum Dioscor. Alii astragalum
volunt foliis platani floribus albis purpureis racemij modo.

Alii floribus rotatis in purpura albicantibus quos etiam de
oibalis domini summo gelu terra obrigente.

ut dicit Dioscor. probat ad fistulorum expurgationem; Hippocr.
ad condylomatibus detractionem.

Ab utroque idem tempore spiritum prodest sicut 3. dierum.
Eroscentibus medicamentis adhibitis a Dioscor. ut Hippocr. ad
condylomata admoveat.

ἀἰκία ἢ ῥέει

Quia non adnatis vena, n' fletus sed excreuit in internis
rugis, unde Gal. 3. ἐκ τῶν αἰσθητῶν ruga οὐκ οὐκ.

commode ergo potest detrahi ut nec vena latet. Inde sanguis
nullus. At externum vena oculo ad natum vena, natum a se
non potest.

sed ejus vltim
fallacem monet
quia catoptere

hipp. sect. 4. lib. de artic. probat arthrum amputationem
ante arthrum. vide nunc rariorel ejusmodi amputationes prop-
ter partium nemotarum quoniam in arthris multa et nulla -
carne teguntur graviora symptomata. unde de vulnere quod 3.
digiti ab articulo distans testatur a Taguino restituentur
cap. 3. lib. 2.

ὁ ῥένος τοῦ ἀρθροῦ

difficilis locus. de hedis enim articulis sanguinem non fluere
reputant rationi et experientia. venae quippe insignes artic-
ulos perperant quos inibi necesse cum articuli amputantur.
vide hithiam Barui ii. chirurgiae cap. 28. contra.

sed intelligendum hipp. de art. qui minores ut in digiti.
nisi forte dicat hipp. articulos non carnosos esse, sed nec
virescentes et membranis partibus consistere, ita ut si venae
externae vinctis constriuantur, ex articuli sectione vix
aut parum sanguinis effluet.

μηδὲ ἀφ' αὐτοῦ

Quia sensu exquisito anus, non temere ultimi exponendum
menet hipp. ne in solent fluxio major consuetur quam post
ferre possit ut et haemorrhoides iugeantur quibus curandis
in iunioribus medetur.

ἑτέροις τεότοις

arthris liliat quia venae dilatatio cohibetur et contrahitur
ferramenti igniti ad molitionem; cuius contactum physicum,
non mathematicum vult; nec enim cauterio tangi, sed
frequenter admoto exlicari ut carnes torreantur.

χαλαρίσχοι

calamus, arundo, canna, frutes aquatilis, geniculati sibi
loso caule cuius magna varietas et usus. Diosc. 29. genera
memorat, Diosc. ad 4. reuocat, vide. et quintum genus
phragmites videtur quod scribitur conficiendis seruit, ut male
hic legatur pharmaetes.

Arundinem nunc fistulam appellat. ut sit 3. species diotior.
qua fistulis addito est, lirol et scribendo alibi ut generis
nomen esse videatur. phragmitem enim supra elegit perquam
ferramentum transmittatur.

αβισίνας

celsus lib. 7. cap. 11. hipp. imitatur ad os quam hanc curantem
prosentibus, qua ad hanc maxime acribit. vide. parat eundem
fistulam ut in nares conficiat donec ad os affectum perveniat.
huc per eam ferramentum candens admoveat ad os et vultus
locum argenteo et melle expurgat.

ἀγία τὸ ἔχοντα

hipp. lib. de vlenib. sicutum sano propinquum esse docet, et id
sanum esse quod sicutum. Quod lirol de vlenib. scriptum
commode potest transferri ad haemorrh. morbum, qui fit
sanguinis affluu copiosiore.

Fluxum juvat lenitas et venarum et viarum. Lenitatem
facit nonia humiditas gal. ad glaucem.

Adde humiditatem causam necessariam esse putredinis
utque exsiccant, putredini obstant.

cum ergo acribit. si putredini obnoxius quia humida tempore
et venarum leniores ab humilitate sanguinem facile excipiunt
merito venit extrahit ab ignea et ferramenti sanitas et
curatio hemorrhoidum.

ὄφρυον Ἀλίσκου

Lachryma est arboris arabicae splens similit, cuius visilone
defluit lachryma in fegetes.

Alia est cum caulicet concol.

ex myrrha propinquus exphellone stade emittitur,
optima quae splendoris, sublimis, fragilis, et infra vena
unguine modo candida etiam lirol ostendit, an ara, odonata
viret habel succandi attingendi diotior unde ad succandis huc
morruisat pulcritudine ab hipp.

σνπρείον

Succus est coarctus ex aqua et terra alumina, hinc ea naturalis
Sine alyphellone

sive artificialis.

veteribus duplex liquidum, concretum, liquidum purum
impurum. concretum triplex dicitur: siccum

oxyotum. Trichetes quod in capitamenta siccatur. vel
rotundum σφουγγίον. quod tali ossi vel astragalo siccatur
ἀσπράγγιον vel simile latens unde Placitell.

hujusmodi omnes differuntur a lumenis a nobis non observantur
vulgare est nostrum rubeum, rocheum, cuius conficiendi
ratem exponit mathusius.

Alium minus stratum
plumeum quod mathusius amaranthi lapidis speciem esse
maius quam aluminis.

Alumen exsiccatur et potenter astringit unde nomen græcum.
An calidum? Gal. q. simpl. omnia astringentia frigida aut
at: simplic. calchidi, melle, serpi, et ejusmodi metallica
exsiccant, quatinus vehementissime astringant multum
et calefaciunt ne exsiccant quibus adhaerent alumen q. secundum
genera.

ex dicitur. nascitur in macedonia, sardina. perfectum
degyptium, ex quo ea guttula melle adhaerent quos bene
conuenit huius in ppi. loco.

παταξίον

sic dicitur. alumen vix ei horreni monet ut calchidum.

Actius libi. q. in olla noua confectum carbonibus uris alge
vel diffusum et liquidum vixit, ubi refrixit terit et in
puluerem redigit.

μελαντερία

melanteria dicitur. vel reperitur in faucibus canicularum
in quibus et reperitur, vel in superficie est.

vix est caustica extinguit cum pari astringere, vix habetur in
affinis.

παταξίον

curatio est hoc morbidum elegans. cum enim ille morbus
sui dilatatio vena ejus contractio curatiorem abstinere, quod
ex diuulso morbo quoniam debet.

140
nihil resu argue contrahitur ac partes venosa et membra-
nosa quae ignem experiuntur, et eorum quod ambustum in
sele contrahitur.

χαλκίτιδος αραμφένος

chalutis fossilis est et affinis duobus metallis quorum
alterum nubi, alterum soni: ut multo sit tenuius quam
soni et crassius nubi. quoniam ferus in alterutroque naturam
commutari.
ejus locu offertur chalcanthum utupans i.e. vitrotum vitu-
rare quod est de genere succorum metallorum.
vntus dicitur. Peste fidelis nouo superpositis vitut carboribus.
modus vitonit et in humidiorebus huius ipsa chalcitit bittes
exulare solent et perfede inaruerit.
In reliquis huius mutata in flonitum colorem suum et lan-
guineum aut miniatum colorem contrahent quod de re dicitur.
lib. 5.
vitam veni appetat hipp. appetat ne acutissima maiore
anum irritet, quia vitone minus aeris ut dicitur.

βαλανοισιν

Balanus a frum aut similitudine. Et proleptis genus quod
ano inditur ad recti irritationem aut curacionem. vitobeton
quicoto myrept. suppositorium.
Paratur ex melle cocto ex puluere ad siopum ut dicitur Theophr.
A. pathologia.
consideranda glandis modus ab hipp. proprius noster non
distinuit.

σπιλινος οφθαλμος

Septis postea et ad vitum medicum est. Deuter et tergendos.
dicitur. cap. 20. lib. 1. tergendis et siccardi fucillatem tribuit
ut generum siabntes pnterisimibz medeatur, et oculorum
albugini cum
cauticandis huius morbois causa et ab hipp. proleptibus.
quod v. b. d. a. v. s.

Plumbago duplex. naturalis in terra vis ceribz nascitur,
plumbi atque et argenti portio. nonnulli galena dicitur.

1A)
Arbitratur in fundo fornacis residet, ubi liquefacta me-
talla effundere. censetur esse lithargyri species, et
eandem vires habet. nisi quod ex Gal. plumbago
ad frigidam temperiem magis inclinet. extrahit potenter
sine morte. distict. etiales medicamenta quae dicitur
vocat calcitrantia sine medicatione.

Λόχαλον

Bilumen ex aqua marina natum velinea qua marinu-
similis est cui velut spuma innatat, et tum molle apparet,
at ubi sebradium induratum.

Gal. optimum ex mari mortuum quod in Syria est.
nil calidius et siccius ad 2. gradum in commodum sic
siccandi hemorrhoidib.

ἀὐτὸς ὀλίγος

Aerugo acrimonia multum habet, sed vim ejus acriorem
hipp. compensat minoris quantitate.

γυναικίλιον ἀπορροΐδα

hemorrhoides ex ea uteri fiunt ex quorundam sententia, quan-
do venarum quae in uteri collo sunt ostia dilatantur, et sangui-
nem fundunt ex intervallo.

Tamen hic non tam de uteri hemorrhoidib. quam omni agi hipp.
qui propriam curam postulant, et mulieribus propter uteri
acrimoniam qui recto et vetrici interiacet. et uteri habenda
ratio maxime ex Gal. comm. 2. in 3. epid. in partum vici-
narum curatione.

ἐν ὠσέων

graculentibus laetius sterus, odoratis recreatur ut aromaticis.
unde aph. 28. lib. 5. suffitum aromaticum ad muliebria duenda
et alia uteri incommoda nisi capitis gravitatem inferant.
Iure ergo totum nature viscerum hipp. parat ex odoratis.

μυρτιάλη

myrtica humoris est commendatur ob levis antipathiam quae
tamta ut decocti vel inf. humi tenet absumat.

colimella facilius gubet vasa ex eo, quibus lues liuida trahit,
at licet Gal. nullam vim adstringendi foliis tribuat sed sclerendi

9A2
et incidendi, fructus tamen et cortex tamaciat omnes homines
astinguunt non solum, ut loco galli stupentis plerumque
quoniam est dioscor. utus et impositus cortex tamaciat omnes
humores et collectiones prohibet ac repulit.
Saxatone hic prorsus dicitur ad haemorrhoides fluendas nihil
et odoris commendatio ancedat qui cum in fol. cortice et
fructu nullus, in radice gratissimus est et ab officinis
cubita dicitur et si mathiolo fidelis a nonnullis pro odorata cubia
sumitur.

λίθαργυρος ὀπθῆν

Spuma argenti lithargyrus dicitur propter lapideam duritiem
et consistentiam tum propter argenti directionem.

Tres species dioscor. quia ex arena fit μόλυβδος, quia
ex argenteo ἀργύριος quia ex auro χρυσίος, ut nax
eius species a materia sanctorum peti videatur.

At qui accuratius de rebus metallicis scripserunt, praestant
vero Georgius Agricola contendit spumam plumbi esse quod
una cum argento liquidum fuit, sed nil argenti continere
cum idem argenti pendat si post liquationem ac ante.

Quod autem vel argenti lithargyrus duci solet referunt ad colorem
qui non ex auri aut argenti mixtura, sed ab intentione aut
remissione coloris in modo subsulunt, modo argenteus et
caudibus apparet.

Lithargyri species habet temperies habet modum inter calidum et
frigidum, sed quod velut ὀπθῆν, unde misceatur emplastris inter
materiam quam aliorum medicamentorum vires facile suscipiat
ex habet quod simpliciter.

Utriusque confusis partibus ad magnitudinem juglandum prout
superpositis ex dioscor. ita solibus exposita in coaflagret.

abstergetur interdens spiritibus ac recenditur, aliquoties
aceto aut vino retinquentes rursus utrumque ac reponunt

ὀνόν λευκόν καὶ ἔλαιον

lithargyrus vino et oleo liquatur ut conficiatur huius idoneus
astinguenda et siccanda haemorrhoides, in quem superius galli
pulvis admiscetur.

et ita autem huius post futurum quem praescriptum ex odorati.

χλὴν σίηλ

Dioscor. lib. 2. adipem autem commendat ad vulnus morbo modo recens, nec sale exsiccatum, aut tempore denturnitate acris.

Seuum hic sumitur pro adipse, licet consistencia ex loco differat. Arist. enim cap. 5. lib. 2. de partib. animalium ex sanguine magis terroso seuum confici vult, et in cornu gerit animalibus quae tantum una parte dentata sunt.

Alii observant adipem proprie dicitur pinguedinem quae sub cute concrevit ex partibus extremis congeneris.

Seuum autem concretum in interioribus, ut in ovis circa retes maxillae.

Unde quia seui et adipis materia est sanguis coctus et elaboratus sola consistencia differant.

Et hoc ex libello de hemorrhoidibus.

Per Dominum magistrum Simonem Picte Doctorem medicum Parthenem.

the same as the former, but the latter is not so common.

XIV. 2. 1. 2.

The first is a very common variety of the same.

The second is a very common variety of the same.

The third is a very common variety of the same.

The fourth is a very common variety of the same.

The fifth is a very common variety of the same.

The sixth is a very common variety of the same.

The seventh is a very common variety of the same.

The eighth is a very common variety of the same.

The ninth is a very common variety of the same.

The tenth is a very common variety of the same.

The eleventh is a very common variety of the same.

The twelfth is a very common variety of the same.

The thirteenth is a very common variety of the same.

The fourteenth is a very common variety of the same.

The fifteenth is a very common variety of the same.

The sixteenth is a very common variety of the same.

The seventeenth is a very common variety of the same.

The eighteenth is a very common variety of the same.

The nineteenth is a very common variety of the same.

The twentieth is a very common variety of the same.

The twenty-first is a very common variety of the same.

The twenty-second is a very common variety of the same.

The twenty-third is a very common variety of the same.

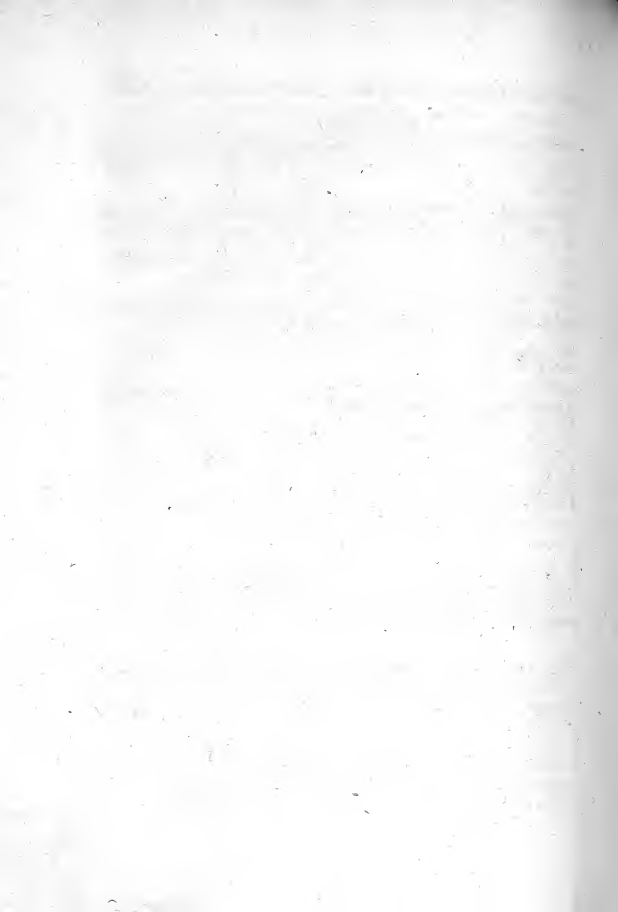
The twenty-fourth is a very common variety of the same.

The twenty-fifth is a very common variety of the same.

The twenty-sixth is a very common variety of the same.

The twenty-seventh is a very common variety of the same.

The twenty-eighth is a very common variety of the same.

1
necessitas, definitio, Divisio et usus

Anatomes

Sanitas finis est medicina. Sanitatis ratio versatur in hu-
mano corpore; siquidem Subiectum sanitatis est corpus hu-
manum, forma vero constitutio ipsius corporis.

Finis actio ejusdem integralis.

Efficiens denique causa sanitatis natura ipsius corporis unde
hipp. medicatricem morborum appellat. Sect. 5. lib. 6. epidem.
qua nullo rerum alienarum interveniente morbo curat et
sanitatem tuetur. ut igitur sanitatis sic corporis hu-
mani cognitio medico necessaria.

corpus non simplex est sed ex internis et externis par-
tibus compositum. Propterea discernenda et delegendae
singulae partes ut cognoscantur.

unde necessitas dissectionis quae Graecis anatomē dicitur et definitur.

Inspectio partium quae latent intus, quae enim foris sunt
absque sectione omnibus conspicua sunt.

Anatomie vero duplex constituitur.

Aut enim fortuita empiricorum proprio, qui vulnere
occasione spirante homine inter arena observabant, sedom-
sinum, figuram et similia, ut gladiatorem in arena mi-
litum in acie, viatorem a latronibus vulneratum.

et ea Gal. 2. ad ministr. anatom. vulneraria speculatio
dictus, et cum fortuita in artem non cadit, ut subcu-
tanea tantum oculis obicit, non interanea, quorum
cognitio difficilis.

Demum plerumque vulneribus cadent
quae libentem partium contemplationem impediunt.

Alteram fit adhibito studio, et ex profecto humana cada-
verem differat partes singulas inquirere in quibus observat.

Substantiam, quantitatem, conformationem, unionem,

2
actionem et usum.

Si enim v. rel. omnis anatomica inspectio citum sentitur.
nec ita immanis aut fœda cum in corpore insensibili-
celebrebit, non in odium opprobrii, sed veritatis studio et pi-
etatis in cultum et laudem dei, velut summi opificis, quem
tanti operis inspectione magis veneramus.

unde Gal. 3. de usu partium cap. 10. suam anatomem
theologiam appellat, quia dei bonitatem, sapientiam, et in-
finitam potestatem aperte demonstraret.

Propterea semini quique philosophi Alcmaeon, Democritus
Plato, et Aristoteles anatomici fere ut sentiebantur naturæ
mysteria et miracula. Siquidem et hic dicitur ut
ajebat Heraclicus in casa turnana.

Hujus dissectionis duplex usus, philosophicus quidem poti-
us in nuda partium speculatione, vel causarum et actionum
contemplatione, ut in omnibus singulare naturæ artificium
innoteret.

Alter medicus qui refertur ad artis opera omnino hinc
morborum diagnosis, futurorum prænotionem, et curationem.

ut enim rectum suis et obliquis indices, sic est quod
secundum naturam cognitio præstat diagnosis eorum
quæ contra naturam.

Idcirco ut partes corporis ad morborum essentiam, sic ad
eorum cognitionem necessario confervant.

cum ergo partes optime ut status interni et externi affec-
tionibus magis pateant ut humores, abscissus, contusionis.
quam interna, nostris quæ remediis magis subiciantur et dicitur
curanda, ex præsertim obsequanda. unde Gal. sua statim
anatomici increpat, qui curiose inquirebant quot membra
natis cor in ossibus haberet, non vero a quibus musculus
femur inflatur, pes, cubitus, quæ vena, qui nervi eas
partes permeant, ubi vena arteria illustrata, et sane qui
ea ignorant in rebus securis hecipient, in periculosis temer-
rari nihil non audent.

et enim audacia ignorantia comel, sic parent. impotentia
humilitat.

De methodo anatomel et partium limit.
larum numero et ordine

ut omnium artium tractandarum sic docendu anatomel
duplex methodus. una analytica qua a toto et magnis
partibus et compositis ad minus compositas et simplices
des, tandem ad simplicissimas et incompositas delabatur.

ita observatur in publicis dissectionibus ubi corpus in tres
ventres et alios dividitur, et ventris cujuscq; particula in-
vestigantur.

Alteram Synthetis qua a simplicissimis ad compositas,
donec totius compositionem affectu sit.

et hac eo docenda anatomel aphior. qua natura vestigiis
insistat.

Sunt autem simplicissima ex Arist. qua dividi non
possunt in alias quae sunt diverti generis, unde similes
similes vulgo dicuntur, cupressmodi sunt caro, vena, arteria,
nervus, membrana, ligamentum, cartilago, et.

Gal. lib. de Irac. Intempere venas et arterias ex hoc
certa eximit quia diverti partibus, fibris et membranis
constant. sed ea partium diverstitas ratione potius
quam sensu dignoscitur, propterea non medica, nec ana-
tonica.

At cum omnes simul generentur et geniti componuntur
linea principum, nullus finis ex hipp. lib. de loc. in hom.
quis ordo intercal. habenda ratio utrius et necessi-
tatis, ut ea prima teneant quae structura corporis primum
et principia videntur exhibent. ^{autem} ut a struendis adibus
fundamenta, sic compon. generando efflo. nec enim tanquam
corpus sustineant, sed mentus, continent, firmant, et formant

ex hipp. lib. de ossium natura
vult enim ab iis stabilitatem, reditudinem et situm pendere. Quia alia partes ossium causa procreantur, ligamentum ossa necit, membrana vestit, cartilago munit, vitula fibra movet, vena arteria nutriunt, caro obtegit, ut sic vix tanta coactilit et stragilit, unde carnes circumintenduntur, ligamenta circumiacent etc.

hinc ossium et partium reliquarum similitudo et nobilium cerebri enim roboritas cranii figuram imitatur, pulmo thoracis, musculorum motus ossibus respicit. hipp. 6. epis. 1. 6. ex capitis ossibus de universo corpore, iudicandum pronunciat.

ut ergo reliquarum partium connexio, sic cognitus penderet ab ossibus ex Gal. 1. de anat. administr. et praef. ceteris, et migrare contulit Alexandriam, ubi frequent ex licetatorum ossium copia suppetebat, quae apud nos uberrima.

De dissimilariarum partium differentiis

Sunt dissimilares quae in aliis diversi generis et nominis dividentur, vel quae ex diversis similibus componuntur, unde composita organa dicuntur Gal. lib. de differ. morbor. in discrimen simularium quae ut animata sic organica sunt corpora sed simplicia.

ex iis dissimilares componuntur vel immediate et hem dicitur prima organa, ut musculi qui ex solis venis, arteriis, fibris constituitur.

vel mediate quae 2. 3. et 4. generis instrumenta nominantur, ut digitus pes et c. quorum compositio non tantum similibus constat sed et dissimilibus ut musculis. Gal. partes Arist. 1. de hist. animal. cap. 7. maximas appellat. et primi generis instrumenta sive dissimilares partes minus compositae.

observandum autem dissimilariarum subiectum, sive actionem ex istis pendere a similibus, quia totum nihil aliud est quam partes omnes quae in totius vitam conspirant. nec omnes eodem modo. ex iis siquidem alia praeipua actionum causa, alia ministra, quae iuvant actionem, et meliorem efficiunt,

alio sine quibus actio nequit fieri, vel quæ totum conser-
uant. ut in manu ossa et articuli, præcipua causa
actionis sunt, quæ apprehensio est; duarum mutui, nervi
sunt imperiuntur, sine qua actio fieri non potest, scilicet
facultatem a cerebro, venæ et arteriæ totam manum conser-
vant, et eius omnes partes.
nunc osium histariam aggredi oportet.

doctrina generalis osium.

Syntheticè progredimur methodo, ut primum explicemus
quæ omnibus aq; ossibus conveniunt, dein quæ singulis.
In ossibus ut omnibus partibus 6. omnino considerari pos-
sunt. substantia, quantitas, confirmatio, unio, actio, usus.
utrum omnino duplex. securitas partium internarum, ut
cranium ad cerebri securitatem. vel firmitas ad sustin-
endum corpus, erigendum, et roborandas ejus actiones.
corpus sustinent ossa femoris, et quæ sacro committuntur.
Spina erigit corporis structuram. Patella genu roborat.
Ossium actio motus est quatenus articulo junguntur, ut di-
cedunt.

In ossium substantia consideratur temperos quæ frig. sicc,
vel constitentia quæ terrellis et dura, plus minus.

Quantitas aut numerus omnium ossium, aut partium
quorundam, ut cubiti ossa duo, carpi octo.
vel magnitudo quæ 3. constat dimensione, longitudine,
latitudine, profunditate aut crassitie; unde non tantum
magna dicuntur ut ossa femoris, sed lata ut scapularum;
angusta ut radius; Alia longa ut perone in tibia; brevia
ut carpi; alia crassa ut sacrum; quorundam gracilia ut
stylodes.

confirmatio sive, asperitatem, levitatem, figuram
cavitatem, medullam.

et sive superiora, inferiora, postica, antica, dextra, si-
nistra.

ex asperitate, alia aspera ut occipitis, alia polita ut bregmatic,

6
Figura multiplex. aut enim mathematica ut cuboide, vel
a similitudine aliarum rerum ut hyoides.
et figura vel in toto esse vel extremitatibus observatur, quae si
tuberata et rotunda capita dicuntur, illi subiectis graviores capita.
Si extremitates protuberant at non insigniter tuberculata, condyle
li dicuntur.

meatus vel porus sunt sive exigua foramina ut in ossibus spon-
giosis. vel magna insignita per quod aliquid transit mittitur,
ut in capitis osse medulla foramen.

cavitas duplex vel totius ossis sinus est insignis quo me-
dulla continetur.

vel in ejus extremitatibus quae aliorum ossium capita aut tubercu-
la excipiat.

et ea cavitas si magna cohaere acetabulum, si parva humilis
ab ocularis sinus similitudine, et cavitas ipsius labra et
superficia dicuntur, quae sunt ejus ora et juncturae unionem.

unio duplex continuital et contiguitas.

In continuital si quid emineat apophysis, productio, pro-
cessus, quae nihil aliud est quam ossis pars continua.

contiguitas vel cum motu et proprie et vere articulus no-
minatur, vel sine motu.

motus autem magnus aut parvus est.

Qui ad majorem motum comparatur articulus diarthro-
sis est, ad unionem synarthrosis.

et quia quae secundum magis et minus distinguuntur non
differunt specie apud philosophos, diarthroses et synarthro-
ses eodem differentia erunt et ex omnino tres.

Enarthrosis cum magnam caput subit magnam cavi-
tatem alterius ossis, ut femoris cum osse ischii.

Artrodia cum depresso caput parvo sinu adnatis
ut radius cum brachio.

Ginglymus cum ossa mutuo se se excipiunt, ut est articu-
lus cubiti cum brachio.

Qua sine motu est contiguitas 3.

harmonia ut in ossibus maxilla superioris, quorum
conjunctio adeo exacta ut solius rectae lineae vestigio designetur.

Sutura qualis est osium cranii.

Gomphosis quae dentium propria, illi enim suis alveolis clausi iunguntur.

Sed quia ossa pro ariditate sibi diutius adhucere non possunt ad strusq. contiguitatis diuturnitatem et tenacitatem natura Syndesim seu colligationem molita est, quae non ossa quidem connectit committit sed commissa retinet, et ea triplex, fidelem.

vel interueniente cartilagine Syndesmosis est,

vel carnis et Symplocosis.

vel partium nervosarum Syneurosis.

Et ea Syndesim ad omne contiguitatis genus pertinet nec tantum ad articulum necessaria est, sed et ad Symphysin, quam sine motu esse diximus, ad quam epiphysim referre possumus statim.

Quae nihil aliud est quam ad nascentia ossis unde lat. appendit dicitur.

Distinguitur a Symphysi quod ossi extremitati tantum conveniat. De his plura dum gal. verba interpretabimur.

corollarium articulum omnem esse osium contiguitatem cum motu

Quia diximus articuli naturam esse contiguitatem osium cum motu, ut omnis quae sine motu contiguitas est ad epiphysim vel symphysim referatur, articuli vero ratione et nomine comprehendendi non possit, necesse est id rationibus demonstrare et confirmare auctoritate hipp. et gal. ut de rei veritate magis constet.

vanitas eludatur.

Solum illud ex ingita divisionem fieri potest in differentias contrarias. At osium conjunctio immobilis seu quae sine motu ex aduerso repugnat ei quae mobilis seu a motu pendet.

Ergo in eas differentias verba syntaxis osium et contiguitatis recte dividimus.

cum vero articulus ad osium contiguitatem proprie pertinet, ad utramque vel alterutram ejus differentiam referri.

8
debet.

sed dubium non est quin ex hipp. et gal. articulus designet contiguitatem ossium mobilem. siquidem lib. de artic. et hipp. nihil aliud su articulus quam ossis extremitas rotunda, nec ea qualibet, sed qua in ossis vicini cavitate indentatur.

At ea extremitatis ossium figura et conditio tantum comparatur ad motum, articulus ergo hipp. et gal. non qualibet ossium contiguitas est, sed tantum mobilis.

Ad contiguitatem satis quidem est extrema esse simul, sed ad articulum id praeterea requiritur ut ossis extremum protraheret et se intinuerit in ossis contigui cavitate et in ea voluatur. unde hipp. lib. de artic. definit articulos in quibus ossium committuntur voluuntur, et gal. 1. 12. de usu part. articulationem propter voluntarium motum esse comparantem asserit.

nec quis hipp. obiiciat lib. de locis in homine scribentem ut in manu et pede articuli reperti quot ossa in eis existunt, ac si diceret omnia pedis et manus ossa per articulumungi. cum enim eas partes praeciteris mobiles esse oporteret, earum ossa per articulum connedi oportuit, ex quo loco intelligitur non omnem contiguitatem ossium esse articulum, sed eam qua motus edendo servit.

Reliquum est ut alteram conjunctionis differentiam qua sine motu est symphyse vel epiphyse contineamus.

nam ut diximus syndesmi quae a gal. Symphysis appellatur non tam conjunctionis ossium species est quam modus conjunctionis. sic enim Arith. 2. physici. 4. causarum differentias distinguit a sex earum modis.

Syndesim continuitatem appellare non licet, quia continuitas earum tantum verum est quae sunt ejusdem naturae ac carni quorum interuentia ossa uniuntur ab ossium naturae differentiam.

Est potius contiguitas sine contiguitatis tenacitas carnis cartilaginis aut vesicularum partium interuentu sine quibus contiguitas et conjunctio diu stare non potest. a deo ut syndesim seu ex gal. symphysis necessaria sit ad omnem ossium contiguitatem, ut ne ea quidem epiphysis careat.

Galeni de

Galenus de ossibus Liber 9

de anatom. administrat. lib. hujus libri te autorem profi-
scetur, cum insigni hujus libri commendatione quem aliorum
scriptis antepositum accurate, brevis, et perspicuus docendi genere.

Ad hunc scribit, sed ut optimus docendi magister ne quis
in hoc libro rudem Gal. suspiciat, aut putet hunc causam
quibus suis consulendum ex acta dicendi ratione sed facili et brevi.

unde Gal. qui in ceteris libris Asiaticus, in hoc Laconicus est
summaque rerum capita perstringit ut ea facilius memoria man-
teatur ut notat comm. in lib. de fract.

In proemium seu cap. 1.

In hoc et altero capite generalem doctrinam officii exponit
qua in definitione et divisione consistit.

Definitio accurate traditur. Divisio paulo brevior quam ex
usu sit hujusmodi, propterea aliam methodum instituitur qua
omnes differentiae officii generales complectitur.

ARTICULUS PRIMUS

hic proemio generalem utrum ad anatomem, ad thesologiam
accommodat. qua post est anatomem.

utrum intelligo motum qui refertur ad artis opera quo 2.
hic dignosio morborum et curatio. 3. prognosio futurorum.

omne duobus modis considerantur.

Aut singula parte in quibus observanda.

Substantia, quantitas, conformatio, et unionis ea species quae
continuitatis dicitur.

vel ut inter se jungitur duo vel plura scilicet et in istis
consideranda contiguitas.

continuitatis solutio fractura est

ut luxatio soluta contiguitas.

utrobique generis solutio unionis proprie, improprie solutio
continuitatis dicitur ut in ceteris partibus.

Si enim partes similes ducantur a se invicem aut ab aliis
adornatae laeta naturali contiguitate, ipsa continuitate.

DE DOCTRINA

officium medici sanare aut saltem omnia praestare ad
salandum.

¹⁰ Sanare autem est corporis constitutionem quam est contra naturam reducere ad naturalem sive quam secundum naturam.

ut naturam quod symmetrum sic morbus defectus, recedit.
Recedit et defectus ratione modii intelligitur, ut ergo morbi notantur et curentur habenda ratio symmetri. unde Gal. a partibus cuiusque affecta natura curationis regulat generaliter de Sumit. cap. 6. lib. 4. meth.

Definitio est perfecta, continet enim genus et differentiam. Genus quod sunt partes animantes. Differentia duplicem naturam exprimit: organicam et similitudinem.

organica ut definitur, qui cum multiplex Gal. iudice referri potest et debet ad firmitatem et securitatem totius corporis.

In similitudine natura cum duo considerentur temperies et quae temperiem sequuntur sive materiales qualitates quas constitutiva seu substantia nomine Gal. comprehendit.

Siccissima et durissima sic ossa dicuntur a temperie et constitutiva. nec quis cavilaretur hanc Gal. definit. ut populosam, dum per rationem ossa fieri contendit. ratio enim est propria caloris exterioris et immoderati, quae aliena est a calore naturali et moderato, qui generibus facultatis imperio cuique parti idoneam constitutivam tribuit pro subiectae materiae conditione.

ostium sive Arcti. illustrat similitudine a figuris et statuans. ut enim isti ex limbo aut alia materia humida animal effingunt aliquo subito corpore materiam superinducunt, sic natura ex carnibus animal condidit, carnesque partibus omnia ossa subiecit. 2. de partibus animal. cap. 9. et lib. de anatom. adimittit ossa in corporibus prout quod in tentoriis palea rursus.

hanc divisionem eas tantum differentias continet quae pertinent a magnitudine, ut videatur instituta ad explicandas epiphyseas de quibus hoc capite agere post propulerat.

magna intelligo ex 3. dimensione, eaq; continua in quibus
cavitatem eam q; indiguam observari vult Gal. medulla ple.
nam cujusmodi. et fenicis. nam epiphyseos offib. magnis ma.
gis conspicui sunt.

non mirum si ossa sibi nec caua nec medullata sicut
magna videantur quia non continua sed compada exhibet
unde Gal. ea plurali numero vocat.

Scapularum et non in omnem dimensionem magnam sed
in latitudinem.

magnis parva opponuntur sicut in totam dimensionem
et solida Gal. quia carent cavitare et modulla sicut porosa
et succulenta. et ossa carpi.

concreta appellat Plinius 7. nat. histor. cap. 14. ubi

cur parva medullam non habent. quia si ad eorum
exiguitatem cavitatis accessisset ad modullam exupierant
imbecilliora fuissent, et magna si et solida pondere molen.
di alacritatem impedissent.

τὴν δὲ μεγάλην

ossa illa s. e. quae sacro adnascuntur, epiphyseos carere affer.
non enim ei peculiare ut non connascatur sed adnascatur offi
alterius extremo, unde appendix appendicis dicitur.

Quod in offibus plium dici non potest quia maiore sui parte
et oris parte hinc omnibus sibi mutuam coalescunt et videntur
tanquam additalementa solidiora et opercula.

Columbus alium utrum commendat quem primus inuenit
sicut ut ex epiphyseos et offis alterius connexu videant
ligamenta, quae vel articulum continent aut propagent in
mambulos ad eorum robur et tendinum generationem.

Sed hic usus committitur offium est generalis.

nam ossa omnia inter se committuntur apud Gal. 11. de usu
partium ab sex usus, aut motus gratia ut articulus; aut
prospiratus et discriminis causa ut sutura capitis; aut ad
difficultatem patiendi; denique ad dandum exitum aut tran.
sitionem aliis corporibus. Is enim usus suturarum, ut dura

12
mentis per eam transeat in pericranium producatur.

Ad hunc usum referri debet columbi observatio de usu epiphyseon.

Sed Gal. proprium docere insinuat qui est officium commune extremitatem salutare et eorum medullam inhibere.

Alios generales docet Sylvius in com. nam epiphysis confert ad dyspathiam et securitatem, quod extremitatem magnorum officium dilatat et pluribus partibus iungatur ut in ossi, et firmius sit articulus.

Sic architecti columnis tenuioribus latius et lapides quasi fundamenta subiiciunt.

Ad discrimen ossium ne ossis fractum protruderetur usque ad articulum, ubi calli generatio diffinit et inepta motui edendo, quod causa est cur magni ossibus quod articulo iunguntur ad magnos motus edendos epiphyses adiungantur ut brachio superne, quae parte committitur cum scapula.

Sylvius in brachio et inferam epiphysin notat, et in cubito superam sed obscuram minus frequentem in tenellis tamen corporibus perspicuam. Gal. praetermisit.

ΥΕ

maxilla inferior licet medullata et caeva, extremis suis partibus debilis et tenuior ut densior fiat.

At in magnis ossibus ea tenuitas locum habere non poterat propter articulorum usum.

Τὸ μὲν γὰρ

nuda apparent vestigia eius symphyseos et coalescentiae in adultis, in tenellis ut pueris media linea cernitur quae ab imo mentis protensa est cuius rationem habet Gal. in grandioribus abolebitur penitus.

Κορυμν

coronae pars est inferioris maxilla eminent et continua, ita dicta quod cornicis rostrum referat.

vel quia temporalis musculi tendo ei insertus et alligatus, ut arcus chorda extremis eius aucti quod κορυμν, unde fortassis nomen ductum.

Τὸ δὲ

designat posteriorem apophysin maxilla inferioris, quae graecis ubi unde cornu dicitur, sed praeterea condylodis, quia definit

13
in tuberculum oblongum et transversum quod interitur per
et capitulum prope aures.

Et quod
epiphysis non est quilibet ossis unius cum altero. (huc enim de
fascia et symphysi et articulo convenit) sed minoris ossis unius
cum maiori extremo quod sit mutuo ingesta.

et enim masculi cui epiphysis coniungitur asperitates habet
et cavitates. Alteras quibus tubidem epiphyses, tubercula
et sinus respondent ad firmiorem coactionem sive unionem. va-
le si discedantur vel luxantur vehementer, vel chirurgi in-
pendia vix unquam reponuntur.

Symphysis ergo differt ab epiphysi, quod huius sine
tamen grandiori ossis reperitur cui per quandam quasi
gyngolismum.

natura enim ex instituta magna illa fecit brevior, at eorum
extremis aliud est, sed tenuius, inseruit quod epiphysium dicimus
quasi adnatum, ad illud dictum, et ibi in pueris molle cartila-
ginosum, in iuvenibus indurebit, et tam firmiter adheret,
ut vix aucti possit, nec ullum prorsum compositionis disortem
appareat.

ut enim videret femur firmius, sic natura illa roborat
in epiphysib. quod duxerit etate esse voluit.

Atque vobis

epiphysis est totus ossis pars, sed per contiguitatem, quia
unionis, species est.

Apophysis est ossis pars, sed per contrivitatem quia non unio.
unde Gal. apophysim partem solius appellat, et Arist. 2. de
part. animal. c. 9. nullum et totum existeri vult.

sed aut partem esse continuis ut apophysi, vel tangere
sive per contiguitatem sicut in epiphysi et ipsa symphysis,
vel colligari per syndesim quod si carnis opus, vel nervo-
sarum partium, vel cartilaginis.

Differentia ergo vera quod
natura epiphyses contrivit, in contiguitate, apophyseos in
contrivitae. Dein plures apophyses quam epiphyses, nullum

14
enim et in quo aliquid non emineat. Plura epiphyseon
non habent ut capitis, maxilla.

Apophyseon differentia et varietas a figura repetenda ut sty-
loides etc.

ut vero aliarum partium securitas et propugnaculum, aut
ut mutuelis ceteris et firmis iunctio vel origo prebeat.

In caput primum

offa firmitatem praestant, sed quia dura inepta ad motum
qui animali necessarius. Est enim animal corpus animatum
sensu et motu particeps.

Dein ut variis sunt animalia et usus varius, sic diversa offa
esse oportuit non contraria. Ita natura providentia facit
ut non offa uno sed multis corpus componeretur.

offium quae sine carne sunt structurae οξυλίστος dicitur proinde
te Gal. in Alexandria sua aetate parvi skeleton refert lib.
anatom. administ. notat. 40. cap. lib. 1. offium ex Alexandria
rationem refert ut columbus lib. de skeleto.

συνταξις
non inter perfectum definitio articuli caret enim differentia

Synaxis constructio nomen est generis quidem, addi debet
no. iudice ex Gal. teste articulum esse conjunctionem naturalem
offium quae motum habet.

Symphysim conjunctionem quae naturalem offium, sed quae
nullum habet motum.

συμφυσις
Ambiguum nomen i. de offa c. 48. Similitudo pro continuitate.
ubi enim Arist. probavit adhaerentem et partem in his fieri quae
sunt contigua quod unum est per symphysim pati non posse.

2. s. meteor. rerum contiguarum cohaerentiam symphysim esse
statuit sive artem et stabilem connexionem, ut quae oppositis
articulis quae diximus laxiorem commixturam offis et mobilis.

hupp. ex Gal. observat. comm. 2. in lib. de artic. juncturam
offium maxilla superioris sub symphysi genere ponit.

Sed in ea junctura nullus est motus qui sensui subiacet.

3. pro copulatione 2. s. physis. et metaph. 4. ut fasciculus
vinculo et ligna glutine uniri et continuari dicuntur.

et ea usurpatio a Gal. hinc sumitur, ut si lymphis copulatio naturalis officium sine viro quafi per carnem, nervum, iacti-
laginem, utin copulatione contiguitas sit officium quoniam jun-
guntur, sed continuital corporum quod ossa connedunt.

Πύψος

Callus alba est substantia viscida quae ab ossis fracti alimenta
superflua sentim produca fracturam retaruit.

Callus multum differat ab ossis substantia, tamen dicitur
tate calcificata ducit in ossiam naturam ut dicim ossis generat.

ἡ γένεσις

Quidam, cum callus generetur a naturali facultate, ex na-
turali alimenta ossis cuiusque, quia ut natura intentio ex
Gal. lib. de arte, 1. continuitalis integritatem restituere
quod nequit ob eorum duritiem, 2. calli generati-
onem diciturum sine calli interventu.

non prius a Lopa eo lymphis fieri potest sed secundario.

Quam autem hic post lymphis Gal. appellat lib. de
arte prima dicit.

ἡ φύσις

At in futura harmonia gonphosis nulla ossis ex-
nitatis robusta reperitur, ergo nec articulus, nec species
articuli, species enim generis definitiorem relinquit.

Ἐνάρθρωσις

Enarthrosis quae subiectus diarthrosi ad motum magnum
exemplum est femoris cum ischio articulus.

Ejusdem enarthrosis quae synarthrosi subiectus ad mo-
tum obscurum, exemplum est astragali commissura cum scaphoide.

ἀρξέρες

Imponite fascium quod omnia ossium capita referunt ad
apophyses, nec enim omnia sunt ejusmodi licet quidam sint.

ἀρθερία

Radius cum brachio articulus ad externam apophysin
arthrodia est, species diarthrosis, in hunc enim motum

edū quo manus pronatur et supinatur

Tardi etia et carpi junguntur per arthrodiam, quae species
est Synarthroses nam motum habet obliquum.

γινγλυμιον

cardo qui consistat multo ingreditur duorum femuramentorum
quorum alterum stibi, alterum polli aut parieti affixum
est per strum quod clauo transmissa (in goud) semina
a γόμφω

Ginglymi ad motum euidentem duo exempla sunt.

Alterum brachii et cubiti commissa; alterum femoris
cum tibia. Sed ejus qui ad Synarthrosin referri
potest, quia motum obliquum edū, aut nullum exempla
sunt in ossibus atragali seu commissa cum tala.

Arist. cap. 9. lib. 2. de part. animal. exprimit gingly-
mum in quo utrumque et cavum ex parte qua jungitur
ut medium velut clauum admittat, et opponit alteri
differentia in qua alterutrum et cavum est.

τῆς συνάρθρωσεως

not Symphyses speciem dicimus ex hipp. dectina nam
Synarthroses quia nec articuli definiti nem supra posita
relinent, nec illum habent motum qui a Gal. requiritur
ad articuli efformationem.

πληθίων τι

habet Gal. in hac Synarthroses specie quam ad ambi-
gere et potte referri ad Symphysin quia sine motu est.

Sed cum sit eadem ratio futura et harmonia, immobiles
enim stium sunt commissa, quidam ex sub Symphyses
genere reponitur.

ἀλλ' ὅτι

mirum quod Gal. negat dentes suis alveolis conjungi per
Symphysin; nam Syllarctosis quae Gal. species est Symphy-
ses adeo perspicua in conjunctione dentium cum alveolis
ut nullum sit euidentius exemplum Symphyses per Syll-
arctosin quam in dentibus, quos firmat gingivatum caro
dentior

Don'ter ist circūmutata.

sed sic Gal. Symphylium pro continuitate usurpauit, ea siquid
dem acceptione sumi docuimus ex Aristotele.

τὰ δὲ δι' ἄλλων οὐκ ἐστὶν

Symphysis quae fit aliorum corporum, interuentu, melius
syndesis dici debet. ex 3. Symphylos significacionem esse
diximus, ut Symphysis pro colligatione dici et possit. sed
tollenda ambiguitatis causa syndesim malimus appellare
quod sola consistit in colligatione ossium, hanc Arist. docet
2. de part. animal. cap. 9.

διὰ χόνδρος

Interius cartilago, immobili committitur ossium ad firmitatem
unionis, cum enim mollior sit ossibus apertissima est, ut con-
tendit in articulis et ut sit veluti lectisternium stoebe, ne
abitu ossa laederentur Arist. 2. de part. anim.

ἐξ ἐνός

nerui proprie sunt qui a cerebro et spinali medulla,
ceterum partes eorum similitudine nerui dicuntur.

τένων

Tendones sunt extremitates musculorum quae ex ligamentis
et venis oriuntur per musculos sparsis et coeuntibus.

ut ex partium natura quibus consistant. sentiant et mou-
nent quia ex neruis componuntur. quia ex ligamen-
tis colligant musculos ossibus et ossa inter se ex Gal. partim
maxime 2. de usu partium cap. 7. et cap. 3. 1. 10. tendones
dicuntur et aponeuroses prolestum si latiores ut in motu
epiphyseos.

ὅσα δ' ἐξ ὧν

Gal. comment. in 3. de part. ea proprie vult interuire ligandi
ossibus, corpora sicuti rotunda lata membranosa et sine sensu.

non nervos proprie appellatos qui sentiant aut movent cum
in ossibus dehere.

et omnibus ea ligamenta nasci obiectat ex ossium ea parte qua
epiphyseos sunt ossibus uniantur, sicut siue sed pauca qua

¹⁸
ex medijs offiis capitibus emergunt ut in acetabulum
inserantur firmioris tenacitatis causa ut in femore.

Dein in lib. II. cap. 37. ligamenta quae articulos uniant aut
aut firmant nervos appellamus et descriptis. inde.

In caput primum
capitis figuram exponit et suturarum varietatem, pro varia
capitis figura. Deinde offiis singulorum circumscriptiorem
quae caput componunt, tandem propriam cuiusque substantiam
deducit.

α παρὶς
Sic dictum a similitudine galeae. α παρὶς nunquam hipp.
usitatum. Lib. enim de vulnere capitis nullam crami-
mentionem facit. 4. de morbis cauum appellat instat in cunctis
cucurbitula.

Lat. calvaria. Describit Celsus lib. 8. cap. 1. ad mentem
hipp. lib. de vulnere capitis.

ὅτι αἱ φαῖαι

Pluribus offiis constat ad firmitatem, nervo facto fractura
longius progredere.

At cur potius per suturam quam per harmoniam et gom-
photim? quia per suturam commodius exhalant fumus et
vapores qui ad caput efferuntur, quod instat canum aut ledi
tuli inpositus est; ut per eam non tantum nata transi-
rent ad externum alimentum, sed et dura meninx
transmitteretur, quae ex cerebrum suspenderet, et foras egressa
penetrantium posteranum produceret.

unde caput ἀέρα φῆς. illi caret commodis, et salubriter hipp.
lib. de loc. in hom. quorum capita plures suturas habent.

contra Celsus; quamvis raro sine suturis calvaria, tamen in
locis artuosis vix suturae apparent. herodotus in Lybia capite
ita sine suturis ait reperti, et in senibus ut sinceritatem ex parte
abstulerit.

¶ 4615

cum dissimiles figuram dissimiles et suturae, nam pro varia
te figura, variis offiis numerus et situs, varia proprie consue-
tudo quae sutura est.

Hipp. lib. de arte circulum capitis vocat, et ad mundi figuram effigiem capitis figuram esse voluit.

non tamen ex quaerita rotunditas, sed oblonga, paulatim stringi sepius, et ea necessaria ad securitatem et amplitudinem cerebri quod in homine copiosissimum.

Πρόσω

Hipp. lib. de vulner. cap. capitis prominentiam, projectionem nos appellamus, utramque capitis interpretatur id est quod rotundum estat proter alias.

Sic Avicenna. i. de hist. anim. cap. 7. caput in antrum et posteriorum divisi et medium quod vertex appellat.

Λαβδόειδῃ

Hab. suture primus descriptus Hipp. lib. de vulner. cap. initio unde hoc Gal. mutuatur celsus ubi de suturis non satis fideliter expressit, reddit.

ῥομφαία

Squamulae conjunctiones suture dici nequeant, nisi improprie et ut vulgo dicitur mendose; quia ex Gal. ii. de vita post. officium quo per suturem committuntur stringi eminentiam et cavitationem habent, alterna quidem non eadem bene ut fiat mutui ingressus qualis esse potest serraturum et pedinum committura, et capitis ossa serratis pedinatum structa compagibus Alinio, et nil tale est in squamosis ossibus et eorum committura.

σφαιροειδῇ

σφαιροειδῇ unum est et singulare propterea alyget dicitur. substantia densa, figura multiplici, asperitates habet foris et intus.

solidum in pueris apparet. In adultis cavitates habet quarum foraminibus respondent. contiguum maxilla superiori et capiti et ubique interjectum insulat. unde cuneiforme dicitur. videtur per symphysin quia immolium symphysis est. Spectat postea suture partem harmonia similis.

Apophyses habet exteriores quidem pterigoideas alio vesperthilis unum simile; Internas cycloides quae lecti fulcrum referunt aut similes sunt solum equinov.

est contractus glandula pituitaria.

Quaestio an et glandula subiectum sit perforatum ut voluit Gal.
12. de usu partium: negare necesse est excepto Sylvio. forte inuentum
foraminula patenti quae motui cedere videntur.

Proter istas apophyses extrema parte quasi of sphenoides pala-
tum respicit; observatur a Fallopio si alterum quod sphenoidi
contiguum, non continuum est, vomer appellat: a similitudine.

ut palatum et septum nasum firmare: unde eius
defectus palatum excavatur et naris relinquantur. vide Sect. 8. lib. 1. cap. 1.

Addunt recumbentes et ethmoides summis nasibus contiguum
in calvaria interna conspicuum.

Intra calvariam prominet eius apophysis crista Galli dicta unde
Ellen. cap. 37. lib. 11. in omnium cerebro ista reperiri voluit, nisi
forte ea sint alia quae Botallus invenit in septo ventriculorum
superiorum cerebri. sed ejusmodi rara nec in aliam cadunt.

DUO 1490

Bregmatis ista sinuata et vestiem continent unde forte apud
Ellen. tria ventres homini quia bregmatis ista duo sunt.

Arith. intra oculi dicit quod in homine duo ventres inveniunt. ves-
titem eam partem appellat qua pili vestii incipiunt. Gaza nomen
hunc pilorum vestii.

HAUSTATA

ista bregmatis ab humiditate nominata, mollitia quia humiditas
Raritatem natura addidit, ut per ea fuligines totius corporis
exhalarent, nec in his periculum ex vulnere quia sunt eductura intus.

mollia apparent ea potissimum parte qua cum osse frontis jun-
guntur, et sic conuoluta sutura sagittalis et coronalis, nec solvantur
ex Arith. ante sermonis exordium sed membrana apparent.

unde periculosis ea pars quia tenuissima et cerebro proxima
Tota ei cautoniam adhibetur, ut dehis exitus vaporibus qui intra
cranium sunt dolores dant.

In adultis ea mollitudo bregmatis extrema parte non cornuta sed
in media (duplex est Hipp. lib. de vuln. cap.) qua causa Springius Simi-
li. p. 167. quae est coronalis et substantia quadam cruenta, quam percuti-
unt vena exiles.

Et duplex in bregmate tantum reperitur licet Hipp. lib. 1. de capitis
duplex esse dixerit seclus cap. 1. lib. 8.

et frontis prope superilia canum est: at canaliculi in eo non observantur ut in breymak sed aer, utraq; ossis squama inest. Talloq; hanc cavitationem in pueris negat reperiri.

ἰσχυρότατος

os occipitis dentatam habet ad securitatem. a vetulis exploratum ossibus conflatum dicitur quae cartilaginibus interueniunt uniuersis. atque ex cartilaginibus exsurgunt et in os continuum degenerant.

ἐλάττω

et quod iuxta aures, hipp. et temperum dicitur quia ejus portio tempora constituit, petratum alit a duritie. hipp. lib. 12. vulner. cap. infirmum illud dicitur aut propter articulum maxillae inferioris, meatum audituum et vasa quae huic ossi vena, cuiusmodi jugularis et carotidis propagationes.

De officiis meatus auditui.

Tria sunt quae a figura nomina augere. Primum et contentum longius malleus est.

Summum locum tenet stapes et tritangulare est quod striatur simul cum eadem in meatu auditu, et ejus membrana manifestae quae parte perforata est.

Inter utrumque est inus et robandum ut superius duobus ossibus exhiberetur.

utrum eorum membranam aures propriam firmare, et dum aeris appulsu subleuant eam leuiter ferire ac velut tympanum pulsare ut sonus edatur interior qui auditum faciat.

De cavitationibus et meatibus ossis cranii

Eorum historiam Gal. septem in aliam locum ut breuis esset hanc addimus quia ad capitis conformationem pertinere videtur.

cavitas in cranio duplex.

Altera vniuersi ossibus tanquam vultu et aggere circum data et sola sylvae dicitur.

Altera alit ossibus et eorum ambitu undique conclusa inus dicitur.

Fora cranii sex eaq; iudicantur ac interna. 2. frontis. 2. occipitis. 2. interfora et mebrares circa et temperum.

Adde vestigia duarum crallam meningem penetrantium

quæ cranio insculpta sunt.

A externa colla observantur duæ sub Zygomate, in apophysibus, ossis Sphæroidis quæ pterygoidei dicuntur. In orbita oculorum. In offe temporum ad articulum maxillæ inferioris, denique intra foramen nervi sexti parit.

Sinus cranii sunt quales observavimus in offe frontis prope supercilia qui ad offachum referuntur. vel in offe sphenoidæ eandem ut xanthus et respiratium Retinuit. In apophyse mastoide plures sed exigui, tota enim cavernosa, forte ut juvet audire.

medius post Sylvis foramina sunt Sylvis per quæ aliquis meat, et ea plurima ad cerebrum et visum cognitionem necessaria.

Prima in offe ethmoide occurrunt ut pateat aditus odori, exitus pituita. Similia sunt in Sphenoidæ nota Gal. et Sylvis, ignota aliis ad pituitam perducendam.

Secunda rotunda per quæ optici nervi meant.

his vicina pene lacera quibus motores nervi ad oculos et arteria transmittuntur.

his proxima duæ quæ aliquando solidæ erant, quæ iugularem et carotidem vel etiam vasa velum adnuntit.

inter alia 2. oblonga quæ 3. et 4. conjugationem educunt.

his continua existit ad duo foramina ut excurrant iugulares.

Ad Sphenoidis latera hiatus est per quem præcipua carotis ad cerebrum perducit, aut ex velatio pituita in palatum exiit.

Ab his conspicuum foramen auditorium intra calvariam conspicuum quo vena iugularis in auris medium deductus, et vena calvariam conspicuum, quo alia duo produuntur. 2. externum fortius oblongum, quæ nervus 5. parit in rotaphita musculus et palatum emittit.

hinc contentus palati oris et aurium mirabilis.

cur enim otulantes non audiunt? quia maxilla inferiore, eo modo nervi qui per foramen exierunt comprimuntur, qui partem faciunt nervi qui audire facultatem sefert.

hinc surdissimi ore aperto melius audiunt. Arist. 1. Scholæ. anim. cap. 16. et aurium in palatum perforari voluit.

Sequitur amplum et hiulcum quod nervus 6. parit carotidem et iugularem continet.

Dein vnum amplissimum quod medulla spinam subit in cuius lateribus duo sunt propria Septima conjugationis.

Alia quæ paulo magis distant tenuia obliqua foramina

reliquas vena et arteria cruciales ad cerebrum euehant.

Alia in additamentis futuram lambdoidis ducunt hunc quo vena et arteria ramos ad eodem canales deducunt.

Et hae interna sunt vel potius internae externaeque partib. com-
terna vna sunt. In superalio a. vna. Similia quibus
neruus 6. parit ad frontem et superalium ferunt sensus et mo-
tus causas. Sub oculo quo et nervus in faciei partes subeunt
ingreditur. In magno cantho ad naris pericnium et indigne.

Foraminibus annumeratur fissura longe quae est sub 2. ygonae
et nervus 6. parit ad tempus transmittit.

Inter apophysem mastoideam et styloideam paruum est alterum
pone mastoideam sed tenue et exile.

Caput secundum

musculi temporalis grauit offensio propter officii necessitatem quod
ad istum alimentorum pertinet. nervorum capiam quos a
cerebro videtur exire a 3. parit. et cerebri videntur ex capite
Sympathia inexpugnabili dormiendi necessitas sequitur inde hyp-
p. 2. de atri. et musculi appellat. Lepidol.

Si huiusmodi naturam officii et educum. Cella medium in partem
exteram inclinatam potitur.

Cur ex

hinc distinctio contingentis et continuitatis a. n. abis posita. totu
enim ygonae per contingentatem unum est, sed eius partes vnae
sunt per continuitatem ut illibus, a quib. produuntur.

hupp. 2. de atri. huius nominis author. vult enim et quod a
malis pueris cum ea esse conjugari quod ab aure est, quib. nomen
sic inde deducum quod offa contingentes quib. iugo impotito in
Gal. exponit.

seclusus plus et ab inferioribus offibus huiusmodi notat et appellat
jugale eadem similitudine qua huiusmodi quidam dicunt.

Caput tertium

Cranio post subeunda arteria facit et a. vna. Arth. 1. de
hist. anim. cap. 4. vnaque maxillam continet.

Superiorem malis dixerat Gal. teste Plinio cap. 27. lib. 11. A

Gal. comm. in 2. de atri. in qua ex Plin. rubor ostenditur non tantum pudoris intus, sed et
morti qui in pulmone. Infra malam post reliqua vena 6. anastomus maxilla dicebatur
yragos Gal. eodem loco.

Alia reuera in
maxilla inférieure teste

Immobiles mala Hipp. 2. de art. ob id non articulo sed symphy.
 si cum capite iunguntur.
 Quatenus ossa fixa sunt, levis conditio, fixa subtra-
 ha quibusdam alpena.
 Anterior sicut in loco praestantiori ex Plat. in Timaeo.
 non esse continus sed plumbis ad dyspathiam, quae per suturam
 iunguntur, quae specul. est symphyses Gal.
 Distimuntur a capitis ossibus ea sutura quae celsa maxima est
 et tempore nupit per metus oculis, et naves transuersa per-
 uenit ad alterum tempus.

προξον τρωφα
 velatus in foramen, intelligi quod palatum est inter commu-
 suram sphenoidis et 4. ossis maxilla superioris quod unicum
 maximus.

in man. τοκένω

τῶν τοκένω

Ea sutura quae a summitatibus ad imas partes extenditur
 et distimit caninum dentem ab incisorio in cranio humanis
 non extat sed caninis.

mala in summa parte singulas transuersas suturas habent
 a metis navius aut superiorum dentium gingiuis per medium
 palatum una priore. hanc celsus expressit et ab aliis distinxit.

caput Quarta

ossa quae naves componunt quadrangula sunt et elatiora pro:
 portio in homine. Alin. lib. 11. cap. 37. idem naturam hominis
 elatorem esse ait.

χορδωδών

cartilaginea quae narium ossibus adnascuntur duplicem habent
 utrum. mobiles enim seruiunt inspirationi, quae aucta necessi-
 tate maior est, et sic dilatant alis narium pterygia pinna.
 deinde ut cedant eis quae exstinctos occidunt et duntaxat copu-
 rum iactura eludent.

ἡδον

In ceteris Gal. et recentibus ossium numeros quae maxillam superi-
 orem constituent.

velat. 12. columb. 11. Galicet duo ossis
 propria nempe maxillam ad angulum externum, minimum
 vnguis in maiore seu inferius angulo.

Reliqua quae orbitam componunt, non tam propria quam alii
 partibus

partibus communia. si frontis partem si perierem orbita
efficiat. Sphenoides externa latera; Sphenoides interna; -
basim et maximum maxilla.

Duo nasi propria, Duo maxilla superioris maxima;
Duo minora in extremo palati. Ita ad narium foramina, et
vomer indeamur.
Alia addunt 12. et Sphenoides et idus est quod internam
narium applet cavitatem ethmoidi, subiectum ut stantem pi-
tuitam contineat ne nostris injusta effluat.

Alia sunt maxilla superioris foramina.
1. est oblongum ab inferiore parte orbita declinans sub oculo
per quod nervus triparis ad musculos labiorum deducitur.

2. in oculi angulo maxillae ubi caruncula ut pituitam tenui-
orem excipiat et ad nares transmittat, compressa in oculum effun-
dit, et lacrymas cedit.

Aliud est initio palati oris duplex, ea vena et arteria trans-
mittitur, et palati tunica cum ea qua nares internas obtine-
re compingitur. unde consensus narium et palatis odoris et gustus.

Alia 2. in extremo palato exigua, Sylvis exutium nervum
4. parit ad gustum.

Postrema sunt de quibuslibet ampla quae leniunt respiratori
per nares.

Orbitae hae in cavitate temporum aliud est commune sphenoidi
et maxilla quod Gal. maximum dicit eorum quae prope oculum
exsistunt.

Cap. 10

2. magna sunt illa in maxilla superiore, alterum quod in
orbita maximum dicit eorum saltem comparative quae orbitam orbi-
tunt et 2. ygomatis pars est alterum maximum absolute
omnium nempe quae in maxilla inveniuntur, quales hic descriptas.

Gal. praetermodum cavitationem insignem quae in eo cernitur quae vo-
ceri vel sermonem juvat ex quorundam sententia.

Caput et vultum

Gal. a remotione posthunc demonstrat sentet ex officio numero
est. cum enim postea Anu lateri sunt nec vena nec arteria
aut alio eiusmodi sunt quia molles, reliquum est ut illis adhibeantur.
officium definitis a Gal. habita ex idis communis, sunt enim

26 partes sicistima & durissima quibus maxilla muniuntur ad
minuendos cibos.

Ita ergo caro & ejus nomen commune sibi; carni, sic sibi ap.
pelatio dentibus conveniet, licet quidam proprietates dentibus ob.
feruntur quae dentibus non sunt.

Ita sunt quod sentiunt et augentur solo solis tempore nudati
nec ulla glanduli tunica aeri exponuntur. At intus ossibus
ossibus candi accideret. Fracti non feruntur manibus secundo
naturam sapor. Licet si forte commutetur sicut sic cum ossibus
parvis quae fracta dissiliunt.

Addit nicot. Florent. dimidi vel liguati non reperiuntur quod
non mirum, quia non junguntur articulo sed symphysis.
Sic infinguntur ut moveri nequeant, et soli articulo ut
luxantur sic reperiuntur.

hipp. 5. aph. 14. non separant ab ossibus nisi eo modo quo
sequuntur aphor. tetanum a convulsione separari, et 25. ejus.
dem lib. quod fecit dantur doctrina causa ut generi spec.
em subiceret. ut arthritidis species nodagra, sic ossium
dentes. martial. 4. epiqr. lib. in dicentem vide.

Dentium historia generatim

Dentium usus duplex. Sunt enim oris propugnacula
unde Testuli. in oris spelunca dentium stationem agnoscit
et Docta septem dentium exos adhibet.

2. loquela sermoni in Peruvium Plin. lib. 7. cap. 16.

Adus propria est edere manducando cibos comminueri ad fo-
cilem alterationem, unde dicitur nomen.

natura 2. temperet et consistenter, nisi et violentiam ad-
dere placet, quam in hominum dentibus inesse statuit Plin.
lib. 11. cap. 7. speculi nitorem ex adverso habebant. colanibula
implantati foetus enecant. Quid vitium ad habitum referendum
virum morbo magis detegitur.

Temperet frigida siccitas, unde dentes frigidi la dentur ex hipp.
consistenter durissima. Symbus juveni.

Licet flammis indomiti cauantur tale pignus

nec a sarcophago consumuntur intra 40. dies cum reliquis partibus.
Scalig. exerc. 271. Tealopius in parte qua genitum conduntur

modis et humores contondit, et auriem penitus simulat, qu²⁷
sua origine mollescent.

Qui ideo duri et tamen audiles, cum reliqua ossa propter
duritiem non credant. An natura ita voluit ut attenti con-
tineat relatiuantes propter officii necessitatem. unde maxilla
causa esse voluit, ut per eam plurimum alimenti suppetere-
ad dentium nutritionem et ad retentionem hipp. lib. de carnib.

et sensibiles causa 2. facit ut eorum nuditatem sensus
compensaret, quo res nocivas discernere. Efficiunt nervi
et 3. pari qui membrana modo in eorum cavitate githi-
mam insentit.

Reliqua insentilia quia membrana
sensibili veliuntur extrinsecus non intus insunt, aut si quis
ossa nervum ad nutant non retinem sed transmittunt ut ossa
maxilla superior.

nervi autem non permoat totum dentem sed radicem tan-
tum unde ea sola pars sensibiles in qua dolor pullatoribus exal-
satissimus excitatur ea erode ab auri. pituita fluxu et
odontalgia dicitur.

externa partis affectus aicordia super dentium ex etu
acceptorum vel acidorum. et si dolor gingivis tribuitur. the-
per enim febri dixerit significat non dentem.

constituentia dicitur 3. materia ex hipp. lib. de carn. i. in
utero, 2. ex lacte, 3. ex alimentis.

Relat. situm, numerum, magnitudinem, figuram, cui-
tatem expendere. ex situ dentium distinguuntur eorum partes.

In cas. quor. sunt eminent extra gingivas et multo acutus. cor-
rumpit. quod talis aemulae dixerit Gal.

et est. quod gingivis absita latet, radices, valgo
dix. situm pertinet ad dicit aequalitas in utraque maxilla ut dicit
superior inferiori pariter omittit. quia proventus in parva capitis
conformamine in qua notavit hipp. dentes permutatos 6. epus.

ordo naturalis dentium unus est. duplex enim in nicode. Laphi
filio apud Elin. lib. ii. et duplex in Thelo. columnata prater
naturam est.

denique constitunt ex omni in homine, unde continui dentes
dicuntur ad differentiam serratorum, qui pedinationem creant ne

24
ex concursu attererentur in pilis et serpentinis;
exteriorum dentium qui continuam seriem non seruant, et
prominent ut apud elephantes
magnitudo crassitie vel tenuitate distinguuntur.

Tenuis aculi fere ut motu seient alimenta totum dya-
stipes quod nempe in anteriore parte maxillae priores dicuntur Plin.
neque ab eo tantum necessarii, sed vasis et sermone regionem
tenent, item lingua exsertentes Plin. cap. 11. lib. 7.
crassi latius plani; postrema maxillam occupant unde ma-
xillares dicitur. In latius apertis ab eis continentur odonorum
pistillae unde molares.

his interjecti postrema tenuis postrema crassi a canibus na-
turam habent et duritia confingunt alimenta quae a primariis
in cibus non poterant.

Extremi A. sunt, duo utrinque canini his adjacent, maxil-
lares in adultis quia stringi sunt.

Sicut enim dentes in vtero simul cum carent, postibus primariis
ut non tamox simul ^{erumpunt} emergunt ex alveolis sed 7. mense.

nam cum dentibus nasci rariunt ut crassius inde dentibus
dicitur dentes oculis erumpunt ad annum 7. primi quidem tenues
et acuti postrema crassiores.

Et quia eorum basim tenentur molares a 7. anno decidit
maxque renascitur solidior ad 14. circa 20. tres novissimi
qui genisui lat. oviparus sapes Graec. nec amplius renascentes
Lisel hemotrachelo post 104. annos renascit Plin. dicit.

Dentes non plures morbus quam secundum Arist. scribitur
de hist. anim. Duo plures ex vna longior ex hippo. 6. epid. vel
quia sunt indies natura robustior quae corpus regit, vel
alimenta praeparat ad coctionem unde melior nutritio ex vna
longior.

Scaliger id claudii exemplo Augusti qui pene edentulus
longavus tamen, et elephantis quibus et paucorum dentium.
Sunt radices velut apophyses, quae scilicet singillatim, crassius
multipliciter, ut firmius inhaerant, et crassiores in maxilla
superiore plures quia penitus et sublimius, pauciores in inferi-
ore qui sua gravitate stabiliuntur.

contigui sunt non continui Elin. lib. 10. nat. histor. aliter et
in suis ostentat Aurelius.

harent et coaliscunt per gomphotum, et maxilla caualab.
interuenit, quae compium et subieum prosepola i.e. stent
partes maxillarum quas Fallop. uoluit pro uarta sextum figura
mutari in nullam propriam formam habere, aut uentum
num erum. Deinde aucto ita conuenit in nec interuallum
nec caualab. uentum relinquatur, et si uentus alius erat.
caus alius foramen sibi sterna.

Ligantur per sytharotum gingiuarum quae et per syneuentum
interuenit ligamenti quod eorum radicibus ualide adhaeret.

unde Aurelius 2. tardat. nationum scribit apud Delphos
plumbeum instrumentum consecratum adorta uxor quo
demonstrabat dentes auferri non oportere nisi faciles extrahi.
narrat enim Herophilus et Herulides Tarentinus quidam
sestratione dantis emori.

Quia carenti carini in superiore maxilla radices altas habent
in vulgo credantur oculum pettingere. sed falso, inde de uis
laret dicuntur.

Caput Sextum

Gal. cum osium conjunctionem, quae per harmoniam fit
in maxilla inferiore et in dantis puerorum tantum appareat,
synphysis appellat non synarthrosim Hipp. ex exemplo 2. de ost.
ubi notandum eam partem maxillarum inferiorem nonnunquam
sejungi et ut Hipp. loquitur contrahi ita ut solutio contigui.
talis in articulo ἐξάρθρωμα dici debeat luxatio. Res ea
quae fit in synphysis solutio continuitatis διασπασμα proprie
appellatur.

Περί τὰ

Celsus. legum aeterna cornua 8. lib. cap. 1. nam maxilla
inferioris partes extremas bicornes esse uult.

De foraminibus maxillarum inferioris

Duo sunt meatus foramina dantis.

Inferum ad radicem uocatur. eo neruus 3. paris uera et
arteria ad radicem dentium abeunt.

nam maxilla inferior se uenas habet, in copiosiore fluentibus
alimento ex Hipp. lib. de carnibus.

externum quo nervus exit ad musculos labiorum
In ea Diastrophiti observanda castitudo intelligitur quae non alium ex-
ternitatem in ea ceteris artibus sed ligamentis innititur ad semini-
tatem Diastrophiti in Boet. Gal. 1. de usu part.

De osse hyoide

Arist. 2. de part. animal. cap. 9. negat ullum os parte exister
sed omnia dixit inter se continuitate, contiguitate, vel colligatione.
Si enim os parte existeret carnem instar alicui pungent, vel
sustineret corpus. Tamen os hyoides separatum est licet non
careat colligatione quod duplex. Pars costis musculorum opus, quod
vel existit in alio pectus vel ab aliis accipit. Et synchondrosus
quo fit osseum ligamentum, quod ad hyoidem ophrysin prolen-
ditur, et nonnunquam osseum est.

Alus linguam fulcire unde ad radicem lingua situm
super laryngem faucibus affidet, unde trachea et ophry-
synchondrosus.

Figura bicornis instar litterae V vel A unde
hyoides lambdoides dicitur ab orbital. 2. lib. collect.

adumbat, comparat figura manuum inferius

Ejus pars lata basis dicitur cui adhaerent duo latera quae cornua.
horum alterum humiliter et breviter quod cum thyroide cartilagi-
nis parte inferiore committitur. Alterum proterlongum et gra-
tile ex quibusdam ossibus conflatum quod ligamentum vixit
plerumque retinetur in corporibus humidis et mollioribus coniungitur
cum hyolea pectus.

Caput Septimum

Pars Spina per synchondrosam a parte postica quae Spina
instar prominere. Arist. principium reliquorum ossium 2. de
partib. animal. cap. 9. Gal. et Hipp. capite posterior. ve-
terum, consiliandus. Arist. generalem ossem ossem spectant.
Sunt fulcendi et erigendi caput quoniam a Spina mutatur.
Itha enim magnitudinem et redhibitionem animalium continet.
Gal. proprium cuiusque partis ossem, et caput cerebri sedes
prior exit Spina quae cerebri propaginem continet.

Spinalis enim medulla nil aliud est quam oblongum quoddam
cerebrum ad partes inferiores productum. Sola Spina non
fistula dicitur cui usui ea productio ut dicitur et breviter et tena-
tore via nervi transmittuntur ad partes imas a cerebri
semitas 12. de usu part.

31

Spina 4. *Sub.* descendens medulla scilicet ex pro:
pugnaculum est, unde ossa et caua.

Fundamentum talis corporis velut carina quadam
ut corpus immotum redderet motus organum est hinc licet
ossa articulis pluribus compakta mobilis reddatur.
cur tot spondyli? ut illis nullis et parvis, singulis quod
motum paululum conferentibus flexio lenta fieret secundum
articuli et circumferentiam, alia compressionem, contractionem,
vel expansionem medulla contenta; non simultanea vel angu:
laris quae medullam comprimit. unde Hipp. 3. de artic. minus
periculosa lesio plurimum vertebrarum sive consequentium
quam unus.

Quia minus obediit ab ista circulari flexione, propterea minus
periculosam distortionem faci:
sunt multa spondyli omnibus communia.

Figura 1. *terc.* Ista est illa articulatione vertebrata nominat:
cauitas media, ex meatu quae parte articulantur inter se per
per quem resurget exitu.

Parte anteriore laevis, posteriore aspera anteriorem et inter:
notam partem appellant Anatomici corpus.

Denique vertebrarum una ad continuitatem ex proceffuum
qui 7. 2. transversi. 4. obliqui. 2. superiores, totidem inferi:
ores quibus inter se articulantur, ex media postrema parte spina
produuntur.

vel contiguitas epiphyseon, quarum altera superior, altera
inferior in eorum corpore, vel articulum per quos fiunt.
fiunt autem articuli vertebrarum in apophyseis obliquis ut
diximus.

Ista spina partes proprias habet differentias quibus distingua:
tur. earum principua est quae a figura sumitur cuius variationem
docet Hipp. 3. de artic. cum enim ista spina per longitudi:
nem recte obliqua sit in priorem vel posteriorem parte inclinans.
ea pars quae ad os sacrum pertinet gibba est extrinsecus, ut
cauitas interior sit amplior, vesica, recti, genitalium causa.

Quae ad lumbos pertinet eaq. complexa est iulus recurvatur
ut costam et caua fulciat.

Dorsum fons gibbum ut ca parvior sit thorax qui pulmones et
cor continet.

ceruix ad partem inferiorem vergit ut commode subleuatur.
Laryngi et oesophago. Caput octauum

Σινδερωτας.

Primi duo spindylis articuli duplex sunt ex parte, quia cum
spindylorum duplex pars sit ex hipp. anterior quae ad sentrem
vergit, et posterior quae externa est. utraque articulus.
Internus quidem per apophysem densiformem secunda vertebrae
quae exitum primae cavitatem habet.
Externa per obliquas apophyses, quibus solus reliquarum verte-
brarum articulus constat. nec aliam Gal. mentem esse puto ali-
ter. Syluius in comment.

Gal. comm. in 3. de artic. hipp. laudat quod vertebrae con-
iunctae huiusmodi anteriorem colligant. dixerit non contineri prius
per symphysin uniri.

Quia symphysin motu caret. eam autem partem leniter
moueri oportebat, ne si quando spina incurvata esset, renideret!
aut diuideretur. hoc symphysin utrumque pro synthesi ut
diximus, quam distinximus in meth. generali. initio.

Itaque cum vertebrae pars exterior committatur per articulum,
interior non per symphysin cohaeret, sed vinculo colligatur
extra articulum. vnde hipp. partes vertebrae internas exte-
rius opposuit, quod hic colliguntur tantum, illa adherent.

Σινδερωτας
hipp. cartilagineum et mucosum ligamentum appellat ut
motus vertebrae esset facilior. sua enim inepta motui, hinc
auxilia leuamur, inuenimus Gal.

πλεονεξες.

Quae sunt unicae communes cerebro et medulla tenuit et
crassa. praeter has 3. est medulla propria ne motu vertebrae
laederetur. Fallopi. propter eas 3. obveniat alia teyumenta
3. propria huius procerum cerebri.

Σιλιω.

Gal. in de usu part. demonstrat hunc capitis articulum,
cum enim motus sit 2. rectus, obliquus. Ille vel flectitur
annuens, vel extenditur reuolvens. obliquus quo caput ad
latem ducitur.

Ad duos illos motus natura duplicem articulum constituit, ne
majorem et laxiorem efficeret quam i. vertebrae tenuitas paterebat.
Rectum Gal. vult dari articulo capitis cum secunda vertebra
obliquum

Recurram reartures et malum caput ad latem adducit super secundo vertebra, flecti vero et extendi super prima.

Ego vero malum expendere Gal. fundamentum an sit necesse ad duplicem motum capitis duplicem esse articulum.

non videtur. nam si gl' glymmum exupiat nullus est articulus licet exiguus qui duos motus edere non possit rectum et obliquum. ut perspicuum in orthodia capiti et cubi.

nec obliquus articuli differentiam exigui, sed musculorum actionem profigat quo antagonistarum musculorum allet tantum intendatur. nam ut Gal. de cur 12 de vi part cuius musculo alterum opposuit ne motus claudicaret.

Sic ergo sentio motum capitis duplicem fieri uno et eodem articulo capitis et prima vertebra, sed sentem 2. vertebra apophysim ad caput produci, non articulo et fulori caula et collis gationis. non enim illa cavitate exupitur.

Et super secundo spindeulo movetur caput, ut thorax vertebra circa vertes circumaguntur Sylius.

obliquum capitis motum exprimit Sylius quo caput duobus ad latib. sine ulla inclinatione ad humeros, quo cum abest motus proprius capitis definit. sed cum collo communis. hic de proprio agitur.

vel aliter negat ad latem duci immoto collo sed vult circumagi. circumactio vero ex recto et obliquo motu perficitur, ut motus omnis circularis, adeo ut circumactio capiti propria esse nequeat licet obliquus motus proprius tollatur qui fit ad latib.

Gal. vult rectum motum perfici articulo capitis cum dentiformi apophysi (quam peraxosidm quia nucleo pini simili et xoro idm A. anat. adminit. quia definit in mucronem lineorum.)

At monimus eam articulo nonungi cum capite, sed tantum colligari unde A. adminit. anat. videtur mutabile sententiam, et istum motum fieri super prima vertebra in docet. vide.

obliquum A. anat. adminit. Gal. tribuit obliquus motus, ut non sit necesse duos differentes articulos instituisse Gal. iudicio ad duos motus rectum et obliquum.

non dixit articulum sed colligari ut diximus. Item autem duo ligamenta quae plane syndesmi praestant dentiformi apophysi cum capite.

transversum alterum hic a Gal. descriptum. attetius me-
minit A. anat. administ. a vertice dentis ad os caput extenditur
inferius.

ὁ σφαλῶς
vel alius atheni primam vertebrae concidi apophysi velut
axe firmatam super 2^a vertebra in gyrum agi, et una
caput primae vertebrae inferam. hinc antiquis 1^a vertebra
in 15as coxas convertitur, et apophysin concidit 2^a in axi dicola.
sed in articulis sic motus ejusmodi capituli proprius non est sed colli.

ἰπποκράτης

2. epid. sect. 2. anginam ab hujus vertebra luxatione qua
dentem aut appellari fieri docet, et aphor. 27. lib. 3.

ἐστὼ καὶ οἱ ἄλλοι

negat Galop. cavitationem superiorem vertebrae quidem
amplius esse quam inferiorem, licet ita appareat ob crassiorum
molem inferiorem.

Gal. 13. de usu part. 1. c. apophyses in vertebrae colli constitue
tury, quia bifido sunt transversa, et in anteriore parte qua-
dam eminent ad latera cavitationum quae prolongum corpus exsuperant.

ἡ ἴσα

A. anat. admin. Gal. parva apophysis quae in antica parte
primae vertebrae est solum esse docet, ut caput fulciat in ante-
riora prolapsum. negat velat. sed cum sit idem
sichus ac concidit, quidni ei idem usus?

πρὸς τὴν

Prolonga pars est anterior vertebrae colli ut ceruix
magis flexilis fieret ad circumspiciendum, adeo ut non tantum
colligens latera videantur colli spondyli, sed et articuli in
antere parte, unde major colli motus, quam reliquarum
colli partium.

Plana autem sunt ejusmodi corpora ut cederem oculosphago a
aspera antena.

ἐξ ὧν

hoc maxime fit in collo quia ejus spondyli cum parvi et dis-
tincti, non poterant nervo nam praebere idoneam si soli et singuli
exsculpi fuissent, ob id natura ad finem cuiusq. semicircularem
exsculpsit et inter brachia nervum produxit.

unde luxio vertebrae colli nervum magis comprimunt quam
ceterarum distorsio.

κατὰ τὰ

In duab. primis vertebis vel aliis se habet.

In prima enim prope superiores apophyses emittunt nervi sed
levis quidam sinus ibi exsculptus est ut nervo pateat exitus.
non foramen ut in bruti, ut exstima vii Gal.

Ad 2^a curi agatis nervorum quia inter 1^{am} et 2^{am} productora
partibus posterioribus emanat, quod antipha melius intelligitur.
At cur ubi vertebrarum corpora latera detinuerit ibi nervi in
ceteris producantur? ne scilicet alii medullis intingeret spina
quibus ipsius competitio imbecillitas redderetur. aut ne ligamen-
torum quae undiq; vertebrae abutuntur continuatio intenderetur
ex Gal. 13. de usu part. cap. 1.

Capitulum nonum

Gal. 13. de usu part. 12 vertebrarum dorsi numerum necessa-
rium fuisse ad cordis et pulmonis usum seu adhiorem quae
duplex respiratio et vox.

ad

In homine 10. vertebrae non est ejusmodi sed 11. vel 12. dorsi
ejus enim apophyses praeteritum postica quae spina d^r in
neutram partem inclinat unde d^r appertus non inclinat.

Proterea ejus apophyses ascendentes vel descendentes neque
prohibent, ne a vicinarum vertebrarum cavitatibus agere cupiantur.

Deniq; ea sola junctura movet dum alia flexione spinis, vel
extensione moventur, quia omnis motus hic super alio quo
cent Gal. 13. de usu part.

Sylvius clavi fornicis eam comparat, quae in neutrum partem
inclinat, ceteros lapides continet.

ad 21. Hergisot

Natura spinam dividit in partes aequales, de ea a qualitate
non tam numerum quam mole affirmans. Superiores enim
plures inferioribus sunt ^{propterea} vel paucitatem inferiorum
magnitudo compenset.

Capitulum decimum

Infra 10. vel 12^{am} dorsi lumborum lumbi vertebrae superiorem
seu ascendentem apophysim obliquam communem habent, inferio-
rem paululum extuberantem.

et si enim omnibus vertebis hoc commune est ut rationem re-
cipiant et recipiantur dixerit hinc apophyses hinc quae obliquae dicuntur.

Propterea Hipp. 2. de vit. vertebrae articulos permutatos
appellat ob illam recipiendi similitudinem.

Tamen hoc proprium est vertebrarum quae lateri et 12.
 dorsum interseclat ut aduidentes obliquat, condylotof habeant,
 desuidentes canel. et glenoid. centra in lumborum vertebrit.
 et alius istat apophyses reuicia columb. ad m. 11. et 12.
 in plentia. Sceletis repenit. Gal. 12. de stru. part. du. m. huius proprii
 et apophyses 7. communibus, adiungia, lumborum habuit nomen
 esse apophyses.

Suprema lumborum requiritur quibusdam d. illi enim reuicia
 adiacent, unde Galienus lumborum et renum eadem appellatio.

Caput undecimum

et Sacrum ita appellatur vel ob magnitudinem, vel quia
 continet spindylis subiectum medullam quoque continet, ut
 eadem ratione Sacrum dicatur, quia tota spina sacra fistula.

hoc committitur sacri offit et plium non est articulus quia
 caret motu; sed symphysit unde vetat. apophysi similem
 esse docet. multis enim illa ossa sepe ingrediuntur, cum
 multos sinus habeant, et multa tubercula et colligantur
 per sychindrostem ut offitum epiphyses.

duplex autem offit sacri acropho, lateri quidem quae ex
 6. offib. d. componit ut lib. 12. de stru. part. cap. ult. 4. constan
 vult ut coayx 3. comprehendat, vel

vel, Michiel ut etiam huius part. offit sacri nomine designet.
 quod committitur cum offib. plium.

et huius Gal. iudicium verum est quod reprehendi recentior,
 scilicet et Sacrum ex 3. tantum offib. constare quib. coayx adheret.

Quod autem coniungitur cum offib. plium Latum est, reliquum
 tenuius, et in angustiam desinit et coayx appellatur, quod extremi
 tati cartilaginosa adherens, cuius rotulam, imitatur qui coayx d.

Caput Duodecimum

coayx 3. constituitur et medullam continet, e qua tres nervos
 producit hinc nomen conjugationem.

extremities cartilaginata in adultis ossa, omnis cavitatis expet
 et proprie coay. est recentioribus; ut de nomine tantum si
 controuersia si Gal. ratio usque intelligatur.

huius cartilaginata partis nomen cum offit sacro Gal. epiphysim
 appellat 3. de stru. part. cap. ult. sit autem ea coniuncta et 4.
 partibus siue officulis, quae in pueris cartilaginis speciem praesentant.

Thorax non tantum id spatium quod a ceruice ad pectus
est Arist. i. de hist. anim. cap. 7. sed ea tantum pars qua
vitalia continet, i.e. vestibis struitur, i.e. costis iungitur, sterno
calatur ad eam partem securitatem, unde nomen loris.
Sic permittuntur loricam pectoris dixit.

omnia Gal. clauet et scapulas quae non tam thoraci quam
ceteris partibus sequuntur.

ostea sterni quia multa carcal lymphis iunguntur non articulo.
mirr. syluism continere ea iungi per synarthrosim at non
per harmoniam quasi harmonia non sit species synarthroses
quod tamen melius ad synphysim referri debet ut diximus supra.

Τελύωσι

ea cartilago furcula dicitur quod plerumque bipida, vltima rardum
screuit in solidam cartilagineam. alii malum puniunt dicitur
Quando quidem rando frangere est potius in obsequium
Amatus Lubitavit.

παλαχάτι

non mirum si ostium committitur eadem aliquando syn-
arthroses et diarthroses naturam, ita videntur, cum articuli
species sint, quae differunt secundum magis et minus; et
vnus ex istis articulis synarthroses et diarthroses dici potest pro
vno respectu maioris articuli, vel minoris articuli.

ὄψις

Figura costarum curua est in latitudinem pectoris tenet,
homini latum pectus, animalibus contractum maxime volu-
cribus, et aquatilis. unde Plin. lib. ii. cap. 37. Hipp. lib. 3. de artic.
et Gal. in comm.

Id figuram pectoris asponit quia cum in exteriore costarum
parte prope vestibis et

sinus leuis in interna et interna parte insculptus quo per-
uit vena arteria tubo deducuntur. huius ductus Hipp. meminit
lib. 3. lib. de artic.

κατὰ τὸ πλάτος

Perthema costa ab ista se iuncta in ventriculo cedere sub
mesentio, et nulli animalium cit ea ventrem ostia ut ex Arist.
Plen. Terribis lib. 10. quia inhiere debuit.

Alia A. spuria sunt quia licet sibi articulantur per syn-
arthrosim, non tamen sterno articulantur ut T. superiores quae
veri ostia habentur.

38 *Acetabulum 2. inferius uno et simplici articulo iungi cum vertebra non duplici ut superiores omnes. carent enim fere articulo quem reliqua habent cum transverso processu aliarum propter brevissimum brevissimam.*

caput decimum quartum

omoplata celso 2. lata ossa quae utriusque ad scapulas tendunt scapula operta, forte quod thoracem a tergo operire videntur, utrum enim duo. posterior thoracis partes munit, et brachii articulum exurgit.

hipp. proprie omoplata pars est posterior quae latet, anterior quae stridit est. uterque humerus.

synarthrosis

omoplata parte posteriore nulli ossi committitur, sed velut innascitur colligatur quatuor. vicinis per synarthrosim musculorum opre. Gal. eam colligationem suo more symphysim appellat.

articulus 3. de vita part. mox articulum, continetur et brachii ne exeat, omoplata suo situ continere ne ad sternum accedat unde

synarthrosis

Synarthrosis Gal. 2. conjunctio clavis cum sternis ad levem motum. at synarthrosis speciel est arthrosis. Levis enim cavitas hibernaculum parvum exapit ad officium motum.

unde clavis clavum cum brachio paululum moveri vult lib. 8. c. 1. non ergo satura est harmonia aut gomphosis quae synarthroses differunt a Gal. constituntur.

harmonia hic generaliter sumitur pro compage et constitutione quolibet officii ut apud Arst. 2. de part. anim. cap. 9. et Gal. comm. in 7. de art. ubi de vertebrae conjunctione agit.

non enim hic vere harmonia est commixtura et clavis cum acromio, quando quidem non sola recta linea distinguuntur, ne instar aliorum officii quo per harmoniam iunguntur in seculo appareat.

tertor

3. illud et negant velata et columba in homine repenti sed tantum cartilaginem quae articulum format, ni tempore dixerint esse et tempore tractate dixerint cartilago ossa fiat unde hipp. 3. illud et observavit 3. de art.

cauitas non atrox profunda est ut acetabuli nomen mereatur, sed ad iuncta cartilagine etus labra sic augentur, ut multo maior et elatior apparent. Ea cartilago secundo tantum ostenditur, in velle absumitur.

Capitulum decimum quintum

Clavicula thoracis spatium dilatans, humeri articulum exporrectum tenent, ne ad thoracem propriis accedent motum impediatur manuum actionibus necessarium. Unde artubus ad. Sentuntur quibus maxime sentiunt.

Plinius Celso juguli dicuntur, vel quia iunctur jugi thoraci incumbant, vel quod sternum cum scapula jungant: aut a juguli vicina quod summum et pectoris esse diximus, vel communis loci colli pedoris ex Arith. i. de hist. an. cap. 14. Et quia ea pars σπαγμα δὲ clavicula κατὰ σπῆρα nominat.

διασθῆται

Diasthosis hic pro Synarthrosi sumitur, articulus obliqui motus edendi causa ut clavicula cum pedore.

Cum arditissimum docet Gal. 13. sexta part. cap. 12. Celsum eam Synarthrosin describit. vult enim claviculam in exiguis sine ossis pectoralis iudicare.

αυρῆτα

mentum subest, malum eras. juxta. Sunt enim clauet in gibba cum ad omoplatam aueant.

Contra qua parte conjunguntur cum pedore foris conueni. Gibba autem hinc ut cedant in partib. quae per collum tanquam per isthmum aut superne deorsum forantur, ut aspera arteria obliquo, recurrentib. nervis, aut inferne ascendant ut jugulantur et carotidibus.

De Artibus et tota manu

A capite ib. ad vigesimum

Artus membra sunt corporis in longum porrecta, flexilia, exorta a thorace, unde exorta dicuntur Latantibus c. 7. lib. 1.

Sive differunt vel entem capiti et collo proximi, vel ventri et glibus. crura inferora sunt organa incedendi. brachia superiora organa comprehendendi. Animalib. pedes organa facientib. gradiendi.

4° Brachiorum partes Arist. ὤμων ἄρθρον ἀγίλον ὡλεῖστος
gaza gibbum vertit ruxis χῆρ manus.

At vero ancon et decurion eodem part est apud medicos ut
dicunt. Rursus manuum diuisio in volam seu tenar et digitos.

Digitorum partes 2. una flexilis quae condylus, i.e. nobis, allen
flexionis expulsi et phalanga digitorum, internodium interpres volam
volam partem manus internam seu carnosam appellat cui opo
ponitur extensor quae nervosa et nomine carit.

medicus i. s. membrum ab humeri articulo, ad imos digitos manus
i. s. cuius 5. partes brachium, cubitus, carpus, metacarpium, et pha
lana digitorum. extrema manus ab articulo carpi in digite
tot abis, et carpum metacarpium et digitos comprehendit.

Sic officus tanquam partibus principis et fundamentis artus
distinguitur. unde Gal. ut anatonem ab artuum speculatione
vult inchoari, ita condula artuum cognitionem ab orthologia
repetendam i. anat. admittit. ut inde ad myotomiam progredi
liceat. hanc methodum sequemur.

Brachium cetero humerus, Arist. ὤμων. Gal. ὤμων appellat
vel et scapula, vel scapulam, vel ipsius articulum cum brachio.

ἄνωξι
paruo quidem ceruix est scapulae cui brachii caput insertum,
ut maior brachii mouendi libertas esset. ad securitatem articu
li oblinitur multa cartilagine, ex acromio et clavicula munitis.

τοφῆ
hanc suturem siue sinus maior apparet, ob cartilaginem
quae indigi eo sinu format utramque neruorum, principium
musculi bicipitis quos ex labro cavitatis glenoidis scapulae munit.
condylerum ossis brachii alter exterior 3° alter, intus habita
ratione siue naturalis ipsius manus, cuiusmodi ea est quae
3° hipp. angularis, media intus pronam et supinam ut docet
Gal. 2. de motu muscularum.

κοίλοτης
Ista cavitatis fossa 3° hipp. quod nomen Gal. notat esse gere
nale cavitatem quod ossum caput subunt.
cavitates autem istae brachii non sunt perforatae ne lacerat
articulus esset, aut vehementioris motus muscularum.

χρῆτος
celsus priorem partem designat brachii quae est a pectore,
posteriorem

et Gal. vel al. osternum nū
tem esse inferno condylo
homine. sed hanc Gal.
intentionem solum habere in
tuitu.

carpi articulum comprehendere; nulloq; cubiti impedimento
carpum suo proprio motu in primum vel supremum adducere.

ἡ σφραγίς τοῦ καπὸς δεξιμοῦ οὐραίου.

carpi cello, i.e. post palmam dicitur vulgo brachiale Arist. nobis
cubiti, i.e. articulus quo cubitus flectitur.

medici appellant eam partem quae inter cubitum et metacarpium
est.

ἐπὶ τοῦ

Ad mouendi facilitatem et patiendi difficultatem plura ossa
carpi esse oportebat. redacta in duos ordines fuerunt, quia eorum
articulus cum cubito iunctus esse debebat. Laxior vero cum me-
ta carpio ut docet Gal. cap. 8. lib. 2. de usu part.

cellus ea ossa oblonga et triangula nominat. Rufus epithetis
σφραγίδα, i.e. similia nucleis pini.

Dicuntur symphysis esse iunctionem quae cartilaginibus, ligamentis,
aut musculis. cum ergo ossa carpi iungantur per cartilagineam
et ligamentum, quidni per symphysin iuncta dicentur.

Sed et symphysin similes pro ea communione quae caret mo-
tu et articulo opponitur.

cum ergo ossa carpi iungantur articulo ad motum licet otiosum,
Gal. negat merito iungi per symphysin quae motu caret.

ἵσχυς

Ibid et 3. primi ordinis in carpo bifidum Sylvius exponit quasi
in duas partes leuiter diuisum huius abradio, tum ab alio ossa
quod respondet medio digito. at utrumq; et habet epiphysin
internam insignem maxime id quod respicit medium digitum
habet enim similem litterae c.

τὸ πέντε

Quintum ibid et tribuitur 2. ordini ut in primo ordine 3. sine quod
articulum abducat. huius quinti vltim Gal. putat ut hylothem
apophysin cubiti exipiat exigua cavitate quo articulo motus fieret
in primum aut supremum.

articulum negat velat. nec ullam eius necessitatem esse probauimus.
metacarpium cum carpo iungitur articulo.

cur a lateribus non ex aduerso collocetur pollex versus indicem
Gal. 2. de usu part. cap. 7. demonstrat.

ἑκατόν τὸν δακτύλον

digitum nominare et sine distinguunt. Docet Hippo nomen

digiti an artixie Græc. quod instar totius manus sit, et
 sunt adactus flectitur.

2. Index Διχαιός a cupediis vel hiata qui inter eum et
 pollicem est. 3. a situ medius omnium maximus.

4. medius vicinus παράμερος medius quia eo vnguentum plinunt!

5. minimus auricularis. et isti inæquales in rerum
 minutarum comprehensione ad aequalitatem redigantur ex
 Gal. 1. de usu part. cap. 21.

Τῆς ἡρώεας

non verum omnino placet. licet enim 1. articulus digitorum
 cum metacarpio fiat per arthrodiam qua et metacarpi in:
 seruntur in et primæ phalangis.

2. et 3. articulus sive per ginglymum 3. e. multo ingresse
 utriusque phalangis. unde 1. articulo digiti moventur in
 omnes partes, et ad utrumque latus adducuntur. 2. et 3. flecti
 possunt et extendi hunc enim solum solum ad mittit glyn:
 gylmus.

Caput vigesimum

conjunctio hæc quia sine mole symphysis est ei similis
 quæ in epiphysem committitur cernitur, et sive multo -
 ingressu ossis utriusque. Sicut hæc ossa mulieribus am-
 pliora unde Gal. 2. de sem. appellat latitudines.

os illud ipsum partem superiorem colla dicitur reconditionibus et multa
 cartilagine obvestitur. colla partem anteriorem duas habet a-
 prophytes, spinam diuinum, superiorem, inferiorem.

περὶ τοῦ ἰσχίου

hic locus Syluium torquet a lignamento. Ingressus hic
 significatur non femoris in acetabulum ischii, sed os illud ipsum
 in cavitate alterius ossis sacri post quem ingressum non ap-
 pareat os ischii quod coxa est, vel os coxendicis in quo hu-
 bericulum est prolium paulo asperius, e quo musculi enas-
 cuntur.

inter os ipsum et ischium hiatus est, per quem meat vere
 ut omnium amplissimus. Supra tuberulum proste ex-
 terna sinus est levis, quem permeant quoddammodo cum ob-
 turatoribus.

44. hic symphysis est et articulo opponitur. ossa enim sub
mota sunt, licet eorum conjunctio mulieris, laxior si quem
viris. Symphysis nomen hic pro colligatione utupatur
ut dictum iustio Augusti libri.

caput vigesimum primum

Licet tota pars que coxis et genubus est, intermedia femur
appellatur, tamen et in ea parte id nomen sibi vindicat. scilicet
femur dicitur.

cur ceruix femoris intro conuertitur docet Gal. 3. de usu part. c. 9.

Licet femur recta linea extendatur ad spinam tamen non
recto ductu et tenore a coxis ad genua prolongatur, sed oblique
ut docet.

unde quibus minor femoris obliquitas, et major rectitudo,
vacii per se sunt placidi, et in genua extortum conuertuntur.

Quibus maior femoris obliquitas variis casibus genua in-
tortum oborta. In parte posteriori femoris notanda linea

quae ab interno trochantere orta per totam ossis longitudinem
protrahitur, tandemque infra ejus mediam partem finditur in
duas partes, quae in duos condyles abeunt.

huic lineae interventus tendines mutui incipit.

caput vigesimum secundum

hac pars celso crur est. femur enim humero comparat, et
crur brachio esse simile vult p. e. libiam cubito.

et ut ab anteriore parte positum suram appetat, vulgo fi-
bulam aut felle minus, radio respondet.

Genua pars anterior articuli quo tibia jungitur cum crure, pars
posterior poplitei iuvit.

Pars tibiae anterior licet excarnis quibusdam per anaphoram
oreae dicitur. huic opposita gastrocnemii, Arist. pars carnalis melle-
lota ventris tibiae.

diarthrosis femoris et tibiae ginglymus est.

huic ginglymo innatet et mulle et cartilaginodum celso -
nulli ossi innatent, sed carne et nervis deligatum, paulo magis
ad femoris et tendens, et inter omnes crurum flexus juncturam
femoris et tibiae tenet, ne ultra rectam lineam trahatur extendatur
vel flectatur ultra rectum angulum.

Gal. hic vult non tantum innatare sed et per articulum jungi
et eum ginglymum, ut postea excipiat femoris et tibiae inter-
cula postea excipiat.

caput vigesimum tertium : 95
celsius patellam vocat, rotula vulgo a mola, illi scutum
a similitudine.

caput vigesimum quartum
membrum quod ab articulo coxendi ad digitos extenditur
crus dicitur oxylot.
ejus pars infima qua incipit a diarthrosi tibia inferioris
per cuius partes medicis 3. Tarsus carpo respondens; pedum
metacarpio; et phalanx digitorum.

hic Gal. de tursu agit, qui per articulum jungit? cum tibia,
constat 7. ossibus et eo differt a carpo.

ασπύλατος

Lat. talus quo transverso exapitur tibia et fibula per articulum
quem ginglymum licet appellare. On eo enim ut tubercula
indignia si et cavitates qua fibula et tibia apophyses ex d'e
piunt, unde pedis motus flectendo et extendendo tantum fit.
Astragalus cum calcis per ginglymum articulat? ut ex Gal.
verbis intelligitur.

περιπρεπής

quod est durum et sine medulla teretem figuram repraesentat,
in partem posterioriorem procedum ut tendones exaplat
musculorum qui movent pedem. hujus ossis hystoriam
hipp. docuit 12. de fract. et celsus lib. 8. cap. 1.

caput vigesimum quintum et ultimum.

ossa qua hic Gal. commemorat hoc loco praetermittuntur quia
sceleris debent.

et in corde hominis nullum licet detractum viderim plane
durum ex aorta in fovea. velat. id est putat esse cartilagi-
ninem in basi aorta. ad selamidea ossa pertinet.

non satis constat quot illa sint in manu in pede.

Sunt eorum est in ipsis musculor. tendinibus qui digitos
flectunt aut extendunt.

ut eorum idem ac patella ut ossis. digitor. firmam ac tucant?
velat. 12. esse. Sylvius 16. docet ut in quodam digito excepto
pollice sint 4. selamidea 3. q. qua selami semen referunt
vel granum oriza.

et hoc ex Gal. lib. de ossibus.

A domino Simone Lièvre Doctore medico Parisiensi.

2A
The first part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

The second part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

The third part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

The fourth part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

The fifth part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

The sixth part of the paper is devoted to a description of the general principles of the theory of the subject.

De motu musculorum

ossa junguntur articulo ut voluntate moueantur.
mouentur a muscularibus tanquam instrumentis.
cum ergo instrumenta suis actionibus distinguere debeant, merito
generalem doctrinam de motu muscularum cum Gal. exposuit
mus ut facilius deinde sit singulorum historia et cognitio.
hujus autem tractatus et auctorem praedicat et de ista part.
capit. ejusq. necessitatem commendat ad inquirendas singulorum
differentias.

Caput primum

musculus est instrumentum proprium motus voluntarii.
cum autem musculorum numerus varius sit, figurae diversae
nec eadem intentiones, sunt ut mouendi motus sit diffusus.
et licet cuiusq. musculi latus potius motum impediatur in
quam intensus, tamen cum multis modis motus impediatur
potius flexione, extensione, circumductione, vix inde propriam
cuiusq. musculi motum distinguere possumus.
Satis itaq. ex ipsius musculi natura, proprii motus naturam
et rationem colligere.

Est eadem muscularum et tendorum natura.
Quia cum tendo musculus, part. extrema sit, et proxima part.
mouendi ipsius vim motricem totum continet.
Tendinum corpus ex eo est ligamento subiret et nervus.
Ligamentum corpus nervosum, solidum, exangue, quod ab
osse et alterum producit, vel in musculum.
nervus est propago cerebri et medullae spinalis, striq. linei-
sis, nisi quod cerebrum densiorem consistentiam habeat, subiectus
et mouendi facultate praeditus, eam musculari communicat, et
in tenues fibras findatur, quae in alias tenuiores diuisae in
musculi carnem disperguntur.
Similiter ligamentum tenuis propaginis transmittit in mus-
culi corpus, quod carne constat tanquam subterraneo fibrosum
nervus et ligamentum.

Prouterea venis et arteriis constat quibus nutritus et vivit.
in per nervos sentit et movet.
Sensum habet communem cum contentis partibus, et nervi.

interantur. motum vero sibi proprium vendicant, ut nulla
pars voluntarie moveatur sine musculo ut recte definitum supra.

Appendix

motus voluntarius animalium 2. communis qui gressus et
proprios gestus cuiusq. ut cubili manusq. vtriusq. instrumenta
musculi.

Relatatur Auerthof An musculi voluntarie
moveantur, inedia in vermes. vir. An quia imperfecta imperfecta
musculi carent perfectis instrumentis. an potius in cerebro et
nervis se musculis partes analogas habent.

virget in perfectis penis qui musculos habet. Engitur male abie
cium. In palpebris musculi, est tamen A. vult. 2. de part. an.
cap. 13. vult non electione sed natura necessitate moueri.

Penis musculi habet quibus engitur quia est alio voluntaria,
ut et tensione ligamenti. spongiosi a flatu spiritibus quia non voluntaria.

Palpebra licet licet propter mobilitatem paulo celerius moveantur,
non minus tamen delectant rationis arbitrium. abducentur enim
et depressuntur cum lubet. At ut sunt quidam qui perpeho
conuincunt, sic sunt alii oculis nigris qui nunquam

Quia pars propria motus. Auerthof carnem pulat ut
aphorem fouendo caleri quem motus autorem pulat. Gal. hic
nervum quia cerebrum continuatur.

velut. lib. 2. cap. 3. carnem continet

Gal. 12. 32. uti pars non nervum cum carne, sed ex nervo
et ligamento corpus inflatur, propria causa motus. quod
vim mouendi a nervo, robur a ligamento accipiat. carnis
officium ut falcia. tenac. fibras vtriusq. dnce in unum
corpus coalescat, quod vel carne est obstrum, vel ea desitum
cujusmodi est aponeurosis 2. extremitas cuiusq. musculi.

In colloquatis tabe carnis, vel ulcere erodis motus obcurtur.
nec obstat quod Hippo. musculum carnem appellat, quia
scilicet in musculis maxime illa apparet. inde nomen.

caput Secundum

maxime corpus ex nervo et ligamento, median rationem
Iritur, dntus quidem nervo, ligamenti mollior; non sentis
expet ut ligamentum, nec adeo sentile ut nervus. denique
in tendone maxime perspicitur.

Nam nervus et ligamentum ingrediuntur in principium mus-
culi, inde diuiduntur in plures fibras tenues. hoc in aliis
per medium

per medium musculi corpus, tandem coeunt in fine. 49

Principium musculi caput, medium venter, finis tendo apo:
neurosis vel chorda.

nec in ea extremitate musculi solut nervus est, cum crassi:
vel sit sexcupla aut decupla major quam in nervo.

Sed aliud proterea corpus ejusmodi ligamentum est quo
musculi ossibus movendis colligantur.

Itaque colligatio ejusmodi est ut tendo dilatatus interatus in
caput ossis cathlagine oblitum

neque mixtum illud corpus semper tendore conspicuum est.

cum enim omnes musculi seipsos moveant, ut spiritantes, aut autem
attrahant cui connatiuntur et adherent, ut in labris foris, aut

quidvis potius moveant quam ut in larynge, oculis, lingua
hi tendunt nullam habent necessitatem, licet corpus illud mixtum

habeant carne operum.

Ceteri vero musculi qui in ossa interunt, nisi admodum pauci
tendonem excipiunt et in eam desinunt.

Appendix

hipp. corpus illud mixtum ex ligamento et nervo videtur nos:
num appellare lib. de corde, cum cor musculum appellaret lib.

iiit non ratione huius nervi corporis, sed carnis similitudine
vel alius negat semper nervum in caput musculi inter, quod

tamen Gal. demonstrat exemplo recurrentium 7. de usu part. c. 13.
et confirmat Columbus contra velalium,

ceterum ob eam partium distinctionem musculi appellatur a
muri. similitudine, aut piscis qui musculi appellatur, nomi:
natus et Lacetus ob laceti similitudinem.

Caput tertium

motus voluntarius multiplex est. fit enim in omnes loci differentias.
necesse ergo aut singulos musculos, unus cuiusque motus proprius

esse aut unum pluribus motibus esse commune.

At cum plures musculi in partibus moveendis rependantur, et
natura vel faciat frustra, probabiliter cuique motui suum musculum

esse attributum.

omnis autem musculi motus in extensione et contractione consistit.

Quis proprius. siue quo extenditur, an is quo contrahitur, cum

utroque in brachii extensione et flexione apparet.

cum enim flexio cubiti fit internorum musculorum contractio et

50
extensio externorum. contra extenditur contractione externorum et
internorum extensione.

At aliter statendum, nam unus est motus proprius musculi ut
actio sui iuncta, quæcunque superetur, sicut in seipsum contractio
extensio vero et relaxatio per accidens, sine aliena et oppositum
et ad se retrahentium musculorum.

Itaque musculi proprie agunt et moventur cum trahit partem cui
intenditur. non agunt vero cum ab alio musculo retrahitur tunc enim
non agunt locum.

Solum autem motuum contrarium qui sibi invicem succedunt
altero perscuto, alterum perire necesse est non tam proprio actus
vito quam agendi sublimi utilitate.

Sicut spasmus edignus omni distorsio. musculorum enim qui
in facie sibi invicem opponuntur et succedunt, altero resolutio aut
convulsio, alterum statum contrahit depravata cernitur aut imper-
dita, unde et distorquetur in eam partem unus tandem musculorum
contrahitur.

sed si musculi una est actio, nempe contractio, unde unde
motuum tanta varietas in manu qua abollitur deprimatur, flecti-
tur, extenditur in primum et deprimum adducitur.

R. ea motuum differentia repetenda ab officio et articulum
diversitate varia intentione musculorum.

Alii enim brachii cum omoplata articulat. cubitus aliter cum
brachio quam radius iungitur, ut cubiti iunctura cum brachio
flexioni et extensioni serviat. radii cum brachio articulat. pro-
nam faciat manum et supinam.

Adde varias musculorum intentiones qui eis motibus præstant.

Alii brachio iunguntur, alii cubitum movent, alii in radius intenduntur.
sed isti omnibus unus est et idem agendi modus, ut unus quisque
cum in se contrahitur et tenditur partem trahat inquam intenditur.

caput quartum de motu et immobilitate naturali
quantum differt a motu et quædam musculorum.

Proptius musculi motus contractio est in se. si est motus causa
anima est non natura. ut enim hoc causa differunt ita et eorum motus.
motus anima voluntarius est, in omnes aut saltem plures loci differ-
rentias et per musculos fit.

naturalis spontaneus est uni loco additus. gravia enim seorsum
levia seorsum, nullo instrumento possunt
sic corpus aut eius pars moveri immobili musculus, ut cum meo
breve naturali gravitate seorsum labitur. Sed enim motus

naturalis est et fit sine muscularum ministerio. 31
cum vero motus esse prohibetur, licet quietas videatur corpus
est tamen motus muscularum v. g. Si manus iuxta elata exten-
datur, et immota maneat, muscularum actio est, qui eam sur-
sum abollunt et extendunt. Si enim actio eorum desinat
sponte manus seorsum concidit.

Is vero motus tonicus est quia fit aequali tensione omnium
musculorum.

ut cum sint 4. primum motus muscularum, contractio, exten-
sio, siue relaxatio, translatio et aequalis tensio quae post compressam
tensa manet.

hanc potremo cum prima eodem est. fit
enim agentibus musculis extensio siue relaxatio, fit qui semper
motu muscularum sed improprie, ut tum agere non dicuntur sed
moveri.

At translatio quae fit naturali motu nequaquam musculis conue-
nit, nam non sicut moventur translatione musculi, quam ossa
aut quavis partes animatae.

Tonicum Gal. explicat exemplis, ut axes qui in sublimem
pendula eodem loco manere visceris, ex aequali contentione
facultatis animalis et gravitatis insitae quae concederet nisi vigor
animalis obstitisset.

Caput quintum de quiete propria muscularum et
medea partium figura.

Quies muscularum est cessatio actionis vel proprii motus, qualis
est contractio in seipso.

est autem contractio duplex, scilicet propria structura cuiusque musculi
et fit nobis inuicem. nam abscissa tendine musculus in se
contrahitur, praeter animantis voluntatem.

Altera voluntaria quae pendet ab animali facultate, inuicem
quam contrahendi aptitudinem quae cuique musculo inest.

Contractioque voluntaria extremam cuiusque membri figuram mus-
culus molitur, ut internus qui semper in manu flexionem, exter-
nus extensionem.

cum igitur musculi utriusque externi et interni contractio volun-
taria cessat, tum neutra extrema est figura.

nec vero musculi contractio naturalis, vel quae structuram eius na-
turalem sequitur eum habitum mutare potest.

52 Licet enim muscularis sterq; oppositus suam naturam quidam
aptitudine extremam contraherem aequae affectet, tamen cum
vni et eisdem obis capiti quasi pondus alligetur, alterq; alteri
appositus, ne esse est partem quae sit a quolibet motibus inter-
cepta est, neque musculari motum et actionem sequi.

Aequalis igitur motus utriusque musculari erit cum animalis actio
ex voluntaria quiete, quae ex arbitrio huius aut illius musculari
motum naturalem adiungat, ut ex oppositis musculari alter tantum
vincat, et flexionem aut extensionem faciat.

Ista autem neutra figura quae nec flexionem, nec extensionem
adiungit habet media appellatur, in qua quiescunt musculari qua-
tenus sunt instrumenta motus voluntarii.

Hic autem aequalis eorum contractio naturalis.

unde haec figura in qua quiescunt musculari minus laboriosa
est et indolens hipp. appellatur et diutissime conservatur.

contra extrema quae muscularum actione fieri minus diuturna
est, laboriosa, sollicita, et omnium figurarum imbecillima.

hinc huius extrema mutatio iucundissima esse solet
media vero tardius et roritur, immutatur, nisi temporis duritie
tate molesta esse coeperit.

nam et in ea quoque musculari contrahuntur et tenduntur ab officio
gravitate at multo minus quam in extrema.

hinc qui laborant vinum infirmitate, nec mediam ipsam figu-
ram tolerare possunt, sed subinde mutant locum, et cum alba
mellior nex occurrat, tibi corpore iacentur, nec stare loco possunt
et ad propositum est i. prognost. alii est in laetis.

observatio in prothema caput

non mihi placet distinctio motus naturalis et animalis huius volun-
tarii cum musculari. omnis enim motus musculari secundum natu-
ram involuntarius est, et eius omnis contractio voluntaria; unde
animali facultate sublata ^{omnis} contractio musculari naturalem resolu-
tione cessat; ut inde cesset omnem contractionem musculari naturalem
voluntariam esse. nam et media quoque figura pendet a voluntate.

Sed contractio omnis duplex. una quidem extrema quae flexio
aut extensio membrum. cumq; magis laboriosa in motibus non meretur.

Altera media multo tolerabilior quae extremarum compactione
quid appellatur. Ea quae ut omnium aliarum rerum medio contra
naturae gratissima, quae optimus et naturalis cuiusque partis habitus

consonatur, aequali salutat et moderata appetitorum mutatio-
rum contractione.

unde ubi contractionis inaequalitas est, naturalis ille habitus dependet.
Inaequalitatem autem contractionis adfert convulsio aut resolutio.
Convulsio, prebens contractionem, resolutio exolvit, cuius exem-
pla sunt in facie risus Sardonius, in oculo Strabismus.
in toto opithotonos emprothotonos.

hunc adiecit velut huius operis corollarium ut patet de motu musculorum fundamentis, quoddam contrarium dicitur de media figura, de quiete musculorum in somno, de respirationis conditione si nec voluntaria nec ne. de proprietate diaphragmatis, splenitica aut, veluti, qui caret oppositis musculis, et de quatuor abdominis musculorum actione.

caput primum

media figura distinguitur et ejus exempla.

extrema figura fit inaequali et extrema oppositorum musculorum actione.

Ast ubi aequalis et moderata eorum actio est, media est figura.

Aequalis autem eorum actio duplex remissa aut intentio.

Remissa quies musculorum appellatur Gal.

Intentio fit tonica motu musculorum, quo sic media figura formatur ut nullius exire mutari in extremam, i.e. flecti et extendi possit.

haec figura media licet non extremam et inaequalem, validam tamen habet actionem musculorum unde laboriosa et dolentia est.

Altera vero figura media in qua nulla ut placet Gal. aut remissa musculorum aequaliter tractantium actio est, ut dolens sic laboris expertus est, sine ulla defatigatione modo simpliciter media fiunt.

Dicitur autem simpliciter media, quia inter omnes figuras extremas mediae centetum medium locum tenet.

non simpliciter autem media quia inter quoddam tantum figuras extremas media centetum.

v. g. in tota manu, media figura simpliciter est cum sine extrema flexione aut extensione cubitus cum radio rectum angulum facit, unde angularis dicitur Hipp. nec praeterea manus palmarum supina i.e. iuxta, aut prona i.e. secutum vergit sed intro convehitur et in ea quidem partium omnium osium et musculorum rectitudo est et summa indolentia.

At vero media quidem manus inter pronam et supinam extreme flectitur aut extenditur, aut angularis ejusdem figura prona vel supina fit, non simpliciter media praestabitur. In eaq. distorquentur partes praeteritum vero muscoli, unde tandem dolor consequitur.

Inter exacte et simpliciter mediam figuram et extremam nullae figurae sunt intermediae, quae quo magis a media recedunt eo majorem

dolorem afferunt.

89

Caput 2. de musculorum quiete aut motu in somno.

An simpliciter media in somno esse debet? quid ni? opus enim habet quiete. Somnus vero ut animalium omnium instrumentorum, sic musculorum quiet.

At id non semper necesse sed in alioquin tantum somno.

non enim quous somno omnes actiones cessant licet minuantur. ut rigens extrema figura sic simpliciter futura media non cadit in somnum. sed qua utique interfecta nec robur actionis ob quietem postulat.

Somno solum et motum servari exempla eorum testantur qui dormientes ambulant, quod Silius acedote hoc memorat, loquitur ad vocem et lucem exporgitur, ut. hoc enim facultatis animarum agentis munia sunt.

nec refert si ment somno sepulta non attendat singulis actionibus obeundis. accurate enim hoc attentio nec vigilantibus inest; nec enim loquendo incedendo musculorum motum animadvertimus.

Eodem iure respiratio voluntaria censetur, et dormientibus et vigilantibus inest, licet respirandi voluntas nulla in somno esse videatur. An ut reliquorum motuum sic respiratio cupiditas quidem sed imperfecta?

An perfecta quidem sed cuius memoria cum somno pereat ut nec actionis voluntaria nec ipsius voluntatis recordetur, ut delirantibus accidit, qui resipiscetes eorum quae dixerint aut fecerint obliuiscuntur.

Est autem voluntaria actio quam non tantum sistere aut obire possumus, sed et tardare accelerare, cuiusmodi respiratio nec enim tantum celerior, tardior, frequentior aut rarior effluibus pro arbitrio, sed omnino cohibetur. unde quidam servit barbarus cohibita respiratio sibi matrem contulit.

Observatio in secundum caput

Si somnus cerebri adunantia sit, quid ni? et nervorum et musculorum quorum vis omnis a cerebro manat.

An impotentia, quae illatatem tantum quantum sensus non privationem, ut somno corpus actiones tamen animales non intermittit sed remittit tantum: unde phantasia spedita sed lubrica,

56
Sensus habetior et motus imbecilli qui phantasia operationem
sequantur.

Nam si auerri credimus motus fient potius phantasia quam
appetitus aut voluntatis imperio, ut ea fugiant aut sequantur
quae imaginationis bona aut mala esse duxerit.

Cum somno phantasia valet, memoria non item. An quia
ad memoriam opus sitire tempore, somno vero cerebrum mul-
to vapore aut humore madescit. hinc pueri obliuisci quia
humiditate cerebro, ut etiam phantasmata nimio humore fluci-
tuant, nec diu possunt consistere ut habitum quandam contrahant.
Est enim memoria phantasia sive imaginationis habitus ut hic
docet Gal. ex doctrina Arist. lib. de memoria et rem.

caput tertium de media figura artuum et membrorum.

Primum loquitur de media figura inuenienda est in dolentibus inquit,
Gal. comm. in lib. 3. de officina medici. In dolentibus compro-
batur experimento.

In dolentibus causa duplex. altera rectitudo seu rectus situs
partium quibus membrum componitur, et cernitur maxime in
media simpliciter figura.

Altera contortio quae ad naturam accedit proximè.

Itaque in figura et situ partium sex tantum ratio habenda
rectitudinis, sed et contortio. v. g. in cruribus optima
figura est, non ea quae ex partium rectitudine exakte media
inter extremam flexionem et extensionem constituitur, sed quae
ex diuturna contortione inter illam exakte mediam et extremam
tensionem media constituit, ut enim minus indolent minus et
dolentia, et autem figura a pueris aduenimus. sic crura
nutriti deligant ut recta conformentur et extendantur cuiusmodi
ad incessum necessaria, et ad rectum corporis statum.

Sic spinæ figura media quae magis indolens, eoque flexioni
propior quam extensioni quia saepius incuruari solet a nobis
nec tantum in officium artuum et motibus ejusmodi media
discutiri debet doloris mitigatione, sed et in ceteris partibus quantum
mediali officio non interuenit, ut in lingua, ano.

Sed hic id cūmen est quod in lingua oppositi sunt quidam
musculi qui contrahunt et extremos archos edunt inter quos media
media quaedam potest assignari.

In ano unus sit musculus cui nullus opponatur.

observatio

observatio in caput secundum

Hipp. lib. de officina medici vult considerari a medico quidem, me-
dium, et consuetudinem ut part quaeque optima sine collucrio.

Quid et medium ad naturam pertinet quae constat reclusio-
partium, nervorum, muscularum, venarum officium.

consuetudo ad naturam referri potest quoniam a natura differat.
Quid natura omnibus eadem sit, consuetudo pro vario hominum
instituto varia sit. nonnulli enim artifices ad suarum artium quon-
iam inflectunt alii extendunt unde vari earum partium har-
monia, et aequantur qui naturales. At videntur propter insistentiam
est autem altera natura consuetudo.

caput quartum de sphinctere utroque diaphrag-

matis musculi abdominis

nullo videtur sphincteris virtutis et diaphragmatis figura media.
medium enim est comparatione extremitatum. eadem sunt ab opposi-
tionum muscularum actione. At hi robusti sunt musculi et singulares
singularem autem alio vna.

Sphincteris alio contractio est, quae anas aut vesicae collum claudunt
et foecul et vna distrahunt ad commodum excretionis tempus.

unde ergo ani apertio et fecum excretio a stercore impulsu,
sternit interea sphincterem. Impelluntur autem foecul a suo
pore, et intestinorum motu. Distrahe a musculis abdominis
quod iuvat diaphragmatis tensio et obliquitas.

Tenditur diaphragma a musculis intercostalibus internis, et mus-
culorum abdominis impetu euectatur in amplitudinem thoracis.

Obliquitas vero diaphragmatis a propria sui dispositione
cum ergo sphincteris dea sint adhaerens, primaria quidem ani contractio,
in qua nullus est musculi oppositus.

Secundaria tensio extremitatum in qua oppositus plures habet
musculos, scilicet abdominis, diaphragma, intercostales internos.
nec longe diversa ratio diaphragmatis.

Aut enim servit respirationi aut excretioni.

Ad excretionem extenditur ab aliis musculis oppositis et agentibus.
scilicet intercostalibus internis et abdominis
et respirationis instrumentum caret opposito musculo. Respiratio
enim duplex. magna parva, utroque inspiratione et expiratione perficitur.

magna exspiratio exufflatio est et sic internis musculis qui sunt
inter costas.

Inspiratio ab externis et illi qui a spina et omoplata vbi in
costas intromittunt, qui vocantur sublimis

unde sublimis respiratio qua eorum fit auxilio et ope.

Parua et insensibilis fit a solo diaphragmate
expiratio parua et lenis nullius alicuius musculi fit, sed sola dia-
phragmatis relaxatione seu extensione.

notandum ex Gal. tensionem omnium musculorum fit diaphragma-
tis duplicem esse, unam qua muscoli in se ipsos contracti intenduntur.

Alteram qua relaxati et quiescentes ab oppositis muscularibus intenduntur.

In parua expiratione membra neutra diaphragmatis tendis est, sed me-
dius quidam status et il duplex. Aut enim ejus convexa pars
tota ad partem anteriorem convertitur, quod in prona tantum
figura fieri solet.

Aut versus spinam vergit, ut fere semper
in alio corporis situ et habitu.

musculorum vero omnium contractio est ejusmodi, ut ea muscoli
fons incurvantur, exceptis muscularibus abdominalibus et intercostalibus.
hi enim intus secedunt, ibique incurvantur ab partem subiectionum
mollitiem.

Annotatio

Gal. diaphragmatis unam actionem esse vult liberam scilicet inspi-
rationem. hic enim praestantior et magis necessaria est inspira-
tione, ut propterea totus instrumenti sibi attribuat actionem.

Inspiratio thoracem abollit. expiratio deprimis. thoracis attollens
labor major quam deprimendi.

unde eorum impositio arguitur, qui diaphragma expiratoriis instru-
mentum deprimient. nam expiratio non est alicui diaphragmatis.
ut hic Gal. docet, sed ipsius quies.

diaphragma enim dum in se contrahitur solum costas abollit
atque ita thoracem dilatat ad inspirationem, quem modum velat
hic explicat a. sui operis anatomici Libro. Gal. 5. de usu part.

et haec ex Galeno.

De musculorum differentii Generali & doctrina

59

motus voluntarius animalium actio quaedam est.
ad actionem duae causae concurrunt agent et patient.
efficienti appetitus est aut phantasia. Instrumentum musculus.
patienti id quod movetur, et pars corporis.

ossis extremitas tantum mobilis, iuncta ossi alterius extremo
velut immoto et stabili. fit enim motus omnis super aliquo
quiescente ex Arist. lib. de motu anim.
cum ergo duo ossium extrema iunguntur ad motum, eorum
alterum cuiusque motus authorem musculus exicipiet, estque varius
et multiplici. motus enim animant. proprius fit per locum.

Sex autem sunt loci differentia, sursum, deorsum, dextrorsum
sinistrorsum, antrosum, retrosum. unde solidem ut motum
sic musculorum differentia. siquidem ex Arist. instrumenta
suis actionibus definiuntur et dividuntur.

Licet motus quidam in animalibus tantam loci differentia
quam partium quae moventur habitum et figura designentur.

Quippe isti omnes ad loci differentias reuocari debent et potius
doctrina facillime causa.

nam ceteri motus fit antrosum et retrosum, hic flexio, hic
extensio est. contra in hysta quodcum antrosum movetur dicitur
extendi, cum retrosum flecti.

sic digiti manus adduci et abduci dicuntur quando dextrorsum
vel sinistrorsum moventur.

circulari autem motus fit ex istis omnibus qui secundum locorum
differentias distinguuntur. ut autem motus voluntarius proprius
est, in contraria loca aequae fieri potest: sic musculorum
oppositio et contrarietas fere omnium excepto sphindere et diaphragmate.

Superiores inferioribus, anticae posticae, dexteri sinistri opponuntur
sed dexteri et sinistri sibi similes sunt et aequales. siquidem eandem
figuram habent, aequalem numerum, et magnitudinem.

Alterum oppositorum fere dissimilitudo. Semper est ut superio-
rius ab inferioribus differant pro varietate adionis.

nam si motus qui sursum fit validior sit plures aut maiores
musculos exipit, aut contra.

ut in brachio plures musculi brachium abducunt unus deprimis.
 et id quidem distinctus modus agendi in oppositis observatur.
 Aut enim aequaliter omnes agunt, unde fit motus tendens.
 Aut simul omnes quiescunt, et mediam figuram partis cuiusque
 constituent, vel inaequaliter moventur et agunt, unde extrema
 figura membrorum sunt, et ea recte vel obliqua.

Recte quando congeneres vel ejusdem potestatis et similes musculi
 omnes simul agunt, ut extrema flexio cubiti ab internis muscu-
 culis, extensio ab externis agentibus fit.

obliqua cum seorsim et separativè agunt ut in capso obliquus
 motus est, cum non externi duo simul contrahuntur, vel interni duo
 sed horum alteruter.

Differentia autem musculorum non ex eo vario modo agendi se-
 deducenda sed ex sit locorum et motuum differentia quod exposui
 mus, ne in re difficultas major ex confusione obscuritas accedat.

musculorum differentiam ab illi ordiemur qui alius movent, quia
 eorum cognitio facilis ei medicina faciendae imprimis necessaria
 unde Gal. ab istis anatomicis admittit. et lib. de usu part. auspicatur.

Adde musculorum motum ex fibrarum duodecim modis esse.
 cum enim musculorum alio sit fibrarum ventus suum principium
 unum contrahit, pro varietate fibrarum varias contractions et actiones
 esse necesse est. unde Gal. 4. admittit anat. functionis musculi.
 conjecturam sumit ex fibrarum natura.

De omoplata musculis

omoplata costis innata et per syndesim connectitur vicinis
 ossibus.

ea syndesim Symplocosis appellatur quia fit operatio
 nium seu musculorum ex quibus non tantum contrahi potest sed
 et moveri.

mouetur scapula sursum, deorsum, antrosum, retrosum, ut
 brachii mobilitatem liberorem faciat. Sunt ergo totidem muscu-
 lorum differentia ut demonstratum.

mouetur sursum a 2. trapesio (ita Gal. appellat a similitudine
 figurae mathematicae; et levatore ita Sylvius dicit).

Trapezius oritur ab occipite, 7. colli spinis, 8. thoracis superioribus
 et inseritur in omoplata basim et spinam usque ad acromion, et
 cum pari refert cellarum aut cucullorum monachorum.

Levator oritur ab apophysi transverso 1. 2. 3. et 4. vertebrae colli.

superioris, et istis in unum coalescentibus principiis definit in
angulum omoplate superioris, servitque scapula attollenda. unde
tenetor proprius est Sylvis, ad differentiam trapesii qui ob variam
insertionem et fibrarum differentias pluribus inseruit partibus
et motibus. nam et occiput extendit et collum, suisque inferi-
oribus fibris nonnunquam omoplatam movet deorsum.

Scapulam movet deorsum latissimus, ab ossis sacri postica
parte et ossibus plium a lumbis et metaphreno ortus subit inferi-
orem angulum omoplate cui annectitur.

Anterior duo semati. major oritur ex superioribus 9. costis
et inseritur in basin internam omoplate. minor ex 5. costis
superioribus et definit in apophysim anchyrosi siue coracoidi -
omoplate.

Retrortum rhomboides a quadrata figura geometrica dictus a
3. spinis vertebrarum colli inferioribus, et 2. spinis vertebrarum
superiorum thoracis in extremam basin omoplate insertus
quam adionem junct trapesius.

De Brachii musculis

movetur sursum deorsum, antrosum retrortum, et eorum motum
continua vicissitudine in circulum et gyrum agitur.

Sursum movent deltoidei et superospinales. Ille oritur a clavi-
cula parte media quae ad humerum spectat, et ab ipso acromio,
indeque progressus similitudinem Δ referent, suo tendine rotundo
insertus in brachium pene medium et longius a ceruice ipsius
a ceruice ipsius brachii.

Superospinalis ab eo spatio oritur quod super spinam omoplate
est et inter acromion et articulum brachii egreditur, ut habeat
ceruicem brachii quam lato tendine cingit. et apicis quibusdam
appellatur. quod nomen et ad deltoidem transferatur.

Deorsum latissimus qui praeteriectus angulum omoplate inferiorem
in basin partem inferiorem definit et constituit partem ejus cuius
talis quae in axilla percipitur.

Antrosum pectoralis et inuolutus. Ille nato principio ebutus
ab altera clavicula parte media quae est vestis sternum, ab ipso
quoque sterno et costis 6. 7. 8. inde exurgens in acutum tendinem
aut, qui in brachium insertus longius ab ipsius ceruice, sutural
prope deltoidem.

Immeritus alii subscapularis simam et omoplatus partem occupat
et in brachii cervicem lato terdore definit.

Rehorum duo rotundi luterii. maior a tota ima costa omoplatus
nascitur et in brachium intensus longius a ceruice.

minor ab eo sinu tantum incipit qui in omoplata ima costa
cernitur, et in brachii cervicem producit.

his 2. ut adiacet sic adiacet subspinalis, quia spina omoplatus
subjunctus est inter eam et rotundum majorem medius, definit in
cervicem brachii quam obducit.

De musculis cubiti

Flectitur et extenditur. flectunt Biceps, brachieus, in brachii
parte interna siti.

Biceps 2. habet principia siue capita nervosa. alterum a
labro siue ora cavитatis glenoidis omoplatus, et ingreditur subscapula
qua est in capite brachii. Alterum a coracide apophysi.

et utrumque in unum musculi corpus abit.

Licet obtineatur a rectionibus carnea quidam motus qui ab ore
brachii educitur, et cum duobus his capitibus unum musculum
constituit qui in radium intensus internum, quo parte emittit.

Brachieus principii subjunctus brachio tenacius adhaeret unde nomen,
delatens in cubitum definit siue os cubiti internum.

extendunt 2. longus, et brevis qui externam brachii sedem
occupant. Longus a costa ima omoplatus prope ipsius cervicem
oritur et definit in olecranon siue partem posticam cubiti.

Brevis a parte postica brachii in idem olecranon intensus, junctus
longo musculo, ut ex his 2. unus tendo fiat foris nervosus intus
carneus.

De Radii musculis

cubiti articulus cum brachio ginglymus, propterea flectitur et ex-
tenditur, et ne deesset motus alter quo sursum aut deorsum a-
geretur, natura instituit articulum radii cum brachio quo totus
cubitus potest sursum moveri, et converteri quod supinat dici-
mus, vel deorsum et pronari.

notandum 1. musculus in pottenire flexione cubiti dixeris
Graecis unde angoneus dici potest et respondet popliteus.

Pronant radium 2. et ii' interiores in media parte radii siti
superior et inferior.

Superior rotundus 2. oritur ab interna apophysi brachii oblique ducta
radium petit, et in eo per se medio terminatur.

Inferior quadratus dicitur et ab ima parte cubiti et internat tendit
in imum radium, eiq; caritudo totus interitur.

Superior 2. extendit: aliter imum radium movet. aliter summum
eius radii locum tenet.

Ad imum radium pervenit longus qui oritur ab externo brachio
supra apophysin eius externam et per longitudinem progreditur.
eius ima parti et apophysi intercedit.

Summum radium movet et superius brevis qui nascitur ab
externa apophysi brachii et interitur in radium lorum atq; ita
vix ut medianam eius partem attingat.

De Carpi musculis

Flexitur et extenditur carpus. flexione 2. interiores cubitales
radiales. cubitalis internus oritur ab interna apophysi bra-
chii et per cubiti longitudinem fertur donec prope carpum
gracilem tendonem exeat qui ad 1um carpi primi ordinis et
meta carpi 3. et quantum produantur ubi desinit.

Radialis ab eodem processu brachii interno eductus et oblique
radium adit, eiq; exporrectus tandem suo tendone lato inte-
ritur in 1^{am} metacarpi quod indicem sustinet.

extendit 2. externi qui similem pene viam tenent ac intere-
ni unde et eisdem nominibus designantur.

Radialis externus ab externa apophysi brachii nascitur, et
radia innixus tendonem duplicem edat, quorum aliter in 4^{am}
meta carpi profectum digito indicis, aliter in vicinum 4. meta-
carpi interitur.

Cubitalis externus ab eadem externa apophysi brachii oritur, cubito
externo affertur in 1^{am} 4^{am} metacarpi tendonem suum innixit.

De digitorum musculis

Digitorum phalanx flexitur et extenditur.

flexores 2. sunt, unus extensor. flexores sublimis profundus.

Iste ab interno processu brachii produci et circa brachiale siue
carpum produci 4. tendones qui articulantur 2. articulo vel in-
termedio digitorum, et perforantur ut viam præbeant tendonibus
profundi.

Profundus crassior multo ab eadem apophysi interna brachii
interno q; cubito emergit. et prope carpum divinitur in quatuor

64
indignes tendones, qui in 4. digitorum tertium internodium
sive phalangem feruntur per foramina tendonum sublimis.

Palmaris huius accedet, qui oritur ab interna apophysi brachii
suoque gracili corpore progressus ad volam seu palmam manns in
cutem absumitur, aut ei saltem connascitur unde non habet
alii volunt ab eo tendones produci in digitorum phalanges quibus
flectuntur.

Extensor digitorum ab externa apophysi brachii oritur, et cum ad
carpum accessit dividitur in 4. tendones qui in hos articulos singu-
lorum digitorum desinunt ut eos extendant.

hec tantum flectuntur et extenduntur sed flexi et extensi du-
cuntur ad latus dextrum et sinistrum quod adduci aut abduci dicunt.
is motus ad latera fit per arthrodiam primae phalangis cum offe
metacarpi. Reliquae enim phalanges iunguntur per gin-
gylum, quo sola flexio aut extensio fit.

Utriusque musculi qui movent digitos ad latus in primam digitorum
phalangem intereundi erant.

mouentur ad latus interossei musculis octo, quorum tres una et
eadem ratio est, nam Alii ab offibus metacarpi. Interuntur in
primam phalangem digitorum.

sed unicuique phalangi sive internodio duo sunt musculi inter-
ossei, ut ad utrumque latus moueant digitos et eos extendat.

nam flexi soli inuicem adducuntur aliorum beneficio qui a
similitudine lumbi nominantur, soli ex omnibus, ex tendo-
ribus profundi musculi oriuntur, et inseruntur in primam phalan-
gem digitorum.

Sicet Gal. de usu part. contendat motum lateralem digitorum fieri
a solis interossei. flexos enim digitos comprimunt propter
rectos angulos tendonum sublimis ex profundi.

De pollicis musculis

Pollex artixip quia non tantum sive 4. digiti oppositus sed
vires 4. digitorum continet, unde Gal. huius habet multos et prop-
ter admodum diuersitatem differentes.

Recedit extenditur, mouetur ad latus qui motus potentissimus
secundum quoniam aliorum digitorum.

extendunt 2. laterales. unus ab externo cubito natus, oblique
radium ascendit, et carpum perreptans interitur duplici tendone in
pollicem externum.

Alter ab eodem loco at inferiore, in
secundum articulum pollicis interitur sed internus. flectitur

flexitur ab uno musculo qui ex aduerso muscularum extenditum
educitur ab interno parte cubiti, et in 3. intermedium pollicis tendit
ne validissimo seculo inteni.

mouetur ad latus 2. Alter tenax occupat, volam manus lat. unde
tenet 2. et oritur a supra leui graduati, interno et intenuer in
secundam phalangem pollicis.

Alter antenas qui in contrarium latus pollicem trahit, siue ad
internam. oritur ab osse metacarpi et intenuer in 2. pollicis
phalangem sed internam quae indicem spectat.

catenae et propter interossea quibus ad latus digiti mouetur,
duo alii oblenantur inter differantur. Alter proprius est mus-
culi digiti, oritur ab osse 4. metacarpi et in phalangem egestem
minimi digiti intenuer ut eum abducat ad latus externum, et
hypotenar dicitur.

Alter conuenit indici oritur ab externis cubiti prope digitorum
tendorem, intenuer in 1. phalangem indici partem internam,
ut eum obliquando deducat ad medium digiti, quae motu
vniuatur indicandi causa, unde indicator vel obliquator indicis!

De musculis femoris

Femur eo articulo quo iungitur cum osse adiu mouetur an-
trosum et flectit vel retrosum et extendi, et ad latus internum
externum.

Tenditur a 2. alter lumborum hipp. lib. de artib.
p. 205 alter psoas.

Iste oritur a transuersa apophysi 12. vertebrarum thoracis interna
et lumborum, eorumque vertebrarum corporibus adiacet totus rotatus
ac terq. tandem ^{superius} superius ad os ilium inferiorem et anteriorem
partem, et caput ipsius femoris et ceruicem ut intenuer in
paruum trochanterem.

Psoas ab interna cauitate ossis ilium, suo tendone iunctus cum
lumbis per eandem viam intenuer in trochanterem paruum.

extenitur ab eisdem quae nates constituunt glan. d. d. et h. h. h.
maximus et optant ab osse sacro, ossis ilium costa oritur intenuer
infra trochanterem magnam, ubi eminentia quaedam est ossis.

Alter metius loco et magnitudine, oritur ab exteriori parte
ossis ilium in trochanterem magnam et externum intenuer.

Tertius intimus et minimus fere lineament, ab infima extrema
parte ossis ilium progressus et desinit in ceruicem huius summae
partem trochanteris magni.

Ducit ad latus internum in sepi, qui tres habet origines seu capita, et totidem insertiones sed unum ventrem.

3. origines a commistura alium pubis oriuntur, et 3. insertiones in lineam femoris publicam deservunt sed alia alia superior et origines sui insertiones, ut alia summa sit, alia media, tertia infima.

Ducunt ad latus externum quatuor enim et 2. obliques.

Quadrigenis eadem insertionibus et origines similes, sed sine et ordine distinguuntur.

oriuntur summi ab ipso et interna ossis sacro.

2. ab externo acetabulo ossis ischii.

3. ab interna parte tuberali quod in ischio est. 4. ab eodem tubere sed externo et toto. et omnes inseruntur in trachantem magni cavatatem.

Obliques externus nascitur a circumferentia foraminis quod in pube est, ac per eum sinum quod est inter tuber ischii et ejus acetabulum progreditur et tendone suo firmo et valido insertatur in trachantem.

Internus ab eadem foraminis et circumferentia sed interna exurgit, et per eundem sinum parte interna tantum provehitur ad trachantem magni imam partem.

De Tibia musculis

Tibia iungitur cum femore per ginglymum, propterea movetur tantum flexendo, extendendo.

Flexitur cum retractor movetur, extenditur cum abductorum.

Flexitur a 4. qui potius dicuntur Sylvio, quorum tres a tubere ischii oriuntur. 4. a linea qua ossis pubis et ischii symphysis designat in pueris.

et 3. qui oriuntur a tubere ischii duo sunt interiores dicit Sylvio quia in internam partem tibiae inseruntur.

horum alter semimembranosus quia caput habet repleto carnem expert, nec nisi media sui parte carnem attrahit ut extendere in posteriorem et internam tunicam deservit.

Alter semimembranosus ab eodem tubere ischii exiit, capite carnoso latorem tendinem habet carne admixta unde nomen et producit ad internam vtriq. tibiae et auricam.

exterior ab eodem tubere ischii prode, tenus principio mori crasset, per posteriorem femoris partem repit, et ab eo medio

67
femur carneam molem assumit, et crept. videatur, unde et
sic appellatur, oblique descendens mix in unum tendonem abis-
qui in externam hiam peroneum summum intenter.
4. posticus non ab ischio hiber. ortus, sed a eodem offis
pubis et ilium, valgo gradus interuult, et in nerueum tendi-
nem desinens, per internam femoris partem descendit, ut
anticam hiam adducat, ubi terminatur cum tendone semimembranosi.

Extendunt longus, membranosis, rectus, gradus, vasi 2. crureus.
Longus a spina suprema offis ilium et interna, per femoris
internam et anteriorem partem delapsus in hiam internam
intenter.
membranosis ab eadem spina suprema ilium les externa
educitur in hiam posticam et externam.

Sed hic masculus brevis est si carnem spectet. fere enim totus
abie in tendonem latum et membranatum quo musculus fere
omnes femoris obducit.

Si con. humore velliretur, dolores affert acerbissimos ac lentum
lassitudinis.

Rectus gradus ab infima spina offis ilium in molem desinit
vasi 2. graui recto aliiq. obiacent.

Alter extensus a radice trochantoris magni emergit ut in
patellam desinat.

Internus a trochantore peris masculus unum tendonem emittens
in eandem patellam.

Crureus recto graui subiacet et ab offe femoris antica ortus
hincq. per h. obducit. Sui tendones producit alter in patellam
alter in popliteum.

et 4. scilicet posticus vasi 2. crureus, rectus grauis, videntur
unum tendonem constituisse quo patella obducitur.

Diphtheus ad flectentes referendus. N. enim a femoris hiberulo
externo in hiam intenter superiorem prope ejus epiphysim.

De musculis pedis

Flexio et extensio sunt potius omnia occupatos figuram quam
motus. Flexio enim capta est quae ad curuam lineam ante h.
extentis quae ad rectam referitur. Sed cum in pede ejusmodi
figura minus appareant, pro fit ut obtusiores pedis motus arde-
antur, qui tamen faciles si ad methodum institutam reuocentur, ut

sive flexio pedis motus qui fit antrotrahere, extensio retrorahere.

Flexura 2. tibiae antica et peronea.

Peroneus oritur a Suprema epiphyssi ossis peronei, eiq. totus adheret usq. ad mediam partem, unde mox duos tendones emittit qui circa inferiorem epiphyssin ipsius peronei. Huc circa mides- lum externum sua progreditur, ut. Eorum alter major sub planta pedis oblique deferatur ad articulum interius seu calis cum osse cuboide ubi soli adhaeret et sesamoidei, tandemque insertus in os pedis maximum.

Alter tendo minor et tenuior in os pedis minimum seducitur.

Tibiae autem antica a tibiae Suprema epiphyssi sed externa prope fibulam ossis tibi tibiae adhaeret circa medium et ab ite tendonem qui superiore et anteriore parte nullum eminet sub ligamento finditur in 4. tendones. quorum alter insertus in os innominatum et medium tarsi. Alter in os pedis maximum.

Extenditur per a musculis oppositis et posticis, quorum extimi sunt Duo gemelli, internus, externus.

Iste ab interno femoris condylo prodeit. externus ab externo tandemq. in unum ventrem coalescant qui valids tendit, nec sentit in plernam posticam.

Et tantum gemellis subiacet oritur ab externo condylo femoris gradilis et oblongus ab ite in plernam huc calicem, et si Gal. creditur mus in plantam pedis unde nomen.

Soleus lateri est Solea similis a tibiae Suprema, vel a tibia et peronei commistura et tendone mixto cum gemellis insertus in plernam huc calicem posticam. adeo ut ex gemellis plantari et soleo commixtis iste tendo conflectur, qui magnam cum principibus posticis habet societatem et sympathiam.

unde convulsus febril ardenti humil et affluat languor exultat mentem turbat, mortem avertit ex hipp. lib. de fract.

Tibiae postica et pedem extendit.

Oritur ex tibiae Superiori et ibi contigua fibula seu perone et cum ad iunon tibiae pervenit per internum maledum duo tendones nervos et rotundos producit.

Quorum alter Scaphoide osse terminatur refertq. naturam alio sesamoidei. Alter ad articulum digiti proximi ducit.

De musculis digitorum pedum.

Flexuntur, extenduntur, duuntur ad latera pedum digiti.

extenduntur ab eo qui digitorum d^r oritur ab antica h^uia
et externa, et per superiorem pedis partem tendonem producit,
qui per annulare ligamentum egreditur in s. digitorum tres articulos
sustinetur. Telectuntur a duobus sublimi et profundo.

Sublimis ab externa et inferiore parte calcis interens d^r in 4.
digitorum secundum articulum suis tendonibus perforatis, ut per
est profundus transeat ad tertium articulum.

Profundus ex h^uia postiora et media oritur medium iter tenet
inter peroneum et h^uiam, tandem q. tres tendones educit.
unus in et innominatum medium interius.

Alii duo ad digitorum articulos tertios et progrediuntur per for-
amina tendonum sublimis.

Huius autem musculi progressus cernitur in pterna et astragali
sutura qua musculi huius tendones firmiter continentur.

Ducuntur ad lateri vel extensi vel flexi.

Extensi per interossea extremos 4. et astragaleum.

Interossei externi eodem modo se habent ac in manu.

Orti enim a spaciis metatarsi sine pedis inferuntur in
externam partem primi internodi.

Astragaleus a parte externa pterna et vicinis astragali oritur
et inferitur in extremam partem quinq. digitorum.

Tercii per interossea internos et lumbicos 4. ad lateri mor-
ventur, quorum eadem ratio ac in manu.

Hic adduntur alii duo. alter movet pollicem ad lateri et
imitatur eum musculum qui in manu tenet d^r.

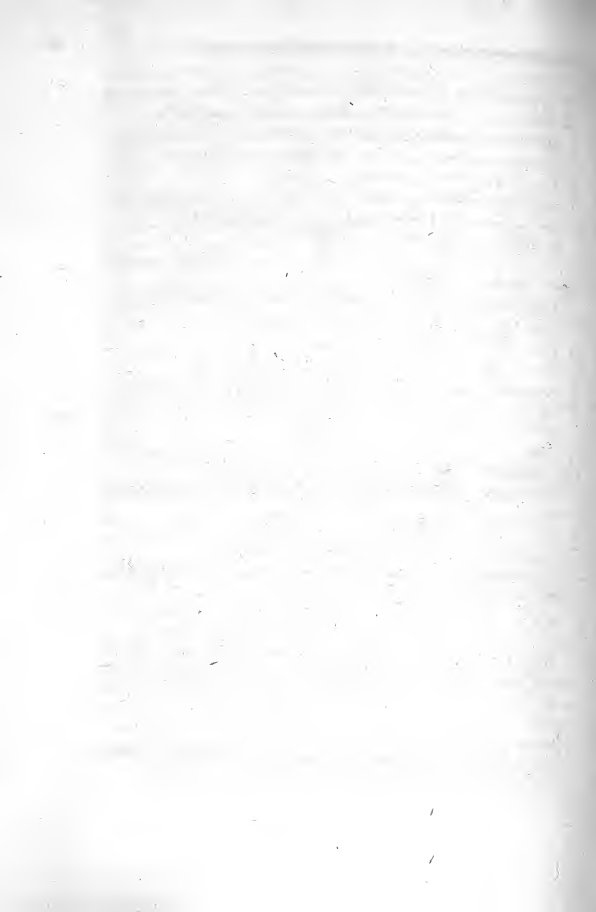
Is emergit ab osse primo petii et inferitur in priorem phalan-
gem pollicis.

Alter velut hyprothenos ab osse petii quod minimum digitorum
sustinet oritur inferitur in primum internodium minimi digiti.

In interna parte pedis quo vestigium vocatur est quidam
mole carnea quo plus internum cavum et spatium occupat
unde voluit produci tendones ad singulos digitos, quos ego p^r-
manibus polius digitis et eorum articulis colligandis, quod momentis
apponere esse puto.

Et huc de musculis Per Dominum Simonem Liebre Doctorem
medicum Parisiensem

It has been the policy of the Government to encourage the growth of the cotton industry in the South. This policy has been based on the assumption that the cotton industry is the backbone of the Southern economy. The Government has provided various incentives to the cotton growers, such as tax breaks and subsidies. It has also provided technical assistance to the growers to improve their yields. The Government has also provided marketing assistance to the growers to help them get the best prices for their cotton. This policy has been successful in encouraging the growth of the cotton industry in the South. The cotton industry has become one of the leading industries in the South. It has provided many jobs for the people of the South. It has also provided a source of income for the people of the South. The Government's policy of encouraging the growth of the cotton industry has been a success. It has helped the people of the South to improve their standard of living. It has also helped the South to become a more important part of the national economy.

on a placé cette feuille volante avant les conseils,
avec que l'autre de cette feuille et du manuscrit
dans les deux autres dans les conseils.

Jeil de pais les eaux d'autueil ferrées
apertives, et corroboratives
passy de meme, mais un peu plus faibles,
forte, ferrées, pour les vomissements et cours
de ventre, puke de sang bref pour
raffermer.

Eau d'ant lège ferrée et nitreuse assés
purgent elles.

Et mieux et ici le compte en avecque
purgatives, nitreuses, vitrioliques.

Les eaux de meire ou de monfion en
laquedoe vitrioliques, apertives.

Reine mercurielle, pour les pestes
maladies veneriennes, gale, rogne,
gratille, ulcers internes, et pour
fondre.

Après de pais les eaux du val, nitreuses
purgatives.

Les eaux chaudes, Bourbons les bains,
et nichy improprie de natram des anciens
purgatives apertives, on y prend les bains
et la douche.

Les bains de Bourbonne pres Langon
les bains de Bourbon larchambault
les eaux et les bains de balonne
bourge et bagere pour les playes, et
pour les nerfs.

en gascoyne,
les eaux d'arriete pour la gonielle dans
la gascoyne

Consiliorum medicorum

sectio prima.

Epilepsia.

Magnus ille affectus de quo consulimur, gravis et illius causa. sed et pars affectu princeps, quodum valet non leue infert corpori commodum, et cum aegrotat non leuem perniciem. magnus motus, - Hercules non quod Hercules eo fuerit usquam correptus ut existimavit Aristoteles in problematibus, sed et Gal. mente comm. in 6. epid. τινες Ηρακλειαν εξαλεισαν, ὅνχ' ὡς ἐπιληπτικὸς Ηρακλῆς αὐτὸς, ἀλλ' ἐνδυναμικὸν μεγέθους. ut illius magnitudinem et saniliem designarent, vel quod in arte medendi vires principes et χάρις τὰς ἰατρικὰς ad sui curationem exprophetet. Plutarchus si bene memini in exotico Herulem ἰατρικὸν appellat seu artis molandi peritissimum ut qui Alcestem graviter aegrotantem perlonavit, et Admeti marito Heruliis amicissimum reddiderunt. λέγεται ἰατρικὸς ὢν τῷ Αλκίδησιν ἀνεγνώσκειν ὡς τῷ Αδμήτῳ. Sic ut magnus ille et quo in rerum natura nullus eo major insit, ut qui et natura et artis vim omnem et potestatem laqueclidat.

Noti nomine non tantum affectum dictum et symptoma horrorendum intelligere est, sed et illius causam qua

contumax est et alio reposita intemperies, non tantum
visceribus impressa, sed et ipsi cerebro, quæ peculiaris est
isti humori generanda nata.

Intemperiem facit crassus humor visceribus congestus,
et in ipsum et cerebro. crassi humoris nomine melan-
cholicum intelligit Gal. ut sit idem pene Hipp. epilep-
sia, et melancholia. Distant quod altera caput, altera
mentem male habeat. Sed verum ne ipsi met
cerebro sit inusta labe, quæ emendari aut deleri-
ui possit. De repente enim virgo percussitur, nec
ullis malis indiciiis precedentibus corrumpitur. sit ut in
cerebro congestus humor, ille putredine acrior -
cerebrum percussit; ex eodem conuitatus vapor et
elatus menti tenebras offundit, inde sopor, inde quod
Aretæus addit μετὰ βλάβης τῆς γυναικὸς, καὶ τῆς
αἰσθητικῆς. ut inuoluntaria vix aut exirementum
ex alio excreto testantur, quæ βλάβη istam non
leuem cerebri patefaciant. Discussio vapores, et humore
illius faciente a natura excreto, redeunt sensus,
mens et facultates mirant. Sed expulsa virgo, non
meminit eorum omnium, quæ dicta dicta ne sunt, quod
proximum signum magni illius affectus. Atque licet
nonnulli leve possent ominari, in nobili virgine alibi
annum 16. agente, cum hic affectus natura beneficis -
[et solatio] soleat perstare vix a pueritia ad adolecentiam
sit transiit, aut vix liberior menstruum accedit eruptio;
vix mihi persuadeo liberior menstruum excretionem
naturam posse se se expellere eo affectu contumaci,
ut quæ nequeat illius causam amandare, crassum sili-
et flammulentum suum, et illius authorem intemperie

peculiarem, ad cuius curationem probo plurimum
proposita remedia. Sapius ad feruorem contemperan-
dum detrahatur sanguis e superioribus, inferius venis,
alius frequentissimis enematis eluatur, detergentibus,
purgantibus, ex catholico lenit. fol. oriental. melle.
+ Sic illi assiduus pene usus cathartico
ex fol. Sirup. e. florib. pestic. rosar. pallid. Atque
ne tordeat agrotantem exhibeatur illa interdum
e iusculo, e ptill. laxat. bolo, opiata, &c. Ad
dolum capitis comprimendum probarem et Duchiam
denato capiti. Coelius Aurelianus vehementem ex
alto appellat aquarum illusionem ut ipsius met
cerebri ratio habeatur; namq. Si tantum sordere
viscerum elui possent, Si tantum astuarent, contempe-
rari. Sed in ipso cerebro congestus est humor,
et ille humor sibi congenerem in iussu interponem
parti illi principi, quae uix ac ne uix quidem
potest disrui, ut vereat plurimum ne solatium
at non certam sanationem agra oblineat nostris
remediis. faxit Deus ut utrumq. consequatur, quod
sperare amplius licebit, si remediis optimam
adiunxerit uictus legem, quae in hoc contumacia
affectu est magni momenti ad illius curationem.

4 Epilepsia

non dubitandum quin affectus iste qui intervallis
 repelli et diu exat nobilem virginam sit epilepticus
 insultus. notae sunt adeo certae ut pene sint
 conspicuae. conspiciuntur facultas omnis animalis, ut
 non tantum sensus omnis extrinsecus tum temporis,
 sed ratio ipsa intercepta. nam agra nec sentit nec
 intelligit quidquam hoc temporis intervallo. At uideat
 quod conuellatur, sed expedito affectu non meminit
 quidquam illius. cauta repetenda non tam a
 cerebro quam a visceribus nutritiis, quae sordent
 illius multa; atque ea videtur proxime accedere
 ad humorem atrabiliarium, visceraque caleant plus
 aquo. peculiaris calor est opothimus huius humoris
 generanda. viscerum impuritatem arguit vomitus
 qui superuenit soluto affectu. Propterea ut remedia
 adhibeantur quae valeant succurrere aegrotanti, —
 imprimis habenda erit ratio et caloris istius impressi
 visceribus, et impuritatis istius atrabiliariae; ut si
 oblinere possit medicinalium remedium usu quae-
 utrumque praesent, spes sit non levis hoc aetate
 iuuenti, ut liberetur hoc affectu graui, licet ille
 contumax sit futurus, nec facile sit cessurus reme-
 diis, facile cessurus, nisi illa feliciter administrentur
 namque nullus affectus est quantumuis diffusus, qui
 non tandem superetur medendi assiduitate. Quare
 nullo sanguine ex venit vtriusque cubiti, et quaque
 die aluo soluta enemate laxat. et quaque hebdomada

expurgatis visceribus ex decocto betonic. rad. cich.
Sylvestris et tarax. medulla cass. ℥ss. fol. sen. et
℥ii. Syr. rosar. Solut. Longum illud spatium
quod ementurus erit morbus, contrahetur, tandem
que conualescet: sed interim monenda agrotans
non nisi frequenter et pene assidue, remedium
vbi posse liberari hoc morbo. prout obse-
randa videtur ratio ad unguem quod sit ejusmodi
ut fugiat edulia omnia acivora, et quae crassum
sanguinem gignunt, vitet saccharata omnia, et
pistorium omne. Paulo liberalius sit prandium,
coena pariter. vivat abstinentia, tum in ipso
instinctu affectus, excitanda agrotans omni arte,
frictione crurum et tibiarum superne deorsum
instructa, compressione digitorum pedis, enemate
comparato in rem praesentem ex aqua in qua
sen. ℥ss. decoquatur atque in colaturn dissolvatur
℥iiii. mel. communis, adhibeantur supra genu
utrumque archissima vinula quibus constringatur
strag. part. validissime, ut moveatur solus qui
exitet agrotantem. Videndum in ut cochleare
argentum noli quam sibi fudat.

Balbuties et incedendi impotentia.

Affecti nervorum principii duo proponuntur atque
Symptomata viri clariss. incedendi scilicet impotentia
et inter loquendum balbuties, hae non aliunde quam
a defectibus nervis linguae, illa a spinali medulla
potissimum inferiori imbuta, unde emergunt ii
nervi qui inferioribus artubus movendis sunt destinati;
humeris is non alius quam serotus, in nervis exudans;
serum id ab artu viscerum sanguinem in serum
conuertente, primum sui repetit originem. Proinde
ut prospiciatur cerebro, nervis q. male affectis, prius
consulendum esse arbitror jecori, cuius intemperies
praefensida semel atq. iterum repetita angustis
detractione componenda, praemisso uno aut altero eae-
mate, quo alij impunita quae hanc fouet intemper-
riem exigatur e corpore, crebra cathartici eaque
mediocri ex fol. orient. confect. universalis, addito Siru-
po orrhagogo scilicet rosar. pallid. Serum istud
subducendum. Demum robur cerebro conciliandum
ejusq. propaginibus per opiatam quae roborandis
nervis accommodata sit, qualis parari poterit ex
conterua florum betonicae stoechados, cichorii, ...
calend. confect. de hyacintho, tanhilo theniaca cum
Sirupo de stoechade, vel e florib. paroniac maris -
cujus quantitatem ouellana sumet quoq. die mane
et hora somni. Ponticulus et juxta admodum non

7
potum proderit. Sed nihil isti aequè profuturum
arbitror, quàm probe repurgato corpore et oena
secta thermal plumbenaf siue lotharenaf, uel
balanientef epotare: In quibus irrigationef, seu ut
vulgo loquuntur duchiam, tota spina excipiet.
Eandem q. aquas per 12. aut 15. dies hauriet,
ut earum ope copiosiores materief morbum committ-
entis partem tum per secelum, tum per viuas
possit excludere.

Interim optimam seruet victus legem, eam ue-
moderate. Si nam. pro polo ordinario staret aqua
decoct. rad. cinarum ualde diluta. vino potus
abstineat, quo utque nervis robur inditum sit
vale.

4 Grave caput et
vertiginis quid finitimum

morbus qui male habuit semel atque iterum -
honestum virum de cuius valetudine scripsisti, non
potest non esse gravis, tum ipse per se, tum ratione
etatis quam agit natus annis sexaginta sex et amplius,
qua etate vires languent, ut morbi gravis molem
sustinere non valeant. morbus porro gravis ipse per
se, et quod partem maxime momenti ad vitam
infestat, et quod ~~habet~~ ^{est} ab humore maligno cuius
label ea est ut non facile possit emendari. humor
bilis est ipsa parte effera, effera pueredine,
vix autem agere potest curari. talem esse fundum
et authorem huius morbi demonstrat viri nobilis
temperamentum, tum erysipelas quod succedit, vel
potius accessit morbo, qui licet petierit cerebrum,
alibi conceptus est, scilicet in visceribus nutritis -
feruidioribus et sordidis impuritate plurima, eaque
biliosa; unde vapores plurimi excitati, qui ad caput
elati peperere illud symptoma grave, quod par-
turit hactenus affectum quem tandem parit, apo-
plexiam scilicet, quae ~~non~~ ^{cum} aderit hac etate quam agit
vir nobilis, feruitate caloris naturae vix autem agere
poterit superari arte nostra. Sentandum tamen
nuncius quid remedia quae de fuere usurpata -
proflare possint aduersus tam grave affectum.
Scilicet detrahendus sanguis semel iterum tertio ex
brachiis

Crachiiis, tum purgatio subinde repetenda, quae non
soluam tantum crassum vitærum detrahat, sed
serotus humores, biliosos et serotus reucllat et eucllat
qui fluctuant in venis. Enemata frequentia, eaque
laxatiua ex folliculis conferent non minimum tum
ad expurgandam aluum, tum ad reuocandum humo:
ræm impetum qui sursum feruntur. Eo consilio
iustitiantur fliciones crurum superne deorsum. Sed
et ex parte ipsa affeda scilicet cerebro euocandis
humor serotus, e venis et arteriis quæ illi sunt proxima.
puta scilicet arteria alterutra temporalis potest sciri,
ea uacuatione leuaretur haud dubie ager etiam oppressus
morbo, quo semel atque iterum fuit expeditus.
Erysipelas fouendum omni arte, est enim remedio
ipsi morbo quem reformidamus. His si accedat videtur
ratio morbo consentanea, adeo ut uiuat ager abstemiuis
fugiatque omnia edulia aciora, spes est fore ut assiduo
praeteritum usu remediorum, et cauta videtur ratione sciri
caueat a morbo, qui impendet illius capiti.
Plurique suaderent utrum salta parilla, at putamus
noxium futurum quod morbi causam adaugeret.
Dysitium admoveatur alterutri cruri, confert ad va:
cuationem humoris seroti. Somnum meridianum
fugiat ager maxime a cibo, quæ tum vapores crassi
effertur ad caput, atque offundunt densam caliginem
cerebro. Transierit curare ut remedia tempestiue
administrentur. Vale.

10 Resolutio dextrarum partium

Bene narras N. C. quæ conhyere agrotanti ex levi
apoplexia prodire, et in aliqua paralyfis parte collo-
canda sunt, et nisi caueas periculum dabit agrotantem
apoplexia. sed cauebis ne quæ ejusmodi accidat. Quod
expetis contilii hujus abunde est, ut tuum laudem
plurimum de sapienter usurpanda uena sectione, tum
cura expurgandi corporis suscipias. verum plures
dies purgationis impendantur, quindecim dies purgando
abstineantur. Tum quies octo dierum indulgenda, non sine
enematis ut semper libera sit aluus. Dein alteri quin-
decim dies simili modo quo prius cathartici assignentur,
his peradis de aquis feruentibus cogita, sed hac cautione
ut alternis diebus infusum 3 iii. fol. orient. primo
cyatho aquarum addatur. Plus auxilii a Boboniens-
ibus quarum fragoribus. . . . percussa dextra partes priores
alacritati reddantur. Duchia enim ut Itali vocant, minime
prodest, quacumque ratione exolubis. Figatur et vides
ratio. vide ne nimio otio torpeat ager, aut cibi
se ingurgitet, nec tardet aluus. exultaret animum
quocumque modo, coequet parvissime; careat vino si
possit, saltem sexta pars vini sit in aqua partibus
quinque, certe nobis sic vitum est qui nostris consi-
lis tam ceterum ate auxilium expectamus, quam libi
pollicemur ^{amorem} et præstamus.

Balbuties vertigo et carcinoma in mamma.

Quantum conjectum allequi possumus, graviter a-
grotat virgo nobilis; veremur ne iis affectibus de
quibus scriptisti defungi facile non possit, ea max-
ime aetate quam agit 37. ann. Varii illi et
plures, praecipui duo balbuties quae ex intervallis
reperit, et mammae sinistrae tumor, unaque dolor.
utriusque eadem causa, serum nempe atrabilarium,
collectum illud in variis mammae partibus, tumores
plures parit et alios prothit malignos, ut carci-
nomatis speciem videantur praese ferre. quae odet
mamma iis ipsis partibus quibus tumet; sensus
adest caloris ignei, duri sunt et ipsi tumores. haec
notae certissima sunt non imminenti maligni-
tatis tumore iam nominati sed et praesentis.
Balbuties causa ea ipsa est, serum nempe atrabi-
larium sed tenuius, ut quod facile discuti possit
a calore nativum partium ad quas adpellet, puta
nequeum qui in linguam praecipuum loquelae vocis
organum diffunduntur. verendum ne id ipsum
serum ad caput feratur, et gravius symptomata ut apo-
plexiam proferat. ut avertatur idud periculum
remedia quae facile hactenus administrata, adhibenda
sunt. Sapius, vel humor ille qui videtur cursum, inflec-
tere ad partes superiores revocandus ^{est} sit frequenti-
enemate, assidua purgatione comparanda ex fol. lit.
rotar. pallid. e florib. pestis. et ejusmodi quae blande
sine ulla capitis ^{opore} perturbatione excrementitios humores
foras exocant. debradis sanguinis repetita sapius, tum

c' brachijs hunc e pede in curatione. horum affectuum
 et grauiorum praecautioe punctum omne feret.
 Ad mamma quos attinet, non nisi blanda hygie ad-
 moueri debent, totus praecipue parati ex floribus-
 meliloti, chamemel. nymphaea, rotas rubr. blandiora
 non suppetunt hac tempestate. Pyrotico carere
 facile potuisset agra; veremur ne vltus ab eo -
 inustum mamma non facile cicatrice possit obducij.
 nichil ratio ea iustitatur ut affectus ad augere non
 possit. fugiat auro omnia agitant, viuendi illud
 genus in quo ventatur durus paulo et austerius
 plane est alienum a curatione horum affectuum.
 Rejunctis calor sit acrior. contentio omnis fugienda.
 Speramus si audient fuerit deo dicata iuugo his
 consilijs medicorum ut leuius ferat hanc aduersam
 valetudinem.

cephalua a suppressis menibus 13

curfus menstrui sanguinis qui quoq; mense in totum
 natura exieratur in mulieribus, uto abhinc annis virgo annis 24. nata
 stetit. hinc prodire Symptomata varia, capitis dolor
 et ille acerbissimus, doxypayia, et alia quae longum
 esset commemorare. Illius suppressionis indaganda
 causa, quae ubi innouent, venient ad manum re-
 media. Desuade erit praestitia inuenire, quae naturam
 inuitent, ut ad institutum suum redeat. causa ea-
 ipso a te annotata, et ipso duplex. obstructio uenerum
 quae ad uterum pertinent, et intemperies ea quae pro-
 feruida; ut hae duae causae inter se multo conspiciant
 multatq; sibi tradant operas in perniciem aegrotantis.
 namq; intemperata viscera plurimum congerunt humo-
 ris ejusq; excrementitii; et nullum humor ille super
 fluit seductis viscerum recessibus congestus incandescens
 fouet intemperiem. ut nunc ante sit spes naturae ad
 institutum suum reditura, quam fuerit emendata intem-
 peries, et humor is excrementis euacuatus. Remedia
 quae id prestare ualeant non alia esse puto, quam quae
 scriptisti. minuatur sanguine agra sapissime, et
 superis 1. semel iterum, dein ex inferis venis. pur-
 getur identidem purgatione molli, cum pilulis, siirupo
 magistrali, opiala etc. cathartis ex fol. cass. s. r. ror.
 Lilula et fol. orient. pulueratis et siirups et floribus
 Sabackij. siirups magistralis ex siirups rosas pallidas.
 et florib. mali pestilia, et cichonis compot. cum theo,
 et e pomis compot. quadruplici lena. Si immutetur

forma remedium, ne satiet capiat agraletem.
 Tum demergatur in semicupium aquae egelidae per 15.
 dies, repetat id remedium genus sapientiale, ut vitam
 degat anatinam. Tandem si nihil promoveant ea
 omnia praesidia sigillatim et ordine usurpata, ablec-
 ganda erit ad aquas metallicas ferientes; sed ante
 suppositum et purgetur, et detrahatur sanguis, ut ratio
 curationis istius affectus potius videatur ex τῆ ἰσχυρίας
 ἐκείνῃ τε καὶ ἐνδεότητι, si his et optimam adiunctionem
 videret legem, vale.

Iectigatio brachii et Pedis dextri

15

Agnotio tecum vir clariss. morbum, illius causam, et
 qui atque afficit affectum prater naturam.
 morbus intemperies est calida et sicca, perurit et vitierum
 nutriorum, non ista quidem tenuis sed medullarum im-
 preta, e qua jugis fit et uberimus provenit humor
 serosa et illius biliosa, non tantum visceribus congesta,
 sed et in venis coarctata. cum enim vena ab hepate
 tanquam a fonte eoque igneo eliciant sanguinem,
 alliciunt et ^{ex} plurimum, non illius quidem mitis,
 sed peracris et maligni quo illi exudant, invadit
 istud in vicinos sibi nervos. nec enim repetenda causa
 istius affectus a cerebro sed tantum e venis quae sunt
 vicina nervis, qui ab ipsis serum illud exsugunt.
 Affectus otactiotropos est dextrarum potissimum
 partium corporis. mirabilis forsitan quis cur potius
 dextrarum partes quam sinistrarum iectigatione tententur,
 cuius nulla alia causa reddi potest prater cacum
 humoris impetum, qui potius in dextras quam
 sinistras partes irruit. causa serum est quod
 cum acutus sit, nervos ferit, atque in eos sese insinuat
 et quadantenus obstruit. nec enim nervorum omnis
 est intercepta via, alioqui esset paralytis; sed non
 satis adpetit spiritus ad partem movendam; satis
 quidem influat ad partem excitandam; et ad motum
 impediendum; at diu erecta non potest pars consistere,
 quin suo deprimatur pondere. sic ut genus illius
 morbus. Propterea ut huic affectui, ejusque causas

¹⁶
medicina fiat, emendanda veni intemperies, serum -
eliminandum, et robur nervis intendendum; quibus prae-
dictis ut ipse quatuor descripsit. mitemus sanguis superius
subinde repetenda purgatio. Demum utroque praesidio
praemisso adeat balneantes aquas, et in plumarum balneum
tepidum sese demittat, vehementer ex alto illam illu-
sionem $\chi\alpha\tau\alpha\lambda\upsilon\sigma\tau\eta\nu$ dicere huius exipiat; coctus
Aurelianus unicus... ita appellavit. Duchia vulgo italorum
nomen. plumarum vero nec minimum elibat, ut ipse
quod foverent et adaugerent alie, improprium visceribus
ferverem, sed plumarum balneo et $\chi\alpha\tau\alpha\lambda\upsilon\sigma\tau\eta\nu$ nervi
sese expedient eo humore, cum vis plumarum intima
quaque penetrat, et angusta utarum permeet. humor
ille serotus non sudare quod non esset optandum, sed
halitum blando soluebat, ut robur omnes nervis affla-
bitur; denique id remedium erit ex omni parte beatum.
cui si adjuveris optimam videlicet legem et a te prae-
scriptam spero fore adjuvamentum aliquod ei affuturum.
At verere ne tam diuturnus morbus elidat vim omnem
nostrorum remedium. nervorum enim affectus
diuturni agere admodum solubiles, quod minimum
vis intus caloris nativ.

Dominus 66. aetatis, a 7. annis brachium dextrum, manum
que assidue movet, contrahit, nec diu erecta potest contra-
here. pedem quoque et liliam ejusdem lateris movet
superius. Sic in illis partibus pene perpetuis subullus.

hebetudo, auditus grauitas, motus capitis 17

Probo plurimum remedia quae hactenus adhibuit. h. v. cl.
Symptomatis sedandis quae enarrasti et descripsi. sed
primum Symptomata^{um} inuestiganda causa, quae cum
innotuerit, persaepe erit remedia inuenire quae
ualeant illa propulsare. non alia autem esse potest
quam morbus: quis ille? id ipse qui fuit a te an-
notatus feuer scilicet viscerum multorum, et
potissimum hepatis, ut succretat aberrans proventus
bilitati leni, quod pyelismus quidam expuunt uena
cerebri in neruis cum oculorum, tum aurium, et
est qui mouendo capiti inserviunt, unde uaria
emergunt Symptomata: hebetudo visus, reblā
oculorum acie, auditus grauitas, ut non acutum
audiat agra; percussit uero neruis motoriiis peracri-
bero caput mouetur ex intervallis. Propterea ut
succurratur aegrotanti et occurratur grauioribus affec-
tibus qui impendent illius capiti, studendum im-
primis ut viscera contemperetur, et cum illa
sordcant illunde plurima bilita, quae fouet calorem,
expurganda illa sunt remedia quidem blandioribus,
sed quae subinde repetantur, ut frequent et pene
assiduus sit illorum usus. Dorabuntur ex cass. fol. thes,
Sirupis rosar. e florib. et aliis quae bilem uacuare quorū
aliqui illa vi. nonnunquam ex illi cathartici^{um} potente
parari docetum, donec ut nomine phibant. Alubol, quo
nobilit argm stetur is. Dies continuus, puta ex radie.
cithor. tarax. polypt. fiet decoctum... in cuius lib. iiii

maceretur ʒi. fol. orient. in colat. express. diluatur ʒi.
 colla. sic usus illius decodi pene familiari agnanti.
 potest alius elui ex infuso i.e. enemate parato ex
 sero lactis ʒi. fol. orient. medicat. cum ʒiii. mel. vid.
 Bene propter mitemam principis et praeipuum remedium,
 sanguinis subtractionem intelligere est ex utroque brachio.
 Licet et quandoque iuni pedis ferire penam, atque
 cum horum remedium usum prouidum fuerit vntuo, lo
 componi, conferet plurimum utriusque arteria temporalis
 sectio, ut quasi continens causa symptomatum detrahatur.
 Arteria siquidem sen et illius arteria continens plurimum.
 Auctori quod arteria temporales proxima sunt locis
 affectis ut non dubitandum sit quin subleuetur agra
 ejusmodi sen euacuatione. Proterea ad contem
 perationem viscerum astuantium proderit plurimum
 et intestus aqua egelida. Nichil ratio quae contem
 peret, abstinentia uiuat, edulit omnibus cibis abstineat
 cum vero pyrolica postio capiti et brachio admo
 nit aut parum seroti istius humoris excretionem
 promoueat, aequum uideretur liberare. agrotantem
 his incommodis quae illa perpetitur ex utroque isto
 pyrolico, atque supplere uicem utriusque frequenti epis
 crati et epiphoreti.
 Atque cum curauerit sibi administrari remedia quae
 consulimus spero fore ut ^{liberetur} plurimum, tandem
 quae liberetur his omnibus affectibus, qui istam male habentem
 habere, maxime si deus his remediis usum suum
 infuderit.
 mulier 52. annos. post 18. partus, non acutum auditu, uisusque,
 oculi phachrymantur, rubent palpebrae, et nitant per
 petuo oculi. caput tremulo motu agitur. temperet ei
 biliosa.

Albedo in oculo et Epiphora 49

vates ille summus perhibetur qui bene conitit, ut vates
optimus habeatis, valeant et sit qui non tantum confectura
adductus iudicant albedinem quae in sinistro oculo cernitur
inter conjunctivam et pupillam circumscire ab alieno
abducta, quod consecutum est inflammationem ejusdem
oculi cui oportuna est nobilis agra. propterea nullo
remedio locus est nec enim oculus cathartica fere potest
qua cicatricem atterent. Epiphora vero quae superstit
est tot affectibus oculi Animi ipsa est cui debentur tenax
dia. valde enim molesta est cum assiduo stilet et
glauchymetur oculus. Illius causa non aliunde reper
tenda quam a vasis quae alunt et alluvunt oculum.
ex illis tenuis riber exilit, et insilit in oculum, nonni
hil quoque confert et cerebrum, quod madet sors multo
et illo acri. quippe cerebrum afflictum vapore maligno
plurimo, qui e subiectis partibus maxime vasisbus
exhalat, suppeditat non minimum istius sors conditio
cranis solutis vasioribus in hunc sorsum huxorem
Propterea ut medeamus epiphora ista, habenda non
tantum ratio cerebri, sed et vasisbus nabilidum quae
ferunt plus a quo et sordem plurimum pluvie sorsa
ut imprimis temperanda ista sint et expurganda,
contemperacionem molientur remedia omnia quae
humectant et refrigerant. nihil ratio ea instituenda
quae id proutare valeat. vivat abstinentia, iusculis
aporatis herbis refrigerantibus statuit. fugiat edulia et
embam mata omnia acida. eluantur videra aqua
cass. medicata follie. eo temperamento et ea vivationis
ratione ut in lib. II. decod. rad. cichor. tarax. gly
cyrrh. infundantur ℥iiss. follie. 7. vel 8. horat. Dein
transmissa infusione paululum exprocha diluatur

31. call. non est quod dolat istius remedii commendem
ut quod non perdet, sed conferet plurimum, et in
ratione curationis huius morbi feret omne primum
maxime si fuerit illius usus frequens et penitus assiduus.
refundet acrimoniam bilis et ejus evacuationem promo-
uebit nullo damno, incommode se agrotantes quae utro-
que quatuor abhinc mensibus. Sed detrahendus erit

sanguis ex alterutra basillica superius sed pariter.
Ad oculum quod attinet foveatur tepida sapillime. leue
remedium est, sed profuturum plurimum si subinde
repetatur.

contumacia morbus est sed qui potest vix et superari
perstancia remedium. detonderi strichum et ad cutem
humam caput, et ejus derata admoventi gummi taca-
mahaca solut. vel emplastrum de betonica majoris
detractionis. Remedia jam instituta ate et vixtus
ad ministrari poterunt. cucurbitula scapulis operitis
affixa, hirudines temporibus sinistris affixa, appetitus
pyrotra pene utraque aurem inusta, sed iterum
moneo fruendum esse oculum tepillime a qua
tepeute; illis fove assiduus melius erit et oculis, et
agrotantibus.

Sectio Secunda.

cruenta sputatis.

omnia jam medici videntur praeistisse quae fidebant
ad leuationem aeri nobilis, nec tamen desistit redire
a tribus annis, ex intervallo cruenta sputatis, (homini
alioqui amplo pectore et bene vocali) gravem rauce-
dinem tussiculamque subleuita. Quae rursum nova
remedia quae pauca supersunt, ei in affectum ipsum
inquirunt. Affectus vix periculum tandem creabit,
nisi et sedulo et longo remediorum usu succurratur
agrotanti, namque ipsius pulmo, et si laxo habet
ista tamen et viscerum inferiorum vitio labefactatus
est, et ab aeri catarrho; ut jam quiescat vel abundat
vel abundat vel ebullit quacumque causa sanguis
ad eum agrum et debilitatem confluat, per contum-
tam venam erupuerit. Sed cum augeat in pul-
monis substantia calidam intemperiem, aduenient
acer iste sanguis, nec ipsam tam alacritate quam
urendo exeat. tum quae nunc fit et sponte pa-
tet ut vena, crebro fundens ore aperto sanguinem,
ipsius praetereantis motu sensim evidetur, et vix
depatcent dabit. Denique sic absumpto vix promptus
arido, vita agram opportuna remedia omittentem
spe citius derelinquet; At si ille medicos audiat,
spes est haud exigua, reddita pulmoni et visceribus
piorum temperie, sanguine defervescente, tam
longum illi auium a Supremo numine concessum

iri, quam singulari virtute et ingenio oximio -
meseher vir eminentissimus.

ne vero deterreantur a medicorum usu, pauca ei sed
apprime necessaria praescribentur. At potissimum et
ante omnia monendus (urgere vero ipsum uehe-
menter amicus debent) ut citissime magistrum illo
advocati generis se abdicet, propter vocis et studii
contentionem adversissimam ipsius curam. a
lex orationibus misis discedat, elegantioribus sed facili-
oribus se applicet, frigat vigilas vitet et pro toxicis
dapel habeat acrimia aut crassiori succo praeditas. pau-
cissimo et dilutissimo vel potius nullo vino statur.
potum ex glycyrrh. consol. Rigi ad parandum curet.
hanc ad vitium et leniendam event, donec salubrius ali-
mentum hac ex usu sit. Quod ut contingat, viden-
dum erit ne redundet copia aut fensere languis,
retrahetur semel, bis, 3. ex praesentium medicorum
attentatione. Tum plurimum oggerendus potus ca-
tharticus, qui pulverescentes et a pulvere inia-
lescentes et concalescentes viscera, sanguinis que
sordes euectat. Fiet ex fol. in dec. lymph. glycyrr.
cum castia et Symplo e cichor. compos. pro gemina
doli lenienda inter horam. Sic quater purgebitur.
Tum eidem potui aliquid man. calab. addetur.
Sic nitentibus detentis q. viscentibus, et ex eo melius
temperatis, hac prouident quod animato calore, et
succo suauissimo, pulmone et visceribus sic obstru-
ditur, ut continualem et tam dulcem quam ipsum
est, in se humorem generent, convenientem pulmoni
agro medicinam. Primum lac asininum dabitur
conditum ex parte, multum prope lectum agitantis -
summo mane, et quatuor horis ante quodlibet -

alimentum. Lacti proximum ~~hic~~ alimentum fit
jusculum ex optimis carnibus. a jusculo tribus horis
prandeat. Prandium sic offa, i. e. panis multo
jusculo madefactus et innatans. quinq; vel sex
horis a prandio sumat etiamnum offam, et quatuor
horis ab offa lectum repetat, ac dormiturient libram
unam elibat lactis asinini. sic vivat octo dieb.
octavo sumat catharticum horis 4. a lacte. Tandem
solo lacte et pane vivat hoc modo, circa quartam
matutinam libram unam lactis asinini sumat, circa
octavam lib. 5. lactis vaccini; sub meridiem
lib. 5. lactis vaccini, et ante illud et post illud
aliquid panis ad ℥ii. aut iii. Quinta pomeridiana
lactis libram semis cum pane, tantundem sub
decimam serotinam. Si sitiat quod non solet
contingere, pro potu decocto herbei statuit. sic unum
aut alterum mensem exigit, vel plures si commor-
dum sit. At cauebitur ne qui succubuit ex lactis
usu limus officiat instituta curationi. Eluatur ille
decimo quoq; die molli medicamento horis quatuor
a primo lacte epotando. sed toto illo tempore
quo lacte utetur semel singulis mensibus, vere
autem et autumnno aduentantibus bis sihi debratur
dum sanguinem curet. Aliquis^{et} aliquando hirsutiz-
num ad annum usul erit. sed magis profuerit vena
sectio, plus datum sanguinis, certa quippe in
sanguinis paucitate salut nobili aegrotanti futura est.
intestus aquarum tepentium prouideri etiam
commoda tempestate; praesentis indementa ab eo
renouat. ex illo et apozematib; pectoralibus tanto

facilem curare poterit, quanto magis virtus q^{ue} ^{remedii} vicef
 impetabit abunde, quæ mirifice solatum est genus
 omne viscerum, et suavissime conditum est sanguinem
 nunquam satis in hoc usus laudando ydaxto tibia.
 Atq^{ue} profecto cum salus agrum coeperit vellendi
 solo lode, incellerit q^{ue} cum cupido soliti d^{omi}ni, abar
 men plures annos, quamvis delictis sanguinem
 sperare, quamvis sibi optime habere videatur, plu-
 res annos (iterandum enim est) quotidie mane lactis
 asinini lib. i. hauiat jejunus. Et memineat non
 nisi longinquo tempore oblatum pulmonem in-
 staurari et temp^{us} de causa ipsius affectus revocare
 hunc maxime cum idum obnoxium a parentibus
 accepimus. verum qui sibi consulat quantumvis
 delicatulo pulmone natus sit, cum solere vitam
 artis beneficio longius prorogare. Quod ut agra-
 tiori eximio tam prolixè optamus, quam verum
 et fidele consiliū interrogati de ipsius valetudine
 libentissime impetimus. Parisii 11. Sept. 1663

Febris continua sed Lenta

25

At eo dilucide affectum de quo consulimus exposuisti v. cl. ut pene mihi et causa innodent, exposuisti et merendi viam qua insistere quoque occurrent impedimenta, sed illa superabuntur industria tua, atque remedit merendi via plene constituitur. Affectus febrilis est ea quae continua quae non definitis intervallis inualescit et ea quidem mihi p. e. non vehement. cuius causa et ea quae fuit commemorata, scilicet proferuida intemperies vel viscerum multorum, hepatis, lienis, renum, quae congerit fluxum fluxum viscerum caud et ductibus ut illa sit causa continens morbi, p. e. quae continet vim omnem morbi et illa non contemnenda. Licet enim non multum effera sit, diuturnitate tamen, et inactuatione deterius facta est. Alia enim ratio ^{et oporis} et animi morborum. Illi e mora inualescunt, hi contra tempore mitescunt et solvuntur. Et quandiu causa illa continens fuerit, minime poterit in integrum restitui valetudo virginis dela posse. Illa autem non ante poterit eliminari quam fuerit fevus compressus, et fluxus subducta. Itaque fervent viscera, temperanda illa, sordent eluenda. Fervent argumenta lingua fuligine obduca, pulsus celeris quam par est. fevris causa sanguis accensus, et ille demendus semel iterum et tertio repetita vera sedione. Quam dehortari non debent pedes oedematosis tumore sublimidi qui hyserum minitari videntur. nam fevris sanguis solvitur in serum, quod ut hausere vera illis deponunt in partes externas. sed et subinde repetenda purgatio et illa blanda ex castia et folliculis, et illi debet esse ^{ne} perpetua assidua, donec plene. sit omnis exhausta sentina, quae foveat

feruorem, ut feruor impunitatem. male me habu-
 tulit illa inanit, quæ fatigauit agrotantem; sed ei-
 graniter quod illa plane quieuerit. Observauimus enim
 impetum sanguinis decubuisse in pulmonis carnem
 quam pressum dedidit ei perniciem creauit. Iterum repeto
 debet illius illa. Sapiissime repurgari, non tantum ene-
 mant, sed huiusmodi. repolita molli blandaq; catheti, a
 vena sectione, ut contumacia illius affectus tota posita
 sit in tñ. Et quædam tñ xai in xai. prinde sper-
 fore ut remediis non tantum liberetur in lymphmatitis
 sed plane defungatur. Quod oplo. 46.

Aegra comitialium si vos audiat
 periret et tandem et morbo et symptomatis defungeretur ^{obtem=}
 quibus hactenus fuit diuturna. morbus febris est
 afflicta, cui affligent colicus dolens et prolixius praeterea
 quae per locos febris. Quorum omnium facilius erit
 curatio quod una sit causa, bilis scilicet et eaque
 peracris quae acuta putredine febrem peperit, -
 diffusa in membranas quae nuda viscera obducunt
 eas pungit unde colicus dolens; eadem ipsa ab
 omnibus expulsa partibus secedit per locos. Bilem
 peperit feruida viscerum intemperies, et ea ipsa
 ab eadem bile alitur, ut non ante sit aegra coxarum
 letum, quam fuerit contemperatus ardor, et bilis
 illius excluda. Quod ut fiat fundendus sanguis
 tum ex utroque brachio tum ex pede, sic feruere
 compresso, et a blande expulgetur fol. cal. solutis
 et infusis in decocto contemperante. Subinde illa
 purgatio repetenda, utque dum mituerit, exple
 sit restinguat febris. Quibus potatis demergatur in
 intellum aquae tepentis in quo immorabitur per
 horam integram, aut duas horas. Serum lactis et
 semihora ab illius ingressu scilicet ad libram unam
 assumatur non medicoriter profuturum. Bene nix
 tentibus et contemperatis visceribus lactis asinini
 usus perutilis et futurus. Quibus si accedat viduus
 ratio et refrigerans et humectans, spero fore ut breui
 pristinum assequatur aegra sanitatem. 35.

2000-2001

1. *Phlegmon* est inflammatio in parte solida, cum dolore, rubore, calore, tumore, et puris formatione.

Febre assidua puellus aeger est, alij profluvio, sili
 et tussicula shipata. cujus tamen remittit calor,
 remittit quoque et alia symptomata. Dicam paucis
 quod sentio, fere semper fuit ut recent ab ~~shes~~
 pulsi pueri in maciem incidant. Et enim quae mulie-
 res eis affident, ad hunc curant, ut copiosissimi edulsi
 eos alant, elixis assis. Abactant ille puellulus -
 copiosius quam par est habitum alimentum ut fieri
 amat. Quae ingeruntur non egeruntur; ab ingluvie
 succretur illuvies quae proindeque subistit, ac dein
 pulvet; tum incensibilem corripit. Si incensibilem in
 aluo conceptum non dein in reliquum corpus diffun-
 ditur. sed fomes ille febrilis in aluo maxime subest,
 et ille educendus, non quidem sirupij & cichor. comp.
 ℞i. Dicam enim libere quod sentio, vix in ℞i. istius
 sirupij, rhei grana decem inuenire est, aut si grana
 decem mille sunt. Quid ergo rhei gr. decem promer-
 uebunt, nil profecto, quapropter centerem ut in
 diem crastinum remitteretur illa cathertis, et
 infunderetur ℞i. fol. orient. in dec. cichor. in quo -
 express. dilueretur ℞i. istius sirupij, haec arte order
 ille febrilis reslinguere fomite subducto.
 Laudo et epithemata, quibus tum recent, tum lumbo-
 rum regio foueretur ad ardorem impressum contem-
 perandum. Enemata quoque ex herbis notitis contem-
 perantibus parata proderunt non modico. his
 artibus spero fore ut (si uot audiat et obsequatur
 mater) charissimum ejus natum illi restituatis -
 saluum et inuolumentum.

Handwritten text, likely a letter or document, written in a cursive script. The text is oriented vertically on the page, reading from bottom to top. The ink is dark, and the handwriting is fluid and connected. The text appears to be a formal or semi-formal communication, possibly a letter of introduction or a report. The content is dense and covers most of the page area.

Febris variis Symptomatis Shipata. 31

Diebus quibus est affluida febris, siquidem ab eo tempore quo illa coepit ad hunc usque diem non demisit aliquantulum. Remittit interdum nonnihil de sua vehementia, at non plane intermisit. Incanduit et exacerbata est non sine prouta sui significatione, ut ita pariter, dicere, calore aut frigore, ex quo conficere licet febrem esse implicatam ex continua et intermittente, quae singulis diebus cum calore redit. Febris plures ingenerat affectus, quos quia febris accedunt acciduntque media Symptomata dicere et illa gravissima, vomitus, tactatio, dolor capitis atrox lassitudo $\delta\sigma\chi\omicron\pi\acute{\omega}\delta\eta\varsigma$, et alia quae altum ingentem, insynemque ferocem (a) omnium humorum ^{spoleabile} magis effera est, et gravium parent Symptomatum, maxime cum putredine magis ac magis efferauit. Unde illa proutum Symptomata, quae superest eo commemorare, quae magnae indinem febris declarant, utpote quae proutant ab illius sinu, et illa euaniunt si febris fenes restringatur, et illius fomes causa scilicet summoceatur. Soleo dicere febrium inclinationem similem esse lignorum crematorum, quorum ubi aerea portio in flammam ignemque abiit, manent tamen cineres empyreumatis partecipes. Sic quoque tenuior et magis aerea portio bilis, ubi intertuli transpiratione aut sudore soluta est, manent tamen crassiores partes ac veluti faeces cineresque, actionis partecipes, quaeque utroque committunt. hanc ut impediatur superius sanguis detrahendus, sapient et

molliis instituenda cathartici. fervore compresso una
cum nichil ratione refriger. humect. qualis illa qua
feruntur ant. bus debetur. 34.

Felicitet partum enixa est nobilis mater, integra
 secundina educta; Ta' ex toxæ ex voto prodire, ut ad
 felicem partum et pueri purgamenta nihil possit despe-
 derari. nihilominus tamen enata febris, atq; duplex
 utraque intermittens. nam praeviente frigore aut rigore
 singulis diebus illaprehendit. frigus inter excipia qui-
 scitum incandeluit, sex septemve horis elapsis remittit
 adeo ut intermittat atq; ad integritatem desinat. Quamq;
 remedia usurpata quae valerent ad illius febrem edo-
 mandam, illa inuicem; propterea consulimus ut valen-
 tiora proferamus. Dicam libere non novi..... proutantior
 nec extare puto, ut illa subinde repetenda arbitror. quæ
 paroxysmo... Reliquia humoris qui pulsuit sunt promou-
 endæ blando medicamento ex feb. hæc enim reudivit
 partum; quod enim anellines et reudivit, quas si
 velimus arceri, reliquia abigenda; ex aph. quæ relin-
 quantur in: non dubito quin illi isto medicamento
 tandem profligatur febris. Fecit enim durum adeo crebro
 ichu modelat, ut ductile fiat, ita blandissimum illud
 medicamentum humorem febris authorem et parentem
 tandem eximet si sapissime exhibeatur. humer
 asthma..... et agrotantis natura, et species nobi-
 lis est. ille per se effusus, putredine effrativ longe
 et velut acutus furis. atq; ut quemadmodum flammam
 extinguimus aqua affusa et subducto pabulo; Dari ra-
 tione febris illa restinguetur subducto fomite febrili;
 qui pulsuit et acutus humor est, velut cineris res-
 linguit empyreumatis participes, qui nō eximantur,
^{metoriam}
^{matrem} suppedilant futura anellinis. humor quippe
 pulvere solutus anellinis, acutus febrem infest quo
 tandiu vixet quandiu fuerit humor iste aut crematus

aut diffipatus, illius suspectus marene reliquias cineris
similes. Quod si talis illa reciderit, et repetita
venae sectione profutura; vix autem agram inle-
si committere quamdiu vigeat febris, vererere enim
ne balneo futuri aut liquidus humor in majores uenas
raperetur, et assiduam febrem ingeneraret. sed non
dubito quin brevis sit ista febris profliganda, si eo
remedio propositis agra utatur, et idoneam obtineat
victus legem. Si alatur sorbilibus: et liquidis, a solidis
abstineat. ventriculus quippe, ut et alia viscera
imbecillior haud dubie, ex potida solidioribus cibis coque-
re pectet. 43. viginti arthritides jam huius passas

Febris quæ sub noctem excandescit 35
cum vñnis cruentis post-vulnus pulmonis
influxum.

Febris duplex est intermitte[n]s continua; implexa.
intermittentem testatur exacerbatio quæ in iñho cum
epilemabilia inualeſcebat, nunc nullo antiambulante
ſymptomate totam noctem ſanit. Atq[ue] ut ſenſim et
ſine ſenſu inualeſcit ita et deſinit ſenſim nullo
ſudore aut madore (et obſervatum teſtianaſ ſine ullo
ſymptomate prænũ redire) exacerbationis ſigna, non
tantum pulſus celerior, ſed et genarum rubor, et
fulſicula moleſtior, anxietas quoq[ue]. Itaq[ue] utriq[ue] ſher
dendum, nec tantum intermittenti ſed et continuæ
conſultandum. Intermittentiſ ſedes alvina regio. conti
nuæ uero in ipſo pulmone qui jamdiu afflictuſ
fuit, et ſtam intermittenteſ augeſ et fouet. Inter
mittenti vena ſeda prodeſit et ſarpiaſ. mollis medi
catio ex fol. quæ alvinam regionem eluat. At vero
continua nulla ſere ſunt audilia. ut enim ſela
ſolidiorum occuſu hebetuunt, ita et remediõrum
noſtrorum viſ inſpigitur in morboſæ contumaci.
Perſeueret in uſu ptiliſ. laxat. ex fol. per octo dieſ
(a) quippe remediõrum perſtinacia morbum
frangit vinct. ſanguis mitione a pulmone prodiſ.
nam vena vulnere aperta, ex iſt illat ſanguis. Iſ a
pulmone bibulo abſorptuſ per vñnas reſicitur, ramo arte
ria venoſa ab anatomiciſ deſcripto et maxime Bauhino,
qui in emulgentem feſturi, nec obſtat valvula quæ na
ture imperio cedit, vix enim puro perſutum diaphrag
ma, quia longe peſul habuileſt argeſ, et ita exſufflatio
cohibita anima quæ per vulnuſ obtingit, ſignum eſt.

(a) Immittit quæpiæ Remes

non confili diaphragmatibus. inchoo plurimum ne heuicula
tandem intereat. ut uero et remedia et morbi diuturni
tatem possit sustinere, recreentur fermentumque utres
alimenti conuenientibus, iusculis, gelatina, ouis. nec
prius lactis asininis, uel uuluis, fufuruf, quam mihent
utraq; feloid, calore quippe feloidi accrescet et putrescent
illud solatium pulmonum.

Sudor immodicus alarum et pedum factor ³⁷

nobilis adoleſcent natus annos 25. ſapius leui & caufa
uel potius nulla, diffuſit ſudore. Proterea ala et pedes
diſfundunt odorem adeo grauem, ut ille ſibi et aſſiden-
tibus non ſit ferendus. nec hactenus non tantum ſu-
odoris illa foeditas oculi prohibet, madent ſudore et
gelidi pedes, nec illi aſtore et brumali frigore la-
duntur. ut ſauiente hieme noctu cogatur illos nudare
et aeri frigidiſſi exponere.

Liberalis ſudoris
cauſa quatuor, rarior corporis habitus, copia tenuis et
ſeroti humoris, calida et humida jeiunij intemperies,
prouentus uberimus excrementiſſi humoris vani congeſti
in viſcerum ductibus.

Alarum et pedum odor
ſemper grauis, quod arctius premantur, grauior fit
ille ſudore.

A mouebitur ſudoris cauſa expur-
gatis viſceribus et illis contemperatis. vacuatione
tenuioris et ſeroti humoris qui fluctuat in venis.
Proterea alui ſolueda iſdem aporematis cathar-
ticis comparatis ex medulla ſiliq. aegypt. fol. orient.
theo, ſir. e florib. peſtic. e cichorio compoſ. tum
e pomis etiam compoſito. vena tum cubitorum cum
pedum apenienda. Intemperies emendanda hac ma-
xime tempeſtate inſuſo florum viſda mathia, tum
lactuca nouella medicato ſucco mali aurej et ſacchari.
principue videt ratione refrigerante. Abſtemius
vivat aeger, fugiat omnia edulia aciora. nitet
piſtrium omne opus, dulcinarium, fruſtus omnes ſacchari
conditos, abluat pedes ſupinat tepida, a lat quoque
foveat aqua tepente, et vino in quo bullient reſta

rubra, plantago, lignum aloes, Santal. lignum rotanum
 a fhu. lites ex pavi portione unguenti conitilla et
 citri, additis melleo, Ribeto, ambaro griseo, fugal
 et alia, caepe, portum, Sinapi, multum parit, ~~corru~~
 parum degustet. Intendit dony, sum balneum et aqua
 forgentes. Remedium administratione frequenti
 et nichil ratione ad unguem observata, liberaliter
 tandem ludis in commodis. 49.

Βραδυπexia et alia Symptomata. 39

Βραδυπexia, humer durus ad Scirrhum accedens, in
pancreate, dolor acerrimus ad regionem ventriculi, non
una ab ingestis cibo; is et ad mammae exporrectus,
temporibus et gravis, pulsatio insignis coeliaca, macies,
febris et auctus maligna. Cum cogitarem de pœnũs
remedio consilio ut ὁμοθυμαδὸν præsidia inquirerent?
quibus conhumax affectus posset expugnari; ecce su-
pervenit febris. Illud ἐπιγεγόμενον quod περιλα-
μβάνον τέρας, illam prehendere ut observare
licuit hactenus, solutus est prior affectus prout
videtur scilicet intemperiei hepatis, nutritionum que
viscerum, quæ congestere copiam plurimam
quam licet distendit, et pancreas oppletur. Inde et cæca
reperenda istius λεπτοσφίγς seu maciei quæ pellucet
ut partium quæ nutritioni suam dicantur operam. Intempe-
rata illa minus laudabilem reponunt sanguinem, sed
ἰχωροειδὲς αἷμα, minusque prorsus aptum alendis
partibus. Sed et ab illa acerrima exudante in lunicas
ventriculi, idcirco illi non ferendus, quæ et ab althe
ingenti ingeneratur. Prorsus temperanda illa veniunt
et illa κατὰ σοφίαν eluenda. Propterea fundendus
sanguis e superioris, et inferis venis, mollis cathartis
indicanda, ἐυχάριστος et plurimum profuturus ad
ὑγείαν ἁλῶδων χυμῶν ut cum Aræto loquar
et nihil ratio contentanea morbo.

Hipp. 5. epid. quidam in oeniadibus cum sine cibo
ellet, streptum in ventre et dolorem perciperet, cibo
assumpto, post aliquod temporis spatium dolor recrudescit,

per alium cibum reliquias prauas, exultat, corpus habet
 bat. φάρμακα πίνων παροδοσὶ καὶ ἀνὼ καὶ κάτω,
 ἔδω ὡφελίστω. φλεβοτόμῳ ἐν μέρει ποί νισ

Prolapsus pilerum facult. princ. casio 41

vir temperie calida et circa triginta octo annorum, post
venerem immoderatissimam, adeo ut uno die quinque
mulieres jussisset, et plurimis ulceribus et simplici gonorrhoea
prehenditur, curatus solis abstringentibus, et extra admoto
unguento ex hydragyro conualuit.

Ecce pilorum capiti-
tis, menti et omnium partium defluuium, mox
nullis remediis rediit eadem pilorum ubique copia.

Tribus post annis de repente concidit, tam inopinanter
ut minime potuerit in sui subitidium manus auxilii
latitantes adferre, citra facultatum principum aut
memoriae vel minimam lationem. Repentinus ite-
ratul lapsus rediit, postea facultatum principum
casio insignis, quam intelligit ager, ut remedia
postulet quibus praepediamus ne in terram prolaz-
batur de repente.

Causa opinor non virulenta, quia libens subtilis
ex illis ab omni suis venerea labe immunis; sed et
conjug ex coeum nihil inquinamenti percepit, non
 $\epsilon\pi\iota\lambda\epsilon\pi\tau\iota\chi\alpha\varsigma\ \tau\iota$, quod valeant facultates principes
et meminit eorum quae per paroxysmum obliuere.
sed causa in intemperantiam referenda, e qua per
spirituum exolutionem et dissipationem adeo extinac-
tum, exhaustum, et excaesatum fuit cerebrum, siue
propria cerebri substantia, ut leuissimo negotio ad se
abtrahat telus effumationes e visceribus plus aequo
aluerantibus; quibus adeo inficitur, ut functiones ejus
principes debilitentur capiant. Adeo et percellitur
et nervorum origo, ut ager corruat, grauis quidem
affectus sed qui grauiorem minatur epilepsiam scilicet

aut apoplexiam, aut ne improviso casu caput sili
 Saxo allidat, aut pontem fluvium q. praeterfluent
 repentino fato concedat. sed melius ne adeo sic oblata
 cerebri substantia ut non amplius possit reddi nec
 relaxari. Id ut avertatur, sanguis detrahendus, sa-
 pissime repurgetur, intestus in aquis tepentibus. -
 frictiones superne dentur utrumque pedum. ano-
 ha hemorrhoides. fissiones et capitis ad posteriorem partem.
 Duchia et ejdem decata ex oxycrato repente. cucupha
 et ex herbis cerebrum roborantibus, restat. rubrum
 melilot. semin. milii, fursure, sale. nichel et
 ratio ex euclympt. 47.

Febri hac continua quæ nullis hactenus cessis reme-
dit (namque vigetis sanguis fuerat dehadus) cuius
tamen causa et materia non in venis maioribus, ne
reliqua continua, sed in parte quapiam corporis debet
cuius putredo febrem hanc lentam accessit. Si enim
in venis maioribus illa subellet, urina haud quaquam
pura sed turbata cerneretur, ut initio confusa, quod
putredinis nonnihil irrepletet in majores venas, quæ
autem pars præcipue in vitiis sit. necesse plurimum
ne pulmo sit prima mali origo; namque a sex annis
ille ex monomachia esse confectus, atque per inflic-
tum vulnus costis adhærere videtur, ut malis ille laesio-
bus et non ita pridem inflammatione oblectus, tandem
in incipientem. Diaphtolam iudic. Si qui probat in-
ter per urinas non tam a calculo, quam ex effuso sanguine
in thoracis causam, quem natura per vias urinarias
patentes excrevit, a 24q3 in emulgentem. nec enim
magno natura oppressa conatu obistere potest val-
vula inili affixa, quæ cedit hunc tempus. Remedia
hactenus usurpata iterum in vltum venienti sanguinis
detractio, mollis purgatio ex castia lycera. (stenim
pulmones ex ore nonnihil excipiunt, eorum quæ-
delinquuntur. nec enim adeo exacte claudens periculum
ut docet Blatardus de vino) quandoq, et tantillum
fol. orient. admittentur. hinc bechica hujus. pass.
glycyrrhiza, tandem sac atininum ubi febris remiserit,
velut q ratio iustitiam interea ut et silentium
imperando. vinctos.

The first of these is the fact that the
 system of taxation is not uniform. The
 rate of tax varies from one place to
 another, and the same rate is not
 levied on all the property of the same
 class. This is a great source of
 inequality and injustice. The second
 is the fact that the system of
 taxation is not based on the ability
 to pay. The rate of tax is not
 graduated according to the amount of
 property owned, but is levied on all
 property of a certain class. This is
 a great source of inequality and
 injustice. The third is the fact that
 the system of taxation is not based
 on the principle of equality. The rate
 of tax is not the same for all the
 property of the same class. This is
 a great source of inequality and
 injustice. The fourth is the fact that
 the system of taxation is not based
 on the principle of justice. The rate
 of tax is not levied on the property
 of the poor, but is levied on the
 property of the rich. This is a great
 source of inequality and injustice.

consequitur vis nobilis de vitus hebetudine ut non
 acutum retinet ut antea vel objecta visibiles licet non
 ante intertingat ut solebat. Istius symptomatis in-
 quirenda causa, ut ea perspicua deprimamus remedia
 quae illam valeant summonere. cum vero hebetudo
 illa sit consecuta inflammationem oculi, verisimile
 est superstitem esse intemperiem et residuum humorem
 qui corneae tunicae adhaeret firmiter, melius q. sit et is
 non lenis ne tandem irritatem inuehat. namque
 ocularia remedia, oxydescica vulgo dicta eo non
 subeant, et illudum vim non sentit causa morbi
 propter corneae crassitiam, illa superstitet intemperies
 et humor restitilis ex progressa inflammatione.
 Tecum sentio honestum visum proferenda esse
 viscerum intemperie. istam intemperiem foueri
 humore bilioso congenere et congesto secretibus viscerum
 equo sumi plurimum ad oculos feruntur. sed puti quoq.
 et substitit humorem et ipsum album corneae intus
 ut affixum, qui sit peculiaris istius causa hebetudinis,
 cui ut remedia fiant fouendus oculus praestare
 tepida, ut ea intemperies emendetur, et humor si
 fieri possit sentim fundatur et liquetur. sed et
 viscera feruida et sordida et temperanda et eluenda,
 semel iterumq. repetita vena sectione, purgatione
 e fol. medull. quandoq. sit. rotas. ut seruitur is
 humor ab intemperie congestus eliminetur. Atq. huius
 curatio ratio in τῇ ἐναρκασίᾳ τῆς καὶ ἐντρίχου
 consistat. Laudo et lenicupium ad contemperandum
 feruorem, et in eo sorbeat vulgareum podium phillana

46
nomine laxativum donatum, cujus assiduus pene debet esse
usus. Sed doleo plurimum virum honestum ista vitis
hebetudine laborare, veretur qd ne non ita facile exuberet
quod illius causa vim fere omnem remedium eludat
pro cornea tunica crassitie. vichus ratio sit exquisita
vinat abstemiū per sex menses, fugiat piscium et
salatum recentium utrum, abstineat ab acionibus edu-
citi omnibus, si sibi plurimum velit proptendere.

videtur agna nobilissima vestrum fecisse, expedita enim
 febre et convulsione incidit in affectum utraq, longe
 graviolem, caecitatem scilicet visus privationem omni-
 modam, quae vltima privatione aequae grauis est, cum
 lucis vltimū vltima dicitur a morte. caecitas ista apoplectica
 est quae licet grauis significet tantum visus hebetudinem
 vltimū tamen id voluit ut per hoc nomen intelligant me-
 dica eam visus privationem in qua nullum exteriorum
 oculi partium solium est. Sane oculis contentas licet-
 ut Lynceus, nulla in externis oculi partibus noxa cernitur
 in aegrotante. Atque aut meo me fallunt oculi, aut altero
 oculo clauso, ne minimum quidem pupilla alterius disten-
 tatur, quae simplicitas admodum est, ut inde liceat affirmare
 spiritus visus prorsus esse interclusam, ut nequeat visui
 dicatus spiritus ad oculum allabi, et in res videndas
 ex external appellere. Est autem ei via interclusa, ab
 affluuio humoris aut multo aut crassiori in conuulsu
 utriusq, nervi optici, estq, ita ita impedit ex interius
 ut minime putem inde posse exire aut ecelli.
 fieri quandoq, amat sub finem intermittebant febrium
 ut bilis exiliat per spinam, et insiliat in nervorum
 originem, absq, interitum paralyticum ingeneret, interdum
 caecitatem, nec alia causa cur in hanc partem irrumpat
 sedem, quam costus humoris impetus, non abstinere
 quid obigit huic aegrotanti, in qua bilis per spinam corti-
 nitatem in nervorum originem irrepsit ac conuulsu mo-
 iusculis, et cerebrum ea conuulsione ex cultis in conuulsu
 utriusq, nervi optici crassierem humorem, qui viam
 aditum et libertatem meandi spiritui animali, ut non

ante sit Speranda cuius aeterni pristinam, quam inde sit
 evulsus humor qui mihi videtur privatus remeandi potestate.
 Si quæ tamen sunt artes quæ id præstare valeant non -
 alia sunt quam quæ fata propolita, nec alia esse puto.
 Itaque discessionem facis in nostram sententiam, et probo
 plurimum commemorata prælia venæ sectionem tum
 e Superis tum ex inferis, cathartismum frequentissimum
 et pene assiduam ex fol. lit. rotat. ur. cucurbitulæ
 admotionem tum incurrentem tum quoque - - - - - et ut
 cutis Scalpello dirimatur, tum et seto inuratur. fisiones
 Superne deorsum et his similia a vobis exposita, sed
 vereri et iterum moneo ne contumax hic affectus eludat
 artem nostram et elidat vim omnem nostram remedi-
 orum. sed tentanda sunt ista an isti humorem firmitus
 impactum in angustissimis ductibus possint eximere.
 Rallan..

Ad marginem habetur. Symptoma est visus aboliti, -
 calitas subicit, illud q. ut et omnis causa morbus est, et
 ille obstructio nervi optici contumaciter impacta, ab humore
 crasso qui eo subit et irruit ex cerebri concussionem.

erga pulmonis ulcere agitat vir nobilis, quæ ex puit
pusculenta sunt, et male olent, quod argumentum est stuer
rit in pulmone stabulantis, præterea marcescit et totum
corpus.

ulceris causa sanguinis est animonia
qui e tenuibus pulmonis venis in ejus carnem effunditur.
Atq; illud sicut fuit serum acre et malignum, e
cerebro in pulmones stabens, quod ipsum exedit; tum
quia pulmonum mollis est et fungosa substantia; tum
quod ab orbe vitiorum natus est pulmones, nam et pulmo
nariis parentibus salus ager et preservatus, xi oavis dñs
vel ut alii placet oavidus Gal. 2. de temper. oavis
idos afferens tabulam significat. Serum autem
illud aluant et per acre a visceribus aluantibus probis;
propterea si qua curatio expectanda contumacis istius ac
fere aviatis affectus, non ab aliis prædiis potest
expectari quam ab illis quæ sanguinis animoniam de
malient, viscerum nubitorum alium temperant, et ipsos
pulmones detergent.

Sanguinis animonia et fental abundanter crebra et
parca vero seditione xat' ἐπακρίσειν. Sapius repetita.
Tabidum hipp. sanguine minuit εἰς ἀνέκτιστον -
ἐγύετο. Blanda quoq; purgatione ex medua. calam.
indic. fol. orient. paucis, tartaro rhei cui et aliquod -
manna calabini addi potest.

[Verum præter hæc et detergentia et pulmones firman
tia necessaria erunt. hæc alimenta sint et suchyma
et caepepti]

Et quia ulcus illud solitarium non est sed et phlogosin
sibi adiciunt comitem probis et semicupium a quo tepentis
quin et balnea universalia quæ et viscera aluantia et

50
iplos pulmones temperent, necesse est
verum praeter hanc detergentia et pulmones firmantia
necessaria erunt, haec alimenta sunt et euclyma et
eupecta, lac asininum, hordeatum, amygdalata, stut-
phana, et sirup. violaceus recens et agg. hordei solutus
nec puto calidiora fore ex usu, quia quia sanguinem
exaerant, vereretur ne ipsum stut adaugerent. Lextitum
non improbo, non eam quia ex guttula chio aduehitur,
sed e nostra profundali seu nasborensi galia.

Pulmones roborantia analeptica sunt, ut tota pulmum
firmat in analepti consistat.

sed metuo ne it. sit affectus omni ante medica superor
quia quod potissimum iuvat sufficit est, quia putulenta
materia protruditur, et illa pectus habet pulmones
qui isto impetu et suffiendi contentione dilacerantur.

de gravissimis duobus Symptomatis et periculi plenissimis ac
 consulimus, quibus Sexagenaria mulier misere diuexatur,
 asthma scilicet et hydero; quorum alterum procella
 simillimum perpheia mortis meditatio est, in quo non
 tantum agitant quies poctantur, (quod in omnibus
 morbis contingit) sed animam agunt, quod huic ^{proprio}
 et peculiore ut praelare olim ad suum Lucium
 Seneca eo morbi genere opprellus scribebat, alterum
 medicum opprobrium nuncupatur, quod sapissime omne
 eorum artes eludat. Quid igitur mirum si agra
 mulieri male melius, cui bene ominari hoc terribile
 prohibent, siue utriusque Symptomatis diuersa sit causa,
 seu quod ventisimilis, amica, seu scilicet in partes
 thoracicas afflatus, quod ut in corporis habitu anasarum
 sit in pectore aut praecordii hydropem pulmonis
 ingenerat. At seu label substantia pulmonum sit
 inusta, seu tuberculum eam occupet, siue a crassis
 et viscidis humoribus induratisque bronchiis in-
 farctus et obstructio pendeat, non facilius ^{hac} solueri
 quam si senta, huiusmodi tota hanc capiat obstruget.

Dorro tumor ille oedematosis solius habitus, licet
 confirmatum hydropem, licet fugax sit et per quie-
 tem euascat, nondum arguat, incipientem, tamen
 et male mirata viscera arguit, hepar potissimum,
 in cuius confirmata obstruione et cal. sicca intempe-
 sita sit prima mali label; si quidem eo non prae-
 cesso acutatos hydrops, cuius operis et muneris
 tantum sit frustratio et facultatis naturalis depravatio
 multumque in suo fonte languentis argumentum.

ut autem obstructio calorem illius naturalium propriis
in sanibus sufficit: si interperies calidior magis ac
frequentius quam frigidi, quae et ipsa caloris illius
immoderati obdole est, bonum et robur exoluit, hepatis
quippe calor nimis sanguinem in serum eliquat, et
coquit: igitur sentim illius humorem carpens, ex serum
facit, ut pro laudabili sanguine ~~substituatur~~ ^{serum} sufficiat, fenitum.
intemperiem arguit sentit hae febris, quae sine intermissione
fatigat, cui si bene consultum velis ei obistendum contem-
poratis viuentibus, ex purgata seri camarina, quae in die
haeret.

Cum autem in diuturnis affectibus, optimus et salutaris
diater prima tantum sit, ea instituenda quae refrigeret
humedet, subita potius ratione causa, et necesse est,
quam effectus, morbi quoniam symptomatis, eo sublatu-
euaniti. nil dico de compescendis, et od mehiopatheiam
reuocandis antici pathematis, atque nocenti similis.
Sanguini parandum ne urgeat illius fundendi necessitas,
nunquam detrahendus sed parua quod satis sit manui. pur-
gatio pro modulo virium, sed morbi magnitudine. opiat.
ex fol. orient. ʒss. croci mart. ʒii. turbiti, hermodact.
gum. ammoniac. ā ʒiʒ. crem. tartar. crystal. minor. ʒl.
coral. ā ʒi. aquila alba ʒii. modis cor. alband. et
diacryd. ā ʒi. excipiantur sirapo e florib. quantum
satis fiat opiat.

At his catharticis et aliis subinde repetendis, perse-
uerandum diutius? veremur enim plurimum ne pesti-
naci, et toties reprobatio morbo tenet cum his satis sit, nisi
quae necessaria sunt et profutura remedia ad idem reuocet
et in eis per plures dies mentes agor tenet propositum
hoc otiosissimum inclementis cultor persistat.

opiat

Recke conficit gminere suspitum agrolanti de cuius
 valebndine ad nos relapsit v. c. Asthma est ille
 morbus obstrutio venarum et arteriarum pulmonis. hanc
 parit humor crassus et lentus quo illi ductus intuent
 oblinuntur: ut non satis aeris admittant, nec satis
 fuliginem emittant. Ita ut tunc aeris penuria, tum
 fuliginis copia pene cor suffocet, cogaturque aget
 media et intempesta nocte e lecto exilire, ut liberius
 respiceret, aerem qui amplius sibi compareret. Angustiam
 parit humor crassus viscidus, quo illi ductus bronchia
 subiacet oblinuntur. Accedit et ad istam angustiam et
 excursus feri, quod et tussim permittendam ducit, longa
 illa quod tenuius fuit siccatione et valida contractione
 extensum est, quod crassius restitit in tubulis. Serum
 illud partim e cerebro partim e venis quae illud expum
 in pulmones. Nulla enim pars corporis tam venosa est
 i. e. tam multis venis intertexta, quam ipse pulmo
 quae necessaria ad illius motum assiduum et perennem
 sustinendum. haerent vena serum istud e viscidius
 quae intemperata, plus a quo feruida illius plurimum
 fundunt, quod excurret in istas partes. nec tantum
 illa intemperata sunt, sed sordent istunde plurimum,
 ab ingluvie. et polyphagia, ut sint ista et temperanda,
 et expurganda, tandem humor impudus parti, si
 fieri possit, anacathart educendus. Ea si arte nostra
 oblinere possimus, spes erit tandem liberam agrolantem
 ab eo periculo quod eius cervicibus impendit. Si enim
 vberius feri copia avenit in partes thoracicas depluat,
 repente agrolantem e medio tolleret, quod omni arte arcon-
 dum. Id fiet si ea sibi sinat administrari remedia,

quæ in propositis. mittatur igitur sanguis semel, item
 testis. Sicut et illud prædictum prætermittitur, quod
 in istius affectus curatione singulare est, ne dicam unum.
 tum blande repurgetur. sed iussu. sed subinde repetatur
 cathartici. denique in iussu aqua tepentis per
 aliquot dies. sed morendus ager ut diutissime et
 constantissime perseveret in ritu istorum remedium.
 Alius enim pulmonis affectus curatio in 14 extractis
 et 14 in aqua periculis consistit. sed et viscerum habenda
 ratio, non tantum eorum quæ abdomine coercentur
 sed et eorum quæ quæ cordi præsentia præcordia
 dicta sunt. Bechica sit. vid. liquoris gelatina.
 nichil ratio et refrigerant et tenuis.

Tussis et obscura vox editis agrotantibus, tussis et
 anghela agrotantibus ^{pulmones} ~~plumones~~ variis affectibus, ab una
 tamen eademque causa, quae variis impellit partibus, vocis
 organum guttur est. seu succingens guttur membrana.
 ea imbuta sereno humore ~~est~~ ^{est} causa est, et
 enim ipsa plus aquo exsiccata acutam edit vocem. Sic
 nimio imbuta humore raucam; at a pulmone tussis,
 ille dum peracri sero purgatus, valida contentione nititur
 quod siq; molestum est a se auferri, et ita tussis exci-
 tatur, quae nil aliud est quam valida contentio quae
 enititur pulmo quod siq; molestum est a se excutere.
 molestia causa serum est, quod hum e cerebro, hum
 e venit in pulmones insilit. sero isto vena graues
 illud expunt in pulmones: vena serum istud -
 hauriunt e visceribus plus aquo feruiscit, hepate
 potissimum quod exaluant, copiosius serum prouenerat.
 illud in venas extrudunt, vena ablegant in pulmones
 qui cum natura sua moles, serum ve peracere sit, non
 intrum si eo afficiatur. melius q; est ne et tandem in-
 ficiatur. viscerum autem nihil aliud et fructus,
 humore bilioso crasso, qui hum intemperie proferuita
 hum iuncta nichil lege in dies congeritur. propterea
 contemperanda viscera, et biliosa pluuies euerrenda,
 euerrunt epiora si subinde repetenda. Paracelsus ipsa
 ex syr. cicor. compos. cum rheo, in decoct. cicor.
 polypp. cum fol. oriental. et modull. elutis
 seruet perum tertio visceribus, parabilis encanthisma
 in quod delandet aget, et exsiccat cyathum unum
 aut alterum decocti contemperantis ex cicor. polyppodis
 cum fol. oriental. pene praetermitembam quod -

principium est iniquitas. Sicut, tum ex superis, tum
ex inferis actibus, una cum videtur lege convergenti. Nam
si obtinet et remedia iniquitatis, non dubito quin tendit
ferat morum, sed et est et graviter qui impendit deponit
genua.

corbis pal-

mulier 56. annor. calida temperie cordis palpitacione
plurquam videt in die coniunctis cum sternutatione
quasi sine pataxismo. hypochondrium sinistrum
ei tenum durum cum glaciati frigore. Alvus pigra
et adstricta, adeo ut non nisi decimo quoque die deficiat.
Tecum censeo v. cl. nobilissimam hanc viuum cordis
palpitacionem exerceri, qui nix mihi videtur ex immoderata
sanguinis copia originem ducere, nec ex aqueo hinc
more copiosius partes mecum pericardio coarctatis, nec
ex adnato tuberculo, aliusve causis veteri traditione
celebratis, quae cor sua mole premant, sed ex mole
affecto sinistro hypochondrio, in quo et lien et fixior
aliarq. vicina sedes multa torquent humores. Ex adstricta
quippe alvo, nulla requireret solutio necesse est,
valorumq. impunitas subsequatur ex supp. edito. Atq.
in temperamento illo praesens melancholica
humor non simplex sed acutissimus sentimur cumulat,
ex prostrata flamma bile generatus, qui in istas sedes
reclusus sentim eo loci lucere, id tendit sinistri
hypochondri satis indicat. Et autem humor quoties
vel ira vel exultatione, vel alia quavis externa
causa exagitur, tetrum et melancholicum de se
spiritum efflat, qui subiens arterias, quibus multis
lien nix contrahitur, in cor proximum facile obrepit.
Istius malignitate cor saepe et irritatum palpitati
one nobiliter quod noxium et molestum est abeque,
eiusdem vaporis portio altius sublata cerebrum ferit
quam sibi molestum sentiens, nobiliter a se amoliri, atq.
ob id sternalamentum movet, eoque, motu valido, a

principibus potibus suscepto, teter ille vapor dissoluitur, et
evanescit, atque sedatur illa aestus, donec novus quasi-
furor reserat, idem efflatus vapor atrabilarius, qui in
imis partibus subsidet hoc est Anistro hypochondrio, quod
et flatus isti immoderati sursum et deorsum erumpentes,
ex ventris rugitus ab eo humore melancholico proficiunt
soliti demonstrant. Quasi ut a tot tantisq[ue] symptomatib[us]
agra illa vindicetur; cumulus ille antiquus sextum exha-
riendus per blanda medicamenta purgantia; nec etiam
sit prius finis, quam illud Augia stabulum probe fuerit
reparatum. Id fiet frequentissimo usu phillanae ex
fol. orient. in decocto aperiente sine manifesto calore,
a vehementioribus abstinendum, ne effusus hic humor
magis exasperetur. Postquam per decem dies ila fuerit
motti haec phillana, validius repurgabitur ex cathol.
fol. sic. rosar. pallid. dein commistetur usui aquarum
spadentium, quae illuminem hanc eluant. his omnibus
si aequat praesens virtus ratio, si salta omnia, carnia
piperata vitet, lac et lacticia fugiat, cibis euephras
euephras minime crassis et flatulentis, alatur, spes est
fore ut tandem pristinae sanitati restitueretur, sed non ita
brevis, quod velut ille infarctus dierum numerum
ex postulet quibus demoliaetur. nec latetur usu frequens
catharticum in quibus unica spes salutis affulget, quae
si aspernetur gravem ei impendere casum repentina
lustrationis celo celsius est.

Ascites coniectarius inunctionis ex
hydrargyro. a Syphilide.

Agilus de humore qui ventris qui sunt in Syphilide,
ille ex congerie serosi humoris. altera enim manus
percutiatur abdomen, altera obaudiatur fluctuatio &
ARTITURIA, argumentum certissimum seris quam plurimi
collekti peritonaeum intest et intestina. et ille humor
quia istis speciebus refert aoxitis medicis perhibetur.
sed et pedes huiusq; distenduntur an asciti... superuenit
vomacacidios interas. Tum oris istius causa princeps, -
vitierum nutitiorum praeservida intemperies, polissimum
nerv hepatitis quod ut est sic habetur fons omnium
humorum, exasstant illud uberiores copiam funbit
serosi humoris et cum fenore, quod plus illius reddat
quam ab alimentis accipit. Serosus ille humor alibilis
non est, proinde naturae grauit exitus a venis, et
insulit hum in pedes huiusq; ne hum in illam capacita-
tem quae est peritonaeum intest et intestina. et non
ante defungi possit arget hum morbo hum illius causa
quam fuerit euacuata serosa illa illauius, et intem-
peries illius parent emendata. Si enim arte
nostra oblinere possumus, ut humor iste serosus eli-
minetur et intemperies emendetur haud dubie libera-
bitur arget eo morbo qui male habetur.

Impunit ad contemperationem minuatur sanguine
serac, sterum, dein blande purgetur eo medica-
menti genere quod admittat fol. orient. 3 iii. thei 3 i.
in dec. gram. tarax. fragor. per hiduum aut pueri-
duum. Tum relesatis et expetitis viis per quas
excerni debet Serosus ille humor addatur Sir. ros. pall.
vel e florib. vel man. calabr. solut. e iusculo fol.
orient. medicato. Tandem adorat forgentes a quas

quas per 20. dies ebriet ne quis superfluo fecerint.
his si adiungat optimum videtur legem, qua sit
contenta rebus morbo et illius causa, non dubito quin
lenius ferat morbum, aut eo plane liberetur.

subscribo hanc sententiam, nec enim aliam morbi, ideam
 nec alia remedia esse puto quam quae fuere descripta.
 Aegrotantes accipio variis diuersisq; symptomatis obditi,
 grauib; et ut putat metuendis, sed quae omnia in
 vniuerso ejusdemq; affectus significationemq; conspirent
 hanc fere declarata non repeto. Onchus et moestitia
 sine manifesta causa, grauis cogitatio, suspensio imo
 de pectore frequentius erumpentia. Sonus aut nullus
 aut pariter et ille turbulenter, colorum sentet modo
 hanc modo illam corporis partem pungentium, hae
 inquam omnia melancholiam esse denunciant, non
 eam quidem primariam quae solius cerebri vitio fit,
 sed illam quae praetertinentem praecordiorum sympathia
 suscitatur. hujus manifestum indicium humor est
 qui cum lixorem et pancreat obducat, hujus
 continentem causam ^{non pulch} naturalem humorem melanco-
 licum qui fere est sanguis, sed alium retortidum
 quem peculiari nomine atram bilem nuncupant.
 hae si quidem sentiri in praecordiis multo tempore
 congesta, illuc plerumq; exaltare percipitur,
 cuius res signum certissimum, valida pulsatio
 arteria coeliacae observari solita. Illa exaltanda,
 malignos de se fundit vapores atq; humores,
 qui in diaphragma impulsu liberioris respirationis
 organum, illam intercepti, ut praefocaturum se
 ager putet. In cor sublati palpitationem molestant
 inducunt, quandoq; Syncope seu prociptilem vitam
 lapsum, per varias corporis partes et membranas
 effusi dolores oculorum ingenerant. Quod si magis incan-
 detrat, atq; cerebrum feriant diu illa & viciosa
 melum, moestitiam, observatas taepociores, leues

mentis aberrationes, fugacia deliria, atrahi et nebulosi.
 si finis et ~~vis~~ desperationis, nequeat agna in spem
 valebunt erigi, animoq; perculsa diffidat, nec illa
 rationis suavitatis potius illa in spem curationis erigi,
 licet sit plane àxirduves is affectus, et securus fidei
 rus si sinat sibi administrari remedia qua bilem atam
 in precordiis congestam eliminant, esusq; parentem in
 temperem feruidam et impensius siccam emendare
 valeant, sanguinis debradine e superis et inferis
 ventis sapius utendum; tum hirudinum admotio;
 margini ari; blanda molliq; purgatione ex fol. hie.
 o pomis compot. e richerio compot. Liebit et sir. rot.
 pallio. adittere ex intervallis, Semicupio aqua tepen-
 tis, quod et viscerum altum compellet, Symptomata
 q; acritatem et feritatem demulcebit; cum seri lade
 usu probe debeat et sir. e pomis alterati. tandem et
 proposita aqua vicecomitentes elibat, qua lixius
 instat illuuiem hanc molliet eluant tergeantq;
 ubi et muerint et nuerint viscera, lac a sinu
 profuturum non medicenter modo sed inde linus
 ab eo provenient eximatur purgatione hons quatuor
 ab epoto lacte oggerenda, fictions pedum, hieiarum
 et in aqua tepente lotiones, epithemata, apozemata
 refriger. humect. vilia. Quod si rognit sepulti cineri
 docto fulgor appareat, et vere sedis erit usurpanda.
 monendum quod experientia comprobat, nihil tam
 facile morbum exasperat et symptomata quam
 alimontorum aut moticamentorum calidissimum usus.
 hanc vitabit ut et copiosius alimentum, cum summa
 sit impunitas eorum qui copiosius getuntur, hanc
 q; ipsi perniciem alant.

Splenica hystericia virgo

cum animo peracris et accurate perpendo, vana ea
Symptomata quibus, in hoc abhinc annis, illustris
ea virgo vexatur, ea omnia accepta ferenda puto,
praevis viscerum constitutionis. viscerum nomine
eos omnes partes intelligere est, quas peritonaeum
suo ambitu continet; ut id nomen et uterum quoque
complectatur. Traua illa constitutis interperis
est eaq; insignis; ut sine illa peculiariter addita
generanda bili atro. hinc porro effera, at putredine
effratius reddatur, adeo ut naturae praeidia depra-
detur, scilicet naturae calorem atterat, humidum q;
primigenium depopuletur; quae duo sunt praesidia
proxima quibus vita sustentatur. Eadem in generat-
dum illa Symptomata, quae superest deo commemorare;
At non adeo facile illam labem visceribus in istam
emendare, quod illa ipsi viscerum medullis atte-
intederit; ut non sit mirum si tam frequenter
recurrant ea Symptomata. Spiratio difficilis tum
quod pulmones in quo loco conditi nequeant se
expandere aut huius alae expandere; ut sine magis
opportuni exicipiendis sensis reverentis, tum quae
depluvit e cerebro, tum quae e venis influunt et
minut ipsi possunt iisdem se expedire. Atui pro-
fluvium, quod effluit, alimentum est quod refluit
vixit commocum intercepti, vixitq; alui nix plane
obstruit et impedit, ut non sine omnia illa Sym-
ptomata cessatura antequam peculiaris iste ignis sit
extinctus, et sordes quae in dies subnascuntur ab eodem

64
prognatur emuncta. In quam rem et sanguinis
detrahitur superne deorsum, clauda molliq; purgatis
et intellectus, et a qua foryentes, seram lachis, et vichy
ratio exquilita, tenuit et contemperant, nec alia
nouj — ab illi propitius quibus vim suam deus in-
fundat.

Lesio Quarta.

Interas.

Quarta a nobis ager remedia quibus annum —
hanc affectionem queat abigere, et a se expellere. Tam diu-
turnus affectus et contumacis causa, intemperies est, eaq[ue]
non levis, sed quæ parti aliq[ui] p[ri]ncip[ali] tam altas egit
radices, ut pene à totius inueherit. Ut enim temperies
et integritas vniusq[ui]q[ue] partis robur tuelit, sic intem-
peries magnitudis illud idem dissolvit, et à totius in-
ducit, ex progressa et antea nichil ratione prava et
incauta; Ex t[em]p[or]e à toto roboris, longo vni[us] meraciori-
fiantia, externum caput et viscera nutritia frangere
plus aquo, et loco sanguinis vberius serum reponunt,
quod cum minime sit partibus aliendis commodum, illud
respuunt et protrudunt in extrema siliet ora,
tibial, pedesq[ue] potissimum quæ partes minet abdicante
sanguine aut aqua lenta et concreta suffunduntur. Quos
lenit et crassiusculi sit humor, illud arguit quod digiti
impressum manet vestigium. Aqua ista lenta attem-
ac pene obruit calorem nativum partis, ut minime
per quietem et in lecti tepore humor is minime
dissipetur aut evanescat, tum quod perennis fiat istius
leni humoris ab intemperie generatio. Præterea et igne
eorum loquutus sum antea vlt[er]ior ratio, tum et lumborum
dolor de quo ager conqueritur, qui et eundem ignem pecu-
liari ea in sede auentum sui causam agnoscit, et crathre
mucum intestinis ferrentem, e quo exilit tenue quiddam
in lumborum musculos, eo argumento quod excreta illa
mucota humi dilate melius se se habeat ager. propterea

pestilentiali sicut affectus non ante expedienda aut spe-
 randa solutio, quam fuerit emendata intemperies
 et serotus humor euacuatus. Remedia ergo usurpanda
 quae utrumque praestent, quae serotum humorem eximant
 et peculiarem exaeuare extinguant, ut nihilominus
 minimum caliditatis usurpanda salubri iucam, et a-
 vehementioribus et calidioribus abstinendum. Quam
 obrem eam seruet videtur legem quae sit adplexuata.
 Instans utitur herbis refrigerantibus alteratis. philana-
 sis, familiaris ex radic. citr. parata. Desceuerit et
 in laetis asinum utra, quod non potest humorem fouere,
 tum quod alium alius adhibendam soluat. Remedia sim-
 mar. calabr. lili. ros. e florib. cum fol. orient. et call.
 careat calidioribus et illi quae a distantioribus sedibus
 eliciunt humorem. An elect. diuicath. gutta gum. ex-
 hibenda. melior ore maceratio iam iam iniipientem
 obfirmet, super his decernet v. c. et quid sit agn-
 agendum imperabit.

vix certe quod narraf speranda falus, nifi a huius folentia
 qua utoris in pofterum ad lenationem non minimum
 periclitantis agri. namq; a Scitel illius morbus elt ab
 inueterata vltimum intemperie exortus. Atq; eo prouectus
 ut cum eadem intemperie pene habitum paffum iuuau-
 ferit; haud adeo quauis arte poterit euerti. his quæ
 fequuntur remediis fiqua agrotanti expedanda, reddetur
 melior valeudo. Ea erunt quæ intemperiei fandi-
 ficiunt, et furreptentia in dies humorem alienum
 educunt e corpore, tum quæ ipsis vitentibus robur
 adiciunt. nihil refarciendis vitibus accommodatius
 lacte afina. Quatuor horis a lacte pasculum hauriat
 e carne vitulina conditum cichor. hortenf; alternis
 diebus foli. Lenn. et mann. calabr. medicinalum.
 vichus ratio ab extirpante aliena fii; namq; Coni-
 succi humer. magis profuturus. Dohet piarier placet
 ex vino dilutiffimo. Diluatur doc. gram. fragar. sic. non
 profuerit paracentefis, non fignificabilis propofita, quon-
 foret deterius agrotanti. nec a oremore paffanti, linat.
 chilibis quidquam potest contingere folatii. nihil ad
 hepar roborandum magis facturum videbatur lode-
 Succum rotato in affolet ~~superata~~ faporato. nerum
 natura faule repelitis iisdem remediis affuetis, ex
 intervallis illa immutanda erunt. Tuo hac omnia regent.
 confilio. Quod fi remediis vix contumax agnitiuius
 oblietetur, ne adueta poffinacia frangere conerit, aut
 valentiora remedia adhibeat, final enim potius fuis falto
 intente quon tuo vulnere curare.

The first part of the paper is devoted to a general
 consideration of the subject, and to a statement of the
 objects of the present investigation. The second part
 contains a description of the apparatus used, and of the
 method of observation. The third part contains the
 results of the experiments, and a discussion of the
 same. The fourth part contains the conclusions to which
 the author has arrived, and a summary of the main
 results of the investigation.

mesentericum alij profluuium 69

Aluj fluit qui a quatuor mentibus in hunc usq; dicam
male habuit agrotantem, haud dubie mesentericus
est, i.e. humoris qui effluit quoq; die sedes mesenterium
est. In quo jam dudum congesca mucus, et ille quidem
varia, conflata scilicet ex humore bilioso
pituitoso et melancholico. natura oppressa copia impurita-
tis istius sese expedit per aliud orae profluuium
istud. Perennis generatio istius impuritatis hactenus
profluuium fecit. ex pulredine mucus amentis callet
et ille omnidolorosus; nidore cacochymia istius afflata
edulia corrumpuntur, corrupta suppediant pabulum -
isti profluuii; ut illud non ante possit compesci quam
intemperies ipsa calida mesenterio ceterisq; visceribus
nutritis alte reposita temperata fuerit, et illius fomes
subductus.

medendi ratio utrumq; scopum spectare debet, et resarci-
dio quo impotenterum usurpabuntur, eo et dirigi. propterea
ea semel, iterum, tertio, et saepius festastis delrahendus
sanguis, ex utroq; brachio habita ratione virium, elu-
enda aliud non tantum enemate coqi blando, quandoq;
parato ex decocto hordei sine melle, quandoq; cum
mell. ʒii. sed et potio quoq; exhibenda medicata,
follic. rheo, cast. Repetenda illa idem, usque
dum potius aliud fuerit expurgata. cathartica
vehementiora fugienda proutque metalla, remedia
ne an piauula? Sane eorum usu accendetur calor
ille istius profluuii author. his remediis si accesserit
videtur ratio contentanea morbo refriger. humed. ut
abstineat sic ager; elixis potius vel calidus cibus, iusculis
carnium saporatis cichoris, oxalide, non dubitamus quin

leuectur uget tandem et liboretur hoc molesto alui pro-
 fluvio; maxime si medendi labori deus adspiret. Atq;
 id quidem optamus, optatis succedat eventus. Si non audie-
 rit, carebit uget analeptis istis, cardialiq; omnibus
 quous modo paratis. Et enim hae nullius sunt momenti
 ad curationem morbi, sed et morbi causam adaugent
 alimento natura firmabitur, firmata seipsam liberabit
 et symptoma et morbo.

Pericles apud Thucydidem duo optabat in omni re,
de qua consilium iuribus, alterum γυνῶνας τὰ δίκαια
alterum τὰντα ἐμμένονας χαλῶς, nocte ea quæ
profutura sunt, et eandem dilucida oratione exponere.
utrumque prastitisti v. c. nam et affectum de quo -
consultimus ejusque causam exposuisti, et remedia quæ
obiri debentur proposuisti dilucidissime. Affectus
dolor est, ilque acerbissimus, qui cæcis intervallis, utque
non statim exerceat agrotantem. Is reni dextræ est
affixus, cuius ureter dilaniatur perquam immaniter,
causa calculi est, non quod calculi jam sæpius -
excreverit, non quod calculosa stirps sit mundas,
sed quod tam vehementis doloris causa, alia esse non
potest præter ipsum calculum. Is renis sinu
conclusus, quamdiu conquiescit, nullo affligit dolore,
at ubi quavis ex causa movetur, et ad ureteris ini-
tium appellit, illum dilacerat, et dolores non ferendos
inducit. Excreto calculo remittit plurimum dolor
de sua saevitia; at non plane conquiescit; manet
subobscurus doloris sensus, quod sit ex natura vis, ut
ad partem afflictam suas copias sanguineam scilicet
et spiritus demittat, quæ hic magis affligunt. Illi
enim effervescent, incandescent quoque et rectem extra
vident congesta sedibus. Sedato fervore, sedatur
et prorsus dolor; cui demulcendo non alia supponunt
remedia, quam quæ nos proposuisti. fundatur sanguis
semel, iterum tertio. Immittantur crebri enemata eaq,
blanda, mollia, intemperantia, demittatur in pristinum
aquæ tepentis blande reperiungato corpore. Notaque hic

72
audientia vox illa Hipp. 6. epis. ἀπαλύναι χρὴ, ἡὰν
εἰποντὶ Gal. μαλακύναι. partes quæ distenduntur plus aqua
soluenda sunt, quæ tument leniter emollienda... Lubrificanda
laxantia. An non calculi exuretio promouenda? minime.
Si enim exilis, sua sponte natura per vias liberas proz
fundet; si grandis et detrudatur in arctis sinum, vnde
æqueat remeare, grauioribus damnis, et cruciatu longe
atrociore aget mactabitur. Aqua metallica si in aliquo
affectu, maxime in istis profutura sunt, quæ vias aper-
niant, detergeant, ardorem vitæ exibus et reni inuicem
emendant, pistillissimum forgentes (spadentes fortan) quæ
vias, iusticiam quæ siccitatem citissime permeent et
enuerant; sed et habenda ratio et vicius conuenientis
quam non repero, ne longiore oratione sim molestus.

Aut me iudicium fallit, aut hic ager calculo ducatur
michio ei frequentissima est eaq; cum dolore, dolor
summus uris summum pudendum: Quandoq; et urina
interipitur; quæ omnia sunt calculi indicia in vesica
calitantis. Illud quoq; et fidem facit quod et urina
cruenta meitur, ex attritu venularum vesicæ ab aspe-
riore calculo. Reliquum ergo est ut cathetere ex-
plerehur, an hæc sita sive an fallacia signa. Si re-
ponderit catheteri calculus, ille extrahendus, nec enim
novi remedia nec esse puto quæ calculum commiz-
nuant aut infringant. unicum remedium cysto-
tomia a perito artifice. Atque dum tempestas opor-
tuna obigerit, quæ istud remedium alex plenum
subeat, experiantur nonnulla remedia, eaq; blanda
quæ impediant, quominus hostis ille petreus in molem
affurgat majorem. Ea sunt frequent purgatio ex fol.
cass. vena sectio ex intervalis. Lactis asinini usus
et vitæ ratio, quæ calorem calculi authorem et
parentem temperet, et quæ viscidum crassumq;
succum calculi materiam prohibent. Aqual metal-
licas probare ^{aut} laudare aut ~~probare~~ minime possum.
ut quæ nihil de calculo demant, et plurima eaq;
impura ad vesicam deferant et asportent.

[illegible]

Dolor ad umbilicum urget a biennio, in menses unius modo sanguine modo pure conferta. In fundo prae-
senti, mucus mucus narium similis subsidet. curtus urina
nunc quandoque intercipitur. Deius habet cum stat aut
inodit, quam cum decumbit, cathetere bis explorata
vesica, nihil calculi compertum.

vesica ἐλαφρῶς ἐπιπολαία agrum laborare nullus
est qui possit dubitare. vixit purulenta, ergo subest
ulcus; ubi dolor, ibi mortuus. Dolor circa umbilicum
ubi fundum vesica situm est, ergo in vesica ulcus
superficianum. Superficianum dico, quia non copia
pus prodit, nec filamenta excernuntur, quae ulcers altius
in ulla signa sunt, interparabilia. sed a qua causa
ulcus? Anxius hureo, an ex contumescit et abrasione
calculi? an ab urina acriori, quam acrit salique
humoris permixtio infestis interior vesicae pellucida
detestetur, ambigua certe sunt signa. calculi tamen
subsidetis cetera mihi videntur, nam et de sen-
sualitatis ad penam aget conuenit, michi est
creberrima, ut assiduo pene est sic menses, vix
quod possit urina coherere; urina fluit repente inter-
cipitur, quasi obviata impulso calculo, ut non coha-
nuata, sed interuista sit michi, quae omnia sunt
calculi indubitata indicia; ut τῷ Ἀρσῶ subsit calcu-
lus, minime vero τῷ ἔγγῳ. In hac ambiguitate
quid agendum, dicam libens quod sentio, quia ulcus
adest quod non nisi detergentibus detergeri potest, quae
minime possunt ingredi in vesicam, nisi in iunctione ad

76
petinarum instituta, in ea hunc sententia ut inuidat?
velica nullum in petnido, atq; ferreamentis lustratur
velica an subit lapid, enq; sectione injectiones repentes
consolidantes insidentur. nihil inde periculi, imminet.
seu est vulnus nec multum dolens, idque facile
sanabitur. Plurimos quolibet numerare est quibus
bit terne cathetere lustrata velica, nec delitescen-
calculus huic respondet, quibus in hac hene pericula
calculus satis grandis extractus est. Id facilitatem in
lenatore integerrima & sela martiliere, ad Girault.
sape oblinitur calculus mucro, sic q; cathetorem lubil
nec respondet. Sape oberrant eandem fugiet raro
fallitur loyiq; Quod si refugiat arget id prastit,
genus, tententur blandiora remedia, singulis hebdo-
madis purgetur ex cath. fol. thoreb. veneta, ut
illudiet ista eluatur. Post modum hauriat aqua
spadentes, quia velicam detergeant. Potus sit aqua
hordei gram. alpar. pa. alchechengi, ea que
vinum diluat. At tandem ubi ea omnia incassum
fuerint expetant, lithotomia committatur, et congruam
videt legem ostendet.

mela foetens excreta cum variis Sympt. 77
multa variaque Symptomata male habent agitantem
Sanguinis immoderatum profluvium perlocit, vna cum
mela foetentis excretionem. his accedunt Syncope, palpi-
tatio, febris, dolor ad occiput, seu partem capitis posteriorem
cum aurium gravitate et bombis, quae omnia varia,
licet et diversa ab unico facile scabunt, insigni-
ficet et putredine tum in locis, tum in venis ma-
ioribus. Ea est enim natura sex ut in mulieribus
quoque mente Sanguis perlocit exierit. Et si sub-
stiterit natura gravis est. moratur quippe in loco
minime respirabili, nec enim aura ^{temperata} foris intro-
subeunte ventilatur, nec tenuibus auribus fuliginosis
excrementis satis repurgatur. hinc naturam calorem
cujus imperio manipalus provocari, et calorem proles
naturam in ejus locum subtilius necesse est qui putre-
dinis auctor. Aorta ea putredine circa locos quantum
veluti Septa Jacuit, nulla sui debet indicia, sed
sentim ac sine sensu suo adhaesa utriusque inquinat
uit humores, sibi quoque propinquam in utero molam
corruptis. At eadem ipsa vehementi animi et candore contin-
coactata ac veluti turgentis incanduit, multum sese
telumque vaporem in omnia corporis effudit, cuius vim
potio superius ventriculi orificium, ipsumque cor
peruulit, praecipitem vitium capsum febremque intulit.
Altera alius elata in cerebrum irrepsit, capitisque
gravitatem et aurium locatos inuexit bombos
occipitisque gravitatem quae steri Sympathia exulatur,
Ita et *αὐτὸς εἶρας αἰ ἐπὶ τοῦ στήθους* in loquatur Hippo-
crates qui sterus Spina incubans continuitatis lege occipitis o-
sim infert doloremque accipit, nec tantum locum muz-
liebium finibus cit cumscripta putredo fieri, satis sese.

Quadragesimus cal. hinc tempeie conuenitur de
dolor ad xiphoidem. febris multo lenta, sius non
intensa, iomaniis capitis dolor, somnus nuper multa
fuehda, amarissima, facibussimobla, iute renitita
febris. At vinum prothatio.

Lenta hujus febris somnusq; copiosus, amari, Aethi,
vna eo demq; causa. Munde scilicet eaq; collecta
circa ventriculum pancreas et mesenterium crescat.
cujus dum vapor cor attingit, febrem lentam peperit
ex qua est copiosior in dtes bilis subnasatur, adeo
ut supra modum cumulat in fundum ventriculi
regurgitauerit, a qua lacellitur illam tandem excreuit.
nec ab alia causa ille factor, quam a calore illo
febris, cuius proprium est omnia committere. adde quod
totalis loquor et ei pylorus; ac praeterea mora diuini
ore in loco minime respirabili ac excipientis bilis -
corporis reuerentis dicato febretem illum si si comparant.
Ea autem laudabili et conuenienti excretionem remittit
febris quod oia dei xabaisas xabaisas. causaque
mabum committentis postio excernitur. nec mirum
si ab ea vires utcumq; attrita languent; tum quia
non est dicat ventriculus excipientis corporis impunita:
hinc, ut minime xata dory natura illa excretio sit.
Tum quia nonnulli magno robore anam quamq; contenti:
onem illa perficeret. Quo in ntu magna peria spi
rituum copita, vnde vires absteruntur. verum licet
vires exiguum sui potumam perpetiantur, bene tamen
Sperandum esse puto, cum praestet cum nonnullo tunc
sehimento materiam morbum committentem abigi, quam
cum earundem incolumitate illum intus remanere

Sinistri hypochondrii tumor

41

nobilis virgo quae in Sabaudia nivalem aquam pro-
prie haubit, sinistri hypochondrii tumore, duritie pro-
sente, alui profluvio correpta, quod album, chylotum,
modo cruentum, rarius nigricans. Immoderatus ille alui
fluxus coelestis mihi videtur, quod dejectiones chylotum
tales prodeunt ab impedita anadoti. Ventrículus ejus
promptuarium suo probe fungitur munere, sic est
ingesta alimenta in chylum mutat, qui propter obstruc-
tionem venarum melaricarum nequit sic tas pulas
res hanc appellere, unde per intestinorum anfractus
exierant necesse est, qui cum a naturali calore
vinci nequeat, reliquum est ut a cruditate febrem
sibi adiciat. maxime autem illa virgo obstructioni
venarum melaricarum obnoxia ^{mihi} videtur, tum quod
exiles sint istae venae a potu aquarum nivialium aritate,
tum quod succo crassiore et melancholico illa abundet;
propterea quod Siccio indurascens lien, terreno et fœcu-
lento succo nequit sanguinem expurgare, e quo
infarctus contumax tum in alui ductibus, tum in
sinistro hypochondrio, quod et tertium et durum est.
ne contumacis istius alui fluxus prius finis erit, quam
relerata sint obstructiones venarum melaricarum,
et infarctus sinistri hypochondrii solutus, quod nisi
præterea, imminet non levis nuchus hydropis
a Siccio lienis et intemperatus et immoderatus alui
profluvio. Itaque curationis cursum in eo vesti videtur
ut inueterata illa obstructiones expediantur, quod non
aliis remediis fieri potest puto quam frequentibus, blandis,
catharticis, identidem et saepius repetitis; crassus quippe
foeculentus firmiter impedit humor is seductus—

viscerum, uno cathartico non sine potest evelli. Itaque
 sumat per x. diel. pilulan. laxat. ex fol. el. theo paratam
 in dec. hordei graminis, seminis alparagi. prius minuat
 huius sanguine e basilica sinistra, ut illius beneficio
 coctus ignis quo correpta videtur, extinguatur. fieri enim
 non potest quin coarctatus humor circa pectoris caua
 ra loco minime perspirabili, non pulveris et pulver
 dine audent ibi sit. his peractis quia non bene
 schimentum patuit est ventriculus, atque ut corpus
 reficeretur quod emacuit, putarem lac capillum
 summe profuturum quod ἐνδομαχον et serotum
 minus magis alit. At huius temporis quarto quoque
 die repurgandum. Pro posse sit pilulana ex aperiz
 entibus, hordeo integro, rad. gram. tarax. alparagi
 cum limatura chalcidis, quibus remediis si obtemperet
 et optimam viam legem adjungat, fugiat calida sicca
 edulia crassa bene sperandum est esse iubemus, at
 si dehectet male.

Symptoma, vitium illud est quo libera seminis excretio praepeditur. licet enim rei venerea libidine gaudetur, ac in veneream ruat, non sine oblectationis sensu, hiliari ac solis festivitate, tamen per hunc orgasmum semen minime effundit, sed quasi essent praepediti ductus aut obstructi, evanescit ille prunis hiliatio vel, absque ulla seminis emissione. horis vero interpositis aliter quot involuntarie atque nulla voluptate, semen quasi pudendo lacrymante manat, atque illud crustum, aereum, liquidum tenue, ut inde constet illud a partibus generationi dicatis prodire. sed non ita excoctum et perfectum ut consistentiam laudabilem nactum sit. Imminuta elaborationis causa ex genitalium partium infirmitate repetenda. infirmitas a progressa intemperie, quam in huiusmodi foeda et virulenta gonorrhoea. Tum quod nondum matura aetate prestantibus se se veneri addixerit, tum quod aura maligna et virulenta, foeda gonorrhoea afflata, testes, vesicula seminalis et glandula semini afferuando dicata nequeunt semen excoquere, aut tandem retinere donec coalescat quod eis sit inusta labe a progressa intemperie vix eluibilis. Imbecillitati partium accedunt humorum confluentia qui obruit peculiarem illarum partium calorem, ut minime queant probe suo defungi munere. sed cur cum suppetat seminis vberitas licet crudioris, non illud excernitur? an quod inhumescat urethra appulsa illius humiditatis? an defectu illius humoris oleaginosi qui ductum iungit in glandulis ad exercitum, minime? sed quod citius evanescat

Spiritus qui materiam seminalem in emissione debet
impellere: propterea si qua sanationis spes, in iis
remediis videtur posita, quæ eorum intemperiem
imbecillitatis causam emendent, et iisdem robur
concilient. Intemperies emendabitur repetita sive
pituitale vena sectione, et catharsi ex fol. cass. sic
rotat. quæ humores in eas partes abundantius ex-
currunt eximat, tum uti emulsionum ex sem. fig.
amygdal. Av. et limoni.

Sum Semicupri

Postmodum in fovea perinaei ex attingentibus herbis
parato quot suppedet commemorare, nescim huius
plurum enumeratione molestus. Tandem in lachis
sterini usu. sed precipue in exquisita vivendi
lege. Abstineat aeger ab omnibus salis, acris,
embumatis, vinum dilutissimum hauriat, squa-
lionem fugiat, quæ attritu calorem ipsi partibus
impeditur. Per aliquot menses abstineat a venere,
ubi commodum fuerit aquid se produat, forsyntibus.
horum tamen remedium erit arbitet vix doctissimus
et in arte medendi experientissimus, qui aegrotanti
affidet.

Sanctissima Symptomata clare satis loquuntur non
 alio quam hysterico affectu virginem misere di-
 nexam ab impunitate insigni circa locos contentos,
 et in uteri capacitatem, tum in venis et arteriis
 ad uterum pertinentibus cuius tela nephela dum
 partes tum naturales tum spirituales afflandit, earum
 propria Symptomata ingenerat. hinc palmo Dyspnoea
 convulsio, epilepsia finitima, et alia id genus.
 Atque ut tam dextrum tamque infernum hostem
 vix alia possumus comminisci remedia quam
 quae hactenus fuisse usurpata. in his consistere
 dum esse arbitror, et potissimum in repetita
 sanguinis subtractione, tum e superioribus, tum et
 inferioribus venis, et molli blandaque purgatione per
 15. dies quoque die ex fol. et rheo in dec. capillor.
 fumar. cum tantillo absinthii. huic purgationi
 bis in anno addetur aliquod elect. de citro aut
 confect. hamech, maxime sub finem autumnii, et
 medium veris. nec omittendus fonticulus ex
 approposito pyralico ubique tibiae interiori, qualiter dicitur
 tot ^{infra} supra genu. Baroysmi tempore suffusus instituat
 ex myrrha, castor. Unde, cum portione Tabaci. pro-
 terea fiat opciata ex conserua florum baroysmi
 pronia, nymphaea, additis aliquot granis caplurae et
 mithridatii, et theiacae veteris. De qua caplurae proli-
 magnitudine hora somni. Adum aquarum metallicarum
 non possum non probare quarum largiore pota et
 venenata illa materia diluatur et fortasse per vias

vinantur eluctus. his spero fore ut deinceps melior
ex valetudo contingat, quam non mediocriter opto.

ergo rheumatismo toto affigitur, pulgus rheumatismi
 num appello xata et vocem seroti humoris in quom-
 libet partem, ut enim fluidum suis alveis nequeunt
 coerceri post largos imbres, sed videntur agros inun-
 dant, ita cum copiosior serotus est humor catullos
 in venit, nequit eorum conceptaculis contineri,
 sed irrumpit in vicinas partes easque tingit, inde
 idcirco, qui remediis astriculis conthumaciter obstitit,
 conthumacia causa, serotus est humor, qui sua
 generationis causam agnovit feruidam viscerum
 nutritionem intemperantem, aqua copiosius illud
 serum progignitur, feruetque in venit, inde febri-
 cula quae sub noctem exacerbatur. Ab ea febre
 acutus ejusmodi serum et vberius in venit
 est. utraque de causa exilit e venit. Sanguis
 quippe cum lacte maximam habet affinitatem,
 et ut lac calore solutus in serum, ita et sanguis
 serotus febri incendio. Propterea tum ad
 feruorem viscerum contemperandum, serumque
 sedurbandum epithemata ex tinctis oxycrato medi-
 cis, regioni recondi apponantur. tum enemata fre-
 quentia ex hordeo, fursure cum melle violaceo
 injiciantur crebriuscule. sed ad singulare prostru-
 dium confugere erit necesse, atque ut probris ejus-
 seroti humoris educatur, educendus erit sanguis
 siue e brachio siue e pede nil moror, his artibus
 compressis feruore eluenda erit saburra, quae morbum
 hunc foret blanda purgatione ex sin rosari flor.
 pestis. cum medulla et fol. Ad dolorem capitis
 quod spectat, spectat est fore illud cessaturum, ubi feruor

viscerum defesbuent. Et enim ab eo vapore aere
 meningas ferunt, eaq; distendunt. sed mirari non
 debet si longiori tempore protrahatur hic morbus,
 est enim ille humor qui committit morbum ac-
 celerat, et si a natura ipsa nequeat edomari, ab
 arte viri ac ne vix quidem illud sperandum. Si
 tamen his morantibus obsequatur, spero singulare
 dei beneficium illam brevi liberatum iri. 13. feb. 32.

Rheumatismus

Perlegimus litteras quas ad nos scripsisti de dolore
 qui excruciat nobilem virum. Dolor perpetuus est,
 ex quo enim tempore male habuit virum nobilem
 non desinit. Affligit ille coxam, crur, et fibram late-
 ris Sinistri. Sensus ille adeo est, ut adimat omnem
 quietem, omnium quoque. Instituta hactenus plerique
 remedia, quae omnia probamus tum ipsa peste, tum
 quod tempestive fuerint adhibita. nec tamen levari
 potuit illorum assu. Rursum causa doloris superstitel
 fuit remediti; cuius ea vis est, ut elideret vim
 omnem remedium. Quapropter consulimus, ut si
 quae ostent quae valeant causam doloris prorsus
 expellere, ea proponamus. Sane ut libere fateamur
 non alia novimus, ut ea repetenda esse censeamus.
 causa morbi sorum est pervicere quod e venit exitu
 et indit in partes commemoratas. Expununt serum
 istud venar. Atque illa hauriunt illud ex hepate
 una cum sanguine, quod feruunt seroti humoris
 profertur plurimum; ut non ante possit sedari dolor
 quam plane fuerit exhaustus serotus humor, et
 hepatis calor ita temperatus, ut non amplius seri
 istam positionem possit gignere. Exoneratur autem calor
 hepatis illante bilis, quae est cumulate congesta
 in viscerum ductibus, ut non ante possit aiger
 levari ex liberari prorsus isto dolore gestinari, quam
 eluta fuerint viscera quae lovent, et temperatum
 secur fuerit. atrumque ut aiger oblineat, nullendus
 sanguis sapiat a brachio epede Sinistro, alius

90
ante expurgata rectis enemate, et eo contemperante.
Tum aliud erit eluenda cathartica blanda, sed si prius
repetita, pariter ^{etiam} illa ex foliis cast. cum sir. roturum.
conferent hinc remedia plurimum ad euoculionem
senti humoris. Alia usurpanda quae contemperent
feruorem hepatis caterrumque viscerum; ea autem
erunt seri desecali potus uberimus. foliis ex emul.
cichor. lactuca, gubulata ex oxycrato tepidissimo
quo fructibus abdomen. intestus quoque paratus ex
aqua tepidissima. Abluantur et hinc, foveatur
qi genu ist. herbis ex quibus foliis paratus fuerit.
curare facile poterit ut herbis nervosis, ut quos
caleant plus a quo, et emplastris quibus hartenus
ager vult est. his si aucterit vultis ratio repperit
runt humectant sperant ut ager lenationem poro
leniat ex remediis. si tempelline usurpentur, vinum
fugiat. sic illi potus a qua in qua bullientia rad.
cichor. tarax. cichor. glycyrrh. denique expurgato
corpore, ne potius intemperet alius impressa visceribus
emendatus, lac asininum exhibeatur, cupit potius
non dubitamus quin et hepar et viscera non tempe
rentur in solatium agrotantis. Cauendum potius
ab usu narcoticorum, ne calor naturalis cum jam
bullit cum dolore, non remedium vult, tandem
extinguatur. asclepias, cucurbit. noceant potius quam
juuent. si quis enim emolumentum sperare potest
medius ex eorum usu cum serum in hac affluat
partes non in istis infusum sit. 48.
S. S. de videri metis quibus.

ex istis quæ nobis ante relata sunt v. c. deperitacis
 et maligni affectus natura, signis et causis liquido
 constat. Cum esse ex eorum genere qui vix curatio-
 nem recipiunt et omnem artis operam elidunt
 eludentq. Si quidem præter indomitum humorem
 effren et arthritici qualitatem cuius proveniunt
 jugem facit præcalida et jam præsem intuscent
 vitæbus intemperies. verisimile est partem fere
 nullam momentaneam aut principem a labe et virus
 immunem esse. nam præfata intemperies et præva-
 latis humorum certissima petuntur indida, cum ex
 illa balbutie et vertiginosa affectu quibus helix de
 virgo percellitur et a quibus gravioris affectus cepha-
 lici metus impendit. Tunc maxime ex ea humoris
 specie qui maxime sinistra affixus, eam habuit
 graviorum affectuum syndromen quam designasti, -
 quorq. certam facit carcinomatis primum quidem
 latentis, jam vero atroxiâ quadam medica obiecti.
 Ad cuius curationem remedia velle proferre, nihil
 aliud est quam velle oleum et operam perdere,
 ne tamen officio deesse videamur, aut sine remedio
 solatio arguantem deterere; atq. ut quod impendit
 capiti periculum omni arte avertamus, centum ut ut
 singulis mentibus sanguis educatur e superis et
 inferis venis, alius produatur quom frequenter sine
 molibus enematis contemperantibus, astum vitæbum
 et plurimè alui inferius eluentibus. Purgatio semel
 quavis hebdomada instituitur ex call. medicata paucis
 fol. in dec. capillar. cichor. glycyrrh. cui ex intestinalis
 aliquid adiciatur str. rotar. e florib. Atq. in eorum

23^a tandem perseverandum esse exili manu, -
donec clementer tempestas verna soluet intellectus
aqua tepentis vltum permittat, qua sapient et diu
gustus experietur, et in eo sensu lachis plurimus habet
refriger. humect. alteratis, et medulla siliquarum modicis,
se se proluet tandem ad demulcendam humoris
indomiti feritatem lachis asinini potius accedet
per solam assatam usurpandis. videt ratio et a
te iustituta qua refrigeret et humectet plurimum,
Semi et parti affectu si contulatur vitanda topica
omnia qua pinguis aut oleosa aut emplastrica,
arguuntur omnibus et ceratis abstinendum, quorum
loco sufficit manum illinere. Succo Solani, temper.
vini, plantag. lactuca, portulaca suo tempore nym-
phea in ~~tem~~ pila plumbea pistillo plumbeo express.
vel fuerit prodidorum decocto. aut aqua stillatitia
spermatitis ranarum, nymphaea, portul. papau. albi,
et similibus quibus addi potest salis plumbi non
nihil. vel ex cerat. in aliquo prodidorum infusa
paretur liquor ad frum.

Assidua quæ successit quartana, intermitt.
Anceps euentus huius morbi, propecta ætate quam
agit vit nobilis. Languet quippe calor natiuus, nec
valet obistere calor febri. Biliß atra ipsa perse
effera, vredine et putredine acris facta, vicuam
vix ut queat. Accendit illa quartanam intermitten-
tem, quæ continua tandem euasit. At mutatio leuit
oris morbi in grauiorem sæpe calamitosa est. Atra
bilis in viscerum nutritorum ductibus putruit, inde
quasi ex suis lustris prodiit et tot $\iota\omicron\phi\omicron\lambda\omega\upsilon\varsigma$ $\theta\upsilon\mu\omega\varsigma$.
Herodiani iustas virus suum ejaculata est, in majores
venas, quarum latefecit sanguinem, accenditq; contin
nuam quartanam. verum cum Symptomata vtra
febris pateticiant ut quæ prodeant ex illius Sinu,
nec vltum graue Symptoma videamus affidere huic
febri, sperare licet eam extinctum iri, si adhibeantur
ea remedia quæ fuisse a nobis vseruata. In illigiter
perseuerandum esse contemul. Detrahetur sanguis ex
vtraq; basilica, licet et jmi pedis ferire venam,
captabilis occasionem administrandi remedii, cum
ipsa mcedendi oportunitas tanti sit in facienda me
dicina momenti, ut anima curationis appelletur hÿp.
Sed nec erunt protermitterenda vixtia apothemar
taq; contemperandi, et expurgandi facultate pradi.
vidus sit tenuis et sorbilis. alatur ager iusculis -
Saporatis oxalide multa, lact. postulaca, cichor. albo,
ouorum vitelli et gelatina exhibenda. his artibus et
studendum naturæ et morbus oppugnandus, nec dubi
tamul quin leuius ferat morbum ager, eoq; vindicetur
tandem, si ei deus affuerit, vñq; suam remediit -
indiderit. vtrumq; vehementissime postulauit. 38.

The first of these is the *Antiquities of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The second is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The third is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The fourth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The fifth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The sixth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The seventh is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The eighth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The ninth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information. The tenth is the *History of the County of Kent*, which is a very valuable work, and contains a great deal of interesting information.

Fluxus uterinus qui conceptum praepedit. 95
Bene narrat vir d. cum ait sterum causam fuisse ei
mulieri cur nondum a XII. annis liberis suscepitis.
At non unus uterus istius culpa videtur affinis, re-
liqua viscerum placet irritare, pectus, lienem
nec non et mesenterium. Quidquid illa congestere
sordium utero tradant extra corpus deponendum, verum
ipse quando cloaca vice fungetur, nunquam huius
concreta tam spem sobolis servabit et alet. Itaque
videndum est non solum utero ut miteatur, sed reli-
quit et visceribus, unde in uterum manat quo
sordet ipse. Commodum accidit ut sine solis
et admonitione sentas, quod cumque, plus est prodeat,
Leuor inde vitium et curam facilius intelligitur.
hunc tollendo quaerit auxilium. Quam frustra qui
hio male valeas difficiliora vincere. Et certe
nobis hic praeiuncti ^{consiliis} certibus, cum exhibendum utero
expurgandumque corpus existimasti. Sed steri ex
siccandi et roborandi curam natura mandavit,
nos quod, instat et posthumus abdicamus aliorum
impunitates quae in eam deriuantur. his expedit^{us}
ipse facillime convalescet, nisi amoveantur, in-
caltum ejdem vires, quibuscumque remediis quatuor-
nimus. Vegetam, bene habitam, pinguis solum
mulierem commemorat, creditile est id eam allaborare
ne macie contabescat, et idcirco genio indulgere,
cibi que libenter implet, quorum plures reliquias, vi
natur per sterum egeruntur. nos cogamus ipsas
per uterum secedere. Quod ut fiat, clata prius
alio clystere, sanguis devehendus. Si sanguis vatae

96
Impuritas, sterrendam veram seditionem, ut vite pur-
gatio instituitur, scilicet singulis diebus per xv. aut
xv. dies hauiat jejuna duas cyathos apothematis laxa-
tivi cuius preparandi hac erit ratio. fiat decoctum
Z iii. polyp. querc. recentis in aqua fontanae lb. iiii.
ad tertiam partis consumptionem, refunde quod bullie-
ndo defecerit, ut et lb. iiii. superstint, adde radicem
mastris diaboli Z iij. fol. scolopend. vii. buglossi m. ii.
Si non superstint radicibus utere, adde paucissimum quip-
summich absinthii, et matricar. Lene lento igne coque-
re dum post aqua quarta defecerit, ab igne remoue, cola
sepeni colaturam adde fol. oxiat Z vi. rhei Z iij. et
opertum vas reple. die crastina et sequentibus
libram dimittat cola et partire in duas cyathos
quos jejuna exsiet. hora interposita. Quam
maxime vel profutura si per xv. dies utatur, his
peractis, sine labi diei aliquot liberet, et tertiam
viam seditionem ut supra, et crastina die sic expurga.
Infunde per modum len. Z iii. rhei Z v. in q. s. dec.
octi. sylvestris, in colaturam dilue Z iij. sir. e floribus.
interpone unum diem, dein iterum eandem potionem.
sic purgatam lacte capillis refice. Solabitur mirum
in modum viticera, vitel deueabit, exhilarabit animus.
An non et sopitos conjugalis amoris igniculos exstingu-
abit? hac praestitum tempestate. huiusmodi illius lb. s.
Sach. Z ii. conditam jejuna, horis quatuor ante iusculum
aut sit ei pro jentaculo. Interca dum lacte stetur
singulis atque diebus repurge, et eo die lacte absti-
neat. morum ad prolem quopiam fauet et elicit
ratio, fugiat vitam desidiam, semper agat aliquid
exerceatur corpus. non moretur in lecto plusquam
septem

Septem ad summum octo horis. vini aliquantum potius
 admisceat, exhilaret animum jocis, lutiisq. cibis statim
 melioribus, fructibus quibuscumq. paratissime. Salinis ab-
 stineat, legumina, aromata nocentem credat. Est et
 quod monitum monemus ut vinum aqua temperet,
 acriora non gustet, rariis liberis det operam. Si
 uterq. contulit nostris obtemperet, et se audiat non
 solum brevis liberis dabitur, sed et indidem ingenerabitur.
 contulit nota quoq. addimus ^{orum} ~~que~~ feliciem eucalum
 jam audemus cetera spe occupare et representare.
 catalauni.

98.

Le mercredi matin à sept heures ou environ mourut
Mad^e la marquise de Seignelay par une peste de sang
qui a ja commencé à 4. heures du matin. Elle
fut jusqu'à la mort, elle eut une grosse de sept mois et demi
et elle mourut le côté à pres la mort. Elle eut une
quelque aussi l'ortie fut baptisée. Le mercredi précédent on donna
une médecine à la dame à cause de certains vers mais
elle rendit par anure. Le lendemain ^{de jeudi au mercredi} ~~le lendemain~~
elle sentit quelques douleurs de reins au point du jour et hum
après on peut de sommeil la malade aperçut des
causes et du sang. Le malade fut appelé par 4. ou cinq
jours. Le soir M. Bellay qui avait ordonné la médecine
ordonna la saignée qui fut faite, la nuit de
mardi au mercredi les douleurs augmentèrent, on
commença à verser la chambre et Bellay à 3. heures du
matin. M. Brajet à six heures et demie
arriva la malade était déplorée. Enfin la
seule seigneurie brisée elle mourut sans avoir
pu faire autre chose que de se confesser. Elle
fut âgée de 19. ans et six mois, d'autres disent de
23. ans. Elle fut inhumée l'après. D'après. pour
les femmes grosses et sur tout ne les puerperes
quand la nécessité le demande, même si l'on
encore antécédent venait à l'ho. ^{un culras po,}

pr. 10. l. 10. a. f. 10.

s. cubit

on 11/11/10

pr. 9. l. 4. a. f. 10.

actual 10/11.

pr. 10. l. 17. a. f. 10.

pr. 10/11.

10/11.

s. cubit

pr. 9. l. 10. a. f. 10.

pr. 10/11.

Lectio Quinta

cetera quidem tu bene v. cl. hoc unum unum velimus, de melancholia
ut e contra remedium quibus levando illi quoniam
steris, eximas ea omnia quae humorem atrum nimis
periculerent, et in furiam agerent agrotantem. Ejusmodi
Sunt confectio hamechi, tartar. vitmol. et aquae metallica,
quae humorem mollire lenire, et nullo negotio subducere
valuerint, ac visceribus meliorem addere temperiem
audacter impende. At quales noli istam frigidam
exstimare, calent nimisopere agrotantis viscera, a
putredine vitulatus fuit humor, inde illa conflagrant.
verum ne tam cito speres curatum iri, non nisi leni-
gissimo tempore vincetur vis mortis, atque adeo neputet
vi remedium ipsum citius potius proficere, nil
nisi assiduo remedium usu proficiet. Atque in illis
primis benebunt venia sedio plures usurpata, et superis
inferis venit, quin et haemorrhoidibus affigenda hiru-
dines, hunc purgatio mollis blanda ex decodo aperien-
te refrigerante, in quo infundat sol. orientalis. et
quodidie fere steter purgatione. Interdum illa
accidit aliquantula postione sive diarrhoea aut e
floribus. Post vena sectionem et inter purgandum
bathneum profuerit per XII. dies continuos. Res
repetatur hac aetate, et clementis autumnii initio.
videtur ille postionibatur qui calorem viscerum aut
obstructionem non augeat, capiti nihil adhibeatur, sola
interiora viscera morbum foveat et suo sinu causam
illius omnem complectuntur. 20. Iulii 1664.

Quanta sit atque fuerit huiusce morbi magnitudo,
 Salis Super qⁱ prodidit Symptomatum feritas atque
 Luishia, quae tanta fuit ut statim incho naturam
 opprimeret eam qⁱ priuaret quilibet audendi -
 potestate; hinc tam contumaciter periculi plenos
 hic affectus elbiki remediis. contumacia causa
 malitynital hoc est eximia et singularis non vulgari
 putredo, majonibus condita venit, et iit potissimum
 quae cordi sunt vicina.

Delirium

101

Delirium illud horrendum et immane quo agra percellitur, mania est, sine febre illud, et jurgis, clamoribus, horrendo aspectu, maximaque corporis et animi perturbatione signatum. In horat in momenta electo exitu, et si firmiter vinulis coerceretur, obuius et adstantes impeteret, et se per fenestras precipitem daret, nec aliunde immanis illa feritas potest prodire quam ab humore bilioso, qui per varios adustionis gradus in atram delinuit. Beralium quippe progreffa febris, febrilis calor bilidum humorem in viscentibus congeitum deussit, et augescente incendio translatio facta est materia febrilis in cerebri inuolucra substantiamque eo argumento quod illico desistit febris, cum subit membranas doli capitis non ferendus. Cum enim cerebri substantiam mania illa ferina qua mouetur est h. e. Solitaria, a vehementius incalente cerebro et humore non vero putrescente quia nulla febris, et vereor non medicorantes ne temporis longinquitate cerebrum pestumdet ne ue diuturna alteratio tandem alienationem inuehat. Si qua arte illud prohiberi potest, ea qua humoris illius atram feruorem compedit, incendium consumit, humoris feritatem demulcet, cumque a Superis ad inferiores deducatur propterea saepe fundatur Sanguis e Superis inferis venis, et ex vena frontis arteria temporum; Semicapitum ino balneum vniuersale. Detradatur capitulum, oxycrato fopente foueatur, embrocis etiam et ex alto ductis iustat illud excipiat, quo vis illius alius subeat, et lactuca et imbuta maceretur diutius. Hirudines pone aures

cucurbit. Scapulis. potus largissimus ^{palatibus}
 et plius animis; sed veret ne tandem cerebrum
 corrumpatur, putrescat aut reliquatur.

virum nobilitem asthmatis reum fuit atque dentis
 strident et qui citra febrem, imit e pulmonibus
 anhelatur spiritus. cur ex intervallis redeat causa
 faciunt plurima. plurimus Supernacanei humoris
 cumulus, quos diaphragma vixet uasient abdo-
 minis moles, adept circumiectus, non solum tardi-
 ores facit ad movendum thoracem musculos,
 sed et dum aeri alioquin recreativo, efflandisq,
 fumit iter claudat, interitum calorem auget,
 et uberrimam tenui sed acri. Sero legem de
 materiam prabet, et achum libentius vix genus de huma-
 nis salutaris, . . . ac spirituum fundo non medicoribus
 proutatum est. Larynx et merum epithum sic dissolvit
 sanguinem et ardorem inustis aspera asperita
 et pulmoni sua natura molli et ad
 haerendum raro tantum addidit. Sic italis et
 duriciei, ut quoties aere serum impetit e plurimis
 et peramplis venis et arteriis pulmonis exilient,
 inter se in spirituales fistulas ductus, est repente
 opplet, penitusq; occupat, pone hominem strangulet,
 animamq; tandem interdudat quoad permotesto
 humore paulatim dissipato redeat potestas libentius
 accipiendi reddendiq; spiritus. Ac licet plura fusi
 ex ferventis sanguinis ^{occurrant} convenient ^{ant} argumenta
 et pulmonis feruicionis, nulla tamen adhuc posui
 dati. sed quo ad accipiendam animam ^{parantur}
 reddu spargiosa istius mollietudo, hoc diligentius
 videntum ne

violetur. summam curationis faciet ne vllus in
pulmonem humor. impediatur q. inimici
succi prouentus. circumspiciendi teget, tenuis, ac
coena semper parua, potu liberali, plissana excider.
iujub. eto. Aqua solit vino paraffimo,
ut est castigato. non infrequent exerci-
tatio, aeris q. puri tepidioris nec algidioris captar-
tio. Enematis ter quater sanguine schraeto; purga-
tio e fol. atamentis castia, manna.

Sanguinis et vicerum arbor frangendus erit alla
quiete, sero lactis depurato, gneunte septembri, quo
tempore grauior aura canis ratiem

His prudentes imperant tandem aliquando profliz-
gabitur asthma, mittit aquis metallicis nihil agro-
tatem adiuturis, nullo balneo nonnihil laxum, -
valere iustis pyroliis, plus sceleris quam solati -
adacturis, summis opiatis, plebe-
at sapientium iudicio non magis suspensum sa-
naturis quam lippum pida tabula.